

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық бөбекжай - балабақшасы»

Менгерушісі Б.Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Маусым айы

«Ақ көгершін» тобы

Тәрбиеші: Абдикаримова О

2024-2025 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастан

Жоспардың құрылу кезеңі: 03.06 - 07.06.2024ж. «Бақытты балалық шақ»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	03.06	4.06	5.06	6.06	7.06
Күн тәртібі					
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау.				
Таңғы гимнастика	Сапқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкпемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені. 1. "Жіпті сөз" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2-жіпті жоғары көтеру, отан қарау. 3-4- бастапқы қалыпқа келу, "төмен"деу. 2. "Бұрылу" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, жіптің екі шетінен керіп ұстап, иық бойында ұстап тұру. 1- оңға бұрылу, қолды оң жаққа созу. 2-бастапқы қалып, сол жаққа орындау. 3. "Сәл отыру" жаттығуы. Бастапқы қалып: жіптің екі шетінен ұстап тұру. 1-2-сәл отыру,арқаны түзу ұстап, өкшені көтеру, жіпті екі жағынан ұстаған күйде қолды алға созу, басты тік ұстау. 3-4-бастапқы қалып. 4."Еңкею" жаттығуы Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қолды аяғынан желке түс алға ұстау.				

1-жіпті ұстаған күйде жоғары созу.

2-онға еңкею.

3-бастапқы калып.

4- сол жаққа орындау.

5. "Бүгілу, майысу".

Бастапқы калып: етпетінен жату, жіп тура созылыңқы қолда.

1-3-артқа қарай майысу, жіпті жоғары көтеру.

4-бастапқы калып.

(дене шынықтыру)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Еңбек: ауланы сыпыру, орындықты тазалау. Максат-міндеттер: сыпырғышты пайдалану туралы білімдерін бекіту, өз ауласында тұрақты әрі уақытылы тазалық сақтауларын, тапсырылған іске жауапкершілікпен қарауларын қалыптастыру; еңбекке жауапкершілікпен	Еңбек: ауладағы орындықты тазалау, ауладағы желмен шашылған жапырақтарды сыпыру. Максат-міндеттер: ауланы ұстауға үйрету; еңбексүйімділікке, ұжымдық еңбекке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру.	Еңбек: құмсалғыштағы құмды қосыту. Максат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге ынталандыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: отырғызылған өсімдіктерді күту (суару, қосыту, арамшөптерден тазарту) Максат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық жасауға деген құштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке	Еңбек: алаңды ұсақ бұтақтардан тазалау. Максат-міндеттер: жалпы жұмысқа қатысу, мәселені соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
--	--	--	--	---	---

карауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.		тәрбиелеу.	
«Әрқашан күн сенбесін!» Балалар күні мерекесін ұйымдастыру; Балалар шығармашылығынан концерт. (шығармашылық іс-әрекет) Асфальтқа сурет салу байқауы. (шығармашылық іс-әрекет)	«Менің әлемім» «Менің жақындарым», «Менің үйдегі сырласым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың отбасында ата-анасымен.	Кәусәр бұлақ Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын, логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында жетекші сұрақтар қою. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалардың қалауы бойынша мультфильм	«Мен елімнің Ұланымын!» Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. (сурет салу) Таза ауада ұлттық ойындар санысын	Үстел үсті ойыны. "Лото". Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін

"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық	бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Отбасы тақырыбында әңгіме оқып беру, ән тыңдату және қалауы бойынша балаға айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекеті) "Қарама-қарсы	кейіпкерлерінің образын таңдап, қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтаст суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, тәсілділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспей, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады.	өткізу. (дене шынықтыру) "Кемпіркосак" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: қабылдау қабілетін, түстерді ажырата білуді жетілдіру. Ойын барысы. "Кемпіркосак" санақ құралымен таңдалады, ол ойыншыларға екі қолын екі жаққа қаратып қарсы тұрады (бүкіл ойын барысында ол өз орнында қалады). "Кемпіркосак" түсті атайды. Ойыншылар бұл түсті өздері немесе көршілерінің біреуінің киімінен табады (тез басқалардың	топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар (таным іс-әрекеті) "Өзіне жұп тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір-бір жалаудан таратпаны Даныранын
--	--	---	---	--

карточкаларын
қояды, сол жөніп
шығады.
Қажетті құралдар:
бірдей көп суреттер,
әртүрлі объектілердің
бейнеленген
көлемдері 5х6 см
карточкалар
**(танымдық іс-
әрекет)**

"Сыныптар"
**қимыл-қозғалыс
ойыны.**
Максат-міндеттер:
балаларды тепе-
теңдікті сақтай
отырып,
бір аяғымен секіруге,
ойын ережелерін
сақтауға үйрету,
(дене шынықтыру)

Еркін ойын:
"Сақина",
Максат-міндеттер:

**сөз" дидактикалық
ойыны (жұптар
айтысы).**

Максат-міндеттер:
балаларды карама-
карсы мағынадағы
сөздер жұптарын
құра білу
дағдыларын
жетілдіру; сөздік
қорды молайту; ой
шалшаңдығын
дамыту.
Құралдар: камшы;
доп немесе; немесе
жұптар арасында
жүретін зат (жалау).
- Балалар, карама-
карсы мағынада
сөздерді жұптарын
айту үшін. "айтысты"
жариялайық. Кімге
қарай камшының
сабын екі балаға
көрсетемін. Сол
балалардың бірі
айтысты бастап.

Ойын іс-әрекеті.
Ойынды қалаған бала
жиналғанда, бір тұтас
бейне-сурет болатын,
ұсақ бөліктер
жинақнамаларының
бірін таңдап ала
алады. Тұтас суретті
құрастыру үшін,
үстел басында 12
және одан да көп
бөліктерді бір тұтас
суретке жинау керек.
Қажетті құралдар.
Бірнеше (12 және
одан да көп) бөлікке
бөлінген түрлі
заттардың суреттері
(көлемдері 7х8 см
карточкалар).
**(танымдық іс-
әрекет)**

"Жұптық эстафета"
қимыл-қозғалыс
ойыны.
Максат-міндеттер:

киімдерін ұстай
аласыз) және осы
түске қолын тигізіп,
"кемпіркосактың"
қолының астынан
жүгірмей өте алады.
Егер ойыншыда
қажетті түс болмаса
және аталған түске
қол тигізе алмаса, ол
"кемпіркосак"
астынан тез жүгіріп
өту керек.
Егер "кемпіркосак"
ойыншыны ұстаса,
онда ол жана
"кемпіркосакка"
айналады және ойын
жалғасады.
Түзету тапсырмасы:
кемпіркосактың
түстеріндегі алғашқы
дыбысты бөліп
көрсету.
(дене шынықтыру)

Еркін ойын: "Үш

белгісімен.
шапалақпен –
жалауын көтеріп
алаңда жүгіреді.
Келесі белгімен –
данғыраны бірнеше
ұрғылаумен.
шапалақпен, "Өзіне
жұп тап" - деген
сөзбен, түстері
бірдей жалаулары
бар балалар жұп
құрады. Әр жұп өз
беттерімен фигура
жасайды. Жұпсыз
қалғандарға
ойнаушылар
мынадай сөздер
айтады: "Арман,
Арман, аузыңды
ашпай, тезірек
жұбыңды таба ғой"
Содан кейін белгі
бойынша барлығы
алаңға жүгіріп
келеді. 5-6 рет ойын
қайталанатын.

балаларды ойын шартына сай, достықта ойнай білуді жетілдіру; зерек, шапшаң, алғыр болуға тәрбиелеу. Жүргізуші шеңбердің ішінде, ал балалар айналасында тұрады. Ол алақанында сақинаны ұстап тұрады да, байкатпай балалардың біреуіне беруге тырысады; балалар алақандарын бір-біріне беттестіріп тұрады, жүргізуші кезек-кезек балалардың алақандарын ашады. Балалар жүргізуші мен жолдастарының әрекеттерін мұқият қадағалайды. Сақина бұйырған бала басқаларға білдіртпеуі керек.	қарсы тұрған - карама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмегі беріп, айтысты жалғастырады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Күн мен түн" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгілер бойынша жылдам жүгіруді, зейінді дамыту; дене мүшелерін нығайту. Дамыту ойыны: "Айна". Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін, сөйлеу және қозғалыс	ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жұпмен секіруді үйрену; өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. (дене шынықтыру) Еркін ойын: "Ұшады - ұшпайды". Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызына командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Сонанда мүлдем	нәрсені атанып". Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды топтастыра білу қабілетін жетілдіру. Ойын барысы. Бір сөзбен қандай нысандарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б. "Гүлдер!" - дейді тәрбиеші және кішкене кідірістен кейін допты балаға лақтырады. Ол жауап береді: "түймедақ, раушан, жүгері гүлі". (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Ұсыныс: ойында тақсан ойнаушылар қатысады. тәрбиеші де қатысады. Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек: ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншықтар белгі бойынша өздеріне жұп таңдайды. (дене шынықтыру) "Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түстер жүйесін қайталау; спектрдегі түстердің орналасуын бекіту; қабылдау қабілетін дамыту. Ойын барысы Балалардан
---	---	--	---	--

	Жүргізуші: "Сакина, сакина алаңға жакында!" - деп нұсқау бергенде, сакинасы бар бала ортаға жүтіріп шығады да жүргізуші атанады. Егер балалар сакинаның кімде екенін сезіп қоятын болса, алаңға шығармауға тырысады. Ондай жағдайда жүргізуші өз орнында қалады. (дене шынықтыру) «Орқа шан күн сонбесін!»	белсенділігін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге шығады. Санамақ көмегімен таңдалған бала шеңбердің ортасына орналасады. Қалғандары айтады: - Біріміз бәріміз, Бірімізден біріміз. Қайталаймыз, қалмаймыз. Ұйықтамаймыз, талмаймыз. - Асан (Аида, Мансұр) бізге көрсеттер. Тағайындалған балалар шеңбердің ортасындағы бала әртүрлі қимылдарды көрсетеді, қалған балалар қайталайды. (дене шынықтыру)	кателеспегендерді атап өтіңіз. (танымдық іс-әрекет)		жауынаннан кейінгі шығатын кемпіркосакты кімнің көргенін, онда қандай түстер бар екенін сұрал, ойын құралдарын тақтаға іледі, түстерді толық атын атап орналастырады. Жеке балалардың алдарына ойын құралдары үлестіріліп балалар өз бетімен жұмысты үлгіге қарай отырып орналастырады. (шығармашылық іс-әрекет)
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну.

	Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа лайықтылық	Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы), майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі, нәзік	Жылы сумен қолымды Тазалап мен жуамын. Қолыма алып сабынды Алақанды жуамын. Максат-міндеттер: үстелде мәдени және гигиеналық мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. Қасықты, майлықты	Максат-міндеттер: балалардың мәдени-гигиеналық дағдылар туралы, жұқпалы аурулардың кейбір себептері туралы білімдерін кеңейту.	Максат-міндеттер: дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы саусағыңызбен ұстап, үстінгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен	Максат-міндеттер: екінші тағамды жеу қабілетін нығайту; майлықты қажетіне қарай қолдану қабілетін жетілдіру.

	ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтаңу кезінде сөйлеспеу, сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)	дұрыс қолдану, нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты толық шайнау.			
Таңғы ас	Көркем сөз Біздерде бар қасықтар. Ас ішерде асықпа! Міне-табақ, міне-тамақ. Бұл недеген сиқыр ғажап. Осы жолдардан кейін балалар таңғы асқа кіріседі. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарға отыруын бақылайды. Егер бала үстелдегі дұрыс отыру қалпын сақтамаса, педагог оған барып, дұрыс	Көркем сөз Ыдыс толы тамағым. Тамағымға қарадым. Тауысып ап асымды. Бүгінгі күн жарарым. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сақтағаннан тазалықты, Ауырмайды ішіміз. Тазалықты сақтасаң, Ауырмайсың ешқашан. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуын сен. Танертен де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі, Онсыз өмір сүрмейсін. Гигиена егізі, Су деп және білгейсін. Су - табиғат байлығы, Өзен - қолға барғайсын. Кемі екі рет әр күні.	Көркем сөз Хош иісті сабыннан, Көбігіне малынып, Қолымызды жуамыз, Барлық кірден арылып. Көкөністі жуып жеп, Қайнаған су ішеміз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

	отыруға кенес бере алады. (мәдени-гигиеналық дағдылар)			Суга түсіп алғайсың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Жаз келді алақай!" Максат-міндеттер: Балаларды бір қатармен жүтіру; алға қарай 3-4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру; биіктігі 40 см жіптің астынан қолды еденге тигізбей енбектеу іскерліктерін жетілдіру; балаларда аяқтың ұшымен, өкшемен жүру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; спорттық ойындар арқылы кеуде	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу ""Сикырлы тон"" қазақ халық ертегісі". Максат-міндеттер: Балаларға қазақ ертегілерімен таныстыруды жалғастыру; өз пікірлерін ашықта, еркін жеткізе білуге үйрету; ертегі тыңдауға деген қызығушылықтарын арттыру, сөздік қорларын, тілін дамыту; алғырлыққа, тапқырлыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Балалар да алақан"	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Кемпіркосақ жолымен" Максат-міндеттер: Жыл мезгілдеріне тән белгілерді, айлардың атаулары және олардың реттілігі туралы білімдерін тиянақтау, берілген дыбысқа арналған сөздер ойлап табуға, жалпылау мен жіктей білу дағдыларына жаттықтыру; логикалық ойлау қабілетін, сөйлеу қабілетін, зейінін дамыту; достыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу ""Кемпіркосақ"" жаттау. Шәймерген Әлдибекұлы". Максат-міндеттер: Балаларды көркем шығарманы мұқият тыңдауға; қойылған сұрақтарға жауап беруге; сұрақтар қоя білуге үйретуді жалғастыру; өлеңді мәнерлеп айта білу қабілеттерін әрі қарай жалғастыру; есту, қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту; ойлау қабілеттерін дамыту; талдау, синтез, жинақтау	Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Сазбалшықтан жасалған «Ат» Дымково ойыншығы". Максат-міндеттер: Дәстүрлі халық өнерінің иесі ретінде Дымково жердімекен ойыншығымен таныстыру; ойыншықтың пайда болуы туралы, эстетикалық ерекшеліктері туралы таныстыру; балалардың танымдық белсенділігін және шығармашылығын көбірек өтпесуін, ұсақ қол моторикасын

	тұсынан қос қолмен допты бір-біріне лақтыру дағдыларын дамыту.	Максат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуда дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.	Сурет салудың ойын-жаттығуы "Түрлі-түсті доғалар" Максат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс тәсіл «дымқыл» бетте сурет салумен таныстыру; акварель бояуын қолдану дағдыларын бекіту; өз түсінгендерін, әдемі құбылыстарды түрлі бейнелеу құралдарымен, шығармашылық таныта отырып суреттеу біліктіліктерін дамыту; сурет салуға қызығушылықтарын арттыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	монологтық сөйлеуді дамыту; көркем шығармаларға деген қызығушылықты тәрбиелеу; ұжымда жұмыс істеуге үйрету; достарына қамқоршы болуға тәрбиелеу.	исте сақтау қабілетін дамыту. Шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, бастаған ісін соңына дейін жеткізуге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Өз бетінше дұрыс ретпен киінуге үйрету; көмек көрсете білуге; оған алғыс айтуда тәрбиелеу.				
Күндізгі серуен	Жаз мезгіліндегі табиғат өңерістерін бақылау	Жансыз табиғаттағы құбылыстарды	Бұлттарды бақылау Максат-міндеттер: бақылауды бұлттарды таныта білу.	Бұлттарды бақылау (жаппыр қалай бақылау)	Бұлттарды бақылау (бұршақ қалай пайда болады)

(кемпіркосактын пайда болуы).

Максат-міндеттер: балалардың жаздағы ауа-райы туралы түсініктерін нақтылылау; табиғатқа құрметпен карауды, оның сұлулығын көре және бағалай білу дағдыларын қалыптастыру. Әңгіме-викторина. Максаты: балаларды кемпіркосак сияқты табиғи құбылыспен таныстыру, кемпіркосактын пайда болу себебін түсіндіру, кемпіркосактын түстерімен, олардың орналасу ерекшелігімен (қызыл, қызғылт сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін) таныстыру.

бақылау, кемпіркосак.

Максат-міндеттер: кемпіркосак туралы айту арқылы балалардың қызығушылығын дамытуды жалғастыру. **Экологиялық міндет:** өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі жанбырдың маңызы туралы айту, табиғатқа деген сүйіспеншілікті дамыту.

Көркем сөз

Жанбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды. Кемпіркосак асылды. Құлпырғаны қызық.

байқауға баулу және ауа райы: аспан күйімен анықтауға дағдыландыру.

Экологиялық міндет: жансыз табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру.

Түзету тапсырмасы: берілген сөздермен сөйлемдер құру (аспан, бұлт, қалқымалы және т.б.)

Сұрақтар:

- Бүгін ауа-райы қандай? Бүгін аспан қандай? Сіз аспанда не көресіз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттар қозғалмады ма немесе қозғалады ма? Жел бұлттарға не істейді? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға

Максат-міндеттер: балаларға табиғаттағы су айналымы туралы түсінік беру; қорытынды жасауға үйрену.

Экологиялық

міндет: экологиялық таза ауа барлық тіршілік иелерінің тіршілігі үшін өте маңызды.

Түзету міндеті: "Бұлтты тарат" сөйлеу тынысын дамыту.

Сұрақтар:

- Жанбырдан кейін шалшық қайда жоғалады? Суга не болады? Бұлт қайдан пайда болады?

Егер балаларға жауап беру қиын болса, онда өзендердегі, теңіздердегі, шалшықтардағы

Максат-міндеттер: балаларды құбылыс - бұршақпен таныстыруды жалғастыру. Бұршақ қалай пайда болатынын айту; бұлттарға өте ыстық жерден қуатты жылы ауа ағыны әкелінеді. Мұндай реактивті реакция ылғалдың тамшыларын алады және алып кетеді. Биікте тамшылар қатып жерге асығады, ал ауа ағыны қайта лақтырылады. Бұл мұз бөліктері ауырлап, ауа ағыны ұстай алмайтындай етіп жалғасады, олар еріп, жерге мұз бұршақтары сияқты шапшылып үлгермейді. Бұршақ - бұл табиғи апат. Ол

кемпіркөсактын "пайда болуы" үшін күн сәулелері мен су тамшылары қажет екенін көрсету.)	Жеті түрлі бояумен Бір кесегін үзіп ал. Үйіме әкеп қояр ма ем (М. Әлімбаев)	оған жануарлар мен өсімдіктер әлемінде үкестықтар табуға шақырыңыз.	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	егіндер мен өсімдіктерді құртады. Экологиялық міндет: судың әр түрлі күйлері туралы түсініктерді нақтылау.
- Жылдың қай мезгілінде біз көп уақытымызды далала өткіземіз? (Жазда)	Халық болжамдары Ыстық жел соқса - жаңбыр жауады. Торғайлар топтасып ұшса - ашық, құрғақ күн болады.	Балалардың сөздерін және бейнелі сөздерін мадақтаныз.	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	Көркем сөз Аксын, сұрсын карасын. Қалкып қайда барасын?
- 1 маусымда қандай мерекені атап өтеміз? (балаларды қорғау күні)	Жермен тәжірибе: топырақ салынған бар екі ыдыс дайындау, сумен суару және бақылау.	Көркем сөз Аксын, сұрсын карасын. Қалкып қайда барасын? Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін.	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	Көркем сөз Аксын, сұрсын карасын. Қалкып қайда барасын?
- Жаңбырдан кейін көлшіліктерге секіретін жануар? (Бақа)	Жермен тәжірибе: топырақ салынған бар екі ыдыс дайындау, сумен суару және бақылау.	Жерге нөсер төгілсін, Өссін гүлдер, көп егін.	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	Жерге нөсер төгілсін Өссін гүлдер, көп егін.
- Жаз мезгіліндегі балалардың сүйікті ісі? (Демалыс)	Ауа көпіршіктері пайда болады, ол өсімдіктердің өсуіне септігін тигізеді.	Гүл, гүл жайнап өсер көп, Нөсерлетсен нөсерлет.	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	Гүл, гүл жайнап өсер көп Нөсерлетсен нөсерлет.
- Тікенектері бар бақша гүлдері? (Раушан)	Қорытынды: топырақты қопсыту керек.	Жұмбақ Көз жасты – жылауық.	Көркем сөз Күзгі көк бұлт мен болам, Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Қаласам қазір сендерге, Жаңбыр болып жауады.	"Мысық пен тышқан" кимыл-қимылы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойындауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу.
- Күн соққысын алмау үшін жазда басымызға не киеміз? (Галстук)	Экологиялық ойын: "Өсіру". Топырақта өсетін өсімдік түрін анып келу	Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жытайды, Жабырқаса тарап па бұлт?	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	
- Жазда орманда не өседі? (Сөгім)	"Кемпіркөсак."	"Өткеніш"	және басқалардағы судың булануынан ауада ардайым су буы болатындығын түсіндіріңіз, бірақ біз оны көрмейміз. Бу көтеріліп, көрінетін болады - бұлттар пайда болады. Олар кішкентай су тамшыларынан тұрады. Егер мұндай бұлт салқындаса, тамшылар бірге жиналып, үлкен, ауыр болып жерге түседі - жаңбыр жауады.	

(Сапырауқұдақтар, жидектер жинаймыз) - Үсігімізді су қылатын жаңғы табиғи құбылыс? (Жанбыр) - Жанбырдан кейін, әдетте аспанда не пайда болады? (Кемпіркосак) Көркем сөз: Жанбыр жауып басылды. Аспан шайдай ашылды. Көкте қызыл-жасылды Кемпіркосак асылды. Құшырғаны қып-ақ Жеті түрлі бояумен. Бір кесегін үзіп ал, Үйіме әкеп қояр ма ем. Еңбек әрекеті: күмсалпантайла күм үйінен су	КИМЫЛ-КОЗГАЛЫС ОЙЫНЫ. Максат-міндеттер: балаларды бір-бірін итермей жүгіруді жетілдіру; абай болуға дағдыландыру. Еңбек: гүл отырғызуға ыдыс дайындау (жерді қазу, топырақты дайындау). Мақсат-міндеттер: балаларды жер өңдеу жұмыстарымен таныстырып, еңбек дағдыларын жетілдіру. "Көк ту" кимыл-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты: Балалар екі топқа	КИМЫЛ-КОЗГАЛЫС ОЙЫНЫ. Максат-міндеттер: балаларды бірін-бірімен шенберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шенбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппараттарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жазылм жүгіріп. Шенберде	"Қу түлкі" кимыл-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу. "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар киімі шенберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмды, ал жүргізуші-педагог балаларды шенбер сыртында жүріп, кет келген баланы сәл түртіп қалады. Қызыл беріңізден аңдаған бала "кү-кү" болады.	шалпандыққа, жылдамдыққа машықтандыру; жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шенбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" санамақ арқылы тағайындайды. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шенбер сыртында бір-бірінен ашақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шенбер жасай жүріп сөздерді айтады. - Мысығымыз момықай. Жүрелі аулата алмаймыз. Тышқан қорсақ бас қалады!
---	--	--	---	--

**сепкіштер мен
шелектер көмегімен
суару.**

Максат-міндеттер:
енбекке деген
қызығушылықтарын
арттыру.

**"Ақ серек, көк
серек" кимыл-
қозғалыс ойыны.**

Максаты: балаларды
ойын шарты
бойынша ойнауға,
мүқият және белсенді
болуға, батылдыққа,
жылдамдыққа,
жеделдеп жүгіруге
баулу; балалардың
тіл байлығын
жетілдіру, достық
қарым-қатынастарын
дамыту.

Ойын ашық алаңда
өткізіледі.

Ойынға
қатысушылар екі
топқа бөлінеді.

Аралас (Ан-ди)

бөлінеді. Әр топта өз
тулары болады. Әр
тудың қорғаушысы
болады. Ту
қорғаушылар тудың
жасында тұрады.
Ал, басқа балалар
қарсыластарын өз
тобына

ауыстырулары керек.
Екі топтың
ортасынан сызық
сызылады да,
қарсыластарына
қарама-қарсы
тұрады. Бір-бірінің
қолдарынан ұстап, өз
топтарына тартып
алуға тырысады.
Сөйтін кай топ
балаларды көп жинай
алса, сол топ жеңіске
жетеді.

Жеңілген топтың
туына шабуыл
жасап отырады. Егер де
туларын қорғап
қалса, ойын жалғас

айналдырамыз.
Д. Ахметова.
Соңғы сөздерден
кейін балалар жерге
отырып, қолдарын
босатады, демалады.
Ойын бірнеше рет
қайталану мүмкін.

Педагог барлық
балалардың бірыңғай
кимылдауын
қадағалап жүру
керек. Шенбер
бойымен жүргізу
үшін, балаларды бір
жаққа бұрып,
беттерін шенбер
ортасына қарату
керек. Балалардың
ойынды меңгерудегі
басты міндеті - аса
жылдам жүгірмеу.

Әрбір бала кимылдау
кейінде шенбердің
бір жақ бойымен
жүріп, бүкіл
шенбердің жылдың
жотқанын

саналады.
Ал ойыншы-балалар
болса, жан-
жақтарына қарап,
"Қу түлкі, сен
қайдасың?" - деп, үш
рет сұрайды. Соңғы
сұрақтан кейін бұдан
бері жасырынып
тұрған "қу түлкі":
"Мен мыңдамын!" -
деп дауыстайды.
Осы жерден бастап,
балалар жан-жаққа
"қу түлкіден" қашып
күтылу керек. "Қу
түлкі" кімге қолын
тигітсе, сол шетке
шығады.

**Енбек: алаңды
тапарту ұжымдық
енбегі.**

Максат-міндеттер:
жалпы жұмысқа
қатысу, жұмысты
сонана дейін
жеткізуге баулу.
Қол алыстар па

Кім тышқанды
күтқарады?
Осы сөздерді айтып
балалар тоқтайды да
"мысық" "тышқанды"
қуалап кетеді.
Балалар қол ұстасып,
қажеті болса,
қолдарды жоғары
көтеріп, "тышқан"
үшін ұяға жол ашып
беріп жатады.
"Мысық" ұяға кіріп
кетсе, ары қарай
өткізбес үшін,
қолдарды төмен
түсіріп, жолды
жауып қояды.
Ойынға қатысушы
балалар өте зерек
болу керек, біресе
қолдарды көтеріп,
біресе түсіріп,
"мысық" пен
"тышқанның"
қуаластарын реттеп
жату - басты міндеті.
"Тышқан" - алаңның

метрдей жерге бір-біріне карама-карсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әңдетте өлең айтады. - Ақ серек, көк серек. Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп аларып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, ол сол топқа қалады. Ескерту: педагог ойын ойлау азынғала

береді. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар

бақылайды. **Еңбек: балалармен бірге гүлдарла өскен гүлдерді тексеру; сыңған сабақ, бұтақтарды жинау, майысқандарын көтеру.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Еркін ойын: "Күн мен жанбыр".** Мақсат-міндеттер: балалардың шығармашылығын, келістіктегі бағдарын, жылдамдығын, зейінін дамыту. Ойын барысы. Балалар ашық алаңда еркін ойнап жүреді, гүл тереді, көбелек қуады, секіреді, жүгіреді т.б. Тәрбиеші "Жанбыр

дамыту жыттығулары: жүгірумен ұзындыққа секіру (кемінде 1м). Мақсат-міндеттер: ұшу ауқымын дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар

кейінкерді ауыстыруға болады. Тышқан мен мысықтың диалогін қосуға болады. Тышқан: - Бұтақты да кемірдім. Кітапты да кемірдім. Мен осындай жемірмін. Шиық-шиық, шиық-шиық. Секектеймін ыршыпта, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шиық-шиық" демей, "Шық-шық" дейді!

қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс.

Қозғалмалы ойындар: "Жүгіру және секіру".

Максат-міндеттер: серпідіс кезінде секірудің жақсы техникасына қол жеткізу.

"Жолда кім жылдам жүгіреді?"

Максат-міндеттер: кеңістіктік бағдарлауды дамытуды жалғастыру. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.

жауды!" дегенде, балалар пана іздеп, үйшіктерге тығылады. Бұнда жерден жоғары тұрған құрылғылардың үстіне шығып кету туралы келісуге болады (мысалы, бөренелер, орындықтар, сатылар).

Тәрбиеші "Күн шықты!" дегенде, балалар қайта алаңға шығып ойындарын жалғастыра береді. Бұнда келісілген негізгі қимылдың бірін орындап жүруге болады (мысалы, тек қана секіру, тек артиен жүгіру, т.б.) Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар

Бұл тышқанның өнерін.

Қане, байқап көрейін Еңбек: гүлзарларды суару.

Максат-міндеттер: ересектерге көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету.

"Сыпқықты баспа" қимыл жаттығуы.

Максат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен, бағытты өзгертіп, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына әрқалай орналасқан шақпақтар немесе шенберлер салынады (немесе шенберлер төселінеді).

Күрделенуі: 4)

Сырттан артың маңында

					жылдам секіруге шақыру. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар.
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу. Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай.	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай.

	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін бекіту.	Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау.	Максат-міндеттер: дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстанып, сүк саусағыңызбен үстінгі жағынан ұстаныңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек.	Максат-міндеттер: дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу.	Максат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қалағалап, жолдастарының сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру.
Түскі ас	Көркем сөз Тамақтың алды-артында. Қолыңды, бала, жуып алу.	Көркем сөз Дастарханға барамыз. Қасиетті қолға аламыз.	Көркем сөз Күні бойы қызылқак. Батамызда қалымыз. Қиынсының қолыңды.	Көркем сөз Жуып тамақ алдында. Жуып тамақ істеді.	Көркем сөз Микробтар қаскүнем. Көрмесем де білемін. Ішер кезде ақыл мен қолды жуып.

	Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Төкпей-шашпай тамақты. Аузымызға саламыз (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сапымен. Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем. Кормесем де білемін. Ішер кезде асты мен. Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын ұйықтар кезінде. Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимді-	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимді-	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимді-	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимді-	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимді-

	қозғалысқа құрылған санамақ және басқа)	қозғалысқа құрылған санамақ және басқа)	қозғалысқа құрылған санамақ және басқа)	қозғалысқа құрылған санамақ және басқа)	қозғалысқа құрылған санамақ және басқа)
Ұйқыдан тұру	Майтабандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени- гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. Ұйқымнан тұрайын, Бетімді жуайын, Осылайыша сактайын, Тазалықты лайым. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Балаларды сипап оятү. Шашты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Майтабандылық алдын алуға арналған жаттығулар, денені тік ұстауға тәрбиелеу. Жаяу жүру: қабырғаны жол балалардың аяқтарын керемет уқалайды, аяқтың бүлшекеттері мен байламды аппаратын нығайтады, денені түтастай қорғайды. Көркем сөз Түсетін қызықты.	Тыныш музыка қосылады, оған балалар біртіндеп оянады. Біртіндеп көтерілу (музыка ақырын ойнайды). Көркем сөз Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегімді жина өзін. Саусағыңды сормаған, Салдыр салақ болмаған. Әлеп қыл ісінді, Тазалап жүр тісінді. Қарағанда айнаға, Ұқыпты болсын киімін. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Әр баланың көңіл- күйін көтеріңіз, сөздермен ояту. Көркем сөз Ұйқымыздан тұрайық, Көзімізді ашайық. Бізді күтін тұрмайды, Жылдам алға басайық! (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Төсек жапқышын ауыстыруға қатыстыру: таза жайма салу, таза жастық қапшықты ауыстыру. Көркем сөз Түс мезгілі, түс мезгілі. Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті, Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)

		Төсегіме жатамын. Ақ көрпемді жамылып Тәтті ұйқыға батамын. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)			
Бесін асқа дайыдық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелді жабықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне- өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Балабақша тәртібін, Барлығымыз сактаймыз. Тәрбиеші үмітін, Болашақта ақтаймыз. Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз Дастарханға отырып, Жеңімді түреміз Ас атқызар ыңда.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелді жабықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Түс уақыты келгенде, Дастарханға жайғастық. Тамақ іну әдебін, Ішімізден ойластық. Аяғамыз ортаңда, Сөйлемейміз бәріміз Тамақ ішпін бәріміз	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелді жабықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне- өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған меніңде (мәдени- гигиеналық	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту; ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен. Тазадықты таңдаймын! (мәдени- гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. (мәдени- гигиеналық дағдылар)

	Қадірлейміз шашпаймыз. Тамактану үстінде. Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамактану тәртібін, Ұстанатын баламыз. Тамактану кезінде педагог балалармен жеке жұмыс жасайды: балаларды ұқыптылық және мәдени дағдылары үшін мадақтайды. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	сон. Жинасамыз тағы біз. Тамактану тәртібін. Есте сақтап алыңыз. Тамактану аяқталғаннан кейін балалар аузын майлықпен ақырын сулап, қолдарын сүртеді (майлықты алдын-ала дайындалған арнайы контейнерге тастайды), тамақ үшін алғыс айтады және орындықтарды жайлап итеріп, үстелден тұрады. (мәдени- гигиеналық дағдылар)	дағдылар)		
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Бұлттар неге үксайды?" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер	"Кемпіркосак" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер Кемпіркосак	"Табиғат және адам" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: балалардың жыл	"Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата" дидактикалық

киядды, объектілерді қабылдау мүмкіндігін дамыту. Ойын үшін әртүрлі пішіндегі бұлттар бейнеленген карталарды дайындау қажет. Бұл карталар балаларға таратылады. Оларға суреттерге қарап: "Мына бұлт, менінге (мына объектіге) ұқсайды", - деп жауап берулері қажет. Бұл ойынды серуен кезінде өткізуге болады. Мектеп жасына дейінгі балаларға аспанға қарап, бұлттарды суреттеуге шақырады. Ойынның тағы бір нұсқасы: педагог кез-келген затты атайды, ал балалар оған ұқсас бұлтты табуға әре-	түстерінің күндерінің тәртібін бекіту, зейін мен есте сақтауды дамыту. Құрал-жабдықтар: кемпіркосақтың барлық түстерінің қапшақтары. Барысы: балаларға түрлі түсті қапшақшалар беріледі. Педагог: аптаның әр күнін кемпіркосақтың түсіне сәйкес етіп алайық. Біз қазір аптаның күндеріне айналамыз. Балалар аптаның күндерінің тәртібіне және кемпіркосақтағы түстердің орналасуына сәйкес санға тұрады. Педагог бірінші баладан не себепті	балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?". Ойын шеңбер бойымен жалғасаып, жауап бере алмаған бала шеңберден шығып,	мезгілері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерлі атауларын үйрету (кыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөліктен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы: қыс мезгіліне қар шырына аққала). 16	Ойыны. Максат-міндеттер: қасиетіне қарай-қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады. Ойын барысы. Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек. Еркін ойын: "Күн мен түн". Максат-міндеттер: балалардың еңлікке жылдамдыққа тәрбиелесу.
---	--	--	--	--

"Балалар бакшасы" сюжетті-рөлдік ойыны. Балабақша қызметінің негізгі түрлері және онда жұмыс істейтін мамандар туралы балалардың жалпы түсініктерін бекіту; жеке қабілеттерін, өнімді қатынастарды құру қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтар. Медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, балабақшада жұмыс істейтін тазалаушыға қажетті құралдар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерін өкшелері тағанып дайды. Мамандар рөлін атқаратын балалар	бірінші болып тұрғанын сұрайды. (Себебі кемпіркосактың бірінші түсі қызыл). Аптаның қай күні бізде қызыл? (Дүйсенбі). Екіншісінен: Сен не себепті екінші тұрсың? (Аптаның екінші күні сейсенбі, ал кемпіркосактың екінші түсі - қызыл сары). Үшіншісінен: Аптаның қай күні үшінші? (Сәрсенбі, кемпіркосактың түсі - сары). Төртіншісінен: Кемпіркосактың төртінші түсі қандай? (Жасыл). Ал, апта күні? (Бейсенбі). Аптаның бесінші күні қандай? Аптаның бесінші	оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. Қимылды ойын: "Аншылар мен қояндар". Максат-міндеттер: балалардың қоян болып секіре, "аншыдан" қорғана білуге дағдыландыру. Ойын барысы. Аланың бір жағына аншы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Өрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: "Аншы! - дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аншы қала	"Дауысынан таны". Ойын барысы. Шенберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін байлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір" деген кім, білгіш болсаң таба ғой. Тауып ал да, өзін кеп, сол орынды ала ғой, деген өлеңді айтып, шенберді айнала жүгіреді. "Секір, секір" деген сөзді мұғалім белгілеген оқушы айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, "секір" деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, оның	Ойын барысы. Балалар бірі "Күн", екіншісі "Түн" тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір - бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші "Күн" деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуышылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма - кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.
--	--	---	--	---

кажетті құралдарды таңдап, оларды белгілі бір бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандарды ойнайтындар бір-бірімен кеңесіп, кім, қайла баратындығын және не істейтінін жоспарлай алады. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды нығайтуға көмектеседі. қосымша сұрақтар қояды, қандай әрекеттер жасайтынын немесе не істейтінін анықтайды. балалардың алмасуын басқарады.	күні - жұма, ал кемпіркосақтың бесінші тұрған түсі - көгілдір. Аптаның алтыншы күні қандай? Ал, кемпіркосақтың алтыншы түсі ше? (Аптаның алтыншы күні -сенбі, кемпіркосақтың алтыншы түсі - көк). Аптаның соңғы күні қандай? Кемпіркосақтың соңғы түсі қандай? (Аптаның соңғы күні жексенбі, кемпіркосақ түсі күлгін). Балалар, сендер аптаның қай күнісіңдер? Әр баладан сұрау қажет. Педагог: - Мінекей, күн шықты, кемпіркосақ жоғалды (балалар сырттан шінде	оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атынан болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. Еркін ойын: "Менің бұлттым" Мақсат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуы елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіле ме.	басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді.
--	--	--	---

жүгіреді). Күн шықты. (белгіден соң балалар тиісті түстер бойынша қатарға тұрады).

"Ойыншықтар дүкені" сюжетті-рольдік ойыны.

"Ойыншықтар" дүкені туралы балалардың идеяларын бекіту; сатушы мен сатып алушы роліндегі әрекеттерді игеру; позитивті қарым-қатынасты дамыту. Құрал-жабдықтар. Сөрелер, ойыншықтар, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қағаз ақшалар. Барысы. Сатушы оң қалауы бойынша таңдап алады.

шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту.

		сатып алушылар қажетті құралдарды (карта, каражат, смартфон) алып, ойыншықтардың біреуін тандап, өз қалауларын айтады. Сатушы ойыншықтарды сөрелерге қояды, бағаларды анықтайды, тұтынушыларға өнімнің ұтымды жақтары туралы айтады және оны "сатады". Педагог диалогтарда, ойыншықтар арасындағы сөйлеу тізбектерінде этикет ережелерін сақтауды реттейді, бекітілген сұрақтар қояды.			
Серуенге дайындық	Өз бетінше дұрыс ретпен киінуге үйрету; көмек көрсете білуге; отан	Балалардың дербес және жүйелі киінуді бақылау. Жылдамдықта.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуді бақылау. Жылдамдыққа.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуді бақылау. Жылдамдыққа.	Балалардың өз бетінше жүйелі киінуді бақылау. Жылдамдыққа.

	алғыс айтуға тәрбиелеу.	ұқыптылықты қалыптастыру.	ұқыптылыққа баулу.	ұқыптылыққа баулу.	ұқыптылыққа баулу.
Серуен	Жаз белгілерін бақылау. Максат-міндеттер: балаларды жаздың белгілерін өз бетінше анықтауға үйрету (жасыл шөп, жасыл ағаштар, гүлдер гүлдейді, ұзақ күндер және т. б.) Экологиялық міндет: балаларды өлкеміздегі жазғы өзгерістердің ерекшеліктерімен таныстыру Көркем сөз "Жаз". Қадыр Мырза Әли. Жаз да келді пейілді: Жан-жануар сөйледі. Жаз да келді: антапта Жан-жаққа ұшты бақ-бақта Жаз да келді найзағай	Жансыз табиғат құбылыстарын: кемпіркөсакты бақылауды жалғастыру. Максат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. Жұмбақтар Жанбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Көкте бір зат асылды. Жанбыр жуды жерімді, Көкте ормек керілді Көркем сөз Жанбыр жауды дамытты	Бұлттарды бақылау (жалғасы). Максат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. - Неліктен олар жүгіретін, жүсетін, ұшатын бұлттар дейді? - Бүгін бұлт қалай қозғалып тұр? Жұмбақ Көз жасты – жылауық, Келе жатыр бір алып. Жабырқаса жылайды, Жадыраса тарайды. (Бұлт) Еңбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Максат-міндеттер:	Бұлттарды бақылау. Жанбыр қалай пайда болады? (жалғасы). Максат-міндеттер: балалардың табиғат құбылыстарын бақылауға деген құштарлығын дамыту. - Неліктен жанбыр жауып тұр? - Жанбырдың қандай пайдасы бар? Жұмбақ Жабағына ұшырдым, Жерге мөңшек түсірдім. (Жанбыр) Еркін ойлан: "Ұшпады - ұшпайды". Максат-міндеттер: кейінгі дамыту, аяғына қолданыла реакция және міндетті бақылау ретінде.	Найзағайды бақылау Максат-міндеттер: балаларды ауа-райының жағдайы, найзағайдың жақындау белгілері (қараңғы аспан, кара бұлт, найзағай, тыныштық және т. б.) бойынша анықтауға үйрету. Экологиялық міндет: найзағайдың жақындауының жәндіктер мен құстардың міндет-құлқына әсерін көрсету. Көркем сөз Найзағай оты жарқылдап, Нөсер жауды сүзетін. Сайда сулар жарқырап

Жатыр егін жайкастып. Жат да келді: шаттанып, Жұмыла іске аттанып, Тыңдырып бар жұмысты, Тоя жедік жемісті. "Аққу-қалар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеністікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, тейімділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту.	Су толып сай-салаға Тамшыларым тоқталы Табиғат тұр жанара. Кемпіркөсак көгімде Керілгенін көрдің бе? Аспанда тұр әдемі Қуанып мені, сені де. Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбеккорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе карама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бүліншексіздігіне	еңбеккорлыққа, тиынақтылыққа тәрбиелеу. "Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариядайды - Ертен ауылым көшесі	Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Сонында мүлдем қателеспегендерлі атап өтіңіз. Еңбек: құмсалғышты тазалау. Мақсат-міндеттер: еңбеккорлыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға тиынақтылыққа	Күн де ашылды желдетіл. Бұлтты түріп, жел қуып, Аспан шайдай ашылды, Жердің шаңын сел жуып Тозан да ұшып басылды. (С.Бегалин) Болжам - Күн көзін бұлт шалса, қыс қарлы, жаз жаңбырлы болады. - Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады. Жұмбақтар Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылдан ол қағып тұр (Найзағай) Тау тәрізді ғана үркер, Төменде елдің мәңгі
--	---	--	--	---

Ойын шарты. Балалардын ішінен бірін "касқыр" етіп сайлайды, қалғаны "акку-каздарды" сомдайды. "Құшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Акку-каздар! (Га-га-га!) - Жем жедіңдер ме? (Иә, иә, иә!) - Су іштіңдер ме? (Жо-оқ, жо-оқ!) Құшы: - Суга ұшып келіңдер! Ошакка абайлап жетіңдер! Сәк болыңдар, аш қасқыр келеді! "Акку-каздар"	нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді Сол кезде алаңның ортаның екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" боған	Уық-буың шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны аркалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. Балалардың еркін әрекеті.	тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қарнығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншына санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атып атаған топтағылар бағыттан қаша	үркер. Қырдағы жылқы үркер. Жортып жүрген түлкі үркер. (Күннің күркіреуі) Жардай дәулер соғысты, Жарқ - жүркі етіп оқ ұшты. (Бұлт пен пайзағай) Енбек: ағаштардан түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Максаты: енбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Бонулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды жүгірту бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге үйрету, қимыл-қозғалыс жете білетіндей
---	---	---	--	---

иелеріне қарай
ұшулары керек. Ал,
"аш қасқыр" болса,
құстарды ұстап алып
жеуге тырысады.

Ұсталған "аққу-
қаздар", "қасқырға"
көмектеседі.

Сөйтіп, аққу-қаздар
азайып біткенше,
ойын жалғасады.

**Елбек: ағаштардан
түскен ұсақ
бұтақтарды жинау.**

Максат-міндеттер:
елбекорлыққа,
тиянақтылыққа
тәрбиелеу.

**Қимылдарды
дамыту:** доппен
жаттығу; алдыңызға
жерге лақтырып, екі
қолыңызбен ұстаның
(қатарынан кемінде
10 рет)

Максат-міндеттер:
реакция
жылдамдығын

"балықтарды"
санайды, жеңіске
жеткенді табады.
Ойын бірнеше рет
қайталану мүмкін.

**Еркін
шығармашылық
жұмыс:** асфальтқа
кемпіркөсақты түрлі-
түсті борлармен салу.

жөнеледі де, аты
аталмаған топ
оларды қуалайды.
Олардың міндеті -
қашқан
топтағылардың
біреуін ұстап алу.
Ұсталған ойыншы
сол топқа өтеді.
Қайсы топ қарсы
топтың ойыншысын
көп қосып алса, сол
топ жеңеді.

**Балалардың
тәжірибесі:** желдің
күші, бағыты.
«Желді ұста»,
«Жылы және суық
жел», «Желді өзіміз
жасайық» ойын-
тәжірибелері.
Балалардың еркін
әрекеті.

тырысууды, ептілікті,
қозғалыс
жылдамдығын
дамыту; достыққа
тәрбиелеу.
Балалар "бояушыны"
санамақ арқылы
таңдайды, қалғаны
"бояуларды"
сомдайды.
"Бояулар" белгілі
жерде тізіліп
отырады (тұрады).
Әрбір бала, ешкімге
айтпай, өзіне бояу
түсін таңдайды, тек
"бояушы" сұраған
кезде, өзі ойлап
қойған түсті естіп,
ойынға кіріседі.
Педагог (кейін
балалардың бірі)
"бояуды сатушы"
болып, "бояушы"
бояуды сатып алуға
кеңен кезде сұрақтар
қояды.

- Сәлеметсіз бе? Кім

дамыту

Экологиялық

ойын: "сөзді

белендіріңіз" -

анықтамаларды

таңдау

- Жаз қандай? Бақ-

бақ қайсысы? Күн

қандай?

Балалардың еркін

әрекеті.

бөласыз?

"Бояушы":

- Мен бояушымын.

Үстімде боялған

киімім.

Алыстан келемін.

Бояу үшін тенге

беремін.

"Бояуды сатушы":

- Түсі қандай бояуды

қалайсыз?

Осы кезде "бояушы"

кез келген түсті

айтады, сол түс

болып өзін ойлаған

бала сыртқа шығып,

қаппа жөнеледі. Ал

диалог ары қарай

жалғасады:

- Бояудың бағасы

қанша?

- Бағасы бес (он, он

бес, сегіз, бағасы

тағы басқа) тенге.

"Бояушы"

ақшамен

"сатушы" ақшаның

кәсісілген қағазы.

					қағалы да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. "Кім жылдам?" (доппен) қимыл-қимылды ойыны. Максат-міндеттер: ептілікті дамыту, қимылдарды үйлестіру, Балалардың еркін әрекеті
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту	Ата-аналарға келес	"Баламен қарым-қатынас мәдениеті"	Ата-аналар кенесін сайлау және оның	Ата-аналарға келес	Айлана бір рет
Ата-анаға келес	"Жаз құбылыстарын"			Талпын	"Отбасы күні"

	бақылайық".	тақырыбында кеңес беру.	жұмысын жоспарлау.	белсенділігі - оның денсаулығының кепілі".	өткізу.
--	-------------	----------------------------	--------------------	--	---------

Тәрбиеші: Абдикаримова О

Тексерді: Бердимуратова С

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 09.06.2025ж. - 13.06.2025ж. «Жас із кесушілер»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	9.06	10.06	11.06	12.06	13.06
Күн тәртібі	Жас із кесушілер	Аңдар мен аңшылар	Мейірімді достарым	Саялы бақ	Сыр сандық
Балаларды далада қабылдау	Балаларды көңіл-күйіне байланысты дене температурасын өлшеп, қабылдау.				
	"Жел мен бұлт" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлау жаттығулары (дене тәрбиесі) "Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (таным іс-әрекеті) Еркін ойын: "Тыйым салынған қозғалыстар". Мақсат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар шеңберге тұрады, ортала - педагог. Ол олардың қайсысына тыйым салынғанын көрсетіп, әртүрлі	Мейірімді достарым Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: саналы логиканы, есте сақтауды, зейінді жетілдіру. Педагог бірнеше заттарды (ойыншықтарды, заттық суреттерді) балалардың көз алдына белгілі тәртіпте орналастырады.	Саялы бақ «Біздің өлкенің ағаштары», «Балабақша аудасында қандай ағаштар өседі?», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ағаштар туралы әңгімелер, өлеңдер оқып беру, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары (таным іс-әрекеті)

лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жана сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?».	кимылдар жасайды. Балалар тыйым салынғаннан басқа барлық кимылдарды қайталайды.	Бірнеше секунд өткеннен кейін, балалар көздерін жұмып, педагог бір-екі (не одан да көп) заттың орнын алмастырады. Көзін ашқан, заттарға қайта қараған балалар ненің өзгергенін айтады.	Д. Әбілев «Орман».	Ә. Табылдиев «Жаз»
(қарым-қатынас іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	Ойын ережелері. Кім тыйым салынған кимылды қайталаса, ол ойыннан шығарылады.	Бұл ойынды бір-біріне ұқсас, бірақ бірнеше айырмашылығы бар суреттер жұбын қолдану мүмкін.	Көк бояқ орман	(қарым-қатынас іс-әрекеті)
	Тыйым салынған қозғалысты 4 - 5 қайталаудан кейін өзгерту керек.	(таным іс-әрекеті)	Бұтақтарына әнші құстар қонған. –	Үйін тіккен жасылдан.
	Еркін ойын: "Мысық пен тышқан".	"Қармақ" кимыл-қозғалыс ойыны.	Қарасаң оған,	Үсті-басы асыл дән.
	Максат-міндеттер: балаларды, ойын шартын бұзбай,	Максат-міндеттер: кеністікте бағдарлауды жүзеге асыру.	Оннан, солдан	Жаз келеді жайраңдап,
	шапшаңдықпен ойнауға баулу; жүгірудің түр-түріне машықтандыру.	(дене тәрбиесі)	Түстіктен, шығыстан –	Жарық жүзі – сайран бақ.
	Мысықай апнақ қарасак,	Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық ойыны.	Алыс жолдан:	"Кім жылдам жүгіреді?" кимыл-қозғалыс ойыны.
	Құйрығы сұр, тамаша-ақ.	Максат-міндеттер: бұл ойын балалардың жоғалмауына, қауіпсіздігіне қамтамасыз ету.	Көктемде жерден бу алған	Максат-міндеттер: шектеулі аумақта жылдам жүгіруге жаттықтыру.
	Жебелей-ақ ұнады.		Бу алып, нұр боп қуанған!	(дене тәрбиесі)
	Көзін жаймен қысады.		Кейде сол,	
			Көк бояқ орман	
			Бұтақтарына әнші құстар қонған	
			Көкшіл теңіз сияқты кешкі жатқан	
			Ырғалады зордан.	
			Бесіктей тербеткен қолдан!	
			Синар ма ем	
			маңдайым	
			алақаныммен	

	Тыриактарын үндемей. Ашкан кезде инедей. Тышкандардын тыкырын. Мысыкай естісе акырын. Аңдып аулап алады. Мысыкай біздің жарады. (дене тәрбиесі)	сезгіштікке, сақтыкка. дер кезінде тыгырыктан шыға білуге үйретеді (дене тәрбиесі)	Оннан, солдан! Сурет, альбом, иллюстрацияларды карау. (карым-катынас іс- әрекеті) Еркін ойын: "Кім епті?" Мақсат-міндеттер: допты лақтыруға және ұстауға машыктандыру. (дене тәрбиесі)	
Еңбек: алаңды коқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен карауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін аткаруға машыктандыру	Еңбек: күм жәшіктерін күммен толтыру. Мақсат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген күштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін аткаруға машыктандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу	Еңбек: алаңды коқыстан тазарту. Мақсат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен карауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін аткаруға машыктандыру	Еңбек: табиғи материал жинау. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын жетілдіру, еңбекке жауапкершілікпен карауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін аткаруға машыктандыру, жауапкершілікке	Еңбек: гүлзарлардағы гүлдерді суару Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, еңбекке жауапкершілікпен карауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін аткаруға машыктандыру, жауапкершілікке тәрбиелеу

	жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.	тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Мине, бүгін ойнадық Ойнадық та, ойладық. Көжектер боп жүгіріп, Сәбіздерді жинадық. Бүгін жаттығу жинаша, Қалмадық біз оңаша, Біздің балабақшада, Күнде осындай тамаша! Салқа тізілу, жүру, аяқ ұшымен, өкшемен, жүру, жүгіру (30-40сек), секіре жүріп жүгіру, жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары (жіппен) кешені. 1. "Жіпті сөз" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, жіптің екі шетінен керіп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2- жіпті жоғары көтеру, оған қарау. 3-4- бастапқы қалыпқа кету, "төмен"деу. 2. "Бұрылу" жаттығуы. Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, жіптің екі шетінен керіп ұстап, иық бойында ұстап тұру. 1- оңға бұрылу, қолды оң жаққа созу. 2- бастапқы қалып, сол жаққа орындау. 3. "Сәл отыру" жаттығуы. Бастапқы қалып: жіптің екі шетінен ұстап тұру. 1-2- сәл отыру, арқаны түзу ұстап, өкшені көтеру, жіпті екі жағынан ұстаған күйде қолды алға созу, басты тік ұстау 3-4- бастапқы қалып 4. "Еңкею" жаттығуы Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қолды жіппен желке тұсында ұстау.		

- 1- жіпті ұстаған күйде жоғары созу.
 - 2- оңға еңкею.
 - 3- бастапқы қалып.
 - 4- сол жаққа орындау.
 5. "Бүгілу, майысу".
- Бастапқы қалып: етіпетінен жату, жіп тура созылыңқы қолда.
- 1-3- артқа қарай майысу, жіпті жоғары көтеру.
 - 4- бастапқы қалып.
- (дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Тапсырмалық	Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тамаққа аудару.	Мақсат-міндеттер: ас іну құралдарын дұрыс қолдана бітуді.	Мақсат-міндеттер: балалардың назарын тамаққа аудару.	Мақсат-міндеттер: қолды жуу ережелерін білдіру.	Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде міндеттендірілген.

	тамактану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс: этикет ережесі	дағдыландыру; дұрыс тамактану мәдениетіне баулу; тамактану кезінде асықпай шайнау; үстел басында өздерін әдепті ұстауды; нан қиқымын түсірмей жеуді; үлкендерге алғыс айтуды үйрету.	тамактану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс: этикет ережесі	тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі.	мәдениеттің қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамактану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)
Таңғы ас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгілдеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке Түдкіге қою айран. Тышқаның дәндері салам Ақ қолға тәтті нан.	Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Көрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жұмай оны ұстамас. Нан қиқымын шанышпандар, Айранды жатса басыңдар. Тыңшып, қастерің,	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жігі-жігі жуып сен, Таңертен де кешке де, Жуып күндіз-кешке де. Жуып күндіз-түсте де, Жуып тамақ алдында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кезінде,	Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жігі-жігі жуып сен, Таңертен де кешке де, Жуып күндіз-кешке де, Жуып күндіз-түсте де, Жуып тамақ алдында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кезінде,

	Тосап беремін араға Таңғы ботқа береміз. Бақшадағы балаға (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Торғайларға тастаңдар. Ө. Тұрманжанов (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		Жуын тұрған мезгілде (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Жас із кесушілер Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (сурет салу) «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. «Із кесуші» мультфильмін көрсету. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын- жаттығу "Гимнастикалық орындаық үстінде еңбектейміз" Максат-міндеттер: Балаларды дәстүрлі емес сурет техникасымен еңбектену арқылы тәрбиелеу.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Қызыл телпек" орыс халық ертегісі Максат-міндеттер: Балаларға ертегіні түсіндіру арқылы, мазмұндап айтуда үйрету, өз ойларын толық айтуда, әңгімелеуге дағдыландыру; есте сақтау қабілетін дамыту, тілін, сөздік қорын молайту; кейіпкерлердің қарапайым қарым- қатынастарын бағалауда, үйемшілдікке тәрбиелеу. Сурет салу — Менің сүйікті жануарым	«Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Математика негіздерінен ойын- жаттығу "Қалашық тұрғындарына арналған дәмді ас" Максат-міндеттер: Заттар топтарын салыстыру қабілетін нығайту; тапсырмаларды өзіннен орындауда қиял-шындықты артық Суретті сөзінде аңдар мен оқу жануарларының	Қоршаған әлеммен танысудан ойын- жаттығу "Менің қаламдағы жаз" Максат-міндеттер: Балалардың жаз белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру, сұрақтарға толық жауап беру қабілетін дамыту, жұмбақтарды шешуге үйрету, балаларды табиғаттағы жазғы өңірестерді атап өтуге үйрету, есте сақтау, ойлау, өз ойларын дұрыс және сауатпен айт қабілетін дамыту, жазда табиғатта	Құрастырудан ойын- жаттығу "Балалық шаһар" Максат-міндеттер: Балаларды әр түрлі ғимараттарды сызба бойынша салуда үйрету, сөздік қорды көңейту, ғимараттардың мақсаттары туралы және олардың адам өміріндегі маңызы туралы әңгімелесу арқылы, балалардың танымдық іс-әрекетін дамыту, топта жұмыс істеу және дос құруға қабілетін тәрбиелеу Әр баланың қолынан өзінше бір нәрсе шығу

бүтілген аяқты жоғары көтеріп жүру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдап жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру. Қимылды ойындар «Өз түсінді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу», (дене тәрбиесі)	(балалардың қалауын ескеру ұсынылады). (шығармашылық іс-әрекет) Музыкадан ойын-жаттығу "Жол ережесі сақтайық!" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Өннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу. Қоршаған ортаны	қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар жасау (ресурстарға сілтеме: https://bilimkids.kz/kk/vid/eos/10 ; https://bilimkids.kz/kk/vid/eos/26). (шығармашылық іс-әрекет) Сурет салудан ойын-жаттығу "Түнгі қала" Мақсат-міндеттер: Балаларға дәстүрден тыс бейнелеу – граттаж техникасын таныстыру, түстер палитрасына сәйкес қаланың кешкі бейнесін беруді, заттарды кеңістікте дұрыс орналастыра білуге үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейіндерін дамыту; туған қалаларына сүйіспеншілікке, өз бетінше жұмыс істеуге	мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу Ағаштардың суретін салу. (шығармашылық іс-әрекет) "Кім шеңберде қалады?", "Тірі лабиринт" ойындары. Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік, ептілік, қозғалыс жылдамдығын сезімін дамыту; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. (таным іс-әрекеті)	ертегі қойылымдары байқауын ұйымдастыру; таныс ертегі қойылымдарын сахналау. (қарым-қатынас іс-әрекеті)
---	--	--	--	---

		корғау бойынша жаднама құрастыру. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)	тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкапка ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Күндізгі серуен	Күнді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: күнді, оның өсімдіктер, ағаштар, жәндіктер және барлық тіршілік иелері үшін маңыздылығын бақылауды жалғастыру Экологиялық міндет: күн сәулесінің адам мен өсімдік тіршілігі үшін құндылығын көрсету Көркем сөз: Алақай алақай! Күннің ны, күн шықты	Құмды бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: құмның қасиеттерін анықтау: шашырағыштығы, борпылдақтығы, ылғал құмнан мүсін жасауға болатыны; балаларды құмнан сурет салу тәсілімен таныстыру; құмның қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Бақылау жақсы ала	Мысықты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: мысық үй жануарлары, сүтқоректілер және белгілі бір ерекшеліктерге ие екендігі туралы білімдерін бекіту; жануарларға деген ізгілік сезімдерін тәрбиелеу Бақылау барысы Недәлгі балалардан	"Ағаштар мен бұталарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; маңызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дін, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы - М. Әлімбаев "Орманшы менің	Шыбынды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейту табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. Көркем сөз: "Шыбындар" Қабырғаны жақалап, Құдалаймыз - айтап

Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру Максат-міндеттер: балалардың бойына еңбекке деген құштарлығын ояту. "Құн мен жаңбыр" қимыл-козғалыс ойыны. Максат-міндеттер: зейінін, жылдам жүгіру, кеңістікті бағдарлауын жаттықтыру. Жұмбақ. Жалғанда бір нәрсе бар аяқ қапты, Үшады кешке дейін дамыл таппай... (Құн) Болашақ: Батар құн қызыл шапаққа малынып барып ұясына кірсе, ертеңінде шыжыған ыстық бөлатынын білдіреді. Еркін ойын. "Құн түлкі" қимыл- козғалыс ойыны. Максат-міндеттер:	райында алаңда откізіледі. Тәрбиесі балаларға құрғақ және ылғал құмды салыстыруды ұсынады. – Құмның түсі қандай? Құрғақ па, әлде ылғал ма? Жабысқақ па, шапшаңағыш па? – Құмсалғыштағы құм құрғақ қалды. Құрғақ құмнан құрылыс салуға бола ма? Неліктен? (Ол шапшаңағыш кетеді. Құрғақ құмды шелекке салып, електен (тордан) откізуге, үйінді етіп үйіп қоюға болады.) Зерттеу әрекеті "Құм неден тұрады?" Тарелкеге құм салып, оны ұлғайтқыш әйнекпен қарау. Құмға магнитті батырып, оның бетінде пайда болған металл бөлшектерін бақылау.	жұмбақ сұрайды, жауап беруді ұсынады сұрақтарға Жұмбақ Тікелейін құлағы Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. (Мысық) Көркем сөз Сағат сегіз таянды Тарғыл мысық оянды Жатпайды ол ерінін Мысық бойын жазады. Соңылады керіліп, Аяқ – қолын созады. Дағдысы оның солай - ды Елден бұрын тұрады. Беті - қолын жуады.- Жұмайды - ау, жалайды. (М. Әлімбаев) - Неліктен мысық үй жануары, үй мысықтары неге ұқсайды? - Мысықтар не жейді? Мысықтардың балалары қандай аталады?	нағашым, Лайлетпайды тұнығын. Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын. Аралап орман арасын, Көрсен де қашан, қай түні, Түспейді аттан бұл кісі. Айтатын сөзі әйгілі: Шырылдатып шыбығын, - Қалың ну - халық саулығы! Аңыратпайды ағашын. Көк орман - Отан байлығы! Өңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? (Тамары, бір діңі және жапырағы бар өсімдік). - Дұрыс! Бұта дегеніміз не?	– Шыбындар, нас, кірсіндер. Мұнда неге жүрсіндер?!
--	--	---	--	---

Бір қап кір бар аяқта,
Жабысасын аяққа.
Қонасындар етке де,
Танау менен бетке де.
(Ж. Смақов)
Шыбын - қосқанатты
зиянды жәндік. Ұшқан
кезде қанаты арқылы
ызыңдаған дыбыс
шығады. Жабайы
табиғатта және
адамдар мекендейтін
аймақтарда
мекендейді. Дәмді
аяқтары арқылы сезеді.
Біздің күнделікті көріп
жүрген шыбынның
тұрмысқа сұйықтық
іншуге бейімделген,
қатты заттарды
сілекеймен ерітіп
жігітін барып ішеді.
Шыбындар нас
жерлерге

балалардын ойын шарттарына сай ойнай білу. "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; қимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "ку түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап "Ку түлкі, сен қайласың?" - деп, үш рет сұрайды. Соны сұрақтан кейін бұдан	Құм – түрлі түсті, пішінді және өлшемді ұсақ тастардан тұрады. Құмда металл бөлшектері де кездеседі. Қолмен ұстағанда құмның беті кедір-бұдырлы болады. Құм және сумен тәжірибе, (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Еңбек: балаларды алаңдағы жұмысқа тартуды жалғастыру; суару, копсыту, арамшөптерді жұл. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу; табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. Қимыл-қозғалыс ойындары: «Аңды ізіне қарап таны», «Бақнадағы қояндар», «Қағып алда ата» (дөңнен)	- Сіз мысықтардың қандай тұқымдарын білесіз? Мысықтардың аламдарға қандай пайдасы бар? - Үй мысығына қандай жабайы аңдар жақын туыстар? Мысықтың жыртқыш жануар екенін дәлелде. - Иттер мен мысықтардың қабілеттері мен темпераментін салыстыру. - Мысық туралы қандай әндер, такпақтар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту. Мақсат-міндеттер: балаларды алаңды тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге үйрету. "Өткеншек" қимыл	(Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиеші өсімдік бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады. - Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар. - Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде? (Ағаштың бір діңі, бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді	жұмыртқаларын тастап тез өніп өседі. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Шыбындар өте зиянды жәндіктер! Шыбындар көптеген ауыр жұқпалы ауруларды таратады. Олардың жауы: өрмекшілер, бақа, құрбақа, кесіртке. Шыбындарға қарсы күрес тазалық. Еңбек: гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге тәрбиелеу. Көркем сөз. Тазалықты іздесен, Мөлдір судан аласың. Жиі-жиі жуынсаң, Аппақ, таза боласың. Тазалықты іздесен, Сабын, сүлгі керекі. Бірі жуып шапшаңды, Бірі сүртіп береді. Тазалықты іздесен.
---	---	---	--	--

бері жасырынып тұрған "ку түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "ку түлкіден" қашып құтылу керек. "Ку түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Ку түлкі".	(дене шынықтыру) "Аю мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, әділ ойнауға тәрбиелеу; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Халық болжамы: өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады; өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі. Жаңылтпаш Шын еңбекшіл - өрмекші, Өрмекші - шын еңбекші. "Дәйлек пен бақа" жапон ойыны. Максат-міндеттер: балалардың секіре білу мүмкіндіктерін жетілдіру. Бұл жапон ойының төрт	қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүтіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүтіріп. Шеңберді айналдырамыз. (Д	ағаш пен бұтаның схемаларын береді. - Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық. - Ағаштың тамыры қайда жасырынады? Бұта? (Жерде). - Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діні). Діңнен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары). Еңбек: ағаштардың діңгектерін (жерін, топырағын) қопсыту. Максат-міндеттер: қопсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. "Қасқыр қақпап" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды бірлесіп ойын шартына, ережелеріне сай, әділ	Айна, тарақ керегі. Бірі тарап шашынды, Екіншісі көреді "Сокыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне кедергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" ойыны Максат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықты
---	--	---	---	---

немесе одан да көп адам ойнай алады. Ол үшін асфальтка шығанақтар, аралдар мен мүйістер салынған үлкен көл салу керек. Ойыншылар бір жүргізушіні таңдайды - «лэйлек», ал қалғандары барлық ойыншылар «бақаға» айналады. «Бақалар» «суға» отырады, «құрлыққа» шығуға құқығы жоқ. «Лэйлек» жағалау бойымен жүріп өтіп, «бақа» ұстауға тырысуы керек. «Лэйлек» «аралдан» «аралға» секіруге құқылы, бірақ «суға» кіре алмайды. Сонғы ұсталған «бақа» «лэйлекке» айналады. Еркін ойындар.	Ахметова) Қимылды ойындар «Кім бір аяқта ұзақ тұрады?» Мақсат-міндеттер: тепе-теңдік жоғалған жағдайда жылдам әрекет етуге үйрету. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: секіру дағдыларын орнында бекіту (аяғы алшақ - бірге; біреуі алға, екіншісі артқа). Еркін ойын.	ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шынықтылыққа тәрбиелеу. Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды. Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр, келіп көр! Қақпан, қақпан, берік бол! Жеке жұмыс. Ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, олардың дамыту. Мақал-мәтелдер	ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, омпы, сомпы, тәйке, ашы. Еркін ойын: "Төбеде доп қуу". Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
--	--	---	---

					Ағаш та ылғалды жерде көгереді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, максатқа жетуге деген ынталарын арттыру.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тара жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шапшаң тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау Қажеттілігіне қарай. Балаларға	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты талалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса

	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: киіну дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолынды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу. Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шаппай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: алдағы түскі асқа назар аудару; үстелге отыру мәдениетін бекіту. Көркем сөз Қырыққабат пен картопты, Салнам үлкен қасыққа, Жасырынып қалыпты, Іздеп көрші асықпай Көрінбейді қасықта, Бос қалыпты тәрелке Қырыққабат пен	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пысықтау Көркем сөз Тәрелкемде әдемі Сәлеметі бар тәттінің	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: ас құралдарын сенімді түрде қолдануға үйрету, тамақтану кезінде мінез-құлық нормаларын сақтауға тәрбиелеу. Көркем сөз Су ағызып шүмектен, Беті қолды жуамын Мойын, мұрын, құлақты, Тағалатан тәттімнен

			картобым, Салды мені әлекке. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Боткамды жеп қоямын. Көрінісін сары тинім (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Үсті -басым ұқыпты. Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірлі мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Ұйықтауға ыңғайлы жағдай жасау. Ертегіні немесе көркем шығарманы оқып беру (үзінді). (қарым-қатынас іс-әрекеті)				
Ұйқыдан тұру	Біртіндеп ұйқыдан тұру (музыка ақырын ойнап тұр). Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! Балапандар ұйқыға кірісті. Балапандар көреді түсті. Ғажайып сиқырлы әлемді. Балалар ұйқыдан оянады. (дене тәрбиесі, сойлеуді дамыту)	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. Тыныс алу жаттығуы: Ку - ка - ре, ку - ка - ре – ку, ку - ка - ре - ку. Табанды шынықтыру массаждары: 1.«Балапандар серуенге шықты» шик - шик - шик. 2. Табанға арналған денсаулық кілемшелерімен жүру. 3. Ілгекті жолмен жүру. 4. Тастардың үстерімен жүру. 5. Кірпі тікенектеріне үксас төсеніштермен жүру. 6. Табанлар арқылы	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени- гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. Көркем сөз Әдемі ирек жолдармен. Лактарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанға біз нүктелі, Массаж жасау білеміз. (дене тәрбиесі, сойлеуді дамыту)	Біртіндеп ұйқыдан ояту. Жалпақ табандықтың алдын алу үшін түзету жаттығулары. «Үшак» жаттығуы. Максаты: омыртканың бұлшықет көрсетін, жамбас белдеуінің бұлшықеттерін күшейту. Көркем сөз Ұйықтап жатқан кім екен? Уақыт болды тұратын. Жаттығуды жасайық. Ұйқымызды ашайық! Біздің күніміз тұрмайды	Балаларды сипап ояту. Шапты тарау дененің сауығуына да ықпал етеді. Содан кейін толық жуыну: қолдар шынтаққа дейін, бет, құлақ, мойын. Ұйқыдан кейін балалар өздігінен киіну дағдыларын бекітеді, ал қажет болған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі Көркем сөз Көздеріңді ашыңдар. Кірпіктеріңді көтеріңдер беттеріңді жеңіл сипап алыңдар

жүру.
Көркем сөз:
Балапандарым көне
ұйқыдан тұрайық.
Түс мезгілі, түс мезгілі.
Балапандар ұйқыға
кірісті.
Балапандар көреді түсті,
Ғажайып сиқырлы
әлемді.
Балалар ұйқыдан
оянады.
(дене тәрбиесі, сөйлеуді
дамыту)

Жылдам алға
басайық!
(дене тәрбиесі,
сөйлеуді дамыту)

Бір - біріне
жымыңдар.
Бастарыңды оңға,
солға бұрылыңдар,
Ауаны жұтыңдар,
содан соң жіберіңдер,
Іштеріңді тартыңдар,
Көңіл күй көтерілді,
Кеуделеріңді
алақанмен сипаңдар,
Жұдырықты
қысыңдар,
Енді біраз ашыңдар,
Керіліңдер,
созылыңдар,
Енді ояңдыңдар,
төсектен тұрыңдар.
(дене тәрбиесі,
сөйлеуді дамыту)

**Бесін асқа
дайыдық.
Бесін ас.**

Гигиеналық дағдылар
Максат-міндеттер: өзін
үстел үстінде дұрыс
ұстай білу қабілетін
бекіту; жуу ережелерін
бекіту.
Көркем сөз
Сырттан келіп үнемі,
Сабылмен көп жуамыз.

Гигиеналық дағдылар
Максат-міндеттер:
қолды жуу ережелерін
бекіту; ойын -
жарыстар; тәрбиешінің
тазалық туралы
әңгімесі;
балалардың өзін-өзі
бақылауы.

Гигиеналық дағдылар
Максат-міндеттер:
тамақтану кезінде мінез-
құлық мәдениетін
қалыптастыруды
жалғастыру; ас
құралдарын дұрыс
пайдалану (ас қасық
және шай қасық).

Гигиеналық дағдылар
Максат-міндеттер:
үстел басында тыныш
отыру әдетін
жетілдіру.
Көркем сөз
Үсті-басым ұяңаңты,
Таза жүрем әрдайым
Жолапаймын кірді.

Гигиеналық дағдылар.
"Тазалық-ленсалық
кепілі".
Максат-міндеттер:
қолды жуу ережелерін
бекіту; ойын-
жарыстар; тәрбиешінің
тазалық туралы
әңгімесі; балалардың

	Таза болды мұнтаздай. Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сылдырлайды мөлдір су. Мөлдір суға қолыңды жу. Жуынсаң сен әрдайым. Аппак бетің, маңдайың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) Көркем сөз Жылы сумен қолымды, Тазалап мен жуамын. Қолыма алып сабынды, Алақанды жуамын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	мен. Тазалықты тандаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	өзін-өзі бақылауға дағдыландыру. Көркем сөз Тигіп жанғақ жарады. Ешкі шөп жеп барады. Кұстар дәнді шоқиды. Ұлу отыр кокиып. Сүйекті жеп күшігім. Ара балды сорады. Жемге тойған бұзауым. Қамаулы тұр қорада. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесен. Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Не естігенінді айт?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру Ойын шарты: Балалар шебер құрып тұрса,	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Максаты: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін бекіту, жүйелеу. Ойын барысы: Пелатон	"Менің тағайып бұлттым" дидактикалық ойыны. Максаты: қиялды, эмоционалдық сфераны табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту бойынша ретсіз сөздерді жинақ кідірі	"Төртінші артық" дидактикалық ойыны. Максаты: жәндіктер туралы білімдерін бекіту Тәрбиеші төрт сөз аңғарып, балалар артығын атау керек "Үштің үштігі" ат

Педагог балаларға көздерін жауып, мұқият тыңдауларын (күстардың дауысы, машина сигналы, адамдардың әңгімелескен дыбыстары т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берудерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. "Сүйікті кітаптарыңыздың кейінкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рольдік ойыны Максат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейінкерінің ролін қабылдау қабілетін	допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, күстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. "Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға созып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді. Альбомдар көру: «Аңтар», «Күстар»,	балалармен әңгімелесу барысында айналамыздағы заттардың адам қолынан шыққаны немесе табиғатта сол күйінде кездесетіні, оларды адамдардың пайдалануы туралы балалардың білімдерін анықтайды. Мәселен, орман, көмір, мұнай, газ табиғатта сол күйінде болады, ал үрейлерді, зауыттарды, көлік құралдарын адам жасайды. "Адам қандай заттарды жасаған?" - деп тәрбиеші сұрақ қойып, ойынға қатысушылардың біріне бір затты береді (немесе доп лақтырады). Балалардың бірнеше жауабынан кейін ол жана сұрақ қояды: "Табиғат нені жаратқан?" Қимылды ойын. "Жер	ролін де атқарады). Ойын барысы Балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Күстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. Үстел үсті ойыны "Лото". Максат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту.	қимылды ойыны. Максаты: ненін ұшатынын, ненін ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынның мазмұны. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жанылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты
---	--	--	---	--

дамыту.	«Гүлдер»... (карым-катынас іс- әрекеті) Құрастыру «Аңдардың үйшігі» (құрастыру)	су, ауа" Максаты: балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге, жерде, ауада, суда не төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімін тәрбиелеу; патшандыққа бауду.	Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан- жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптағы лотолар (таным іс-әрекеті) Қимылды ойын: "Күн қояндары". Максаты: балалармен бірге бағыттарды нақтылаңыз: жоғары, төмен, жанына. Әр түрлі қимылдарды орындауға үйрету.	(қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты (қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты дауыл ұшты (қол көтермейді) Ұшты - ұшты ұшақ ұшты (қол көтереді)
---------	--	--	--	--

Серуенге
дайындық

Максаттары

- киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түту қоюға машықтандыру;
- өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру;
- шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды үстануға тәрбиелеу;
- ауа райына сәй киінгенін қалағайы білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу;
- көмек көрсете білуге, айналыста тәрбиелеу.

Серуен	Гүлдің жарықтан дақтылып бі...	Жәніптерді бақылау біттегі патшандық	Мысқасты бақылау сөртеу - танымал	"Ағаштар мен бұталарды бақылау	Шыбынды бақылау жәніптерге
--------	-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

(зерттеу, танымдық, карым-катынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: жаз күннің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Өнгімелесу: - Балалар, жаздың басталуымен не байқалды? Балаларға «тан», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді. Ырақ қарағысы кетпейді. (Күн) Еңбек: ағаштардың түскен ұсақ бұтақтарды жинау	карым-катынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: жәндіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет: балалардың жәндіктердің әртүрлілігі туралы идеяларын жүйелеу. Көркем сөз "Көбелек". Мен тимеймін, жасқанба. Дос болайық, көбелек. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді көре кет. Түтқиышдан састыра, Жаңбыр жауса себелеп. Тақиямның астына, Тығыла ғой, көбелек. (А. Сәрсенов) "Ормекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны Максаты: түрлі бағыттарға	карым-катынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: балаларды үй жануары – мысық туралы әңгімелей білуге үйрету; екі-үш сөзден тұратын сөйлем құрату арқылы ауызекі сөйлеу тілдерін дамыту; жануарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Жұмбақ жасыру Беті – қолын жуады, Тышқандарды қуады Тазалықты сақтайды, Апам оны мактайды. (Мысық) Мысық туралы тақпақ айттып балармен бірге қайталау Тікелейін құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті – қолын жуады - Мысықты көбінесе қыздар қолдана отыра	(жалғасы) (зерттеу, танымдық, карым-катынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; маңызды белгілерді болуге үйрету (тамыр, дің, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әлімбаев. Орманшы менің нағашым, Лайлатпайды тұныған, Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын. Аралап орман арасын, Көрсен де қашан, қай түн Түспейді аттан бұл күн	танымдық, карым-катынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: шыбынның пайда болу ерекшеліктері туралы білімдерін және түсініктерін кеңейтуді жалғастыру, табиғат туралы шынайы түсінік қалыптастыру. Көркем сөз Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы кара құс. Хан басына қонған құс. (Шыбын) - Төбеде шыбындар қалай жүреді? (Шыбындардың аяқтарында жабысқақ түкті төсемдер бар; шыбын жеңіл және жастықшалар кеткен бетке өте жақсы жабысады, бірақ
---	--	--	---	---

Мақсаты: еңбекқорлыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу. "Айгөлек" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кен алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады. Айгөлек-ау айгөлек. Айынан жүгіріп өтпелек	кимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тене-тендікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртін ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі	жақсы көреді. Кейбіреулер ауруға ниета беруге сен болады деп сенеді. Оны арамдығы басым деп жақтырмайтындар да бар. Қазақта мысық жүрген үйде тышқан болмайды деген түсінік бар. Мысықтар тәтті дәмді сезбейді екен. Олардың көзі қараңғыда жақсы көреді, бірақ түстерді ажырата алмайды. - Тағы қандай үй жануарларын білесіңдер? Үй жануарлары қай жерде тұрады? Үйде қандай үй жануарларын ұстауға болады? Балалар, сиыр немесе ешкіні үйде ұстай аласың ба? Неліктен? Балалар сұрақтарға жауап беруде өз ойларын тырысады	Айтатын сөзі әйгілі: Шырылдатып шыбығын. -Қалың ну-халық саулығы! Аңыратпайды ағашын. Көк орман-Отан байлығы! Әңгімелесу. Ағаш дегеніміз не? (Тамыры, бір діні және жапырағы бар өсімдік). - Дұрыс! Бұта дегеніміз не? (Тамыры, сабағы мен жапырағы көп өсімдік). Тәрбиеші өсімдік бөліктерінің схемаларын (ағаш) қояды. Оларда не бейнеленген? (Ағаш пен бұта). - Осы схемаларға сәйкес ағаштар мен бұталардың бір-біріне ұқсастығын және	шыбын кез-келген жерде қалуы мүмкін.) - Неліктен шыбындарды зиянды жәндіктер деп атайды? - Шыбындардың қандай зияны бар? (Олар микробтарды таратады.) - Шыбындар қалай көбейеді? (Олар жұмыртқалайды.) - Шыбындар қайда жұмыртқалайды? (Қоңде, қоқыста.) - Шыбындардың қандай жауы бар? (Өрмекшілер, инеліктер.) - Шыбынның мұрны бар ма? (Жәндіктердің мұрындары жоқ; олар аяқтары мен мұрттары арқасында жанасады, иіс сезеді және дәмін сезінеді. Мұрттары - сенсор мүшесі. Ол температураға
---	---	---	--	--

Теміршіден дем шығар,
Үзенгіден дем шығар.
Ақ терек пен көк терек,
Бізден сізге кім керек?
Бұған екінші топтың
ойыншылары жауап
береді.
Айгөлек-ау айгөлек,
Айдың жүзі дөңгелек.
Теміршіден дем шығар,
Үзенгіден дем шығар.
Ақ терек пен көк терек,
Шолпан атты қыз керек,
- дейді. "Шолпан" деген
сөздің орнына басқа бір
баланың немесе қыздың
атын қойып айта береді.
Қарсы топтан
шақырылған қыз не бала
жүгіріп келген бойы
тізіліп тұрған топтың
әлсіз жерінен үйіп өтуге
тиісті. Егер үзе алмаса,
сол топта қалып қояды.
Ал үзе, өзі қалаған
ойыншының бірін өз
тобына алып кайтады.
Ойыншылар түгел

"өрмекшіні" де
тағайындап алуға
болады.
Еңбек: алаңды
тазартуда сыпырушыға
көмектесу.
Максаты: үлкерде
көмектесуге деген
ұмтылысты дамыту.
Еркін ойын: "Ыстық
картон".
Ойынның максаты:
доптың шеңбер
бойымен жылдам өтуін
қамтамасыз ету.
Ойын барысы.
Ойыншылар шеңбер
бойымен бір-бірінен
ұзындыққа тұрады.
Шеңбер бойымен жүру.
Бір ойыншының
қолында ыстық картон
добы бар. Белгі
бойынша балалар допты
бір бағытта шеңберге
айналдырып,
мүмкіндігінше жылдам
жүрітушінің допты

"Мысық пен тышқан"
қимыл қозғалыс ойыны.
Максаты: балаларды
ойын шартына сай, әділ
ойнауға, рөлді дәл
атқаруға бейімдеу;
зеректікке,
шапшаңдыққа,
жылдамдыққа
машықтандыру;
шыдамдылыққа,
ұйымшылдыққа
тәрбиелеу.
- Мысығымыз момықай,
Жүреді аулада аңдамай.
Тышқан көрсе - бас
салады!
Кім тышқанды
күтқарады?
Тышқан:
- Бұтақты да кемірлім,
Кітапты да кемірлім,
Мен осындай жемірмін.
Шнык-шнык, шнык-
шнык.
Секектеймін ырышан та,
Кезікпеймін қырысқа,
Үстатпаймын мысыққа.

айырмашылығын
көруге болады.
- Ағаштар мен
бұталардың
ұқсастығы неде?
(Ағаштар мен
бұталардың
тамырлары мен
жапырақтары бар.
-Ал, ағаш пен
бұтаның
айырмашылығы неде?
(Ағаштың бір діні,
бұтаның сабағы көп).
Педагог балаларға
кесілген суреттерді -
ағаш пен бұтаның
схемаларын береді.
-Ағаштың барлық
бөліктерін ретімен
орналастырайық.
- Ағаштың тамыры
қайда жасырынады?
Бұта? (Жерде).
-Түбірден кейін қай
бөлік шығады? (Діні)
Дішпен кейін?
(Сабақ). Сабақтан "

ылғалдылық пен иісті
сезінеді.)
- Шыбынның қанша
көзі бар? (Көздің екі
түрі - қарапайым және
күрделі: олар бір
уақытта алдында,
артында және астында
көре алады.)
- Шыбын қайда және
қалай қыстайды?
Еңбек: құмсалғышты
тазалау.
Максаты:
еңбекқорлыққа,
тазалыққа тәрбиелеу.
"Үш табан" қазақ
ұлттық (асықтармен)
қимыл-қозғалыс
ойыны.
Максаты: балаларды
мергендікке,
шыдамдыққа,
ұқыптылыққа,
ептілікке тәрбиелеу;
асықты қолда қолда
еркін ұстап, ойын
алдында белгі

шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. "Күн мен түн" кимыл-козғалыс ойыны. Мақсаты: есту зейінін, кеңістікті бағдарлау, жүгіре білу қабілетін дамыту. Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру. Мақсаты: төзімділікке, зеректікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу Еркін ойындар.	алып кетуіне жол бермеуге тырысады. Жүргізуші шеңбер бойымен қозғалады және оны беру кезінде допты алуға тырысады. Кім жетекші допты алады, ол шеңбердің артында тұрады. Ойын ережелері. Допты көрші ойыншыға беру, ешкімді өткізбеу.	Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шык-шык! Мысық - Миңа! Кім-ай, мынау "шык-шык" - демей, "Шык-шык!" - дейді? Бұл тышканның өнерін, Қане, байқап көрейін. "Ақ сүйек" кимыл-козғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Жабдығы: ақ сүйек. Еркін ойындар.	(Жапырақтары). Еңбек: ағаштардың дінгектерін (жерін, топырағын) копсыту. Мақсат-міндеттер: копсытудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру. Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?», «Тыңда да таны», «Қай ағаштың жемісі?» (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) Жеке жұмыс. Ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту Мақал-мәтелдер: Ағаш тағалды	кимылдарды жасауға дағдыландыру. "Кеглиді көзде". "Допты қуып жет" кимылды ойын-жаттығулары. Мақсаты: балаларды мергендікке, ептілікке, белгілі бір бағытты көздей білуге үйрету. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсаты: қабырғаға доппен ойнау техникасын жетілдіру.
--	--	--	---	---

				жерде көгерді. "Кім ағашқа бұрын жетеді?" кимыл- қозғалыс ойыны Максат-міндеттер: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналармен «Тазалық - денсаулық кепілі» тақырыбында әңгіме	«Неліктен қыста жәндіктер болмады?» тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жәндіктер" тақырыбында әңгіме.	Ата-аналармен күн тәртібін сақтау туралы сөйлесу	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында әңгімелесу

Тәрбиеші: Абдикаримова О

Тексерді: Бердимуратова С

ТӨРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 16.06.2025ж - 20.06.2025ж «Жаз да келді, көңілді»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	Сабын көпіршіктері күні	Теңіздегі тіршілік	Сүйкімді кірпі	Табиғат аясында	«Күн, ауа, су» ойын сауығы
Балаларды далада қабылдау	Балалардың денесін, терісін қарау. "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (таным іс-әрекет) "Кармақ" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістікте бағдарлауды жүзеге асыру (дене тәрбиесі) Еркін ойын: "Тақия тастамақ" ұлттық	"Суретті құрастыр" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: баланың бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білу қабілетін жетілдіру, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. (таным іс-әрекеті) Е. Елубаев Арманым бар ең ізгі, Армандымен келем мен Матрос болып теңізді Жүзсем кешкі кемемен	"Жел мен бұл" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды жаттықтыру (дене тәрбиесі) Көркем шығарма оқып беру. "Қасқыр мен кірпі" ертегісі. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Қимылды ойын "Қасқыр мен қояндар". Максат-міндеттер: шапшаңдықты, жылдамдықты және кеңістікті бағдарлауды	"Өткеншек" кимылды ойын-жаттығулары. кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: сөздерді іс-әрекетпен үйлестіру мүмкіндігі. (дене тәрбиесі) Ө. Тұрманжанов «Гүлдер», Балалар-ау, балалар! Шақырады далалар, Жаз келді гүл алып, Құстар келді жыр алып, Қос білекті сыбаһан Жүзгейік қуанып	"Кім кім болды?" дидактикалық ойыны Максат-міндеттер: зейінін, қиялын дамыту. Сипаттама: бала мұғалім атағаннан бұрын болған жағдайды атауы керек Мысалы: - Ата кім болды? (Үл) - Ағаш не болды? (Өркен) (таным іс-әрекет, тәртіп іс-әрекет) Жер, су, ауа, от дидактикалық ойыны

ойыны. Максат-міндеттер: бұл ойын балаларды жылдамдыққа, сезгіштікке, сақтыққа, дер кезінде тығырыктан шыға білуге үйретеді. Ойын ережесі: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. (дене тәрбиесі)	Теңіз дейтін күштімен. Алысуға жарасам. Тау толқындар үстінен. Алыстарға карасам. Желбіреткен төбеге Көкшіл туын елімнің. Алып, алып кемелер – Бөлшегіндей жерімнің. (карым-катынас іс-әрекеті) Еркін ойын: "Соқыр текс" Максат-міндеттер: жылдамдықты, ептілікті, зейінді, есте сақтауды дамыту. (дене тәрбиесі)
--	---

дағдыландыру.
(дене тәрбиесі)

(карым-катынас іс-әрекеті)

Еркін ойын: "Мысық мен тышқандар".

Максат-міндеттер: балаларда төзімділікті, қимылдарды сөзбен үйлестіре білу, ептілікті дамыту.

Жүгіру мен иілу жаттығулары, шенбер бойымен тұру және шенбер бойымен жүру. Сөйлеуді дамытуға ықпал ету.

(дене тәрбиесі)

(таныс іс-әрекеті)

Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру.

Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, "Жер" деген кезде, жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, "су" дегенде, суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, "ауа" дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды.

Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады.

"Ауа" дегенде кезде балалар қолдарын

				жоғары көтереді, "су" дегенде қолдарын алға соғып жүзеді, "от" дегенде, қолдарын былғайды, "жер" дегенде, қолдарын төмен түсіреді.
Еңбек: алаңды кокыстан тазарту. Максат-міндеттер: алаңда тәртіп пен тазалық сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу	Еңбек: аула тазалаушыға ауланы тазартуға көмектесу. Максат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ықыласты, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құм жәшіктерін құммен толтыру. Максат-міндеттер: балалардың еңбекке деген құштарлығын ояту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты копсыту, қажет болса суару. Максат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, гүлдерге қамқорлық жасауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: көкөністерді суару. Максат-міндеттер: көкөністерді күтуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.

Тапты гимнастика

Салқа тигізу, онға бұрылып, алға жүру, алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу, жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қапшына келтіру, бірнеше бағанға қайта құрылу.
Жаппай даямалу жаттығулары ешпені.

1. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде.
- 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.
- 1.2. Бастапқы калып (жаттығу 5-6 рет қайталаннады)
2. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында.
- 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады.
- 2.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталаннады және 4 рет қайталаннады).
3. Бастапқы калып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде.
- 3.1. Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады.
- 3.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталаннады және 5 рет қайталаннады).
4. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында.
- 4.1. Қолдарын жандарына созады.
- (дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)
----------------------------------	--	--	--	--	--

Таңғы асқа дайындық	Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі.	Қажет болған жағдайда майлықты қолдану қабілетін жетілдіру.	Тағамның қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру; тәтті, тұзды тағамдардың аттарын бекіту.	Мәдени тамақтану дағдыларын қалыптастыру; тағамды төкпеніз, сорпаны нанмен жеңіз; майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету.	Мәдени-гигиеналық дағдылардың қалыптастыруы: бір-біріне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу; сабынның қасиеттері туралы түсініктерді бекіту; хош иісті, көпіршиді, тазартады.
Таңғы ас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгілдеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін. Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Су деген — өмір көзі, Тіршіліктің нәрі бұл. Су болмаса ояңбайды. Табиғаттың барлығы. Таза болсан судай бол. Бәрін жуып кетірген. Жақсы болсаң жерлей бол, Бәрімізді өсірген. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп. Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесен. Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа кұртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс, Қане, тойып алыңдар. Тамақтан соң ойын бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар, Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы, Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу Медициналық кабинетке саяхат. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. (шығармашылық іс-әрекеті) Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден видеосюжеттер көрсету. (https://www.youtube.com/watch?v=V6yvcQOWjT4) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Кім қалай жүреді?" Максат-міндеттер Балаларды тісінң арасына қаншықты	Су ханшайымымен саяхат. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). (шығармашылық іс-әрекеті) «Өзен, көлдер» альбомын безендіру. Сүмен ойындар. (шығармашылық іс-әрекеті) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "С. Оспанов "Күн" (оқу)" Максат-міндеттер: Балаларға "Күн" туралы өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіру; көктем және жаз айларында күннің шауы мол түсетінін айту, өлеңді мұқият тыңдап, жатқа айтуға үйрету, байланыстыра	«Менің ағзамның қорғаушысы», «Пайдалы және зиянды» әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс) (шығармашылық іс-әрекеті) Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Су - өмір нәрі" Максат-міндеттер: Балалардың су туралы түсініктерін кеңейту; судың қажеттілігі, оның адамның, құстың, жануарлар мен өсімдіктердің тіршілігіндегі маңызы екенін түсіндіру. Су табиғаттың баға жетпес сыйы екенін айту, түсініктерін нақтыластырып дамыту	Жыл мезгілдері (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/20). Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. (таным іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет) Жалпырау «Күлімдейді күн маған». (шығармашылық іс-әрекет) Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Су - тіршілік көзі" Максат-міндеттер: Су және оның табиғаттағы, адам өміріндегі мәні туралы бұрын алған білімдерін бекіту, күрделі сөйлемдерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру қабілеттерін қалыптастыру	«Күн, ауа, су» ойын сауығы «Сылдырайлы мәлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) «Жуыну әні» https://bilimkids.kz/kk/videos/11 (шығармашылық іс-әрекет) Аквариумдағы балықтар. (зерттеу, танымдық іс-әрекеті) Максаты: балалардың аквариумда балықтар тіршілік ететіні туралы нақтылау, абайқағыштыққа тәрбиелеу Төрт бұрышта шыны ыдыс
---------------------------------------	---	--	--	---	---

қысып, қос аяқтап секіру; балаларда бір сызыққа қойылған заттар арасымен "жыланша" иреленден жүгіру; допты бір қатарға қойылған заттар арасымен домалату; заттарды аттап өту; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	сөйлеуге үйрету, сөздік қорларын молайту; алғырлыққа, байкампаздыққа тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Ақ жаңбыр" Максат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйлі сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	Суды үнемдеп пайдалану, лайламау керектігін және судың барлық қасиеттерін түсіндіру. Сурет салудан ойын-жаттығу "Тұңғыш теңіз түбінде" Максат-міндеттер: Кеністіктегі қатынастарды бекітуге жағдай тудыру; қағаз бетінде бағдарлай білу біліктіліктерін қалыптастыру, заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сөзбен айтқызуды үйрету (сол жақта, оң жақта, төменде, жоғарыда, сол жақтағы жоғарғы бұрышта); сөздік қорларының кеңейіп өне ықпал ету; ойлау, қору қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тиянақтылыққа тәрбиелеу	мағыналары қарама-қарсы сын есімдерді құрастыру қабілетін бекіту; шығармашылық әңгімелеуде таңдалған оқиға желісін ұстану қабілетін дамыту, логикалық ойлауды дамыту; топта жұмыс істей білуге тәрбиелеу, серіктестің пікірін ескеру, өз пікірін қорғау, өз ісін дәлелдеу, суды үнемдей білуге, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Терезесі жоқ, іші толы су. Осы үйдің ғындары Шетінен шебер жүзгіштер. (Аквариум) Жалпырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар" Максат-міндеттер: Балалардың шашыны кигаш етіп екі үшбұрышқа кесу дағдыларын бекіту, үшбұрыштардан балықтың бейнесін өз бетінше құрастыру; судың қасиеттері туралы, балықтардың тіршілік ету ортасы туралы білімдерін бекіту; қайшымен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру, өзбетінше жұмыс жасау барысында алаңда алған білімді ретімен
---	--	--	---	---

					дағдыларын қолдануға ынталандыру. Өздігінен жапсыру
Серуенге дайындық	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Күндізгі серуен	Суды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді. Әңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатынын еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үшін	Суды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: судың тірі табиғаттағы маңызын көрсету; су туралы білімді толықтыру және оны адамдар қалай пайдаланады; балаларды ағын суды үнемдеуге үйрету. Көркем сөз. Аксын, сұрсын, қарасын. Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін. Оссін гүлдер қонғегін.	Суды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты ұстау туралы есте сақтау. Тәжірибе: "Судың түсі жоқ, бірақ оны бояуға болады". Кранды ашыңыз, ағып жатқан суды қоруді ұсыныңыз. Бірнеше стаканға су құйыңыз. Су қандай түсті? (Судың түсі жоқ, ол мөлдір) Суды оған бояу қосу арқына күн ірттеуге	Жанбырды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жауынның қалай құрылатынын жөнінде түсініктемені бекіту. Жауынның алғашқы белгілерін байқау; бұлттар бұл қараңғы, қалып бұлттар. Жауынның қалай құрылатынын жөнінде түсініктемені бекітуге; тамынысынан құрылатын бұлт	Шықты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту - шық туралы әңгімелеу. Экологиялық міндет: әр түрлі табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру, табиғат сұлулығын көре білуге үйрету. Жұмбақ. Мөлдіретен жауымды

мен сендерге кандай
бөтөлкелер
лайындаганымды
караңдар. Эrine,
балалар, су сұйык, ол
ағады, оның
температурасы әр түрлі
болуы мүмкін (ол күн
астында қызалы,
ағыннан суык).
- Су құйылған
бөтөлкелеріңді караңдар.
Су мөлдiр, онда бәрiн
көруге болады. Нелiктен
бiз су iшемiз?
- Суды шөлiмiздi
қандыру үшiн iшемiз.
Өмiр сүру үшiн барлық
тiршiлiк иелерi суды
қажет етедi: жануарлар
да, өсiмдiктер де және,
әрине, балыктар.
- Балалар, сендер
шөлдедiңдер ме? Жаз
ыстык, сендерге көбiрек
су iну керек.
Бөтөлкелерiңдi
ашпаңдар, судың дәмiн

Гүл, гүл жайнап өсер
көк,
Нөсерлетсен нөсерлет
Әңгiмелесу:
- Балалар, бүгiн бiз су
туралы әңгiмелесемiз.
Су туралы айтыңызшы,
ол қандай?
- Мөлдiр, сұйык.
- Салқын және ыстык
болуы мүмкiн.
- Балалар, кiмге су
керек?
- Ағаштар, құстар,
жануарлар, балыктар,
аламдар.
- Бiзге балабақшада су
керек пе?
- Иә, керек.
- Су бiзге не үшiн
қажет?
- Жууну үшiн, гүлдердi
суару үшiн, киiмдi,
едендi, ыдыс жуу үшiн,
асханада таңғы, кешкi
ас дайындау үшiн.
- Иә, сусыз жер
бетiндегi барлық

болады. (Балалар судың
түсiн тамашалайды). Су
кандай түстi болды?
(Қызыл, көк, сары,
қызыл). Судың түсi
бояудың суға қандай
түстi қосылуына
байланысты.
Қорытынды.
- Бiз бүгiн не бiлдiк?
Егер оған бояу қосылса,
суда не болуы мүмкiн?
(Суды кез-келген түске
оңай бояуға болады).
Көркем сөз
Самал жел, бiздi
желдетшi,
Күн нұры, бiздi
жарқырат.
Таза ауа, дем бершi,
Мөлдiр су, бiздi
салқындат.
Дидактикалық ойын
"Батады-батпайды"
Мақсаты: заттардың
қасиеттерi, олардың
салмағы туралы бiлiмдi
бекiту.

аспанда ұзақ
тұрмайды, жерге
жауын болып
құлайды; егер
тамшылар кiшiрек
болса - жауын
сiркiрейдi, iрi
тамшылар - жауын
жиi құяды; әр бағыта
болса - тiкелей,
кисык). Жазда жауын
әр түрлi болатынын
түсiндiрудi
калыптастыру.
Жылдың жылы
уақытында жауынның
орнына бұршақ
жаууы мүмкiн - бұл
мұз жауынның қатқан
тамшылары. Егер
бұршақ өте ауыр
болса, олар жерге
түседi.
Қорытындылай келе,
бұл ауа
температурасына
байланысты
болатынын атаған

Ұстап едiм, езiлдi
(Шык)
Тәрбиешi танертенгi
шыққа назар
аудартады, "шык"
баламасын айтуды
ұсынады (мөлдiр, таза,
сергiтетiн)
Көркем сөз
Су - тiршiлiк
бiлсеңдер,
Судан ырыс күткен
жер.
Суды лайлап түкiрме!
Деп үйретер үлкендер
Еңбек: аула
сыпырушыға
көмектесу.
Мақсат-мiндеттер:
үлкендердiң еңбегiн
құрметтеуге тәрбиелеу,
"Қойшы мен табын"
қимыл-қозғалыс
ойыны.
Мақсат-мiндеттер
балаларды оның
шартына сай ойында
қатысқандары ойын

татындар. Ол қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууу керек. - Гигиенаныңды сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көлде. "Жұбынды тап" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеңістіктегі жүгіруді, бағдарлауды дамыту. Жұмбақтар Ұзын-ұзын үз келеді, Ұзын бойлы қыз келеді. Қасы қалтырап, Көзі жалтырап. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату. Максат-міндеттер: көпсұлудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру	тіршілік жойылады. Су - тіршілік, суды қорғау керек. Барлығы «Суды құтқар!» дейді. - Мұның нені білдіретінін кім біледі? - Бұл суды дұрыс және ақылмен жұмсау деген сөз. Қранды ашық қалдырмаңыз. - Ал егер қран дұрыс жұмыс істемесе және одан су тамшылап жатса? Не істеу керек? - Оны тезірек жөндеу керек. Еңбек: гүл бакшасын арамшөптен тазарту. Максат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көріп, қуана білуге тәрбиелеу. Сумен тәжірибе жасаныз, әр түрлі ыдыстардағы су көлемін салыстырыңыз, балалар судың өзіндік формасы жоқ екеніне	"Су қандай?" — балалар суды сипаттайды. Максат-міндеттер: салыстырмалы сын есімдерді қалай таңдау керектігін үйрету. Қолдың ұсақ моторикасын дамытуға арналған жаттығу: "Сумен ойындау" - үрлемелі бассейн немесе үлкен ванна және ойынға арналған ойыншықтар жиынтығы серуенге шығарылады. Балалар қайықтарды ұшырады, ыдыстарға су құйды, қуыршақтарды жуындарады және т.б. Еңбек: ойыншықтарды жуу (оларды өңдеуге болады), төсенішке жаю, кептіру. Максат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу "Қуып жет" кимыл-қозғалыс ойыны	жон. Жерден жоғары ауа өте суық, ол жер буының суытады. Жазда жансыз табиғат құбылысына қызығушылығын дамыту. Көркем сөз Жаңбыр-жаңбыр жауады, Тамшылары тамады, Ойнап, ойнап, аламыз, Ойын сауық саламыз! Жау аяма нөсерле, Сенсіз бір түп өсе ме? Күйіп, күйіп отпесен Бұлт жөніне көшер ме? Жұмбақтар: Тіл былдыр, үні сылдыр. (Жаңбыр) Қырда қылыш жарқылдайды (Найзаған) Мақал-мәтел: Жаңбыр жауса - жер	желісіне белсенді қатысуға бейімдеу. басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Аланның бір жағында көмегімен қой қора қоршалады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомлайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды" "Қойшы қойшы маған қойшы қалам бересің" "Қойшы" өз санын санап дейінгі тапсыр
---	--	--	---	--

"Өрмекші мен шыбын"
кимыл-козғалыс ойыны
Максат-міндеттер: түрлі
бағыттарға, кимылдарды
үлестіре жүріп, жүгіре
білуге дағдыландыру;
тепе-теңдікке,
шыдамдылыққа
тәрбиелеу.
Балалар "өрмекшіні"
санамақ арқылы
тағайындайды.
"Өрмекші" бала алаңның
ортасында тұрады,
балалар белгі бойынша
бір шеттен екінші шетке
өтіп кетпекші болады.
"Өрмекшінің" міндеті -
"шыбындарды" қолмен
түртіп ұстап алу.
Көңілді шыбындар
Жан-жаққа ұшады.
Өрмекші бұрышта
Қармағын жаяды.
- Көңілді шыбындар!
Зуылдап ұшындар!
Ойының соңында
"өрмекшінің" ұстап

көз жеткізеді.
"Балықшылар мен
балықтар кимыл-
козғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
балаларды ойынның
шарты бойынша, әділ
ойнауға баулу; бір
немесе карама-қарсы
бағытта, бір-біріне
соғылмай, жылдам
жүгіре білуге
дағдыландыру; дене
бұлшық еттерін
нығайту, ептілікті,
жылдамдықты дамыту.
Балалар
"балықшыларды" (бір-
екі бала) санамақпен
тағайындайды, қалған
балалар "балықтарды"
сөмдайды.
Белгі бойынша
"балықтар" алаңның бір
жағынан екінші жағына,
бірін-бірі итермей,
соғылмай, жылдам
жүгіреді

Максат-міндеттер:
балаларды
жылдамдыққа,
шапшаңдыққа
тәрбиелеу.
Ойын шарты. Балалар
екі топқа бөлініп, бір -
бірінің қолдарынан
ұстап,
«Айгөлек» әуенін айта
келе:
Айгөлек-ау, айгөлек,
Айдың жүзі дөңгелек.
Осы топтың ішінен,
Анар атты қыз (Асан
атты ұл) керек! - деп
шақырады.
Анар күш жинай жүгіре
барып, қолдарын үзін
өту керек.
Қолдарын үзе алмаса,
сол топта қалады. Үзін
қашып кетсе, екі топтың
қай біреуі, қуып жетіп
ұстау керек. Өзінің
тобының балалары
ұстап алса өз тобына
қайтадан өтеді. Олай

ырысы.
Еңбек: қолөнерге
арналған
жағалаулардан
қызықты
мәліметтерді жинау.
Максат-міндеттер:
ортақ мақсат үшін
саналу жұмыс істеуге
үйрету.
"Бояулар" кимыл-
козғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
балаларды жүгіру
бағытын өзгертіп,
жылдамдықпен
жүгіре білуге
машықтандыру;
қуғыншы жете
алмайтындай
тырысулы, ептілікті,
козғалыс
жылдамдығын
дамыту, достыққа
тәрбиелеу.
- Сәлеметсіз бе? Кім
боласыз?
- Мен бояушымын

Осы қашықтықтан
"қойшы": «Менің
табыным қайда?». - деп
сұрайды. "Қойлар"
(балалар): "Мә-мә-
мә...". - деп дауыстайды
да үндемей қалады.
Қойшы оларды іздей
бастайды.
Балалар жүргізушіден
қашып құтылмақшы
болады.
Егер "қойшы"
балалардың бірін
түртіп қалса, сұрайды:
"Қойым, қойым, өңіңді
ата!" Ал ойнаушы,
"қой": "Мә-мә-мә", -
деп дауысын
шығарады.
"Қойшы" баланы
дауысынан танып
қойса, ұсталған -
"қойшыға" айналады.
Жаңа ойын басталады.
Егер бала танымап
жетсе, осы
"қойшымен" ойын

алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады.
"Доппен ойын"
қимылды ойын-жаттығулары.
Максат-міндеттер:
спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту.
Еркін ойындар.

Сол кезде алаңның ортаңғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті.
Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады.
Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.
"Кегльді қағып ал" жаттығуы.
Максат-міндеттер:
допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.
Еркін ойындар.

болса, бұл баланың яғни шапшаңдығын, күштілігін аңғарамыз.
"Мұхиттар толқиды" қимыл-қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
қиялын дамыту, ойластырылған бейнені қозғалыста көрсете білу.
Еркін ойындар.

Үстімде боялған киімім.
Алыстан келемін.
Бояу үшін тенге беремін.
- Түсі қандай бояуды қалайсыз?
Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қапша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады:
- Бояудың бағысы қанша?
- Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) тенге.
"Бояушы"
алақанымен "сатушы"
алақаның келісілген сан рет қағады да,
"бояуды қуалап кетеді".
Егер "бояу" қапшаң қайтып келсе,
"бояушы" бояуды

жалғасады.
"Көлшіктен секіру"
қимылды ойын-жаттығулары (2 топқа бөлініп қатысады).
Шарты: жердегі көлшіктерден өтіп (обруч немесе мата) белгіленген шартты жерге тез жету.
Еркін ойындар.

				сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар тандамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. "Шенбер" кималды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: лақтыру нақтылығын, ептілікті дамыту, ұлттық ойындарға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертудер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қатталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға іықтарын жақсылап күргату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жанный кіру; - серуенге шығарылған жабыдыктар мен ойыншыктарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам иешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, колдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнанан алдында беті мен үстін бақылап, иашын тарап, асқа толық қыспа, айыпн түрінде келуге машыктану.			

Гигиеналык саралар	Балалардын тыныш уйкысы үшүн колайлы жагдайлар жасау.				
Түскі аска дайындык	Гигиеналык дагдылар Өзин үстел үстінде дұрыс ұстай білу кабілетін бекіту. Көркем сөз Сырттан келін үнемі, Сабынмен кол жуамыз. Таза болды мұнтаздай. Тағамға кол созамыз. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-міндеттер: ас ішу құралдарына дұрыс колдануға, дұрыс тамактану мәдениетіне баулу. Тамактану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан кикымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды кайталау. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде кай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-міндеттер: майлықты колдануды дагдыландыру. Нанды көрсетіну, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Тағы міне, таң атты. Дайын дәмді тағамдар. Үлгідеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дөңдер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботка беремін, Бақшадағы балаға (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-міндеттер: балалардың назарын гигиеналык процедураларға аудару, кол жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Қуанады анашым, Таза оның баласы. Маңдайымнан сипайды, Саусағының саласы. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-міндеттер: тағам дагдыларын калыптастыру; оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту Көркем сөз Ей балалар, балалар. Бар қасиет нанда бар! Токаш, бөлке көп болар. Тәттіге жұрт тоқ болар. (мәдени-гигиеналык дагдылар)

Түскі ас	Велосипед жаттыгуы. Аяктарыңызды кезек-кезек серменіз, колдарыңызды және аяктарыңызды жоғары көтеріңіз. Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүріңіз. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру (дене тәрбиесі)				
Күндізгі ұйқы	Гигиеналық дағдылар Киіну дағдыларын қалыптастыру Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максаты: балалардың киіну, аяқ киімді дұрыс кие білу, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту. Көркем сөз Нан коқымын шашпаңдар. Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып кастерлеп. Торғайларға тастаңдар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максаты: қолды жуу ережелерін бекіту. Тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты. Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен. Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максаты: әдептілік ережелерін бекіту. Түскі асқа дайындық, дастархан жайу; қызметшілермен әңгіме: балаларға мәзірмен таныстыру, оны жариялау; балалардың назарын үстелдердің эстетикалық дизайнына аудару. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде. Қол жумай оны ұстамас (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максаты: балада денсаулығына пайдалы және зиянды нәрсе туралы ойды, дәстүрлі тағамдар туралы түсінікті қалыптастыру. Көркем сөз Ерте тұрып таңнан. Пісірді алам ақ нан. Кетер емес әлі. Таңдайымнан дәмді Кернейді хош иісін. Тамсандырып үй ішін Жесем тоймай каламын. Әжемді еске аламын (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Ұйқыдан тұру	"Не естігенімді айт?" дидактикалық ойында	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойында	Біт не істегенімді аңғаймаймын, бірақ не	"Не, қалай естіледі?" дидактикалық ойында	"Аңғаруың әңгімесі" дидактикалық ойында

Максат-міндеттер:
жауаптарды толық
сөйлемдерді қолдануға
үйрету; сөздік қорын
молайту, есте сақтау
қабілеттерін дамыту.
Ойын барысы. Педагог
балаларға көздерін
жауып, мұқият
тыңдауларын
(құстардың дауысы,
машина сигналы,
адамдардың
әңгімелескен дыбыстары
т.б.) және неі
естігендерін
анықтауларын өтінеді.
Балалар толық
сөйлеммен жауап
берулерін талап ету
керек.
Кім ең көп естіген сөзді
атайды, сол жеңімпаз
болаып саналады.
"Сүйікті
кітаптарыңның
кейіпкерлерімен бірге
саяхат" сюжетті-рольдік

Максат-міндеттер:
балалардың ойлау
қабілеттерін дамытып,
тез жауап беруге
дағдыландыру.
Ойын шарты. Балалар
шебер құрып тұралы,
допты бір балаға
лақтырып "Жер" деген
кезде жердегі
өсімдіктер, заттар, адам,
үй, жануарларды атап
айтады, "су" дегенде
суда тіршілік ететін
балық аттарын, су
көліктерін атайды, "ауа"
дегенде ұшақ түрлерін,
құстардың аттарын,
аспан, бұлт, ай,
жұлдыздың аттарын
атайды.
Бұл ойынды екінші
бағытпен ойнатуға
болады.
"Ауа" дегенде кезде
балалар қолдарын
жоғары көтереді, "Су"
дегенде қолдарын ала

істегенімізді көрсетеміз"
дамытушы ойыны.
Максат-міндеттер:
балалардың ойлау
қабілетін, елестету
қабілетін, логикасын,
тыпқырлығын дамыту.
Ойын барысы:
1 нұсқа. Тәрбиеші
ыммен жұмбақтарды
көрсетеді, балалар
затты, жануарды,
құбылысты көрсетеді.
2 нұсқа. Белсенді
балалар ортаға шығып,
қимылдарды кезекпен
көрсетеді.
3 нұсқа. Шеңберде
немесе отырған (тұрған)
әр бала кезек-кезек
қимыл көрсетеді.
Барлық балалар
жұмбақты шешуге
тырысады.
"Жұмбақ" сюжетті-рольдік
ойыны
Максат-міндеттер:

(Табиғат
құбылыстары)
Максат-міндеттер:
балаларды табиғат
құбылыстарының
қандай дыбыстарды
дыбыстайтынын
ажыратуға, сөйлеудің
дыбыстық мәдениетін
қолдана отырып,
табиғи дыбыстарды
білдіруге шақыру;
дыбыстарды есту,
дыбыстардың
артикуляциясын,
княлын дамыту;
әдептілікке,
зейінділікке
тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтар:
табиғат
құбылыстарының
дыбыстық жазбалары.
Ойын барысы
тәрбиеші балалардың
атдана тұрғын
жетондар қояны,
өңне таңдап алуы.

Максат-міндеттер:
балалардың сөздік
қорын кенейту,
артикуляциялық
дағдыларын дамыту.
Ойынды жүргізу үшін
балаларға доп
дайындау жеткілікті.
Балалар сапқа тұрады,
ал тірбиеші олардың
алдында тұрып,
балаларға ойын
ережелерін айтады: ол
жануарлардың атын
атап, допты бірінші
ойыншыға лақтырады.
Бала допты ұстап, осы
жануардың қандай
дыбыстар
шығаратынын атап,
допты жүргізушіге
қайтаруы керек. Содан
кейін доп келесі
ойыншыға
лақтырылады.
Ойын сапалы соңы
ойыншы допты
жабылып оқта жолы

ойыны.	созып жүзеді. "от"	балалардың жабайы	ұсынады.	тапсырманы
Максат-міндеттер:	дегенде қолдарын	жануарлар туралы.	Таңбалзудағы	орындағанда
балалар жазушыларына	былғайды. "Жер"	олардың сыртқы түрі,	құбылысты белгілей	аяқталады
деген	дегенде қолдарын төмен	әдеттері, тамақтануы	отырып, оны	Ойынның екінші
қызығушылықтарын	түсіреді.	туралы білімдерін	аудиожазбалар	нұсқасын ойнатуға
ояту. Ертегі кейіпкерінің	Еркін ойын: "Торғайдар	байыту. Балалардың	арасынан табу керек.	болады: жүргізуші
рөлін қабылдау қабілетін	мен мысық"	зообак қызметкерлерінің	Балалар табиғат	дыбыстарды атайды, ал
дамыту.	Максат-міндеттер:	міндеттері туралы	құбылысы қалай	балалар айтқан
«Жедел жәрдем»	балаларды ойынның	түсініктерін кеңейту.	естілетінін білген соң,	жануарды болжауы
театрландырылған	шартын бұзбай ойнауға,	Балаларда құрылыс	оның дыбыстарын	керек.
ойыны	белгі бойынша қимыл-	материалын қолдана	артикуляция арқылы	Қимылды ойын:
«Дәрігер» сюжетті –	қозғалыс жасауға	отырып ойын сюжетін	көрсетуге тырысады.	"Допты тап".
рөлдік ойыны.	дағдыландыру,	шығармашылықпен	Мысалы, «жел ш-ш-	Максат-міндеттер:
	зейіндерін,	дамыту, онымен әр түрлі	ш» немесе «уу-уу-уу»	балалардың
	байқағыштықтарын,	тәсілдермен әрекет ету	сияқты естіледі.	байқағыштығын,
	жүтіру дағдыларын	қабілетін қалыптастыру.	Жаңбыр «так-ток-так-	ептілігін дамыту.
	дамыту.	Сөйлеуді дамыту, сөздік	ток» және т.б.	Ойын барысы. Балалар
	Ойын барысы. Жерді	қорын байыту.	"Табиғи қорық"	алаңда еркін
	шеңбермен белгілеу	Жануарларға деген	сюжетті-рөлдік	ориналасады әр
	керек /5-	мейірімді, қамқор	ойыны.	біреуінің қолында бір-
	6м диаметрмен/. Ортада	қатынасты тәрбиелеу.	Максат-міндеттер:	бір доптан болады
	тәрбиешімен	Педиатриялық	балаларға қорық,	Тәрбиешінің «баста», -
	тағайындалған бала	ветеринар, орнитолог	"Қызыл кітап" туралы	деген белгісі бойынша
	жүреді – ол мысық	(күс маманы), зоолог	күзетін беру: қорықта	балалар допты
	Қалпап балалар	(жануарлар маманы),	қызмет ететін	жоларына тақтармен
	шеңбердің сыртында-	герпетолог, тамибия	орманына анына, аған	қалпап аласы. Әр бала
	олар торғайдар. Мысалы:	маманы, күтуші сияқты	кесуші мал дәрігері	жоларға тақтармен
		мамандардың		

ұйықтап
қалады. Торғайлар
шенбердің ішіне лән
жеуге кіреді. Мысық
оянып кетеді де,
торғайларды көріп,
оларды ұстай бастайды.
Торғайлар шенберден
шығуға асығады.
Шенбердің ішінен
мысыққа ұсталған
торғайлар, шенбердің
ортасында қалады.
Мысық 2-3 торғайды
ұстаған соң, тәрбиеші
жана мысықты
таңдайды. Ұсталған
торғайлар басқа
ойынаушыларға
қосылады. . ойын 4-5
рет қайталанады.
Ұсыныс: мысық ақырын
барып, торғайларды
ұстайды /қатты ұстамай,
ақырын ғана қолын
сигітсе.

қызметінің мәні неде
екенін, олардың қандай
құралдарды
қолданатынын талқылау
қажет
Балалар өздері
хайуанаттар бағында
жұмыс істейтін
мамандарды таңдайды.
Кейінкерлер өздеріне
керек киімдер мен
құралдарды алып,
орындарына барады.
Қалған балалар
қолдарына аңдар мен
құстардың
ойыншықтарын алып,
белгілі бір жерлерге
барып, қойнайды.
Мамандар құстар мен
аңдарға арналған
орындарды тексереді,
қомектерін көрсетеді

туралы түсініктерді
бекіту: орман
мамандары орманлар
мен жануарларды
қорғауда қандай рөл
атқаратынын
анықтау;
еңбексүйгіштікке,
жануарларды
құрметтеуге
тәрбиелеу.
Тәрбиеші балалармен
бірге дайындық
жұмыстары кезінде
табиғи қорық туралы
суреттерді қарайды,
Қазақстанның
қорықтары туралы
бейнематериалдар
көреді. Балалар
орманшы, аңшы, ағаш
кесуші, мал дәрігері
сияқты мамандардың
не іспен жатқанын
талқылауы керек.
Табиғи қорық
орманшы ауру
аңшылар не тауыш

қағып ала алады,соны
санайды.

ағаш кесетін
тапсырма береді; ауру
жануарларды байқап,
ветеринарға
көрсетеді, аншы
жыртқыштарға оқ
атады, олардың саны
көбейді), ол қандай
құралдарды
найдаланады.

Бесін асқа дайыдық. Бесін ас.	Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сәйкес қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуда болады (бұл алдын ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) және серуеннің сюжеті осы сәтте айналады. Балаларға киім-кешек бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін, киіну ретін еске түсіріңіз, түсіндіріңіз, қажет болған жағдайда оларға көмектесіңіз.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Суды бақылау (жалғасы). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы бақа...	Суды бақылау. Сумен тәжірибе. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: су туралы түсініктерді кеңейту. - Балалар, үлкен ваннамызға киіккене теңіз түбін орналастырайық	Суды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: суық мезгілде судың жиынтық күйі туралы түсінік қалыптастыру. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды Судың қиыңай	Көлшікті бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жансыз табиғат құбылыстары - судың булануы туралы білімдерін кеңейту. Экологиялық міндет балалардың су туралы	Суды бақылау (қорытынды). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға қоршаған әлемді жақсырақ білуге көмектесу. балаларды әртүрлі күйде суды зерттеуге үйрету. оқылдар мен

кейбір заттар суға батады, басқалары жүзеді.
 Әңгімелесу
 - Балалар, қане, судың қандай болатыны еске түсірейік. Сендерге онай әрі қызықты болу үшін, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар. Әрине, балалар, су сұйық, ол ағады, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық).
 - Су құйылған бөтелкелеріңді қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз?
 - Суды шөлімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді. Жануарлар

- Теңіздер мен мұхиттарда иелер тұрады?
 - Әрине, әр түрлі балықтар, теңіз жұлдыздары, маржандар, ұлулар, медузалар, ракушкарлар.
 - Алдымен, суға ракушкарларды тастайық.
 - Қалай ойлайсындар, олар суға батады ма, жоқ па? Олар суға батады, өйткені олар судан ауыр.
 - Бізде қанша ракушкарлар бар екенін санаңдар. Дұрыс барлығы бесеу.
 - Малтатастар батып кете ме, жоқ па? Иә, дұрыс, олар да судан ауыр. Барлығын бір-бір тастаңдар.
 - Қараңдаршы, менде қандай әлемі ойнектер

қасиеттерімен таныссыз?
 - Судың пішіні бар ма?
 - Өзенде, көлде, теңізде, шалшықта су мөлдір ме?
 - Егер сіз оны суыққа шығарсаңыз немесе мұздатқышқа салсаңыз, су не болады?
 - Су мөлдір. Ол арқылы нысандар көрінеді. Су сұйық. Оның өзіндік пішіні жоқ, ол құйылатын зат пішінін алады. Тегіс жерде су жайылып кетеді. Су түссіз, дәмсіз, иіссіз.
 Таза су - мөлдір, лас су - мөлдір емес. Тек лас судың иісі шығады. Ауа температурасы 0 °C-тан төмендегенде - су қатып қалады.
 Зерттеу қызметі.
 Педагог балаларды тәжірибені өткізуге шақырады. Шынығымына су құйып,

қасиеттері туралы білімдерін байытуды жалғастыру.
 табиғаттықоғауға тәрбиелеу.
 Көркем сөз
 Таза болсаң судай бол,
 Бәрін жуып кетірген.
 Жаксы болсаң жердей бол.
 Бәрімізді өсірген.
 Қимылды ойын: қағаз қайықтармен ойын.
 Максат-міндеттер: балаларға қуаныш сыйлау
 Енбек: алаңдағы суды ағызу үшін ойық жасауға көмектесу.
 Максат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін болатын көмек көрсетуге үйретуді жалғастыру
 Жаңылтпаш
 Суда сен келеді,
 Сегіз серке сен келеді

тәжірибелер арқылы балаларды судың физикалық қасиеттерін анықтауға үйрету;
 тәжірибе нәтижелері бойынша балаларды өз бетінше қорытынды жасауға үйрету;
 баланың табиғатпен қарым-қатынасы кезінде оның адамгершілік және рухани қасиеттерін тәрбиелеу.
 Әңгімелесу:
 балалардың судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту және нақтылау (су сұйық, ол ағады, құйылады, су мөлдір, түссіз, суда ауа бар; судың түрі жоқ).
 - Сусыз өмір сүре аласыз ба?
 - Сусыз өмір сүру мүмкін емес.
 Айтпаңдаршы, кімге су керек?

да, өсімдіктер де және,
әрине, балықтар.

- Балалар, сендер

шөлделіндер ме? Жаз

ыстық, сендерге көбірек
су ішу керек.

Бөтелкелерінді

ашындар, судын дәмін

татындар. Ол қандай?

- Адамдар суды не үшін
пайдаланады? Иә, жууну
керек.

- Гигиенанызды сақтау

үшін. Сондай-ақ, жазда

суда шомылу үшін.

Ыстық күні су тез

қызады, өзенде, тоғанда,
көлде.

"Жұбынды тап" кимыл-
қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер:

кеңістіктегі жүгіруді,

бағдарлауды дамыту.

Жұмбақтар

Ұзын-ұзын үз келеді.

Ұзын бойы қыз келеді

Қасы қалтыран,

Көзі жаттыран. (Су)

бар. Оларды да суға

салайық. Суға батты

ма? Ой, бірақ әйнек

жоқ. Олар қайда кетті?

- Әйнек мөлдір,

сондықтан оларды суда

көре алмайсыз.

- Теңіз түбі дайын,

теңізге балықтарды

жіберейік. Суға батты

ма?

- Жоқ!

- Неліктен?

- Олар резенкеден

жасалған, ал резенке

судан жеңіл, сондықтан

олар батып кетпейді.

- Бізде теңіз бар.

Өзімізді жағада

жүргендей етіп

елестетейік. Аяқ

киімдерінді шешіп,

жалаң аяқ жүріңдер.

Құм жылы, аяққа

жағымды.

Көркем сөз

Су деген - өмір көзі.

Тіріліктің нәрі бұл

қақпағын мықтап

жауып, мұздатқышқа

салыңыз. Көп ұзамай

құмыра жарылып, оның

орнына мұз бөлігі пайда

болады. Мұздатылған су

- мұз - сұйық суға

қарағанда көбірек орын

алады, сондықтан

құмырадағы мұз

қысылып, оны жарып

тастады. Мұз

шалшықтарда,

өзендерде, тоғандарда

алғашқы аяз түскен

бойда пайда болады.

Күн сайын мұз қабығы

қалыңдай түседі.

- Мұзды жылы бөлмеге

кіргізгенде не болады?

(Ол ериді.)

Көркем сөз

Дылада қар бөрайды,

Ақ мамыққа орайды.

Мұз болады, катады.

Жып жылтыр боп

жатады.

Еңбек: балабақша

Суға сакалын мала,

сілке,

Суға сакалын мала,

сілке.

"Қара сиыр" ұлттық

кимыл-қозғалыс

ойын.

Максат-міндеттер:

балаларды ойын

ережелерін қатаң

сақтауға үйрету;

кеңістікті бағдарлай

білуге, шапшаңдыққа,

тапқырлыққа баулу,

достыққа тәрбиелеу.

Ойын барысы.

Ойынға 3 не 10, одан

да көп ойыншы

қатынасады. Көбінесе

ойынға қара зат

тандап алынады (ескі

малакай, құм салған

дорба т. б.). Ойынға

қатынасушылар

шенбер құрып,

көздерін жұмып

тырысады. Ойынды

басқарушының берген даңдауды керек. Бұл

- Суды қорғау керек!

Көркем сөз

Су жүргізер

тіршіліктің тамырын.

Су жоқ болса тіршілік

болмас бауырым,

Судын біздер біле тұра

маңызын

Көп болған соң

ұмытамыз қадірін.

Еңбек: гүлзарлардағы

гүлдерді суару.

Максаты: су

құйғыштан суаруды

үйретуді жалғастыру;

жұмысты тиянақты

атқаруға бейімдеу.

"Бұлттар неге

ұқсайды?"

дидактикалық ойыны.

Максаты: қиялын

дамыту, заттарды

қабылдау қабілеті.

Ойын үшін әртүрлі

пшіндеті бұлттардың

бизнесі бар

карточкаларды

Жылт-жылт еткен.
Жырадан өткен. (Су)
Еңбек: ағаш діндерінің жерін босату.
Максат-міндеттер: көпестудың өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.
"Өрмекші мен шыбын" кимыл-қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер: түрлі бағыттарға, кимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру: тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу.
Балалар "өрмекшінің" санамақ арқылы тағайындайды.
"Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады.
"Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртін ұстап ату

Су болмаса ояңбайды.
Табиғаттын барлығы.
Болмас еді шөп-шалан.
Болмас еді тірі жан.
Сол себепті балалар, Ысырап қылмайық суды.
"Күн мен түн" кимыл-қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер: көңілді көңіл-күйді сақтау, белсенді әрекетке баулу.
Еңбек: құмнан қоқысты бөліп алып, қосытып, құмсалғышқа жинату.
Максат-міндеттер: өзінің және жолдастарының жұмысын құрметтеуге және бағалауға үйрету.
"Доп ұстаған пингвиндер" кимыл-қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер: екі аяқпен секіруді қиындатып, екі аяқпен, көлді жұмып, алаң

алаңын тазарту.
Максат-міндеттер: күректермен, зембідермен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; өз жұмысынды ұтымды ұйымдастыруға, ұжымда достық қарым-қатынаста жұмыс істеуге үйрету.
"Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны.
Максат-міндеттер: балаларда танқырлықты, ептілікті дамыту.
Жас және орта жастағы балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет.
Сипаттама. Диаметрі 4-5 м шенбер салынады. Ойыншылар шенбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шенбердің ішіне диаметрі 2-3 м шенбер

бұйрығымен бір ойыншы шенберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасусышылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасусышылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың иесі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызыметін атқарушы болады да,

карточкалар балаларға таратылады. Олар кескіндерге қарап, бұлттың қалай көрінетінін айтып беруі керек.
Бұл әрекетті мектепке дейінгі жастағы балаларды аспанға қарап, бұлттарды сипаттауға шақыра отырып, серуендеу кезінде жасауға болады. Ойынның тағы бір нұсқасы: мұғалім кез-келген затты атайды, ал балалар оған ұқсас бұлт салуы керек.
"Өткеншек" кимыл-қозғалыс ойыны.
Максаты: балаларды бірігіп, шенберде ойын ережесіне сай, кимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай мәтінге сай

Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады Өрмекші бұрышта Кармағын жақты - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын санап алуға болады. Ойында екі "өрмекшінің" де тағайындап алуға болады "Доппен ойын" қимылды ойын- жаттығулары. Максат-міндеттер: спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар	секіру, затты екі аяқтың органын қысып қозғалу Қауіпсіз жолды ескеру. Еркін ойын: "Менің бұлттым" Максат-міндеттер: қиялды, зейінді, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалууды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтапты. Аспандағы бұлтты доппен ойнап өсте ұқсастығын айту.	салынады. Жүргізуші (жербе бойынша) карды таяққа жабыстырады. Таяқшыны күзетуге күзетші тағайындалды», ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қонырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны кішкене шеңбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса, ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерін ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған жеңімпаз аталады.	қалғандары қайта шеңбер құрысып көздерін жұмады. Ойын осы тәртіппен жүре береді. "Қайда барсан – соны табасың" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог ұқсастықтарды нақтылы және дұрыс біріз жерек, алшақ	шеңбер бойымен біріне бір, біріне екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру, ептілікке, ұйымшылыққа тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз Д. Ахметова Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, қолдарын босаңсатып, демалыста Ойнап біріне-бірі «оталанып» тұрады.
--	--	--	--	---

"Сумк - ыстык" кимыл- котгалыс ойыны	кадам, солга бұрылып	Педагог барлык
Максат-миндеттер:	эки кадам, онга тагы	балалардык бирингай
аяктын ички бөлгмөн	эки кадам	кимылдауын кадагалап
допты согу	Күрделенуи	жүру керек. Шенбер
жаттыгулары; жүрудн	балалардын өздери	бойымен жүргтту үшн.
бұрын игерілген	топтастарына нускау	балаларды бир жакка
түрлеринде дұрыс	берип, жүргтзушн бола	бұрып, беттерин
техниканы игеру.	алады	шенбер ортасына
"Допты	Еркін ойындар.	карату керек.
лақтыр" кимылды ойын-		балалардын ойынды
жаттыгуы.		менгерудегі басты
Максат-миндеттер:		миндеті - аса жылдам
шалшаңдыкка,		жүтirmeу. Әрбір бала
алтырлыкка тәрбиелеу.		кимылдау кешнде
Жеке жұмыс: тепе-		шенбердин бир жак
теңдікті сақтауга		бойымен жүріп, бүкіл
арналган жаттыгулар.		шенбердин жылжып
Максат-миндеттер:		жатканын бақылайды
төтімділікті дамыту		Еркін ойындар
Еркін ойындар		

Серуенге дайындық

Серуен

Алдындагы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамактану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Апта тақырыбына байланысты өзендер, өкп.	-Не іктен қыста жөн іктер болмады? тақырыбында эпиграммалар	Ата-аналармен "Жөн іктер" тақырыбында эпиграм-	Ата-аналармен күн сәуірін сақтау эпиграммалар	Ата-аналармен "Демалыс" тақырыбында эпиграммалар
--	--	--	---	---

Үйге кайту
Ата-анага
кеңес

Тәрбиеші: Абдикаримова О
Тексерді: Бердимуратова С

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кетені: 23.06.2025ж. - 27.06.2025ж. «Қауіпсіз жаз»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	23.06	24.06	25.06	26.06	27.06
Күн тәртібі	Бағдарлам күні	Пайдалы және зиянды өсімдіктер	Марғаудың үйшігі	«Қауіпті заттар мен құралдар»	Шебер қолдар
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін карау: балаларға қолайлы жағдай жасау.				
	"Құстардың ұшуы" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: кеністікті бағдарлау қабілетін дамыту. (дене тәрбиесі) Еркін ойын: "Аққу-қаздар". Максат-міндеттер: ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Ойынға	"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (таным іс-әрекеті) "Шымшық торғайлардың балапандары мен мысық" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша белгілі кеністікте жүгіруге	Марғаудың үйшігі И.Нүсіпбаев «Біздің мысық». Үстінде үйдің Түр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бас салмақ болып Аршады мысық. Жөнелді торғай Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп. Мысықтың қалды Жамбасы ісіп "Қараторғай ұялары" кимыл-қозғалыс ойыны	Еркін ойын: "Керісінше айт!" (қарым-қатынас іс-әрекеті) Ойын барысы. Балалар шеңбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: "Көлшік – кішкентай, ал өзен- ... (ұзын). Үй-аласа, құбыр (қан) – ұзын. шыбық-жіңішке, ағап-жуан, үстел-үлкен, ал орандық - кішкентай"	Еркін ойын: "Қай бағытқа жүрсен, сонда іздегеніңді табасын". Максат-міндеттер: кеністікті бағдарлауға машықтандыру. Педагог балалар білетін ойыншықтарды әр жерге тығып тастайды. Тәрбиеші айтады: Егер... Оңға бұрылсаң – қуыршақты табасың; солға бұрылып, барсаң – қоян ойыншығын табасың. Алға жүрсен – тышқан ойыншығын

қатысушы балалардың біреуі - қасқыр, екіншісі - құс бағушы болады. Қалған балалардың бәрі «Аққу - қаздардың» ролін ойнайды. Балалар үлкен алаңға шығады. Алаңның он жағында құс бағушы бала мен аққу-қаздар болып ойыншылар тұратын жер сызықпен белгіленеді. Сол жақта қасқыр жасырынады. Ойын басталғанда құс бағушы аққу-қаздарды далаға шығарып жібереді. Аққу-қаздар сызықтан асып, алаңның ортасында шашылып жүреді. Қасқыр әзірше қозғалмай отырады. Біраз уақыттан кейін құс бағушы қаздарды шақырады. - Қаздар, қаздар, қанқылда!	дағдыландыру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар, "торғайлар" ролін сомдайды, санамақ арқылы "мысықты" тандайды. "Торғайлар" алаңның бір шетінде, орындыққа шығып отырады. "Мысық" екінші жақта ұйықтаған болып отырады. Белгі бойынша "торғайлар" алаңға жүгіріп шығып, (қанаттарын жайып) жүгіріп жүреді. Мысық тез "ояна қалады", "мияу-мияу" деп, керіліп алады да шымшық торғайдың балапандарын қуа жөнеледі. Олар үйдің төбесіне немесе ұяларына, өз орындарына бару керек.	Мақсат-міндеттер: балаларды епті, мұқият болуға тәрбиелеу. Алаңда дөңгелек шеңберлер сызылады: ойнаушылардың санынан кем болады. Бұл – торғай ұялары. Барлық балалар – қараторғай. Олар алаңда емін-еркін жүгіріп – ұшып жүреді. «Үйге қайтындар» деген сигнал бойынша барлығы ұяларға жүгіреді. Ал балалардың ішінен біреуі ұясыз қалады. Осылайша ойын бірнеше рет қайталанатын. Тәрбиеші ойынның аяқ кезінде (балалар әлі жүгіріп жүрген кезде) тағы бір дөңгелек сызып қояды. Балалар қайтып орыннан кезде, бәрін де ұясы бар болып	Д.Ахметова "Тұрмыстық техника". Біздің үйде ешкім жокта, Комекшілер тұрмай тоқтап, Бөлмелерде жұмыс істейді, Бірақ мүлдем үндемейді. Кешке келсе ата-ана - Суытылған сүт пен айран. Көрсетілер жаналықтар, Кілем үсті тазалықта. Жаттамақ жаттығуы. "Электр қауіпсіздік ережелері", (таным іс-әрекеті) https://bilimkids.kz/control/courses/list/2574/	табасын. Қай бағытқа бұрылғын келеді? Қайда барасын? Бала өз қалауынша бағытын тандайды және нені іздейтінін айтады. Ойыншықты тапқан сон, қай бағытқа барғанын және қай жерден тапқанын әңгімелейді. Қ. Мырза Әли «Не үшін?» - Екі көзін не үшін керек? - Жаксыларды көру үшін! - Екі қолын не үшін керек? - Елге көмек беру үшін! - Құлақ деген не үшін керек? - Ақыл-көнес тыңдау үшін! - Жүрек деген не үшін керек?
---	--	--	---	--

- Қулар, қулар, саңқылда! - Тойдыңдар ма далада? - Иә, иә, иә. - Ендеше үйге қайтыңдар. - Жок, жок! - Неге? - Қыр астында қасқыр бар. Осы соңғы сөз айтылғанда ғана қасқыр қаздарды қуалауға ұмтылады. Ал аққу-қаздар үйге, сызықпен белгілеген жерге қашады. Қасқыр оларды ұстауға тырысады. Ұсталғандар ойыннан шығып қалады.	Ұстаған шымшық торғайлар балашандарын мысық өз үйіне әкетеді. (дене шынықтыру) Еркін ойын: "Орныңды тап". Мақсат-міндеттер: жүгіруге жаттықтыру, төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Көркем сөз Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасан, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды. Үя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді. Бакшамызға қонбайды. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)	шығады. Көркем сөз Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тыным көрмейді Ағашты қанша тессе де, Жұмысы бір өнбейді. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)	- Жауларымнан қынбау үшін! - Тіл мен жағын не үшін керек? - Ақиқатты айту үшін! - Ал аяғың?.. - Шетте жүрсем, Туган жерге қайту үшін! (қарым-қатынас іс-әрекеті)	
Еңбек алаңды тазалау	Еңбек құлпарларды	Еңбек жолды аулағы	Еңбек ағаштарды	Еңбек құрғақ шоңгі.

	ұжымдық жұмысы. Максат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, ұжымдық еңбектің құндылығын көрсете білуге. "Көп еңбегі көңілді" екенін түсіндіру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	суару. Максат-міндеттер: ересектерге барлық мүмкін көмек көрсету; өсімдіктерге қамқорлық жасауға үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	сыпыру. Максат-міндеттер: тапсырмаларды орындауға деген ұмтылысты тәрбиелеу, оң нәтижеге қол жеткізуге бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	суару. Максат-міндеттер: ағартардың өсуіне қажетті жағдайлар туралы білімдерін бекіту, ағаштың айналасындағы санылаудың себебін түсінуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бұталардың жанындағы қоқыстарды тазалау. Максат-міндеттер: шөп - арамшөптер мен сәндік гүлдерді ажырата білуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Бойыңды сергек тік ұста, Емін – еркін тыныста. Демінді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Қол ұшына қара да, Үшбұрыш сыз ауада Оң қол да бос тұрмасын. Шеттер жасап сырласып				

Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; алға екі аяқпен секіре жүріп, жылжу; жүру; жүгіру (30-40сек). жүру, тыныс алуды келтінуе келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу.

Жалпы дамыту жаттығулары кешені

1. Бастанкы калып: аяқ алшақ, дене тік, кол төменде.

1.1. Балалар колдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.

1.2. Бастанкы калып. (жаттығу 5-6 рет қайталананды).

2. Бастанкы калып: аяқ алшақ, дене тік, кол көкірек түсында.

2.1. Оң аяқтарын артқа койып, екі колдарын да артқа созады.

2.2. Бастанкы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталананды және 4 рет қайталананды).

3. Бастанкы калып: аяқ бірге, дене бос, кол төменде.

3.1. Орындарында тұрып, бастарын алдымен оңға бұрады.

3.2. Бастанкы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталананды және 5 рет қайталананды).

4. Бастанкы калып: аяқ алшақ, дене бос, кол көкірек түсында.

4.1. Қолдарын жандарына созады.

4.2. Бастанкы калып (жаттығу 6 рет қайталананды).

5. Бастанкы калып: аяқ бірге, дене бос, кол төменде.

5.1. колдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу.

5.2. Бастанкы калып (жаттығу 5 рет қайталананды).

(дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар

Салкын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар койылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқында орындау.

Салкын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар койылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқында орындау.

Салкын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар койылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқында орындау.

Салкын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар койылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқында орындау.

Салкын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар койылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқында орындау.

	өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы аска дайындық	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: қолды дұрыс жуу қабілетін бекіту; сабынды жақсылап көпіртіп жуу; сүлгімен құргатып сүрту; балалардың денсаулығын нығайту, қолдарын дұрыс жууға үйрету, серуендеуден, дәретханадан кейін, тамақтанар алдында қолды мұқият жуудың маңыздылығын айтып беру.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру, жеке бас гигиенасына деген оң көзқарасты тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтануға, дұрыс қыпты сактай отырып, үстел басында тыныш отыруға тәрбиелеу; балаларды үстел басында өзін дұрыс ұстауға, мұқият тамақтануға, баска балаларға келергі келтірмеуге үйрету.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды қолын жуар алдында жеңдерін түріп, бетін су шашпай жууға дағдыландыру; әжететханадан кейін және қажет болғанда қолды жуу мүмкіндігін күшейту.
Таңғы ас	Көркем сөз Нан – ардақты адал ас. Көрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде. Қолдан алмай оны ұстамас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты. Дайын дәмді тағамдар. Үшпіндеген тінште. Жарып берем жанғақты	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсең, Қой ішінде көк ісек, Жаксы бала малсақ	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Ағын суға шомалсақ, Жаксы бала айнасақ	Көркем сөз Дос бұл сабын, сумен сен, Жий-жий жуалы сен, Танертен бастап кешке де,

	Нан коқымын шаппандар, Жерде жатса баспандар, Теріп алып, кастерлеп, Торғайларға тастандар Ө.Тұрманжанов (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке, Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам, Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға, Таңғы ботқа береміз, Бақшадағы балаға, (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жаман бала үй күшік, Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ, Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ, (І.Жансүгіров) (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жаман бала сатпақ, (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде, (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Бағдаршам күні Көше қозғалысы ережелерін қайталау, «Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау, (таным іс-әрекеті) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Абайла бағдаршам!" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағдаршам туралы білімдерін толықтыру, жол белгілерін ажырата білу дағдысын қалыптастыру;	Пайдалы және зиянды өсімдіктер «Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtube.com/) (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-	Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу, (қарым-қатынас іс-әрекеті) Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Тотықұстың туған күні" Мақсат-міндеттер: Геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, Геометриялық фигураларды дұрыс атай	«Қауіпті заттар мен құралдар» Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?», «Өртке қауіпті заттар» коллажы, (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Болады-болмайды» дидактикалық ойын, (таным іс-әрекеті) «Мен бастаймын сен аяқта» дидактикалық ойын, (қарым-қатынас іс-	Теартландырылған қойылым атрибуттарының байқауы, (қарым-қатынас іс-әрекеті) Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры) (қарым-қатынас іс-әрекеті) Шебер қолдар Құрастырудан ойын-жаттығу "Қалықтаған күс"

алган білімдерін іс жүзінде қолдануға қызығушылықтарын тудыру; балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. Жапсыру «Бағдаршам». (шығармашылық іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Сені көргеніме қуаныштымын" Максат-міндеттер: Балаларда заттарды аттап өту; қос аяқтап заттар арасымен (арақашықтығы 4 м) секіру; тізенің арасына қапшықты қысып, қос аяқтап секіру дағдыларын дамытуды жалғастыру; мұңақары аттана сәйкес тұрпатында қимылдар жасауға ынталандыру	жаттығу "Пайдалы азықтар: жемістер мен көкөністер" Максат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру; заттарды (жемістер мен көкөністерді) қағаз бетінде дәстүрден тыс тәсілмен салуға қызығушылықтарын арттыру; айналасындағыларға мейірімділік танытуға, жағымды қарым-қатынас құруға, дұрыс тамақтану әдебіне тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Орман тұрғындарының әні" Максат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың	білу қабілетін дамыту: шеңбер, үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш. 6 ішінде алға және артқа ретімен санау қабілетін дамыту. Геометриялық фигура: сопақ туралы білімдерін қалыптастыру. Жаттығу кезінде тәуелсіздікті дамыту. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу)" Максат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	әрекеті) Балалармен тақырыпқа байланысты кері байланыс жасау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Орман құстары" Максат-міндеттер: Балалардың орман құстарының әртүрлілігі туралы түсініктерін кеңейту; ойлау, сөйлеу, дербестік, себеп-салдар байланысын құру қабілетін дамыту; құстарға ұқыпты қарауға, табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу	Максат-міндеттер: Бірнеше бөліктен тұратын құсты жасауға үйрету. контур бойымен кесу және қағазды баянмен бүктеу қабілеттерін бекіту, ұсақ моториканы дамыту, танымдық қабілеттерін белсендіру, жабайы табиғат өкілдеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.
--	--	--	--	--

	Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану). (қарым-қатынас іс-әрекеті)	тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.			
Серуенге дайындық	Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет; жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн өтпеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Күнделігі серуен	Көлік түрлерін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларға көлік туралы жалпы мағлұмат беру. Көлік түрлерімен таныстыру. Балалар қандай көлік түрлерін білесіңдер? Сендерде қандай көлік түрлері бар? Және де жеңіл көліктер	Қалақайды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: дәрілік өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру барысында танымдық белсенділікті дамыту; табиғатты белсенді түрде қорғауға және қорғауға қабілеттілік	Құстарды бақылау: көкек. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: көкектің жаздағы тіршілігі туралы білімді дамыту; іздемпіздыққа тәрбиелеу. Пелагогтің әңгімесі - Балалар, мен сендерге ұя салмайтын, балапандарды	Құстарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Ой толғау: "Орман құссыз, құстар ормансыз өмір сүре алмайды". Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына білімделуі туралы	Жыл құстарын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту; құстарға деген қызығушылық пен сүйіспеншілікке тәрбиелеу; тірі ағзаның белгілерін анықтау

ауыр көліктер болып бөлінеді. Жеңіл көліктерге: кішкене машиналар; Ауыр көлік түрлеріне: үлкен машиналар жатады. Мысалы: трактор, комбайн, камаз, маз, касемсөт. Сонымен қатар әуе жолымен жүретін көліктер де бар. Оларға: ұшақ, тік ұшақ, зымыран т. б. жатады. Оларға керектенетін жанармайлар: бензин, соляркалармен т.б. сол сияқты. Көркем сөз «Тракторшы» - Папа, мен де тракторшы, Моторымды бұрап берші; Кәне, келші жәрдем ет- деп; Оталышты тарттым ештеп	пен ұмтылысты қалыптастыру. Бакылау барысы Қалакай әдемі көрінеді, ал ұсқынсыз әрекет етеді: ұстасаң, соғұрлым шағып алады. Ол қандай өсімдік? (Қалакай). Керемет қырыққабат сорпасы, жұмыртқа қосылған қалакай шоресі қалакайдан дайындалады. Қалакай жапырақтары түрлі пайдалы тұздар мен дәрумендерге бай. Ұзақ уақыт бойы ресейлік дәрігерлер: «Біз шикі қалакайларды алып, оларды езіп, жаңа жараларға жағамыз - бұл жараларды тазартады және жазады» деп жазды. Қалакайдан құрамында бактерияларды өлтіретін заттар бар, сонымен	тамақтандырмайтын құс туралы айтқым келеді. Сендер бұл құстың атын білесіз бе? Ол көкек. Көкектің жүні сұр және қара жолақтары бар. Орманда алыстан көкектің дауысы естіледі. Көкектің әнін барлығы естиді, бірақ бұл құсты көру қиын; көкектер әдетте биік ағаштың басында, тығыз жасыл бұтақтарда жасырынады. Көкек ұя салуды білмейді, сондықтан жұмыртқаларын басқа құстарға салады. Көкектер жаман ата-аналар, бірақ олар біздің ормандарымызға үлкен пайда әкеледі: бұл құстар басқа құстар тигізбейтін түкті шалғын табиғаттарды құртады. Түкті шалғын табиғаттар, әсіресе жібіт	жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Балаларды тәрбиешімен және басқа балалармен әртүрлі тәжірибе алмасуға тырысуға шақыру. Өңгімелесу. - Айналаға мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? - Қазір орман күнтізбесі бойынша ұялар айы. Неліктен ол осылай аталды? - Неліктен халықта: орман құссыз және құстар ормансыз өмір сүре алмайды деп айтады? - Орман құстарға не береді? (Орман құстарға жауларынан	білу. - Жазда құстарға қорек жеткілікті, олар балапандарды шығарады және тамақтандырады. Күзде жем мөлшері айтарлықтай азаяды. Біріншіден, жәндіктер жоғалады, өсімдіктер біртіндеп қурайды, жемістер мен тұқымдардың саны азаяды. Көптеген құстар үйірге жиналып, содан кейін жылы аймақтарға ұшады. Алдымен жәндіктермен қоректенетін құстар ұшады, содан кейін жемістер мен өсімдіктердің дәндерімен қоректенетін құстар ұшады. Бұл құстардың барлығы жыл құстары
--	---	---	---	---

Тракторым тыр - тырлады. Түтін шықты бүркылдады; Сониша болмай гүрілдеттім Жер жыртуға жүріп кеттім. "Акку-каздар" кимыл-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: санамақты колданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "акку-каздарды" сомдайды.	қатар қанды токтата алады. Одан қағаз, шүберек және арқан жасалады. Шындығында, бұл өсімдіктің сабағында өте мықты талшықтар бар. Қалақай - көпжылдық шөп; біздің еліміздің бүкіл аумағында таралған. Көленкелі және ылғалды ормандарда, жол бойында өседі. Жалырақтары маусым - тамыз айларында жиналады. Табиғат аясында өзін ұстау ережелері: -өсімдіктерді жинағанда тек қана өздерін білетін. Қызыл кітапқа енбегендерін жинау керек; -өсімдікті тамырымен жұлға болмайды; өсімдіктерді	құрттары - орманның қауіпті жауы - олар өсімдіктердің жапырақтарын, сабақтары мен бүршіктерін жейді, ал орман кеуіп кетуі мүмкін. Жаздың ортасында, шілдеде, көкектер ыстық Африкаға ұшып кетеді. Көркем сөз Көкке бояп өңірді. Көктем келді көңілді. Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. Жыл құстары келді деп, Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп, Көлге үйрек – қаз қонды. Еңбек: көкөністерді суару. Максат-міндеттер: көкөністерді күтуге үйрету. "Акку-каздар" кимыл-	паналауға, ұя үшін құрылыс материал, тамақ берелі) - Орманда құстар не үшін қажет? (Құстар зиянды жәндіктерді жояды, орманды әнмен безендіреді) - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? Балаларды серуендеу кезінде құстарды бақылауға шақыру. Серуен аяқталғаннан кейін балалардан бақылауларымен бөлісуін сұрау. Құстарды дұрыс бақылаған балаларға алғыс айту. Ойын "Құстар дауысы" Қарға ұшар қарқылдап. Торғай ұшар шырылдап Көгершін ұшар	деп аталады. Көркем сөз Қараторғай. қараторғай. Ұша түс биік самғай. Болса да кіп - кішкентай. Алады бакты қорғай. Қонағым қол басындай. Мінезі қорғасындай. Өзі кіп - кішкентай. Ол қараторғай. "Тауық қорасындағы түлкі" кимыл-козгалыс ойыны. Максат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, кимылдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Алаңның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін
--	--	--	---	--

"Құшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Акку-каздар! (Га-га-га) - Жем желіңдер ме? (Иә, иә, иә!) - Су іштіңдер ме? (Жо-ок, жо-ок!) Құшы: - Суга ұшып келіңдер! Ошакка абайлап жетіңдер! Сак болыңдар, аш каскыр келеді! "Акку-каздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш каскыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "акку-каздар", "касқырға" көмектеседі. Сөйтіп, акку-каздар азынша біткенше ойын	көрсетілген мерзімде ғана жинау керек; -бір түп өсімдікті солайымен жұлып немесе кесіп алуға болмайды. Енбек: экологиялық жолмен жұмыс: су қоймасы маңындағы қоқыстарды тазарту. Максат-міндеттер: тазалық пен тәртіпті сақтауға үйрету; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. «Мысық пен тышқан» кимыл-қозғалыс ойыны. Максаты: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, ролді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа машықтандыру, шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүгіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен бірін "касқыр" етіп сайлайды, қалғаны "акку-каздарды" сомдайды. "Құшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойынды жүргізу мүмкін. Құшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді: - Акку-каздар! (Га-га-га)	гүлдеп, Қарлығаш ұшар шық-шыттап Енбек: арамшөптерді жинау. Максат-міндеттер: көкөністердің, гүлдердің өсуіне арамшөптердің зияны туралы білімдерін бекіту; енбекке санылы қарауға үйрету. "Қаракүс пен балаландар" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: тәрбиешінің нұсқау-бұйрықтарын тыңдай білуге дағдыландыру, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын алашынан бір шетінен қаракүстің "үңы" сызылады.	орны сызылады. Бұл жерге тауық, балаландарды сомдайтын балалар жиналады. Аланның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орны сызылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен таңдалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балаландар серуенге шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі" інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады. "Тауық пен балаландар қорқа қана жөнеледі". "Үстелдегі та" деген -
--	--	--	---	--

жалғасады. Еңбек: үйдегі көліктерін жуу Максат-міндеттер: ата- аналарына қолқабыстарын тигіздіре отырып, жинақы болуға тәрбиелеу. "Нысанға тигіз" қимылды жаттығуы. Максат-міндеттер: қанықты нысанға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	- Мысығымыз момықай. Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да кемірдім, Кітапты да кемірдім, Мен осындай жемірмін, Шияк-шияк, шияк- шияк. Секектеймін ыршып та, Кезікпеймін қырсыққа, Ұстатпаймын мысыққа. Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шык-шык! Мысық: - Мияу! Кім-ай, мынау "шияк- шияк" - демей, "Шык-шык!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін, Қане, байқап көрейін. Жеке жұмыс: қимылдарды дамыту Максат-міндеттер жүгіру техникасын	- Жем желіндер ме? (Иә, иә, иә!) - Су ішіндер ме? (Жо- ок, жо-ок!) Құшы: - Суга ұшып келіндер! Ошаққа абайлап жетіндер! Сак болыңдар, аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: бастаушының және бір- бірінің сонымен бағыттарды өңертін, тіпбекті үзбей, арш шнықты сақтап,	Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" тауықтың артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балаландардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі қанатын (екі қолын) екі жакқа соза, балаландарын қорғайтайды. Балаландар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тіпбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балаландарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. Екі-үш балалап ұсталған соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта басталады. Педагог ойынның алдында бағдармен	баланы қолмен түртп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлкі" ұстай алмайды. Ойын "түлкінің іні толғанша" қайталаыады. Басқа "түлкіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: қоныс аударатын құстар туралы білімдерін бекіту. Еңбек: гүл суару. Максат-міндеттер: бақша гүлдеріне дұрыс күтім жасауды үйрету. Еркін ойын: "Құс пен мысық". Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнай білуге дағдыландыру, жүгіру түрлерін
--	---	--	---	---

	жетілдіру (табиғилық, жеңілдік, жігерлі итеру) Екі аяғымен жалаушаға дейін және артқа секіру. Қимылды ойын «Кім ен мерген?» Максат-міндеттер: тапқырлыққа, еңтілікке, батылдыққа баулу.	жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойын: "Бақпада" Максат-міндеттер: сөздер мен қимылдарды үйлестіруге үйрету; ойындағы өз ролін адал орындау қабілетін дамыту.	қауіпсіздік ережелерін қайталау керек "Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: допты ұстау және оны басқа белгі бойынша жылдам лақтырып, ұстап ала бере білуді жетілдіру. "Бір, екі, үш, ағашқа жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ағаштарды дінінен, жапырақтарынан тану. (дене тәрбиесі)	машықтандыру. Балалардың дербес ойын әрекеті.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құргату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тәре жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам пешпен білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқынты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Аңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартанша жуа білу дағдысын дамыту.			

Түскі аска
дайындық

Гигиеналық
шаралар

Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру. Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуығу.				
Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Қолды дұрыс жуу, жеңіңізді түру, қолды жуган кезде суды еденге төгілмеуін өздігінен қадағалау, қолды сүлгімен құрғатып сүрту.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. Гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруды, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды қадағалау.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту. Қолды сабынмен мұқият жуу маңызды, денсаулыққа қажет екенін түсіндіру.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: балаларды өздігінен сүлгілерін тауып, бет пен қолды мұқият сүрту дағдысын жетілдіру. Сүртін болған соң сүлгіні орнына ілуліге қалыптастыру; жуар алдында, жеңдерін түру, бетті жу, суды шашпау.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)
Түскі ас Көркем сөз Аста жайып тұр-дәмін.	Көркем сөз Ас шуге тұрайық.	Көркем сөз Тазадан жүр тісінді.	Көркем сөз Дос бөл сабын.	Көркем сөз Дос бөл сабын, сумен

Келтіреді үй сәнін. Ол халқымның ақ жаны. Жақсы дәстүр маржаны. Кенпейді де арайлы. Осы жерден тарайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Қолымзды жуайық. Сабын, суды аямай. Тазалықты ұғайық (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Кішкене де ыңғайлы. Тіс щеткасын пайдалан. Тазалауға болмайды. Щеткасымен басқа адам. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	сүмен сен. Жиі – жиі жуын сен. Танертен де, кешке де, Жуын күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі. Оңсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі. Су деп және білгейсің. Су - табиғат байлығы, Өзен - көлге барғайсың. Кемі екі рет әр күні. Суга түсіп алғайсың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	сен, Жиі-жиі жуын сен. Танертен де кешке де. Жуын күндіз-кешке де. Жуын күндіз-түсте де. Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде. Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
---	--	--	---	--

Күндізгі ұйқы Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.

Ұйқыдан тұру

Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянган балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянган кезде қосылалы)
Жаппақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолмен жүру (дене тәрбиесі)

Бесін асқа дағдылық

Гигиеналық дағдылар
Ең әдемі және тез

Гигиеналық дағдылар
Қолна жуу әрекеттерін

Гигиеналық дағдылар
Ұйқыдан кейінгі

Гигиеналық дағдылар
Балаларды өз бетінше

Гигиеналық дағдылар
Балаларды елестетеді

Бесін ас.

жиналған үш төсекке жарыс ұйымдастыру. Көркем сөз Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "рақметпен" Аяқтау туралы білін жүр.	бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	демалыс; ояту гимнастикасы. Көркем сөз Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдесен , қанасың. Жуынсаң, тазасың. "Жұмбақ жасыр" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды құстарды сипаттау арқылы , құстар туралы жұмбақтар ойлап табуға жаттықтыру.	киінуге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда шкафтан киім алу және оны шешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру. Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі – жиі жуып сен. Танертен де, кешке де, Жуып күндіз – түсте де. Су - тіршілік негізі, Оңсыз өмір сүрмейсің. Гигиена егізі, Су деп және білмейсің Су - табиғат баулысы, Өзен - көле барғайсың	келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын!
--	--	--	--	---

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	“Зообакка орналастыр” дидактикалық ойыны Максат-міндеттер: балаларда антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап, салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары, құстардың дене бітіміне қарап зообакка орналастыру, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Ойынға керекті құралдар: зообак торлары, әр түрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын барысы: Зообакка әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар итті, түйені, тас, ағарға, қоян	“Үшты-үшты” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: есту тейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынды үй ішінде де сыртта да ойнауға болады. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қатт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса, сырты етпей отырады. Қателескен бала аңғартылып тапқақ айтылады.	“Сөйлемді аяқта” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші сөйлемді бастайды: «Мен жылы тон кидім, өйткені...», «Балалар бастарына панамалар киді, өйткені...», «Далада жаңбыр жауған тұр, өйткені...». Жалпыру: «Жаңбыр жауған тұр, өйткені...».	Кемі екі рет әр күні, Сута түсіп алмайсың. “Жапырағатына қарай ажырат” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Өркейсімді аңғартып, жапырақтарына мүккізді құяды.	“Бұл қандай құс?” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және оларды сипаттама арқылы тануға үйрету. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші құстың қимылдарын бейнелейтін немесе оларды сипаттайтын жүргізушінің тағайындайды, басқа балалар бәт басап, табу керек. “Бәтшіліктерді үрлес”.
---------------------------------------	---	---	---	--	--

тиін т.б. кіші торға орналастыруы керек. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастырғанын айтып, ол туралы білетін жұмбақ, жаңылтпаш, тақпақтарын айтады. "Қайда барсан – соны табасын" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды кеністікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытта көзмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүрсің.	не ән салады. Екі рет жаныласа айтып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы Ойынды былай жүргізеді. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) Еркін ойын: "Торғайлар мен мысық" Максат-міндеттер: балаларды ойыннан шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүтіру дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Жерді шеңбермен белгілеу керек (5-6м диаметрмен). Ортала тәрбиешімен	жидектер патшалығы», (шығармашылық іс-әрекеті) «Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындары.	содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Өр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. "Құстар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ептілікке, шапшаңдыққа, ымыға ойнауға баулу, ойында деген қызығашылықтарын,	қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларға үлкен көңіл-күй сыйлайды! Ең бастысы - шыдамды болу және балаларға сабын көпіршіктерін үрлеуді үйрету. Көпіршіктерді үрлеу арқылы сәбилер өкпесін жаттықтырады. Сонымен қатар, бір қалыпта үрлеу оңай шаруа емес! Көпіршікті қуу әсіресе көңілді болады.
---	--	--	--	--

жасырылған объектіні табу керек.

Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.

Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.

тағайындалған бала жүреді – ол мысық.

Қалған балалар шеңбердің сыртында- олар торғайлар. Мысық ұйықтап қалады.

Торғайлар шеңбердің ішіне дән жеуге кіреді.

Мысық оянып кетеді де, торғайларды көріп, оларды ұстай бастайды.

Торғайлар шеңберден шығуға асығады.

Шеңбердің ішінен мысыққа ұсталған торғайлар, шеңбердің ортасында қалады.

Мысық 2-3 торғайды ұстаған соң, тәрбиеші жаңа мысықты таңдайды. Ұсталған торғайлар басқа ойынаушыларға қосылады. . ойын 4-5 рет қайталанатын.

Ұсыныс: мысық ақырын барып торғайларды ұстайды, қатты ұстамай,

белсенділіктерін арттыру.

Ойынның барысы.

Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады.

Мысық ұйықтап жатады. Құстар мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады.

Серуенге дайындық
Серуен

	акырын ғана қолын тигізеді/.			
Балаларды киінудің ретімен таныстыру қажет: жылдың кез келген уақытында киім мен аяқ киім қазіргі уақытта ауа-райына сәйкес болуы керек және балалардың бастарына күн отлеуіне немесе жеңіл бас киімдер кию.				
Құстарды бақылау (жалғасы) (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: біздің ауданда кездесетін құстар туралы түсініктерін кеңейту; құстарды сыртқы түрінен тану қабілетін, құстарды бақылауға деген құштарлығын дамыту. Әңгімелесу: жазда құстар көп болатынына назар аударыңыз, олар әр түрлі дауыста ән айтады, балапандар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз, бірақ оларды көру қиын, олар	Құстарды бақылау (жалғасы) (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: құстарға деген сүйіспеншілік пен мейірімділікті, оларға көмектесуге ұмтылуды тәрбиелеу; құстардың қоныс аудару себебін түсіндіру (қоныс аударатын, қыстайтын, көшпелі); құстарды басқа жануарлардан ажырата білуге үйрету; балаларды қауырсын құрылымымен және олардың құстар тіршілігіндегі маңығымен таныстыру. Құстарды бақылау ережесі	Құстарды бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Зерттеу: "Жазда құстар қалада не жейді?" Максат-міндеттер: балалардың құстардың сыртқы келбеті, тіршілік көріністері, мінез-құлық ерекшеліктері және оларды қоршаған ортаға бейімделуі туралы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. Зерттеу барысы. - Құстар не жегенді ұнатады? - Тамақты қайдан табады? Құстар туралы не	Құстарды бақылау: "Орман құстары". (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың құстардың тіршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Айналага мұқият қараңдар, қандай құстарды көресіңдер? (балалардың жауаптарын)	Саябақтағы құстарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: құстарды адамның достары ретінде қабылдай білу дағдыларына машықтану. Аулаларыңда немесе жақын маңдағы саябақта құстарды бақылауды ұсыну. Құстар адамдарды көрсе - жасырынатын қалатына немесе ұшып кететінін бақылау. Құстардың адамның мекеніне жақын қоныстанатынына да қоныс аудару. Құстардың жылдың әр

ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балапандары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет. Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, желеулер мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын қалағалау, балалардың назарын қарлығаштар мен шымшықтың қаншалықты жылдам ұшатынына, жәндіктерді аулайтындығына аудару маңызды. Қарлығаштардың ұясын көрсету, олардың ұяға балапандарға тамақпен қаншалықты келетінін ескерту. Жазда құстар балапандарын жәндіктермен қоректендірініз.	Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар. Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Серуен аяқталғаннан кейін балаларды өздерінің бақылаулары туралы әңгімелесуге шақыру. Ерекше және қызықты нәрсені байқаған балаларға алғыс айту. Еңбек: коқысты алаңнан жинау. Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, ұжымда жұмыс істеуге, ұмтылуға тәрбиелеу. Құстың қауырсыны	білетінімізді еске түсірейік? Тапсырма: құстарды бақылау. Білу керек: жазда құстар не жейді, қаладан қоректі қайдан табады. Тапсырма түсінікті ме? — Құстарды бақылау ережесін еске түсірейік. Құстарды бақылау ережесі. Құстар өте қорғаншақ, сондықтан өзімізді тыныш ұстауымыз керек және шу шығармау керек. Құстарға қарай жүгіруге болмайды, олардың демалуына немесе тамақтануына кедергі жасайсыңдар. Құстарға тас немесе таяқ тастауға болмайды, олар тірі, ауырсынады. Қорытынды: қалыста тіршілік ететін құстар әр түрлі тамақ жейді.	- Ал құстар қай жерде көбірек өмір сүреді, қалада ма, орманда ма? - Орман құстарының қандай түрін білесіңдер? - Жаз мезгілінде құстарды мазалайтын мәселе неде? - Барлық құстар жазда маңызды істермен айналасады. Олар балапандарын тамақтандырады. Таңертеннен кешке дейін ересек құстар жәндіктерді аулайды, балапандарды тамақтандырады. Әр жұп құстың бір балапаны емес, бірнеше балапаны бар, оларды тамақтандыру керек. Балапандар көп жейді және тез өседі. Тіпті бір ай өткен жоқ,	мезгілінде тіршіліктерін салыстыру, зерттеу. Құстардың қауырсындарын қарастыру. Әңгімелесу: - Сіз жақын жерде тұратын құстар туралы нені көп білдіңіз? Олар немен, қалай қоректенеді? Қайда ұшады және қайда ұя салғанды ұнатады? Бұл сізді әуесқой зерттеуші етеді! Еңбек: алаңға, жолдарға су шашу. Мақсат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануға үйрету. "Бұғы аулаушылар" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша
---	---	--	--	---

осылайша өсімдіктерді сақтауға көмектесіңіз. Көркем сөз Жыл құстары келді деп. Балдырғандар мәз болды. Қос қанатты желпілдеп. Көлге үйрек – қаз қонды. Дидактикалық ойын (А) және жаттығу (Б) А. «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші құстарды сипаттайды. балалар болжайды. Мақсаты: сипаттамалық әңгіме, зейін, үйлесімді сөйлем құрастыру. ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту. Б. «Дауысын сал» — тәрбиеші құстарды атайды, балалар құстардың дауысын салады Мақсаты: жеке дыбыстардың айтылуын	кімге барады?" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Көркем сөз Қарлығашпын мен. Адамның тұрағымын. Мекен етіп тұрамын. Тазалаймын үй - ішін. Ел аузында мактаулы. Тазалықшымын төселген. Жұмбақтар Бұдыр-бұдыр балшықты. Жинады да талшықты. Ұқсатып қамытқа. Үй салды жабыққа. (Қарлығаш) Ұзақ тектес құс. Шіркей жеп. Ауыл маншанан Ұзақ кетпес құс. (Қараторғай) Екі аялар құйрығы. Қияқ мүрт қанаты. Үшқырлардың жүйрігі.	көптеген құстар жазда жәндіктерді аулайды. Еңбек: аланнан малтатарды жинату. Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысты тәрбиелеу "Жапалақ" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай кимылдауға, жалтарып жылдам жүтіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; кимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін	бірақ балапандар өсті. Енді құстар балапандарды ұшуға, өздеріне тамақ табуға, жауларынан жасырынуға үйретеді. Егер балапандар мұны білмесе, онда олар қыста өледі. - Құстардың қандай пайдасы бар? - "Орман дәрігерін" кім біледі? - Орман құстарын ренжітпеу үшін біз өзімізді орманда қалай ұстауымыз керек? - Орманда шу шығармаңыз! Негізден? - Қатты айқай-шу құстарды қорқытады, олар ұяларын тастап кетуі мүмкін. Сіңдерге орманның сикырлы дыбыстарын тыңдап білу керек.	әртүрлі бағытта жалтарып, кимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүтіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" аланның бір жағынан екінші жаққа жүтіреді, ортаны екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санады, жеңіске жеткенді табады.
---	---	---	--	---

бекіту	(Қарлығаш)	сомдайды, ойынның	- Құстардың ұяларын	Ойын бірнеше рет
"Үкі" қимыл-қозғалыс ойыны	"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны	басында белгілі жерде	бұзбаңыз! Неліктен?" -	қайталану мүмкін
Максат-міндеттер	Максат-міндеттер:	де жасырынанып отырады	құстардың	Ат қимылды ойын
шапшаңдыққа,	балаларды ойын	Жүргізуші (сондай-ақ	жұмыртқалары мен	"Суық-ыстық"
шыдамдылыққа,	шартын бұзбай,	балалардың бірі): "Таң	балапандарына қол	Максат-міндеттер: есту
жылдамдыққа	белгілер бойынша	ағты! Күн шықты!	тисе, құстар басқа	қасиеттерін,
дағдыландыру.	ойнауға, шапшаңдыққа	Тыңқандар мен	біреудің иісін сезеді	физикалық қасиеттерін
Ойын барысы. Барлық	тәрбиелеу.	шымшықтар алаңда!" -	және ұядан бас	дамыту.
ойыншылар құстар, бір	Ойыншылар екі топқа	деп, ойынның	тартуы мүмкін.	Жүргізуші затты
бала - үкі	бөлініп, екі бағытқа	басталуын жариялап,	- Ормндағы	жасырған кезде
"Күн" белгісі бойынша	қарап, екі қатарға	осы кезде ойыншылар	құстарды алып кетуге	қарауға тыйым
құстар алаңда ұшып	тұрады. Бұлардың бір	ойын алаңына жүгіріп	болмайды! Неліктен?	салынады.
жүреді, қанаттарын	катары "Қаршығалар"	шығып, бір-біріне	- Орманды құстарды	Жүргізуші залдан
қағып, дәндерін шоқиды.	да, екінші	соғылмай, жүгіріп,	алып кету олардың	кетеді, балалар затты
"Түн" деген белгі	катарындағылар	белгілі қимылдарды	өміріне қауіпті.	жасырады. Осыдан
бойынша барлығы	"Қарлығаштар" болады.	жасап жүреді.	Орман - олардың үйі.	кейін жүргізуші кіріп,
тоқтап, қимылсыз	Бір ойыншына санамақ	"Түн батты! Шапшақ	Олар өз тамақтарын	затты ідейді. Балалар
тұрады. Үкі ұшып	арқылы басқарушы	аншылыққа ұшып	сәдері қалай табу	оның соңынан еріп.
келеді, қозғалатындарға	ретінде таңдайды.	шықты!" - деген белгі	керектігін ұмытып,	суық ... жылы ... ыстық
қарап, оларды ұясына	Басқарушы екі саптың	сөздер айтылған кезде,	түтқында өлуі	... жасырылған затты
апарды. Содан кейін	арасымен ерсілі-	ойыншылар	мүмкін.	табуға көмектеседі
қайтадан "күн" белгісі	қарсылы жүріп	орындарында тоқтап,	Орманда от жағуға	Еркін ойындар
беріледі, үкі ұясына	дауыстайды. Алдымен	қозғалмай тұру керек.	болмайды! Неліктен?"	
талылады, батастар	"қар" ... дейді де, содан	Егер кім қозғалса, күлін	- Алаң өте жақсы	
алаңда ұшып жүреді.	соң қалауынша	қойса, соны "жапалақ	күйеді. Ортен	
Ойын осылай бірнеше	"шығалар" немесе	ұстан, ұясына тасиды"	шпакан ұнқандар	
рет жеткізіледі.		Келест жо-ны басқа	апаңдарға тиеді, бұғы	
		жапалақты таңдап, ойын	ермен өрттенеді.	

"Төмнешіктен төмешікке секір" кимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар. Үстел үсті ойыны "Лото". Максат-міндеттер: балалардың зейіндерін, логикалық ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: балалардың қалаулары бойынша заттарды, ұғымдарды, құбылыстарды, жан-жануарларды, адамның әрекетін топтастыруға арналған түрлі тақырыптың доттар (сызым, н. әрекеті).	"лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қапа жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қанқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Үсталған ойынның сол тонка өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Нысанға тигіз" Кимылды жаттығуы. Максат-міндеттер: қаншықты нысанға көзбен мөлшерлеп, дақтыруды жетілдіру; күшті дамыту. Еркін ойындар.	жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады; екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталыпбай құтылып, өз ұяларына қайту керек. Дидактикалық ойын: "Құстарды сана". Максат-міндеттер: сан есімдерді зат есіммен үйлестіру жаттығулары (бір торғай, екі торғай және т.б.) Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Максат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тұра жүріп, тақтайдың (бөренінің) ортасында тұрған "қарлығаш" фигурасын тәржімдеу (екі	өсімдіктер, жануарлар, құстар және адамдар өледі). Қорытынды. Құстар әртүрлі, көптеген құстар зиянды жәндіктерді жояды. Еңбек бақшаны суару. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Қарақұс пен балапандар" кимыл-қағалыс ойыны. Максат-міндеттер: тәрбиешінің бұйрықтарын тыңдай білуге үйрету, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, алғырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар "қарақұс пен таулықты" санамақ арқылы тыңдай та
--	---	--	--

	қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тактайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта, Еркін ойындары.	Педагог: "Қарақұс!" деп, белгі берген кезде, "қарақұс" "тауықтың" артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балаландардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. "Тауық" болса - екі "қанатын" (екі қолын) екі жаққа соза, балаландарын қорғаптайды. Балаландар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тізбекті бұзбауға тиіс. Ұсталған балаландарды "қарақұс ұясына" алып кетеді. "Допты қақпаға түсіру" қимылы ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допті өткізе білуге, допті ішке
--	--	---

				шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші: балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Еркін ойындар.	
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару: үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	«Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы» тақырыбында кеңес беру.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Үйде қандай құсты ұстауға болады?"	Ата-аналарға арналған кеңес: "Баланың байланыстырып сөйлеуіне ықпал ететін себептер".	Ата-аналармен балалардың тазалығы туралы сөйлесу.	Сұрақ-жауап: "Денсаулықты нығайту шаралары мен отбасылық дәстүрлер".

Тәрбиеші: *А.А. Абдикаримова* Абдикаримова О
Тексерді: *С.С. Бердимуратова* Бердимуратова С

Бекітемін:

ЖШС-гі «Ақжайық» балалық-балабақшасы

Менгерушісі _____ Б. Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Шілде айы

«Ақкөгершін тобы»

Тәрбиешісі: Абдикаримова О

2024-2025 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай-балабақшасы

Топ: мектепалды топ «Ақкөгершін»

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07.2025ж - 11.07.2025ж. «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	8.07	9.07	10.07	11.07	
Күн тәртібі	«Мерейлі отбасы»	«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»	Ұлттық ойындар	Алтын сақа	
Балаларды даярдау қабылдау	Балабақшадағы тәңіртенгілік қабылдау мейірбиікпен немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүмкін болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қоналады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқнаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбиікпен қараусыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
	“Табиғат және адам” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы: «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін	“Өз орныңды тап” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: есту және қору зейінін дамыту Н.Исахметов, “Әже” Әжем менің әлі де, Ұқсамайды кәріге, Шай қайнатып береді, Қажет болса бәріне. Базарға өзі барады, Бәрін сатып алады. Суды сырым әкелсе, Жүсіп отын жарады. Жұмсайды әжем мені де, Тауыққа жем беруге. Ауырады кей кезде,	“Жалпырағына қарай ажырат” дидактикалық ойыны. (таңым іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету. Міндеттері: балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша таңуға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. “Суық-ыстық” аз қимылды ойыны. (дене тәрбиесі, қарым-қатынас әрекеті)	“Жеміс-жидектер” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: Жеміс-жидектер туралы білімдерін бекіту. Балалардың жеміс-жидектердің атын атай алады ма? Бір бірінен ажырата алады ма, соны тексеру. Балалардың қолымен ұстап, ажырату көзбен көріп таңу, иісінен ажырату қабілетін дамыту. Мына сөздерді қолдану. Піскен, піспеген, тұздалған, тұздалмаған, қысқа, дөңгелек, сопақ. “Ыстық қартон” қимыл-қозғалыс ойыны.	

	тәрбиеші және сұрақ қояды: «Табиғат неің тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. "Айна" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: зейіні мен қиялын дамыту; қимылдардың реттілігін есте сақтауға жаттықтыру. Ойын барысы. Ойыншылар алаңда еркін орналасады және келесі тапсырмаларды орындайды: жүргізушінің артынан бір қимылды қайталау; жүргізушінің артынан бірқатар қозғалыстарды белгілі бір ретпен қайталау; құстың, жәндіктің қимылын қайталау. Үздік ойыншы жалпы дауыс беру арқылы анықталады және оған сыйлық немесе ұнай беріледі.	Аяғы да, бөлі де. Біз дәрісін табамыз. Қамқорлыққа аламыз. Әкемізді өзіміз. Демде емдеп аламыз. "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру.	Мақсат-міндеттер: есту қасиеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Жүргізуші затты жасырған кезде қарауға тыйым салынады. Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жылы ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Бес тас» ойыны. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шапшаңдығы мен ептілігін дамыту, ойынды әділ ойнауға тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: доптың шеңбер бойымен берілуін қамтамасыз ету. Ойыншылар шеңберге тұрады, ойыншылардың бірі допты қолына ұстайды. Музыка әуенімен немесе дабыл дауысы бойынша балалар допты шеңбер бойымен бір-біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жеңіске жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады.
	Еңбек: құлдардағы топырақты босату, суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	Еңбек: ойын алаңын сыпыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша	Еңбек: қажет болған жағдайда ағаштардың жан-жағын қосыту. Мақсат-міндеттер: оны не үшін жасау керектігін түсінуге баулу; тамырын зақымдамай, мұқият қосытуға дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы,	Еңбек: алаңды тазарту. Мақсат-міндеттер: өз алаңына қамқорлық жасауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға

		машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	машыктандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Сапқа тізді; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30–40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, кол төменде. 1.1. Балалар дөптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, кол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, дөпты қояды. 2.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы калып жерде отырады, аяқ алшақ, дөп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, дөп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы калып: аяқ бірге, дене бос, кол төменде. 4.1. Дөптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене тәрбиесі)				
Гигиеналық шаралар		Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық		Нанға майды пышақпен жағу дағдыларын бекіту.	Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру.	Балаларда мәдени- гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру.	Балаларды үстел үстінде өзі дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға кедергі жасауға болмайтынын, ересектердің

				ас құралдарын тұрық пайдалану	руқсатсыздық үстелден тұруға болмайтынын түсіндіру
Тияғы ас		Көркем сөз Екі көзі отырып, Сыр айтады жасырын Сұр қасқырдың табетін, Берсе бізге асырып, Табетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомаламын ағыммен Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен (мәдени-гигиеналық дағдылар)	көркем сөз Сиқырды ғой жасығым, Жылдам жеймін асымды Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жепші жәй (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Мүйізді етпек келеді, Балаларға ерегі Сүт ботқаны жемесен, Келіп сені сүзеді (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту чөлденжі. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Жан - жануарлардың дауласуы" қазақ халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды қазақ халық ертегісімен таныстыру; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; ертегіні мұқият тыңдап, мазмұнын өз ойымен толық жеткізін айтуға үйрету; сөздік қорын, тілін дамыту; жан-жануарларды күтіп-баптауға, қорғап, қамқорлық жасауға тәрбиелеу Музыкадан ойын-жаттығу "Астана нұры"	«Өлді-әлді ақбөлем» чөлденжі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сөйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Қолды жан-жаққа сөз" Мақсат-міндеттер: Балаларды сан түзеп жүргенде қолды жан-жаққа созып тік тұру; 2-2,5 м арақашықтықтағы нысанға құм салынған қалшықты дәлдеп лақтыру; балаларда заттар арасымен жүру; биіктіктен секіру дағдыларын дамыту; негізгі қимылдарды жетілдіру арқылы балалардың қимыл тәжірибелерін байыту	Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ» Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атауға үйрету, сыртқы түрінің ерекшеліктерін ескере отырып, балалардың жидектердің қайда және қалай өсетіні туралы білімдерін бекіту (бақта, орманда, жерде, бұтада, ағашта), есту қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту, табиғатқа ұқыпты қарауды тәрбиелеу Мүсіндеу "Жидектер толған себет" (шығармашылық іс-әрекеті)	- «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу. - «Жеті атасын біту» тематикалық белгісі жеті атаны жатқа айту дан сайыс ұйымдастыру. - «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату. - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүрізту. - асықтан түзілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату Сурет салудан ойын-жаттығу "Әкеміздің тосабы (бояуларды араластырып, жаңа түстер шығару жолымен)" Мақсат-міндеттер: Бояуларды араластыру арқылы ашық және қою қызыл түстерді шығаруды таныстыру, араластыру тәсілдерінің реттелігін бекіту, бояумен жұмыс жасау түстерді дұрыс таңдау дағдыларын дамыту кейіндерін, есте сақтау, ойлау

	Максат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қолғабысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуі қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		Міндеттер: көлемі бірдей заттарды дөңгелектеп мүсіндеу техникасын жетілдіру; шығармашылық ойлау қабілетін дамыту	қабілеттерін дамыту; іс-тәжірибе қиметімен түрлі мәселерді шешімін табу, практикалық тәжірибе негізінде қорытынды жасау біліктіліктерін қалыптастыру; ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қиметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өмірлік іс-әрекеттерін қалағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезелен қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға өскертту киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.			
Күндізгі серуен	Қарақатты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: бұтаны алаңтан ажырата білу қабілеттерін бекіту; балалықша аумағында өсетін жидек бұталарымен - қарақатпен таныстыру. Көркем сөз Жайнап өсіп далада, Көзден жауын ала ма Бірде - бірін жұтылба, Қасындағы балаға. Әңгіме. Қарақат жидектері кішкентай қара шарларға ұқсайды. Қарақат - әр түрлі жапырақтары бар	Күннің биіктігін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: күн энергиясының өсімдіктер, жануарлар мен адамдардың тіршілігіне әсері туралы білімдерін бекіту Педагог балаларға жұмбақ жасырады. Таң мен көпін ашады, Әлемге нұрын шашады (Күн) Көркем сөз Кен аспан гой ай, күнін, Қианнан-ақ тұрағы Кейде кіріп бөлмеге, Ол ойынады айнала	Гүл егілген алаңқайды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы өскен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үйіп алсаң сен бір гүл,	Арамшөптерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін молайту Арамшөптердің зияны туралы түсініктерін кеңейту Көркем сөз Жеміс біткен бау - бақта, Желі жайды жан - жаққа. Бақта құстар сайрайды, Құйқылжытып жан - жаққа. Қолға ал бақша құратын, Суды атыға бұрамын. Алаш түбін қопсытып, Арамшөпті жұдамын. Әңгіме. Жан-жағымызда өсіп

көпжылдық бұта. Көктемде қарақат бұталарында кішкентай қонырауға ұқсас гүлдер пайда болады. Бақшада қарақат басқа жидек лақындарына қарағанда ерте гүлдейді. Қарақат жидектері шілде айында піседі. Дәмді, тәтті және қышқыл, шырғынды. Бұл өсімдіктің құрамында «С» дәрумені (витамина) көп екен. Қарақат жидектері мен жапырақтары емдік қасиетке ие. Хош иісті қарақаттың жапырақтары маринадтарға және тұздалған қиярға, қызанақ, санырауқұлақ және қырықжәбиіарға қосады. Халық болжамы: Жазда жидек көп болса, қыс қатты болады. Қайыңнан шырын көп ақса, жаз жаңбырлы болады. Еңбек: ересектерге алаңда өсетін бұталарды күтуге көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендердің еңбегін құрметтеуге, бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру. "Боқулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай	Шоғылады көлге де, Шуақ шаппып қайда да. Күн неғұрлым жоғары болса, күн соғұрлым жылы әрі ұзақ болады. Аптап ыстықтан қар ериді, жер қызды және еріген дақтар пайда болады. Шөл өсе бастайды. Табиғатта тағы не болып жатыр? (Экологиялық байланыстар туралы сенімді бекіту.) Күн қайда шығады, күн қайда кетеді? Зерттеу қызметі Металл заттарға тиіп, күннің қай жерде көбірек жылынатынын анықтайыз. Жауап беріңіз, қай заттар тез қызды: қара ма, әлде ақ па? Күнге ұзақ уақытқа қалай қарауға болады? (Қара көздірікпен) Еңбек: аула тазалауына алаңды тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. *"Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, ісерек, шаппан болып,	Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл. Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл, Жайнап өсіп далала. Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жүлгізбе, Қасыңдағы балаға. Әңгіме. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздан туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуаңғу үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! Зерттеу жұмысы. Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндіру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Болжам. Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады. Еңбек: балалармен гүл	тұрған қызылды-жасылды өсімдіктерді көргенде. көңілімізге қуаныш ұялайды. Өсімдіктер тек қана көрік беріп қана қоймай ауаны тазалайды, ауаның ылғалдылығына да әсерін тигізеді. Кейбір өсімдіктерден ерекше заттар бөлінеді де, адам денсаулығына зиянды микробтарды жойып отырады. Ол фитонцид деп аталады. Енді осындай жайнап өсіп тұрған өсімдіктердің арасында зиянды өсімдіктер де кездеседі. Оларды арамшөптер деп атайды. Олар мәдени өсімдіктерге көп зиян келтіреді: топырақтың нәрін алады, топырақтағы ылғалды алады, күн қызуын тартып алады да, сойтіп өсімдіктердің өсуіне кедергі жасап, өздері қаншап кетеді. Олар мәдени өсімдіктерге қарағанда тез өсіп, жетіледі. Сондықтан да гүл егілген гүлзарлар мен бау-бақшаға, егіс алқабын үнемі арамшөптерден қорғап отырады. Зерттеу жұмысы Гүлзарларда, өсімдіктер өсіп тұрған алаңшалардан арамшөпті тауып алып, оларды жақсылап көріп алу.
---	--	--	--

тырысуды, еңгілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу Еркін ойын "Көкөністер дүкені" Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жеміс-жидектерді құмнан мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау, ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көкөністер мен жемістер туралы алған білімдерін бекіту. Жеке жұмыс: ағаштар туралы әңгіме құрастыру. Мақсат-міндеттер: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, пілдерін дамыту. "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: "қақпаға" допты өткізе білуге, дәлдікке, шапшаңдыққа баулу. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады, балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5м жерде кінкентай қақпа тұрғызылады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Еркін ойындар	қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүтіруге, кенестікті бағдарлай білуге дағдыландыру, достыққа тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. "Асық пігіп ойнау" Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл еңгілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Аңшы» ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, қимыл еңгілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Бес тас» ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шапшаңдығы мен еңгілігін дамыту, ойында әділ ойнауға тәрбиелеу. Ойын бес кінкентай домалақ тас немесе бес асықпен ойналады. Еркін ойын "Құмдағы суреттер" Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған гаяқшамен немесе	егіліс алаңға сусепкішпен су себу. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы сұтарағынын көрсету. "Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру, мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне созылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Жаттығу ойындары "Волейбол ойыны" Мақсат-міндеттер: бір-біріне доп беру, кері лақтыруды жаттықтыру. Еркін ойындар	Еңбек, балаларға ауласындағы гүлдерлерді, гүл егілген алаңқайдағы арамшөптерді жұлу. Балаларға гүлдерді күтіп-баптауды үйрету, әсемдікті сақтай білуге тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарай, екі қатарға тұрады. Басқарушы екі саптың арасымен ерсі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар" дейді де, содан соң қалауында "шығалар" немесе "ығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаппа жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Жеке жұмыс: қолбеу жүру. "Қарлығаш" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту, еңгілікке тәрбиелеу. Тұра жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында
---	--	--	--

			бүткілден бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде кателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады.		тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа түсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар.
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қыю; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тәре жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартқанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнанан алдында беті мен үстің бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар		Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық		Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: жуыну дағдыларын жетілдіру, көбік пайда болғанша қолыңызды көбіктендіріңіз, жақсылап шаю, бетіңізді және қолыңызды сүлгімен құрғату, орамалды	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету, төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді.	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында пынып отыруға, қасықты оң қолына ұстай білуге	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз

		уақытында қолдану. Көркем сөз Бесін астың кеп келді, Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді, Ас ішейік отырып. Тамағыңды алаңдамай, Готін алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Алаңға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұралы, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрал, Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Үст-басым ұзықты. Таза жүрем әрдайым Жолатпаймын кірді мен. Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Түскі ас		Көркем сөз Тамақтану әдебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Женімді түрміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңғы. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Нанда өмірдің ісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сөні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сақтағаннан тазалықты Ауырмайды ішіміз Тазалықты сақтасан Ауырмайсың ешқашан Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Ұйқыдан тұру	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрасты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резинке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты уқалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай олеңдер жаттау. (дене тәрбиесі)				

Бесін асқа дайылық. Бесін ас.		Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: төсек жинау қабілетін жетілдіру. Жайманы түзету, төсек жапқышты жабу. Көркем сөз Кешкі ас келді. Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өз бетінше және ұқыпты ерамастана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты өң қолына ұстай білуге тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не беремі Алаңға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап. Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа, Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: балаларды сыртқы келбетін бақылауға, өз уақытында тәртіпке келтіруге, ұқыптылыққа, тәуелсіздікке тәрбиелеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар "Тазалық-денсаулық кепілі" Максат-міндеттер: қолды жуу ережелерін бекіту; ойын-жарыстар, тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі, балаларды өтіп-өті бақылауға дағдыландыру Көркем сөз Тиін жаңғақ жарады, Ешкі шөп жеп барады Құстар дәнді шоқиды, Ұлу отыр көкініп. Сүйекті жеп күшім, Ара балды сорамы. Жемге тойған бұзауым, Қамаулы тұр қорала. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесен, Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті		Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Егін жинау аптасы" Максат-міндеттер: Күннің бөліктері туралы білімдерін бекіту. Бір аптадағы күндер тізбегі туралы түсінік қалыптастыру. Есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту. 7 ішінде алға және артқа қарай санау қабілетін дамыту. Қоршаған ортаға деген қызығушылықты тәрбиелеу. "Кім тез жинайды?" ойыны	"Не естігенінді айт" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: толық сөйлемдерді жауаптарда қолдануға үйрету; фразалық сөйлеуді дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларды көздерін жауып, мүжия тыңдап, қандай дыбыстарды естігендерін анықтауға шақырады (жалбыр шуы, көлік сигналдары, құлап тұрған жалырақтың сылдыры, өтін бара жатқан адамдардың	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға дақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, ұй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа»	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: белсенді сөздік құрамындағы зат есімдер қорын кеңейту. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету, істейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Балалар орындықта отыр. Педагог жөңдіктер, жануарлар және т.б. туралы жұмбақтар

Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты: Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанатын.

әңгімесі және 1 б.) Балалар толық сөйлеммен жауап беруі керек. Ең көп естіген дыбыстарды атайтын адам жеңімпаз болады. Құрастырудан ойын-жаттығу "Қардосқа арналған тосап" Мақсат-міндеттер: Қажет емес бөліктерді өз күшіммен кесуді үйрету, шығармашылық және табиғи материалды түрлендіру қабілетін дамыту, «Жемістер мен жидектер» тақырыбы бойынша білімдерін кеңейту, сөздік қорын байыту және белсендіру, ұжымдық жұмысқа деген қызығушылықты тәрбиелеу.

дегенде ұнақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын ала соғып жүреді, «От» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді. "Қарама-қарсы сөз" дидактикалық ойыны (жұптар айтысы) Мақсат-міндеттер: балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құра білуді дағдыларын жетілдіру; сөздік қорды молайту; ой шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы; доп немесе, немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынада сөздерді жұптарын айту үшін, "айтысты" жариялайық. Кімге қарай қамшының сабын екі балаға көрсетемін. Сол балалардың бірі айтысты бастап, қарсы тұрған - қарама-қарсы мағынада сөзді қайтару керек. Егер білмеген балалар болса, оларға білген бала көмек беріп, айтысты жалғастырады.

жасайды. Дұрысын тапқан бала өз жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған бала жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады. "Аяқта, қос, жапсыр, ал" дидактикалық жаттығуы. Мақсат-міндеттер: қысқаламды, қарындашты дұрыс ұстау дағдысын қалыптастыру. Қалаған ертегіні мазмұндау. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, елестету, сөйлеу қабілеттерін жетілдіру; ертегілер әлемінде деген сүйіспеншілікті арттыру. Отан туралы мақал-мәтелдерді қайталау. - Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. - Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді. - Отан отбасынан басталады.

Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өңдік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарып, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдын-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған.			
Серуен	Күндізгі жарықтың ұзақтығын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал түннің қысқа екенін көрсету; күн ерте шығады және ұзақ уақыт жарқырайды. Экологиялық міндет: балалардың жаз мезгіліне тән белгілері, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Әңгімелесу: жаздың басталуымен не байқадыңыз? Балаларға «тан», «күн батуы» сөздерінің мағынасын түсіндіру. Жаздың соңғы күндерінде тәуліктегі өзгерістерге назар аудару: күн қысқара, түн ұзары бастады. Түнде, кешке, таңертең күн салқындай бастады. Жұмбақ жасыру Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Еңбек: ойыншықтарды	Алма ағашын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды алма ағашымен таныстыру. Осы жерде өсіп тұрған басқа ағаштардан оның қандай өзгешілігі бар екендігін зерттеу. Көркем сөз Алма пісті қызыл алма, ақ алма, Оттай болып басылады жанарға, Сілкіп қалсақ бір бұтағын ақырын, Топырлап бір төгілгені жаман ба? Балаларға сұрақтар - Біздің аулада өсіп тұрған қандай ағаштар бар? - Ал, мынау қандай ағаш? (алма ағашының жанына келеді) - Бұл ағаштың басқа ағаштан қандай айырмашылығы бар? - Жеміс беретін ағаштарды қандай ағаш дейміз?	Шөп-шаланды өсімдіктерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды аланда өсетін шөп-шаланды өсімдіктермен таныстыру; өсімдіктің дамуы мен өсуі жайлы көріністерді қалыптастыру; өсімдіктің жеке құрылымымен таныстыру (тамыр, жапырақ, гүл), олардың әр өсімдікте әр түрлі екендігін түсіндіру; шөп-шаланды өсімдіктер гүлдейді. Мақал-мәтел: 1. Сусыз жердің шөбі аясыз. Ұлыз ердің малы аясыз. 2. Тікеннен гүл, Заһардан бал. Еңбек: ауланың жуынып, кептірілген арам шөбін жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ауланың арам шөбін жулуға, жұмысты өз еркімен ықыласты жасауға үйрету. "Не өседі, гүлденеді, толықсыды?" дидактикалық	Жәндіктерді бақылау (көбелек). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың көбелектің пайда болуы, өмір салты, оның мәні туралы білімдерін кеңейту. Бақылаудың барысы Көркем сөз «Көбелектің жыры» Н. Айтов Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды Мені көрсө балалар, Қыр соңымнан қалмайды. Әңгімелесу. Педагог аулан түрлі-түсті көбелектердің қаншалықты әдемі, көңілді екенін байқауға кеңес береді: сары лемонграсс, кара қызыл есекжем, көк құстар, қырыққабат ақтары, ирисценциялар және інжу-маржан. Көбелектердің, дене

құмнан тазалау. Максат-міндеттер: жұмысқа деген оң көзқарасты, тапсырмаларды орындау кезінде жауапкершілікті тәрбиелеу. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеністікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Снамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай	- Жеміс ағаштары көп етіп отырғызылған немесе әртүрлі жеміс ағаштары бар жерді не деп атайды? (бақ) - Балалар, жабайы алмалар да болады. Ал, мынау нағыз алма ағашы. Жабайы алма ағашының жемісін жеуге болмайтынын естен шығармаңдар. Зерттеу жұмысы Алма ағашының жемісін көру, ұрығы, түйіні, жасыл алмалары қандай? Ағаштағы көк алма мен әбден піскен алманы салыстыру. Бұл ағаштың діні, жапырағы, гүлі қандай? Еңбек: алма ағашына су құйып, айналасындағы топырақты өңдеу. Максаты: табиғатқа жанашырлықпен қарауды үйрету, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұхият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынға қатысушылар қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша	ойынды. Максаты: аталмыш жерде кен таралған өсімдіктер жайлы түсіндіру. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, қимылдарды үйлестіріп, жылдамы жүгіруге, кеністікті бағдарлай білуге дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. Снамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері	мүшелерінің пайда болуын қарастырыңыз, олардың не жейтінін біліңіз. Балаларды көбелектер қанаттарының мөлшері мен түсі бойынша ерекшеленеді деген тұжырымға жетелейді. Көбелектер қанаттарында өте әдемі өрнек бар - бұл табиғатта жасалған ең әдемі өрнек. Олардың екі жұп қанаттары бар. Бірақ, көбелектердің қанаттарынан ұстауға болмайды, өйткені олар ізгілік тосаңмен жабылған, оны сұрту оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмай қалады. Көбелектердің б аяғы бар, олардың көмегімен гүлдерге және олардың бойымен қозғалады. Көбелектер гүлден гүлге ұшады, сондықтан олар тозаңды алып жүреді. Тоzaңдaнaтын өсімдіктердің тұқымы көп болады. Тәрбиеші балаларға көбелек туралы жұмбақтар жасырады. Бар екен бір мақұлық ұнан майда, Өз басын айдайды екен қиын жайға, Үстасак үгітіліп жоғалады, Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек)
---	--	--	---

қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Еркін ойын: "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілетін, жүгіруді жетілдіру.	ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? "Бәйге" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: тез жүгіруге, ептілікке үйрету. Жеке жұмыс: "Алма бағы" тақырыбында асфальтқа сурет салу. Жұмбақтар - Көктемде ақ гүлге оранады, Күзде қолға доп боп оралады. (Алма) - Ортасында қазығы, Бұтағында азығы. (Алма) - Күн нұрымен піседі, Уылжып қолға түседі. (Жеміс) Мақал-мәтел Көк алманы үзбе, өзі үзілер күзде.	бағытта қана бастайды, оны ұсталған бала қуалайды "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (секіре) білу қабілетін жетілдіру. Өзіндік іс-әрекеті Балаларды құрастыру ойынына қажеттілерді жинастыруға; ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету.	Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады (Көбелек) Еңбек балаларды қызық жинауға шақырыңыз (таяқшалар, бұтақтар, қағаз бөліктер) Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу, балабақша ауласын тазартуға және қоршаған табиғатты аялауға тарту. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүгіре білуге дағдыландыру; тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар "өрмекшінің" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетпекші болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап алу. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! (Д. Ахметова)
---	--	--	--

					Кимизди ойын: "Жылан". Максат-миндеттер: бір- бірінің колдарынан ұстап жүгірте, жүргізушінің қимылын дәл қайталауға, бұрылыстар жасауға, келергілерден өтуге үйрету
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс: әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес		Фото көрме: "Біз қандай жидекті жинап көрдік?"	Ата-анаға кеңес: "Аллергияның пайда болу себептері".	Хабарлама бұрышына: "Жидектен тосап жасаудың ең үздік рецептілері".	Ата-аналар кеңес: "Күн соққысынан қалай қорғануға болады?"

Шексерілді: Сәттіл Фердинуратова С.Х.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС-ті «Ақжайық» бөбекжай-балабақшасы
 Топ: мектепалды топ «Ақкөгершін»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Жоспардың құрылу кезеңі: 30.06.2025ж. - 04.07.2025ж «Гүлденген табиғат»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
30.06	1.07	2.07	3.07	4.07	
Күн тәртібі	Табиғатты қорғайық	Су әлемінде	Ғажайыптар әлемі	Менің достарым	«Сүйікті қалам – Астана»
Балаларды далада қабылдау	Балалардың терісін, сыртқы түрін қарау; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау; балалардың далаға киетін бас киімдері мен аяқ киімдері туралы ескерту.				
	“Менің ғажайып бұлттым” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: қиялды, эмоционалдық сфераны, табиғатты елестетіп қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс рөлін де атқарады). Ойын барысы: балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тыныштатып, көздерін жұмады. Тансырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты тандап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады. (қоршаған ортамен танысу) “Үкі” қимыл-қозғалыс ойыны.	“Домино” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, жейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың бірінше қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Кәжеггі құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5*6 см	Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуді, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа). (қарым-қатынас іс-әрекеті, қоршаған ортамен танысу) «Артық суретті тап» дидактикалық ойын. (тапым іс-әрекеті) “Жанырағына қарай ажырат” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыра білуді жетілдіру; жейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы: Педагог	“Бұл не?” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: логикалық ойлауды, есте сақтауды, танымдық дамыту. Міндеттері: балаларға тірі және жанысз табиғат нысанын сипаттауға үйрету. Жейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту, ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Тәрбиеші тірі немесе жанысз табиғат нысанын ойлап, оның белгілерін атай бастайды, ал балалар жалтастырады. Мысалы Жұмыртқа - сопақ, ақ, үлкен, үсті қатты, қоректік, дүкеннен табуға	“Құстар” (аңдар, балықтар) дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: жануарларды, құстарды, балықтарды топтастыру және атау қабілеттерін бекіту. Жейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге тұрады, жүргізуші құстың (балық, жануар, ағаш, гүлдер) атын атайды және допты көршісіне береді, ол келесі құсты атайды, т.с.с. Кім жауап бере алмаса, шеңберден шығады (таным іс-әрекеті) «Ел жүрегі-Астана» (Сәтін К. Әбілов. Әні Т. Мұхаметжанов) (музыка)

Максат-міндеттер: белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу. Ойын барысы: Ойын барысы. Барлық ойыншылар құстар, бір бала - үкі. «Күн» белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дәндерін шоқиды. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясына апарды. Содан кейін қайтадан «күн» белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. (дене тәрбиесі)	карточкалар (таңым іс-әрекеті) "Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: құбылыстар арасындағы себептік байланысты түсінуге үйрету; сөздерді дұрыс таңдауға жаттығу жасау. Міндеттері: балаларға сөйлем құрауға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, келісілген сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Дидактикалық ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Еркін ойын: "Қателеспе". Максат-міндеттер: жылдамдықты дамыту; ойлау білімдерін бекіту. Ойынның барысы. Тәрбиеші күзін немесе тәуліктің әртүрлі әрекеттерін атайды. Балалар бір сөзбен жауап беруі керек: «Таңғы ас ішеміз», "Жуынамыз", т.б...	балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. (таңым іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)	болады, жеуге жарамды, одан балаландыр шығады... (қарым-қатынас іс-әрекеті, таңым іс-әрекеті) М. Әлімбаев «Біздің балабақшада». Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз. Балапандай өсіріп, Мәселейді бақшамыз. Бұл – екінші үйіміз. Бір туғанбыз бәріміз Біз – осы үйдің гүліміз, Біз – осы үйдің сәніміз. Бұл – құшағы тым ыстық Мектебіміз бастапқы! Мұнда жақын туыстық, Бұнда тұңғыш дос таптық!	Ел жүрегі Астана, Жаңа қала, жас қала! Зәулім сәнді үйлері. Үлгі болған басқа да Қайырмасы: Е-е-ей! Астана, Астана! Ел тірегі-бас қала! Астана, Астана! Ел жүрегі-Астана! Алтын орда-Астана, Ғасыр үні-бастама. Есіл бойын еп жайлап, Көз тартады бас қала Еркін ойын: "Күн мен түн" Максат-міндеттер: балаларды әртүрлі қимыл-қозғалысын үйрету. Еңгілікке, шапшаңдыққа, топмділікке тәрбиелеу. (дене тәрбиесі)
Еңбек: алаңды тазарту. Максат-міндеттер: ересектерге көмектесуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру;	Еңбек: гүл бақшасын арамшоптерден тазарту. Максат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесін көру, белсенділіктен қанағат алуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға	Еңбек: алаңды тазарту. Максат-міндеттер: еңбек әрекеттерін жауапкершілікпен орындауға; топтағы жұмыстарды тиімді жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына	Еңбек: құм жөшіктерін құммен толтыру. Максат-міндеттер: балаларды жалпы игілікке жұмыс істеуге тәрбиелеу Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру.	Еңбек: алаңды сыпыру. Максат-міндеттер: еңбекқорлықты, ұқыптылықты дамыту Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.

	жауапкершілікке тәрбиелеу;	машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	жауапкершілікке тәрбиелеу.	
Таңғы гимнастика	Сапқа тізілу: оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы калып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы калып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы калып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы калыпқа келу (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене тәрбиесі)				
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты заңаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).				
Таңғы асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастырыңыз: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шалышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сынайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.)	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру.	Гигиеналық дағдылар Мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; бір-біріне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу; сабынның қасиеттері туралы түсініктерді бекіту; хош иісті, көпіршілі, тазартады.	Гигиеналық дағдылар Қажет болған жағдайда майлықты қолдану қабілетін жетілдіру.	Гигиеналық дағдылар Қасықты дұрыс қолдануды үйрету. Дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету.
Таңғы ас	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз

	Ыдыс толы тамағым, Тамағымға қарадым. Тауысым аң асымды, Бүтінгі күн жаралдым. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Денемді таза ұстай, Шомамынан ағытпа. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр керіліп Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жұмайды ерініп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесен, Жылдам өсіп кетесін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Су деген — өмір көзі, Ірімшіктің нәрі бұл. Су болмаса ояндайды, Табиғаттың барлығы. Таза болсаң судай бол, Бәрін жуып кетірген. Жаксы болсаң жердей бол, Бәрімізді өсірген. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. (қоршаған ортамен танысу) Суреттер байқауын ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекет) Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау. (шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Қайырлы таң, Алтын күн!" Максат-міндеттер: Балаларды көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық қабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу; балаларла волянды ракеткамен белгілі бір жакқа бағыттай отырып қағып лақтыру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; ойындар мен жаттығулар арқылы дене шынықтыруға қызығушылықтарын ояту.	Бассейнде жүзу, суға шоғылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау. (дене тәрбиесі) Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Су бетінде сурет салу. (шығармашылық іс-әрекет) Музыкадан ойын-жаттығу "Гүл Астана" Максат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларды шығармашылыққа, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі, музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу (Домбыра күніне орай) "Қазағымның қазынасы - домбыра" Максат-міндеттер: Балаларға қазақ халқының ұлттық	Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Күннің көзі жарқырайды" Максат-міндеттер: Балаларға күн туралы және оның тіршілік үшін маңызы жайында мағлұмат беру. Күн және күн жүйесі туралы білімдерін толықтыру. Табиғатты қорғауға, елін, жерін сүзге, ізденімпаздыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымдарын кеңейту, танымдық қызығушылықтарын арттыру. Сурет салудан ойын-жаттығу "Өнер Ханшайымна" арналған натюрморт. Максат-міндеттер: Балаларды сурет салудың пуантилиз техникасымен таныстыруды жалғастыру; түстерді қабылдау дағдыларын қалыптастыру; ұсақ қол моторикасын жақсарту, қол бұлшықеттерін нығайту; есте сақтау қабілеттерін	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу. Задачі: аламдар бір-бірін жаксы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар) Көркем шығарма оқып беру. Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу «Күн мен Ай» ертегісін әңгімелеу Максат-міндеттер: Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіру арқылы сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін, ойлау, еске сақтау қабілетін жетілдіру; ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін ажырата білуін, балалардың жыл бойы менгерген білімдерін	«Елімнің жүрегi – Астана» тақырыбында әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Тақырыпқа сәйкес ән тыңдау және бірге айту. (шығармашылық іс-әрекет) «Менің сүйікті қалам» үздік ән байқауы. (шығармашылық іс-әрекет) Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Алтын күн" Ермексазбен бейнелеу" Максат-міндеттер: Ермексазбен бейнелеу тәсілдерін үйренуді жалғастыру; ермексазды беткейге жағуды үйрету; домалақтау тәсілін пайдаланып картон қағазға белерлеу тәсілін орындау дағдыларын үйретуді жалғастыру; ермексаздың көмегімен колонер жасауды сонына дейін жеткізуге үйретуді бекіту, сезіну, түйсіну сезімдерін, шығармашылық қиялын, өз күшіне сенуін дамыту;

	аспабы домбыра туралы түсінік беру; күй тандай отырып, ұлттық танымын көтеру; ауыз әдебиет үлгісі мен нақыл-сөздерді қолдана отырып білімділігін шыңдау; түстерді тандай отырып, домбыраға ою-өрнектерді ұқыпты безендіру арқылы әдемілікті сезіне білу қабілетін дамыту; ұлттық өнерді қастерлеуге, құрметтеуге тәрбиелеу.	жаттықтыру, зейіндерін тұрақтандыру; өз ойлары мен сезімдерін жеткізе білу біліктіліктерін, қиялдарын дамыту; эстетикалық талғамдарын, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	бекіту; достыққа, татулыққа, мейірімділікке, қамқорлыққа тәрбиелеу.	қолдың ұсақ моторикасын жақсарту; ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қашағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнемі бақылау. Серуендеуге дайындық топта да жүреді: терезеден қарап, бізді тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдың-ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін). Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған жағдайда оларға көмектесу.				
Күнділігі серуен	Ауа-райын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ауа-райының жай-күйін атап өту - жылы, күн ашық, бәрі жасыл. Экологиялық міндет: тірі және жансыз табиғат арасындағы байланыс. Өңгімелесу. Қазір қай жыл мезгілі? Жаздың келгенін қайдан біледіңдер? Бүгінгі ауа-райы туралы не деуге болады? Түзету тапсырмасы: жаздың белгілерін атаңыз, сөздерді белсендіру: жылы, ыстық, күн шуағы	Суды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды суды ұқыпты ұстауға үйрету. Судың қасиеттері туралы ойды нақтылаңыз: ол ағады, температурасы басқа, кейбір заттар суда батады, басқалары жүзеді. Өңгімелесу. - Балалар, қане, судың қандай болатынына еске түсірейік. Сендерге оңай әрі қызықты болу үшін, мен сендерге қандай бөтелкелер дайындағанымды қараңдар.	Табиғаттағы жазғы өзгерістерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: табиғаттағы жазғы өзгерістер туралы білімдерін нақтылау; жаздың әртүрлі кезеңдерін салыстыру қабілетін дамыту; табиғаттағы өзара қатынастар туралы қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін қалыптастыру, кері байланыс жасау. Балалардың назарын жазғы табиғаттың сұлулығына аударыңыз, қандай өзгерістер болғанын сұраңыз (Күннің	Күнді бақылау: "Күн - жылу мен жарық көзі". (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: күн туралы түсінік қалыптастыру, табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу. Бақылаудың барысы Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Өсімдіктердің, жануарлардың өсуі үшін не қажет? - Күн не береді? Күн - жердегі жарық, жылу және тіршілік көзі. Оның барлық жағы жарық	Бақылау: "Орман сыйы - санырауқұлақтар мен жидектер". (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту, санырауқұлақтардың өсімдерін есте сақтау - жеуге жарамды және уы. Өңгімелесу. Бүкіл бұтаны бұзбау үшін жидектерді қалай жинау керектігін түсіндіру Санырауқұлақтардың әлемі пішініне, олардың түсіне

Көркем сөз Жаз келді жатыран, Алаштар гүлдәлі. Жанбыр жауып пөсерлеп, Жер – ана көкке бөлөңді. "Дауыста, атыңды айтамын" ойыны. Ойын барысы. Ойыншылар кол ұстасып дөңгелеге шеңбер жасап орналасады. Көзі байлаушы бір ойыншы шеңбердің ортасында тұрады да, қолындағы таяғып шеңбер бойында тұрған ойыншылардың көз көлденіне ұсынып: «Дауыста, атыңды айтамын», дейді. Таяқтың екінші ұшынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін әдейі даусын бұзып шығарады. (Ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады.) Көз байланған ойыншы бірінші таяқ ұсынған ойыншының атын дұрыс тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяқтың екінші ойыншыға ұсынады, оны таба алмаса, келесіге ұсынады, осылайша үш ойыншының атын шығастай алмаса, ойыннан шығып қалады Жұмбақ Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңбек. Көбелек қуып ойнайтын, Қай метіл деп ойлайсың?	Әрине, балалар, су сұйық, ол ағалы, оның температурасы әр түрлі болуы мүмкін (ол күн астында қызады, ағыннан суық) - Су құйылған бөтелкелерінде қараңдар. Су мөлдір, онда бәрін көруге болады. Неліктен біз су ішеміз? - Суды шөлдімізді қандыру үшін ішеміз. Өмір сүру үшін барлық тіршілік иелері суды қажет етеді: жануарлар да, өсімдіктер де және, әрине, балықтар. - Балалар, сендер шөлділер ме? Жаз ыстық, сендерге көбірек су ішу керек. Бөтелкелеріндегі ашындар, судың дәмін татыңдар. Ол қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? Иә, жууу керек. - Гигиенаның сақтау үшін. Сондай-ақ, жазда суда шомылу үшін. Ыстық күні су тез қызады, өзенде, тоғанда, көзде. «Судың қасиеті», «Мөлдір- лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету. (зерттеу іс-әрекеті) Жұмбақтар Ұнын-ұнын үз келеді,	ұзақтығы өсті, қоршаған ортаңың температурасы көтерілді, жәндіктер пайда болды, құстар келді, жануарлары гүлдеді). Болжам - Күннің тұманды мұнарлап көтерілуі ауа райының ыстық болуының нышаны. - Күн көзі жаз айларында бұлттанымал бәтсе жанбыр болады. Мақал-мәтелдер 1. Жаз келді, Үйрек ұшып, қаз келді. 2. Қарға қанқылдаса, Қысты шақырады. Қаз қанқылдаса, Жазды шақырады Көркем сөз Жаз келді жарқырап, Мәз болды атырап Жасылға боялып, Жайлайды жалырақ Күлдімдеп күн жырлап, Бұлақтар басыдырап Жас талға құс қонып, Өңделтті жар-жырлап. "Жалпы атауын ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттарды жеке – жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып ішеу арқылы танымалдыққа, шаттанулыққа баулу. Корнектілік: жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары,	пен жылуды таратады. Егер Күн суық болса, жер қараңғылыққа батып кетер еді. Суық пен қараңғылық өсімдіктер мен жануарлардың бәрін өлтірер еді Шар тәрізес Күн бізге жарқыраған дөңгелек болып көрінеді. Қызылғыш зат жарық шығарады, яғни, жарқырайды. Міне, Күн де жарқырайды, оның нұры Жерге жетеді, сондықтан біз күндіз өте жылы және жеңіл жүреміз. Күнге қарап, сұрастарға жауап беруді ұсынады. - Бетіңді күнге бұрған келсе өзіңді қалай сезінесің? - Оған тікелей қарауға бола ма? Екі тас қойыңыз. Бірі - күн сәулесінде, екіншісі - көлеңкеге, оны ағаш қораппен жауып, қараңғы болу үшін. Біраз уақыттан кейін тексеру. Қайсысы жылы: күннің көзінде тұрған тас па, әлде жәйіктің астындағы ма? Қорытынды. Күннің астында заттар көлеңкеге қарағанда тезірек қызады. Еңбек: кіші топ балаларына ауланы тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер:	назар аудару Саңырауқұлақтар салынған суреттерді қарау. Жесте болатын саңырауқұлақтарды көрсетіп, олардың ерекшеліктерін назар аударту. Ұлы саңырауқұлаққа назар аудару - шыбын-шіркей (мухомор) Көркем сөз Саңырауқұлақ, саңырауқұлақ, Басында қалпағы бар. Орманды жәндіктерге, Жауын жауса пана болар "Сикырлы қал" дидактикалық ойыны. Балалар сипап-сөзу арқылы, қалтың ішіндегі саңырауқұлақтарды тауып, атау керек. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды тән белгілері бойынша таныта үйрету, тактильді сезімталдығын дамыту. «Сипаттама бойынша тап» - тәрбиеші әртүрлі саңырауқұлақтарды сипаттайды, балалар болжайды. Мақсат-міндеттер: сипаттамалық әңгіме, кейін, үйлесімді сөйлем құрастыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білу қабілетін дамыту.
---	---	--	---	--

Енбек: гүлзарларды суару
Мақсаты: ересектерге
көмектесу, өсімдіктерге күтім
жасау

"Ақ сандық, көк сандық"
қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: балаларды
ойын шартын бұзбай ойнай
білуге дағдыландыру; ойын
жүргізушінің мұқият тыңдай
білуге, күштілікке,
шапшаңдыққа баулу.

Екі бала бір-біріне арқаларын
беріп, қол ұстасып отыру
керек.

Жүргізуші былай
жариялайды:

- Ертен ауылым көшеді,
Ұяқ-буын шешеді.
Қара қойым қашады,
Құмалағын шапалады.
Ақ сандық, көк сандық,
Арқан тарт, кілем арт!
Балалар "арт" сөзін естісе,
бұны белгі деп түсініп, қол
ұстасып, тез тұруы керек.
Қайсысы қарсылы арқалап
кетсе, сол шарт қояды.
Қарсыласы айтылған үй
жануарының (құсының)
дыбыстағанын келтіреді.
Аз қымалды ойын: "Суық-
ыстық".
Мақсат-міндеттер: есту
қасиеттерін, физикалық
қасиеттерін дамыту.
Жүргізуші затты жасырған
кезде қарауға тыйым
салынады.

Ұзын бойлы қыз келеді.
Қасы қалтырап,
Көзі қалтырап. (Су)
Жылт-жылт еткен,
Жырадан өткен. (Су)
Енбек: ағаш діндерінің жерін
босату.

Мақсат-міндеттер:
көпсөздік өсімдіктер үшін
маңыздылығын түсіндіру.
"Өрмекші мен шыбын"
қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: түрлі
бағыттарға, қимылдарды
үлестіре жүріп, жүгіре білуге
дағдыландыру; тепе-
теңдікке, шыдамдылыққа
тәрбиелеу.

Балалар "өрмекшінің" санамақ
арқылы тағайындайды.
"Өрмекші" бала алаңның
ортасында тұрады, балалар
белгі бойынша бір шеттен
екінші шетке өтіп кетпекші
болады. "Өрмекшінің"
міндеті - "шыбындарды"
қолмен түртіп ұстап алу.
Ойынның соңында
"өрмекшінің" ұстап
алғандарын санап алуға
болады. Ойында екі
"өрмекшіні" де тағайындап
алуға болады.

"Жұбынды тап" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер:
кеңістіктегі жүгіруді,
бағдарлауды дамыту.
"Дөңсен ойын" қимылды

үй жинақтары.
Тәрбиеші балаларға
хатқалтаның ініне салынған
жемістер, ойыншықтар, оқу
құралдары, үй жинақтарының
суреттері бар бірнеше
сериялы дидактикалық
материалдарды таратып
береді.

Енбек: балалармен бірге
алаңды ретке келтіру.
Мақсат-міндеттер: балаларға
өз жұмысын жоспарлауға,
әрекеттер тізбегін сызуға,
кәсіпті құралды тандауға, өз
жұмысының нәтижелерін
бағалауға үйрету.
"Балықшылар мен балықтар
қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды
ойынның шарты бойынша,
әділ ойнауға баулу; жылдам
жүгіре білуге дағдыландыру;
дене бұлшық еттерін
нығайту, ептілікті,
жылдамдықты дамыту.
Балалар "балықшыларды"
(бір-екі бала) санамақпен
тағайындайды, қалған
балалар "балықтарды"
сандайды.

Белгі бойынша "балықтар"
алаңның бір жағынан екінші
жағына, бірін-бірі итермей,
соғылмай, жылдам жүгіреді
Сол кезде алаңның ортаңғы
екі шетінде тұрған
"балықшылар" "балықтарды"
қолмен түртіп, ұстап алуға

енбексүйгіштікті,
балаларға көмектесуге
деген ықыласты дамыту.
"Мысық пен тышқан"
қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер:
балаларды ойын шартына
сай, әділ ойнауға, рөлді
дал атқаруға бейімдеу;
зеректікке, шапшаңдыққа,
жылдамдыққа
манықтандыру;
шыдамдылыққа,
ұйымшылдыққа
тәрбиелеу.

Ойынға қатысушылар
шеңбер құрып тұрады.
"Мысық" пен "тышқанды"
санамақ арқылы
тағайындайды.
- Мысығымыз момықай,
Жүреді аулада аңдамай.

Тышқан көрсе - бас
салды!
Кім тышқанды құтқарады?
Тышқан:
- Бұтақты да кемірдім,
Кітапты да кемірдім,
Мен осындай жемірім,
Шынық-шынық, шынық-шынық,
Секектеймін ыршып та,
Кенікпеймін қырсыққа,
Ұстатпаймын мысыққа,
Түк-түк, түк-түк,
Қане, ортаға шық-шық!
Мысық:
- Миуу!

Кім-ай, мынау "шынық-
шынық" - демей,

Қолдың ұсақ моторикасын
дамытуға арналған
жаттығулар.
«Құмға салыңыз» -
салырауқұлақ пен жолдекті
құмға түрлі тығыннан салу.
Қалыптармен және құммен
ойындар.

Енбек: аула тазалаушыға
алаңды тазартуға
көмектесу.
Мақсат-міндеттер:
үлкендерге көмектесуге
деген ұмтылысты дамыту.
"Айгөлек" қимыл-қозғалыс
ойыны.
Мақсат-міндеттер:
ұжымдық ойында күш-
жігерді, белсенділікті,
ептілікті, шапшаңдықты
көрсете білуге
дағдыландыру;

ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Айгөлек-ау айгөлек,
Айдың жүзі дөңгелек.
Теміршіден дем шығар,
Үзенгіден дем шығар
Ақ терек пен көк терек.
Бізден сізге кім керек?
Бұған екінші топтың
ойыншықтары жауап береді.
Айгөлек-ау айгөлек,
Айдың жүзі дөңгелек.
Теміршіден дем шығар,
Үзенгіден дем шығар.
Ақ терек пен көк терек,
Шолпан атты қыз керек.
Жеке жұмыс: қолбеу жүру.
"Қарлығаш" жаттығуы.

	Жүргізуші залдан кетеді, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Балалар оның соңынан еріп: суық ... жыты ... ыстық ... жасырылған затты табуға көмектеседі. Еркін ойындар.	ойын-жаттығулары. Максат-міндеттер: спортпен айналысуға деген құштарлығын дамыту. Еркін ойындар.	тіпсті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. "Үшты-үшты" кимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту. Еркін ойындар.	"Шық-шық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін. Қане, байқал көрейін. "Егер де... не болар еді?" ойыны. Максат-міндеттер: қарапайым себепті байланыстар мен қарым-қатынастарды таба білуге үйрету. Егер де күн болмаса, не болар еді? (Үнемі қараңғы, қорқынышты болады, гүлдер өспейді.) Егер де су болмаса, не болар еді? (Шөптер қурайды, қатты шөлейміз.) Егер де ауа болмаса не болар еді? (Тыныс ала алмаймыз.) Еркін ойындар.	Максат-міндеттер: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тақтайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаюға созып, дене тұзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа, жоғары көтеріп, тұзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тақтайдан (бөренеден) секіріп, екі аяққа тұсу, екі қол екі жақта. Еркін ойындар. «Бұл бақытты - мекен» асфальтқа сурет салу байқауы. (шығармашылық іс-әрекет)
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тара жашай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жөндерін түріп, қолдарын сабылдап, суды жан-жаққа төкпей, тазартқанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.				
Түскі асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар: Максат-міндеттер: тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмысты жалғастыру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру	Гигиеналық дағдылар: Максат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету	Гигиеналық дағдылар: Максат-міндеттер: жабдықтарды қолдану тәртібін пысықтау. Майлықты қолдану, нанды қолсытпау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс	Гигиеналық дағдылар: Максат-міндеттер: тамақтану тәртібін пысықтау. Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу.	Гигиеналық дағдылар: Максат-міндеттер: әжетханадан кейін және қажет болғанда қолды жуу қабілетін дағдыландыру; тез және ұқыпты жуу қабілетін жетілдіру, жуу

	мәдениеті, этикет ережелері.	дағдыларын бекіту.	айту, аузымды шапшып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу.	ғарыштану кезінде асықпай, бөлмесінде тәртіпті болып, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан жиялымен түсірісей жүзді, үлкендерге алғыс айтуды пысықтау.	ғарыштану кезінде асықпай, бөлмесінде тәртіпті болып, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан жиялымен түсірісей жүзді, үлкендерге алғыс айтуды пысықтау.
Түскі ас	Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз, Төкпей-шапшай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Тамақтану әлебін, Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Женімді түрміз. Ас атасы ақ нанды, Қадірлейміз шапшаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз. Сүлгімен де орынды, Пайдалана аламыз. Шапышқы мен қасықты, Қалай ұстайм қараңыз. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Наңда өмірдің кісі мен дәмі бар Наңда адамның еңбегі мен ары бар. Наң өмірдің ана сүті арқауы Наңсыз жерде қай өмірдің сөні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сақтағаннан тазадықты Ауырмалы іспіз. Тазадықты сыртқасын Ауырмалымен еспіз. Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Ұйқыдан тұру	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау: жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрменің астында балалар жалпы дәмді жаттығуларымен аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояну күйіне оянуы бағытталған. Оңтүстік балалармен жүргізіледі) Жалпақ табанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайылым. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Ұқыштылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу Көркем сөз Дастарханға барамыз, Қасықты қолға аламыз, Төкпей-шапшай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Алдағы түскі асқа назар аудару: үстелге отыру мәдениеті. Көркем сөз Қырыққабат пен картопты, Салғам үлкен қасыққа, Жасырынып қалыпты, Іздеп көрші асықпай. Көріңбейді қасықта, Бос қалыпты төрелке.	Гигиеналық дағдылар Төсек жинау қабілетін жетілдіру: жайманы түзетіңіз, төсек жапқышты жабыңыз. Көркем сөз Кешкі ас келді, Балалар үстелге жайғасты. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балалар денсаулығына пайдалы және зиянды нәрсе туралы ой қалыптастыру, дәстүрлі тағамдар туралы түсінікті дәмді Көркем сөз Ерте тұрып таңнан, Пісірді алам ақ нан Кетер емес әлі.	Гигиеналық дағдылар Түскі асқа дайылым, дастархан жақ, қызығаттармен әңгіме, балаларға мәдениеттілік туралы, оны жариялау, балалардың назарын үстелдерін эстетикалық дәмділікке аудару Көркем сөз Наң – арлықты алаң ас.

		Кырыкжабат пен картобым, Салды мені элекке. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		Таңдайымнан дәмі. Кернейді хош иісін. Тамсандырып үй ішін. Жесем тоймай қаламын, Әжемді еске аламын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жұмай оны ұстамас (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Ұшты-ұшты" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: есту зейінін дамыту. Міндеттері: балаларды ұшатын және ұшпайтын заттарды таңуға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Құстарға деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты қарға ұшты! (Қол көтереді) Ұшты - ұшты арба ұшты! (Қол көтермейді) (дене тәрбиесі) Аз қимылды ойын: "Мен қайда не істей аламын?" Максат-міндеттер: белгілі бір жағдайда қолданылатын етістіктерді сөйлеу барысында белсендіру. Ойын барысы. Педагог сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Жарыс ретінде ойнауға болады. - Сендер орманда не істей аласыңдар? (Серуендеу, сауырауқұлақтар, жөлектер	"Табиғат және адам" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың алам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. "Адам не істеді?" - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе лопты лақтырады). Бала жауап беріп, лопты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе лопты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: "Табиғат нені тудырды?" Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізіп жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайталан ойынға қосады. Ыбырай Алтынсариннің «Таң бұлақ» әңгімесін мәнерлеп оқу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) https://bilimkids.kz/control/cou	"Ұқсаc - ұқсаc емес" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерлі сипаттама бойынша таңу. Міндеттері: балаларға зейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Алдымда әр түрінен жібек жігітін. Аспанға әшекейлеп кесте тіктім. - Ол не? (Кемпіркосақ) Д. Ахметова «Шырша» Қалың-қалың орманда, Жасырынп тұрғанмын. Жап-жасыл болып, аппақ қыста, Жалғыз болып туғанмын. (Шырша) Көктемде бүрішік жарады, Жазда жап-жасыл болып жайқалады,	"Болады-болмайды" дидактикалық ойыны. (Доппен) Максат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). "Дөңгелекті лақтыру" қимылды ойын-жаттығуы. Максат-міндеттер: балаларды белгіленген бағытты көздей білуге, етістікке, шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын дөңгелектерді көзден лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см.	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: белсенді сөздік құрамындағы зат есімдер қорын кеңейту. Міндеттері: балаларды ақылды болуға үйрету. зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Балалар орындақта отыр. Педагог жөндіктер, жануарлар және т.б. туралы жұмбақтар жасайды. Дұрысын тапқан бала өзі жұмбақ жасырады. Жұмбақты танқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған бала жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап таба алады. "Аяқта, қос, жансыр, ал" дидактикалық жаттығуы. Максат-міндеттер: қысқаламды, қарындашты дұрыс ұстау дағдысын қалыптастыру. Қалаған ертегіні мазмұндау

	тер, ая жуау, құстардың аяғын таядау, дөмалу.) - Олар ауруханала не іетен жатыр? - Өзенде не істей аласың? (дене тәрбиесі) "Суретші қай жерден кетелесті?" дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттер: баланың ой-өрісін дамыту, сурет бойынша сөйкесіндіктерді табуға машықтандыру. Барысы. Тәрбиеші суретшінің "Жаз" тақырыбында сурет салғанын айтады. Бала бөрің дұрыс салғанын тексеруді сұрайды. Бала көктемде болмайтын көріністерді тауып, оның қай маусымда болатынын айтады.	сөз/ім/10414/ "Аңшылар мен қояндар" қимыл-көпалы ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шашпандыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіріле білуге бейімдеу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамак арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды.	Ал, күзге сарғайып, түсіп қалады. Ол не? (Жапырақтар) "Көкке" Серікбай Оспанұлы. Ол - жыл күсі, Көктемде Қар еріп, жер кепкенде, Жылы жастан қайтады. Оз атын өзі айтады Еркін ойын: "Барлығына сыйлық". Мақсат-міндеттер: достар табу, дұрыс таңдау жасау, құрдастарымен ынтымақтастық, ұжымдық сезімдерді дамыту.	Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңселектерді таяқшаға дәлден дәктырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді (дене тәрбиесі) Сюжетті-рольдік ойын «Тату-тәтті отбасы». Мақсат-міндеттер: балалардың жақында деген сүйіспеншілігін арттыру, үлкенді қадірлеуге тәрбиелеу, белсенді қарым-қатынастарды дамыту.	Мақсат-міндеттер: иге сақтау, елестету, ойыну қабілеттерін жетілдіру, ерлерілер арасында деген сүйіспеншілігі арттыру Отан туралы мақалаларды қайталау - Отан елдің анасы, Ел ердің анасы. - Отан қадіріне жеткенен өз қадіріне жетпейді. - Отан отбасынан басталды.
Серуенге дайындық	Серуендеудің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты педагог гигиеналық талаптарға сай қажетті сыртқы материалды, санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін балалар қызметінің әр түрлі нұсқаулықтарын дайындайды. Педагог балалардың өзіндік іс-әрекеттерін қадағалап отыруы керек: олардың толық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, нұсқаулықтарды мақсатына сай қолдануға үйрету, серуендеу барысында балалардың іс-әрекетін үнсіз бақылау Серуендеуге дайындық топта да жүреді. терезеден қарап, біліп тосын сый күтіп тұрғанын немесе біреу күтіп тұрғанын айтуға болады (бұл алдымен ала дайындалған ойыншық болуы мүмкін) Балаларға ескерту: киіну бөлмесіндегі тәртіп ережелерін, киіну ретін, қажет болған жағдайда оларға көмектесу				
Серуен	Аспанды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: аспанды бақылауды жалғастыру; көргенді бұрын байқалғанымен салыстыру, қорытынды жасау. Экологиялық міндет: жазғы аспанның сұлулығына	Күндігі жарықтан ұақтығын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жаз күнінің өте ұзақ, ал күндердің қысқа екенін көрсету. Күн өте ерте, биік шығады және ұзақ уақыт жарқырайды.	Тастарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: тастардың алуан түрімен және олардың қасиеттерімен таныстыру Бақылау барысы Жұмбақ Ортесен де ерімейді, Не тот басып шірімейді,	Желді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: желдің күшін анықтауға үйретуді жалғастыру; балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту Бақылаудың барысы Тәрбиесін балаларға	Жәндіктерді бақылау (көбелек) (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың көбелектің пайдалы болуы, өмір салты, оның мәні туралы білімдерін кеңейту Бақылаудың барысы

тамсануға үйрету. Әңгімелесу. Жазда аспан арқашан атық және көк емес, оның үстінде бұлттар бар, кейде олар үлкен жаңбырлы бұлттарға жиналады. - Бүгін аспан қандай? Сіз не көріп тұрсыз? Бұлттар қандай болып көрінеді? Бұлттарды немен салыстыруға болады? Балаларды бұлттардың пішіні туралы қиялдауға, оның жануарлар мен өсімдіктер әлеміндегі баламаларын табуға шақыру. Көркем сөз. Жұмбақ Төңірегі тең көрініп, Теген жатыр төңкеріліп, Жас та ситан, көрі ситан, Астына оның бәрі ситан. (Аспан) Еңбек: ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай, қимылдарын үлестіре біле ойнауға ынталандыру; бір адамдай, мәтінге сай, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, солдан соң жылдамдықты қосып, жүтіруге және тоқтап, отыра қалуға дағдыландыру; сиптілікке, ұйымшылдыққа	Экологиялық міндет: балаларды жаздың сипаттамалық белгілерімен тааныстыру, қоршаған әлем туралы білімдерін бекіту. Түзету міндеті: күннің бөліктерін атауға үйрету, өлең жаттауға жаттығу. Көркем сөз Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршің. Көк аспанда күн күлсін, Жерге ұдайы нұр құйсын. Көк аспанда күн күлсін, Ұл қолында ту жүрсін. Қыз қолында гүл жүрсін, Көк аспанда күн күлсін, Бірге күлсін бүлдіршің. (М.Әлімбаев) Болжам 1. Күн көзін бұлт шалса, жаз жаңбырлы болады. 2. Күн қызыл шапаққа оранып батса, ертеңінде ыстық болады. 3. Күн батарда көк жиек ашық болып, қызыл шапақ тапса, ауа-райы жылынады. Еңбек: коқысты тазарту үшін ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге дағдыландыру; жұмысты соңына дейін жеткізе білуге баулу. "Қара сымр" ұлттық қимыл- қозғалыс ойын. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін	Оң бойына су сіңбейді, Ылғал тартып, ірімейді. (Тас) Балабақона ауласына «сықырлы сандықтың» әртүрлі тастармен жасырыңыз. Карталдан тастардың орналасуын белгіленіз. Қоралты тапқаннан кейін бірнеше мақал-мәтелдер айту Дүниеде тас қатты, Тастан бас қатты. Жас арқалағаннан, Тас арқалаған жеңіл. Кішкентай тастан, Қауақтай бас жарылады. Домалаған тасқа мүк тұрмайды. Асыл тастан, ақыл - жастан. Педагог балалармен сандықтағы тастар туралы әңгімелеседі, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. - Тас тапқандарын бар ма? Бұл қайда болды? Олар қандай еді? - Біздің балабақшаның аумағынан тастар таба аламыз ба? Зерттеу қызметі Балабақона аймағындағы тастарды табу: сұр, дөңгелек, үлкен және кіші. "Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай,	жұмбақ жасыралы, сұрақтарға жауап беруді ұсынады. Өртесен де ерімейді, Не тот басып иірімейді. Оң бойына су сіңбейді, Ылғал тартып, ірімейді. (Тас) - Жел қалай қалыптасады? (Ауа жерден қызады, жоғары көтеріледі, ал салқын ауа төменге батады. Ауаның бұл қозғалысы- жел тудырады.) - Желдің қандай болады? (Күшті және әлсіз.) - Қатты желдер қалай аталады? (Дауыл, тайфун, торнадо.) - Бүгін жел бар ма? Бұл қаншалықты күшті? Зерттеу қызметі Компас пен флюгерді пайдаланып желдің бағытын анықтау. (Флюгер қайда бұрылды - сол жақтан жел, ал желдің бағыты компастың жебесімен анықталады). - Желдің күшін қалай анықтауға болады? (Қағаз және секундомермен). - Желдің қай жағынан соғып тұрғанын қалай анықтауға болады? (Компасты қолдану: егер солтүстіктен болса- суық, оңтүстіктен болса -	Көркем сөз «Көбелектің жыры» Н Айтөв Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым татмайды. Мені көрс балалар, Қыр соңымнан қалмайды. Әңгімелесу. Педагог алуан түрлі-түсті көбелектердің қаншалықты әлемі, қонды скенін байқауға кеңес береді: сары лемонграсс, қара қызыл есекжем, көк құстар, қырыққабат ақтары, ириценциялар және інжу- маржан. Көбелектердің, дене мүшелерінің пайдалануын қарастырыңыз, олардың не жейтін біліңіз. Балаларды көбелектер қанаттарының мөлшері мен түсі бойынша ерекшеленді деген тұжырымға жетелейді. Көбелектер қанаттарында өте әлемі өрнек бар - бұл табиғатта жасалған ең әлемі өрнек. Олардың екі жұп қанаттары бар. Бірақ, көбелектердің қанаттарынан ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны сүрту оңай, бірақ солдан кейін көбелек ұша алмай қалады. Көбелектердің б аяты бар, олардың
--	--	---	--	---

тәрбиелеу; қауіпсіз қимылдай білуге машықтандыру. Ақырын-ақырын итеріп, Әткешпекті қозғалтпамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шенберді алдандырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, колдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Балалардың ойында менгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шенбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шенбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Үш табан" қазақ ұлттық (асмыстармен) қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқымталдыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру.	қатан сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасұшылар шенбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шенберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасұшылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасұшылардың барлығына естірте дауыстан жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинайды. Заттың несі өз затын қорғайды да, басқалары оны алдап-сулап, көңілін басқа жаққа бұрып әлгі затты тартып алуға тырысады. Затты кім ала алатын болса, сол затты тығушы қызметін атқарушы болады да, қалғандары қайта шенбер құрысып көздерін жұмады. "Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: қимылдарды үстелесте білуді, есту тейіліп дамыту. Еркін ойын: "Менің бұлтым" Мақсат-міндеттер: қиялды, кейінді, табиғатты елестетіп	жылдам жүтіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі итермей, соғылмай, жылдам жүтіреді. Сол кезде алаңның ортанғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. "Кім жылдам" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: жылдамдықты, ептілікті, қырағылықты дамыту. Еркін ойын: "Керісінше айт!" Мақсат-міндеттер: ой шапшаңдығын дамыту. Ойын барысы. Балалар шенбер құрады. Тәрбиеші ортада тұрып, доп лақтырып, айтады: «Көшік – кінкентай, ал өзен – ... (ұзын) Үй-аласа, құбыр (қран) – ұзын, шыбық-жіншік, ағаш-	жылы.) Еңбек: аулағын бұтақтар мен тастардан тазарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйретуді жалғастыру, істелген жұмыстан рахат алу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүтіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысұшылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қал-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары өңдете өзен айтады. - Ақ серек, көк серек. Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екіншіді жүтіріп келеді де, қарсы топтың түбегін	көмегімен гүлдерге және олардың бойымен қозғалады. Көбелектер гүлден гүлге ұшпай, сондықтан олар тозыңды алып жүреді. Тозыңданып өсімдіктердің тұқымы көп болады. Тәрбиеші балаларға көбелек туралы жұмбақтар жасырады. Бар екен бір мақұлық ұнның майда. Өз басын айдайды екен кнн жайға. Ұстасак үгітіліп жоғалады. Дамылдап отырмайды ешбір жайға. (Көбелек) Гүл ұшып гүлге қонады. Гүл бақпам гүлге толады. (Көбелек) Еңбек: балаларды көкжас жинауға шақырымыз (таяқшалар, бұтақтар, қағаз бөліктер). Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатты құрметтеуге тәрбиелеу, балабақша ауласын тазартуға және қоршаған табиғатты аялауға тарту. "Өрмекші мен шыбын" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүтіре білуге дағдыландыру; тереңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу.
--	--	---	---	---

	Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіреседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбелен алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тіріулі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады.	қабылдауды дамыту (ойын релаксациялық кідіріс ролін де атқарады). Ойын барысы. Балалар ашық жерде, шөпте жайлы орналасады, тынышталып, көздерін жұмады. Тапсырма. Шабындықта демалуды елестетіп көріңіз. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айту.	жауап, үстел-үлкен, ал орындаық-кінкентай.	үзін кетуге тырысады. Егер үзін кетсе, бір баланы жетелсіп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. Қимылды ойын: "Жел". Мақсат-міндеттер: табиғаттағы қатынастар тұжырымдамасын бекіту; мұғалімнің бұйрықтарын мұқият тыңдауға үйрету. Жеке жұмыс: доппен жаттығу. Мақсат-міндеттер: доппе жоғарыға, жерге лақтырып, қағып алуға үйрету. Еркін ойындар.	Балалар "өрмекшіні" санамақ арқылы тағайындайды. "Өрмекші" бала алаңның ортасында тұрады. Балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кетіскен болады. "Өрмекшінің" міндеті - "шыбындарды" қолмен түртіп ұстап ату. Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшпады. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдап ұшындар! (Д. Ахметова) Қимылды ойын: "Жылан". Мақсат-міндеттер: бір-бірінің қолдарынан ұстап жүтіруге, жүгізушінің қимылын дәл қайталауға, бұрылыстар жасауға, кедергілерден өтуге үйрету.
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; эстетілік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Ата-аналарға кеңес: "Баланы өтіне-өзі қызмет етуге тәрбиелеу".	Ата-аналармен әңгімелесу: "Жаңа ашық ауада серуендеудің маңызы".	Сұрақ-жауаптар: "Баланың сұраныстары мен қажеттерін қалай ескересіз?"	Ата-аналарға кеңес: "Күн ваннасы деген не?"	Ата-аналар кеңес: "Күн сокқысынан қалай қорғануға болады?"

Тексерген: Сәбит Фердинандовна С.Х

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай-балабақшасы
 Топ: мектепалды топ «Ақкөгершін»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Жоспардың құрылу кезеңі: 14.07.2025ж - 18.07.2025ж. «Жазғы сайыстар»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	14.07	15.07	16.07	17.07	18.07
Күн тәртібі	«Ұлы дала баласы»	Жүгіреміз, ырлаймыз	Спорттық ойындар күні	Менің көпіді добым	«Олимпиада алауы»
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы танертенгілік қабылдау мейіркбенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүжіят болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қолғатады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырды. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейіркбенің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
	“Табиғатта не болады?” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барасы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. (таным іс-әрекеті,	“Ұқса - ұқса емес” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды салыстыруға үйрету; олардың айырмашылық белгілерін табу; ұқсастықтар, элементтерді сипаттама бойынша тану. Міндеттері: балаларға іейінділікке үйрету. Есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Ойынға қызығушылықты тәрбиелеу. Ойын барысы. Мысалы: бір бала болжам жасайды, ал	“Қолымда не бар?” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: мынадай ұғымдарды пысықтау: ұзын-қысқа, жуан-жіңілше, үлкен-кіші, оң-сол; кеністік түсінікті пысықтау, қимылды, түсіну сезімдерін дамыту. Керекті материалдар. Табиғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар, таяқшалар. Ойынның мазмұны. Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына	“Жетіспейтін сөзді ата” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: апта күндері туралы білімдерін бекіту. Материал. Доп. Ойын барысы. Үй несі бірден бастап, допты ойыншылардың біріне лақтырады: - Күн күндіз жарқырайды, ал ай. ... - Танертеп мен балабақшаға келіп, үйге оралдым. ... - Егер кеше жұма болса,	«Олимпиада алауы» Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. (дене шынықтыру) «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру)

зерттеу іс-әрекеті) "Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелек туралы да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, таңуға тиісті. Егер ол ұстаған кісіні таныса, оның көзін байлап, соны соқыр теке жасайды. Үйітпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ойында қараңғыда көзім жоқ, тіпті кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан,	қалған балалар болжауды жалғастыру керек: "Екі қоныз жорғалап жүрді. Бірі қара нүктелермен қызыл, екіншісі қара ...". (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін картоншалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық картоншаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см картоншалар. (таным іс-әрекеті) "Фигура жаса" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды	үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты, мысалы, үлкен және кіші тасты ұстатады. Балал қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында-кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі, ұзындығы бірдей екі қарандаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір-біріне ұсақ 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) "Донты қақпаға түсіру" қимылды ойын-жаттығуы. Тәрбиеші балаларды доп (немесе әртүрлі шарлармен) ойнауға шақырады да ойнағысы келген немесе ойынға тартылған балалар жиналған жерде сызық жүргізеді. Сызықтан 1-1,5 м жерде кішкентай қақпа тұрғызылады. Балаларға бір-	бүгін. - Егер дүйсенбі, сейсенбі болса, бейсенбі. Сол сияқты сіз жыл мезгілдері, айлар туралы ойып жүргізе аласыз. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Бес тас" қазақтың ұлттық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың зейіні мен ептілігін дамыту. Ойынның барысы. Ойнаушылар ең алдымен, кім-кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады да, тағы да лақтырып, алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз – тасты қолды еңкейте жоғарыдан төмен қарай қағып алу. Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп	Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Сазамалар мен өлеңдер жаттау. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). (дене шынықтыру) Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. "Тішіні бірдей затты тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттар нысаны туралы ойды нақтылау. Ойын барысы. Тәрбиеші шеңбердің суретін көтереді, ал балалар мүмкіндігінше бірдей пішіндегі заттарды атауы керек. "Жұптық эстафета" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ережелер бойынша ойнауды, жылдам жүгіруді, жүппен секіруді үйрену. Өзара қолдау мен достыққа тәрбиелеу. Еркін ойын: "Ұшалы - ұшпайды" Мақсат-міндеттер: зейінді дамыту, ауызша командаға реакция және мінез-құлықты реттеу. Барысы: балалар қатарда тұр. Жүргізуші әртүрлі заттарды
--	---	--	--	--

Жетектейтін өзі жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қаш бермек көзім боп, — деп тапқан өзі болмаған тықар, дыбыс естілген жаққа қарай соға береді. Айнала тұрған ойнаушылар қашып жүріп. (дене шынықтыру)	жүтіруге жаттықтыру. Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүтіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орнында тұрып, қандай-да бір қалыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші күмбір фигурасы қалыпты екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын құралдарына түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жүппен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б. (дене шынықтыру)	бір доп таратып бергеннен кейін, тәрбиеші оларға допты қақпадан өткізуді ұсынады. бала допты домалатып, қуып келеді де сызыққа жеткеннен кейін кері оралады. Ойынға 5-6 бала қатысады. Ойнаушы топтардың ауысуына болады; 2-3 рет ойнаған балаға тәрбиеші енді дем алуды, басқалардың қалай өткізетінін көруді ұсынады. Қақпаны ірі құрылыс материалынан жасауға немесе оның орнына балалардың орындағын пайдалануға болады. Олардың аяғынан арасынан балалар доп өткізеді. (дене шынықтыру)	тас қарнып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. Бірінші кезек алған ойыншы бесте ойынның шартын бұзып алғанға дейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншы ойнайды. Ойын осылай жалғаса береді. Тастарды қаршып қағып алу кезінде басқа тастарды қозғалтуға болмайды және қақпа тасты түсіріп алмауы керек. Ойыншы ойынның шартын бұзғанға дейін ойнай береді. Тек ойынның шарты бұтылған жағдайда ғана келесі ойыншы кезек алады. Ал келесі кезек келгенде ойнаушылардың қай-қайсысы болсын, ойынды өзінің бұрынғы тоқтаған жерінен жалғастырады. (дене шынықтыру)	атайды және қолдарын жоғары көтереді. Балалар аталған зат ұшатын кезде ғана қолдарын жоғары көтеруі керек. Соңында мүлдем қателеспегендерді атап өтіңіз.
Еңбек: ойын алаңын сындыру. Мақсат-міндеттер: тәртіпті сақтауға, бірлесіп жұмыс істеуге машықтандыру Кезекшілік: табиғат	Еңбек: алаңды қоқыстан газарту. Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге, істі соңына дейін жеткізуге үйрету. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары	Еңбек: гүлзардағы жерді газарту және қазу. Мақсат-міндеттер: еңбек тапсырмасын жауапкершілікпен орындауда баулу Кезекшілік: табиғат	Еңбек: алаң кесуге қатысу. Мақсат-міндеттер: ересектермен бірлесіп жұмыс жасаудың нәтижесін көруге тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту. Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, еңбекте саналылықты танытуға тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас

	бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы калып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы калып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы калып. 1.4. Бастапқы калып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы калып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы калып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы калып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы калып (жаттығу 3 рет қайталанады). (дене тәрбиесі)				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

	көмөгі, бір-біріне көмөктөсү)				
Таңгы аска дайындык	Гигиеналык дагдылар Максат-миндеттер: мәдени-гигиеналык дагдыларын жетилдирү. Көркөм сөз Кел балалар, келіндер, Асты дәмді көрүндөр. Мине кесе, міне касык, Тосып түр сені асын. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-миндеттер: жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, ережелерге деген тұрақты кызыгушылык және балалардың танымдык, сөйлеу белсенділігі дамыту Көркөм сөз Нан косып же тоясың, Төбөтүн де ояныс. Тоймып алган балакай, Асыр салып ойнасың. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-миндеттер: тамактану мәдениетін жетилдирү. Майлыктагы дұрыс колдану, колды дұрыс жуу шеберлігін жаттықтыру, тамак ішкеннен кейін аузыңызды шаю шеберлігін арттыру. Көркөм сөз Сиздири гой касыгым, Жылдам жеймін асымды. Мине тамак, міне шай, Тым асыкпай, жеші жай. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-миндеттер: тамактану мәдениетін жетилдирү. Ауызды тамак ішкеннен кейін шаюды дагдыландыру, ұқыпты тамактану кабілетін жүзөгө асыру. Көркөм сөз Үйрөк берді тамакты, Балапанга га-га-га деп, Мысык жүрді соңынан, Маргауынын мяу-мяу деп. Тамактанды бәрі де, Тұрып-ап таң сөрілен. Тек кіншентай балакай, Түк жемелі элі де, Асыз болмайды күнін, Ботка жеші, кел күнім. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Гигиеналык дагдылар Максат-миндеттер: тамактану куралдарын колдану мәдениетін жетилдирү. Пышакпен нанга май жагу кабілетін нығайту. Көркөм сөз Денемді таза ұстай, Шомадымын азымен. Тамак ішер алдында, Кол жуудым сабынмен. (мәдени-гигиеналык дагдылар)
Таңгы ас	Көркөм сөз Ыдыс толы тамагым, Тамагыма карадым Тауысып ап асымды, Бүтінгі күн жарадым. (мәдени-гигиеналык дагдылар)	Максат-миндеттер: ас ішу куралдарын дұрыс колдана білуді дагдыландыру; дұрыс тамактану мәдениетіне баулу, тамактану кезинде асыкпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан коңымын түсірмей жесуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркөм сөз Нан – ардакты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ак дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. Нан коңымын шашпаңдар, Жерде жағса баспаңдар, Гөріп алып, кастерлеп, Горғайларға тастаңдар. Ө Тұрманжанов			
Тәрбиеші	«Жас спортшылар».	«Денсаулық жор байлық».	Санамактар жаттау	Балалармен әңгімелесу	Жансырудан ойын-жаттығу

өзен балалардың еркін әрекеті	балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу; Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Кел достарым, келіндер" Максат-міндеттер: Балаларды түрлі жылдамдықпен - баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5-2 мин тоқтаусыз жүтіру; қосалқы қадаммен арқан бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру; көлбеу басқышпен өрмелеп гимнастикалық кабырғаға өтіп, сатыдан ұстай отырып қайта түсу дағдыларын дамыту.	"Дені саудың тәні сау" тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиімділікке үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жәні жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11 (қарым-қатынас іс-әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар) Көркем шығарма оқып беру (немесе үлгілі оқу); Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Б.Майлин "Жау-жау, жаңбыр" Максат-міндеттер: Балаларға жыл мезгілдеріндегі табиғат құбылыстары туралы мағлұмат беру, өзен жолдарын түсініп, мәнерлен жатқа айтуды үйрету; байланыстыра сөйлеуге, тілдік қорларын молайту; табиғатты сүйуге, оны қорғауға тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Ақжелкен" Максат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйін сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.	https://bilimkids.kz/kk/videos/18, https://bilimkids.kz/kk/videos/1 https://www.youtube.com/watch?v=CQn2QNnRSBk (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-жаттығу "Ғарыш әлемі (балауыз меддармен сурет салу)" Максат-міндеттер: Түрлі әдістермен ғарышты бейнелеуге үйретуді жалғастыру; акварель мен балауыз меддармен коллажудың практикалық дағдыларын жетілдіру; көру қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тиімділікке тәрбиелеу. Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Көкөніс егетін адам" Максат-міндеттер: Көкөніс өсірушілердің жұмысы туралы ойларын қалыптастыру, көкөністерді дайындау және сақтау туралы білімді бекіту және нақтылау; көкөністердің денсаулыққа пайдасы туралы білімді кеңейту; еңбек адамдарына және олардың кәсіптеріне	"Допты спорт түрлері". Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым». (шығармашылық іс-әрекет) Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Көңілді жаз" Максат-міндеттер: Балаларды хабарлы сөйлемді қолдана отырып, сурет мазмұнына қарай әңгіме құрауға үйрету; айтылған ойды тыңдауға және ұғынуға, әңгімеге араласуға, сұрақ қоюға және сұраққа жауап беруге деген білігін дамыту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз еліне сүйіспеншілігін арттыру, елін, жерін сүйуге тәрбиелеу.	"Көңілді хороваз" Максат-міндеттер: Балаларға қағаздан гармошка сияқты бүктелген қағаздан бірнеше бірдей пішінді кесуге үйрету (аламдардың сипаттарын), фигураларды бір композицияда орналастыру қабілетін дамыту. Бізді қоршаған әлем туралы білімдерін байыту; материялар, әр түрлі қалықтар, достық туралы білімдерін жетілдіру. Ұқыптылыққа, тәрбиелену.
--------------------------------------	--	--	--	---	---

			танымдық қызығушылықты дамыту, байланыстырып сөйлеуді, ойлауды, есте сақтауды дамыту, адамдардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Ауаны бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларға ауаның қажеттілігі түсіндіру. Көркем сөз Жер шары дәу әсем. Қоршаулы ауамен. Ауасыз кім шылар. Ауасыз құншығар. Жұмбақ Оныанан оқы, тіршілік нәрі. Соланан оқы, тіршілік нәрі. Онысз адам, ал, құс та семер бір мезетте. (ауа) Әңгімелесу. Ауаның қандай қасиеттері бар? (түссіз, мөлдір, иіссіз). Қалай ойлайсыңдар, ауа қайда жақсы - орманда	Құмырсқаларды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: құмырсқалар және құмырсқа илеуімен балаларды таныстыруды жалғастыру; байқампаздыққа, ниеткерлікке тәрбиелеу. Бақылау кезінде құмырсқалардың үлкен жапғазармен өмір сүретініне көңіл аудару, сүйір үйлерді салады - бір тал шөптер, қылқан жапырақ, тағы басқа материалдардан (балапан құрттарды асырайды), (минутына 100 шыңжыр табандары) зиянды шыбын-шіркейлерді құрта отырып, пайда әкеледі. Ауа райын құмырсқа илеуі арқылы болжауға болатын балаларға	Жолды жөндеу жұмысын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың үлкендер еңбегі туралы - жұмысшылардың жолды жөндеуі, еңбек мөлшері туралы ұғымдарын кеңейтуді жалғастыру; ниеткерге қажеттілігіне және еңбек адамдарын сыйлауға тәрбиелеу. Балаларға жолды жөндеу жұмыстары жайында баяндау: асфальттың ескі қабатын алу, ұсақталған тас қабатын төсеу, құм, катокпен тегістеу, ыстық смоланы құю, асфальт қабатын төсеу), механикаландыру рөлі (адамның ауыр еңбегін	Таттардың көлеңкесін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балалардың күн мен ауаға байланысты құбылас, көлеңкесін пайда болуы, туралы білімдерін бекіту. Күннің жоғары тұрғанын анықтау, таттардың көлеңкесін, төңірегін балалардың өздерінің көлеңкесін күн әлі жоғары шықпағанда және күнліз, ол әлі бастан жоғары тұрғанда бақылауға болады, көлеңкесін ұзындығын өлшеу, көлеңкеде таттар суытырақ, күннің көзінде жылырақ болатынына көңіл аудару. Балалары күн аспанда қонағанды деген	Қиғызды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: балаларды жәндіктер (қанқыз) туралы білімдерін жетілдіру, байқампаздыққа, ниеткерлікке тәрбиелеу. - Балалар біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Бүгін біз тағы бір жәндікпен танысамыз. Ол үшін сендер қолдарыңды созып, алақандарыңды тосып тұрсаңдар, ол жәндік сендердің алақандарына өзі қонады. (Балалар көздерін жұмып, қолдарын созып тұрады, тәрбиеші олардың қолына кішкентай қанқызды қояды.) Балалар, көздеріңді ашыңдаршы, сендердің алақандарына қандай жәндік

ма, қалала ма? (Орман ауасы таза ғана емес, сонымен бірге емдік. Қаланың ауасы мүлдем басқаша: бензин мен автомобильден шыққан газдардың иісі шығады, шап мен күйе бөлшектерімен ластанған. Мұндай ауа адамға да, өсімдіктерге де зиянды). Ойлап көріңдерші, қаланың ауасы қай кезде таза бола бастайды? (жаңбырдан немесе қалың қар жауғаннан кейін, жаңбыр тамшылары мен қаршаңтар ауаны жуады, шап мен күйені алады). Адамдар қала ауасын газарту үшін не істеп жатыр? (адамдар қалала ағаш отырғызады, әсіресе терек ауаны жақсы тазартады). Еңбек: балалар алаңында жолдарды тегістеу. Мақсат-міндеттер: балаларға және олардың тәрбиешілеріне көмек көрсету. "Қоршп ойыны" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойнаушылар екі екіден	көрсету: егер барлық жолдары ашық және еркін жүрсе, онда жақсы ауа райының нысанын білдіреді. Балаларға құмырсқа илеуін қорық керек болатыны жөнінде қорытынды жасау. Жұмбақ: Екі басы жұдырықтай, Ортасы қалдырықтай. (Құмырсқа) Бір балуан өзі күшті, қайраты мол. Өзінен үлкен затты көтерер ол. Мейлі қыр, мейлі жота, мейлі төбе, Қайқандап аса берер бәрінен де ол. (Құмырсқа) Көркем сөз «Құмырсқа мен Мұрат» С. Оспанов Таппан кешке құмырсқа Жалықпайды жұмысқа. Ерінбейді Мұрат тек Тұруға кіл бұрышқа. Тұйымдар Құмырсқаның илеуін бүтсең, үй ішіне қасалаты тиелі. "Қажетті дыбысы бар жануарды, жәндікті ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: фонематикалық естуді, тез ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші атында А. К әріптері бар жәндіктер ойлап табуды	машиналар ауыстырады - каток, жүк машиналары және т.б. Машиналар адам еңбегін жеңілдетеді қорытындыға келтіру. Жұмбақтар 1. Арқасында ауыл жүр, ала тайым шауып жүр. (Автобус) 2. Далаға құрған өрмегім, үстінен зулап келемін. (Теміржол) Жаңылтпаш Бұрғыңа бұрғымен бұрап-бұрап бұрғытады. Қатты қалпаң мықтылып қалпап қойғаным. Мақал-мәтел Жан қиналмай Жұмыс бітпес. Талап қылмай Мұратқа жетпес. Көркем сөз "Жолың болсын!" Н. Айтөз Атам шықса сапарға - Жолың болсын! - дейді апам, Апам шықса сапарға - Жолың болсын, - дейді атам. - Жолың болсын дейді олар. Үлкенге де кішіге. "Орт сәндірушілер жаттығу үстінде" қимыл-қозғалыс ойыны.	қорытындыға келтіру. Бақыланған затқа қатысушылығын ояту. Жұмбақ Мен жүгірсем, ол да жүгіреді. Мен мүлдірсем, ол да мүлдіреді. (Көленке) Қимылды ойын: «Қақпашы». Мақсат-міндеттер: жарысу элементтері бар спорттық ойындарға қатысушылығын дамыту. Еңбек: жиналған табиғи материалдардан пайно құрастыру. Мақсат-міндеттер: қолмен еңбекке баулу; жұмыстың үнемді орындауға, өз еңбегінің нәтижесіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек ойыны кел алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде	қонды. Сендер бұл жәндікті көрген жерлерің бар ма, қайдап көріңдер? Балалар көздерін ашқан кезде қанжылың көріп, таңғалады, қуанады, бір - біріне көрсетіп, қуаныштарын бөліседі. - Қанжылыңнан артыңда қанша қара нүкте бар? Қандай санырауқұлақты қанжылымен салыстыруға болады? Неліктен қанжылың дәрігер Айболит деп атайды? Қанжылыңның жәндіктерді жейді. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жәндіктерді сипаттама бойынша таңу қабілетін бекіту немесе басқа жәндікті сипаттау. "Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны. Бастапқы стартта орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттан өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. Еңбек: құм салғыштан шапшаңдан құмды жинастыру. Мақсат-міндеттер: құмды өз мытасымен жинастыруға үйрету, тазалыққа және ретке келтіру әдетін қалыптастыру. "Сөкыр теке" қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды
---	---	---	---	--

отырады да, бір ойыншы жалғыз қалдырылады. Ойын жүргізушінің мақсаты – сынар қалған ойыншыға көрші іздеу. Ойын жүргізуші: «Саған кімнің көршісі керек?» деп сұрайды. Сынар ойыншы: «Маған Ақылбектің көршісі керек», деп жауап береді. «Көршімен аразбысың, әлде татумысың?» деп сұрайды. Егер ол аразбын десе, сынар ойыншыға келіп көрші болады. Татумын десе тату болғаны үшін, яғни көршісің бермегені үшін жаза тартады. Сынар ойыншының ұйғаруымен көпшілік алдында өнер көрсетеді. Ал сынар қалған ойыншы көрші іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттер: қимылдарды орындау кезінде өзін-өзі бақылауға үйрету. “Төмпешіктен төмпешікке секір” қимылды ойын-	ұсынады. Еңбек: “Құмырсқа илеуі үшін қоршаулар”. Мақсат-міндеттер: құмырсқа илеуін балаларға қамқорлыққа алуға тәрбиелеу; жануарларды күту талабын жетілдіру, еңбек дағдыларын жетілдіру. “Көбелектер” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында “Onra!”, “Solra!”, “Keri!”, “Alra!” деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге болады. Балалар “Гүлдер!” атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер «Болмаған нәрсені кім көбірек байқайды?» Табиғатта маусымды құбылыстар туралы ұсынысты	Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, жылдамдыққа, илгіштікке машықтандыру. Эстафетаны беру, колоннаға тұру, екі топқа бөліне білуді бекіту. Бір баспадақ аралығынан екінші аралыққа өту, гимнастикалық қабырғаға шыға біту. Өзара көмектесуді өз бетінше дамыту. Еңбек: көкөністерді жинағаннан кейін жүйелерді қазу. Мақсат-міндеттер: көкөністерді егуге жерді дайындауға үйретуді жалғастыру, көкөністерді күте білуді жетілдіру. “Неге?” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: сұраққа дұрыс жауап беруді үйлестіруді бекіту, қоршаған әлем туралы білімдерін тереңдету және кеңейту. Балалардың дербес іс-әрекеті. Балалар ойынының мазмұны мен шақырымын байыту және дамыту. Өз пікірін қорғай білуді жетілдіру, құрбыларының пікірлерімен келіспейтінін әдепті түрде білдіруді	қол ұстасын қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Темірішіден дем шығар, Үңгілден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі дөңгелек. Темірішіден дем шығар, Үңгілден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек,- дейді. “Шолпан” деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтан шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тіліліп тұрған топтың алдсз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үе алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үесе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтала. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары саналады. Қай топтың саны	ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне келергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. “Соқыр текені” санамақ арқылы татайындайды. Содан соң “текені” ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуы сұрайды. Балалар осы кезде: “бір, екі, үш! Соқыр теке, бізді ұста!” - деп “соқыр текені” қолымен түртіп қойып, одан айнала қишып жүреді. “Соқыр текенің” міндеті - түртікен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым ашақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанылып, танылып жатса, “соқыр теке” болып, ойынды жалғастырады. Еркін ойындар.
--	---	--	---	--

	жаттығуы. Максат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	бекіту; елестету, ықыласты жетілдіру. Тапсырма. Қант шаппағын қою. Минуттан соң ештеңе қалмайды. Қорытынды. Құмырскалар тәттіні жақсы көреді. Өзіндік іс-әрекеті. Игерілген норма мен ережелерді орындауға балаларды ойын барысындағы қарым қатынастарға икемдеу (тәртіп мәдениеті, достық сезім, ұжымдық қарым қатынастар).	дамыту, рөлдерді бөлу қызметін, ойыншықтарды, міндеттерді бөлісуді дамыту.	қол болса, сол топ ұтқал болып есептеледі. "Жануарды тамақтандыр" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: аталған жануарлар, жәндіктер, құстар қалай, немен тамақтанатыны туралы балалардың білімдерін бекіту. Жарысқа қатысу ықыласын, сұраққа тез жауап бере білуін дамыту. Эксперимент. Таңертең және күсте көлеңке биіктігін өлшеу. Қорытынды. Күн аспанда жылжығандықтан көлеңке биіктігі өзгереді. Еркін ойындар.	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тәріс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай,	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға

	балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін бекіту.	Максат-міндеттер: үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелерін пашықтау.	Максат-міндеттер: дағдыларды жетілдіріну: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортанғы саусақтарыңызбен ұстаңыз, сұқ саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаңыз; қолдың шанышқысының орнын өзгертпестен, тек қолды сол бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек.	Максат-міндеттер: дұрыс тамақтануға шақыру, жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспалдың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу.	Максат-міндеттер: өз сыртқы келбетін қадағалап, жолдастарының сыртқы келбетіменгі кемшіліктерін өсиет салып, оларға көмектесу; өсиет білдіруді дағдыға айналытыру. Тігіште жақтылығын қолдап тұру қабілетін жетілдіру.
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедуралары. Көркем сөз Тамақтану әдебін. Жатқа біздер білеміз. Дастарханға отырып, Жемімізді түреміз. Ас атасы ақ нанлы, Қазірлейміз пашпаймыз. Тамақтану үстінде, Асықпаймыз, саспаймыз.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортанғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен жағу. Көркем сөз Кел, балалар келіндер, Асты дәмді көріңдер. Міне кесе, міне қасық, Тосып тұр, сені асық. Нан қосып же тоқсың, Тәбетін де ояңсың.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Қасықты дұрыс қолдануды бекіту, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шәйнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қыжымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды тәрбиелеу. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Балаларда мәдениетті: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға, дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көркем сөз Ас шүте тұрайық, Қолымызды жуайық. Сабын, суды ақмай, Тазалықты ұтайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Тағам дағдылары: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық; үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқаш, бөлсе көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

	Сүлгімен де орындаймын. Пайдалана аламын. Шанышқы мен қасықты, Қалай ұстаймын қараның. Тамақтану тәртібін, Ұстанатын баламың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тойын алған балақай, Асыр салып ойнаймын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)		
Күнделігі ұйқы	Тыныш ұйқы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Ұйқыдан тұру	Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын қатайту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсат-міндеттер: төсекте жатып, гимнастикалық жаттығуларды өздігінен жасауға машықтандыру. Резинке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты укалдауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайындау. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар: Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері. Көркем сөз. Дастарханға барамыз. Қасықты қолға аламыз. Токпей-шапшай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар. Дағдыларды жетілдіріңіз: шанышқыны бас бармағыңызбен және ортаңғы саусақтарыңызбен ұстаның, сүх саусағыңызбен үстіңгі жағынан ұстаның; қолдың шанышқысының орнын өзгертіпестен, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жеу керек. Көркем сөз. Күні бойы қылықа, батамызды қаламыз. Қылыссың қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сапымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрсесем де білемін. Ішкер кезде асты мен,	Гигиеналық дағдылар. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері. Көркем сөз. Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "ракетпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар. Дұрыс тамақтануға шақыру. Өзінің сыртқы келбетін жағымды эмоционалды жағдайды сақтау және сөздік қорын байыту; мәдени-гигиеналық дағдыларды дамыту; аспаздың жұмысына құрметпен қарауды тәрбиелеу. Көркем сөз. Жуып тамақ алдында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кетінде, Жуып тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар. Өзінің сыртқы келбетін қалағалы, қолдастарыңның сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіру. Көркем сөз. Микробтар қаскүнем, Көрсесем де білемін. Ішкер кезде асты мен, Қолды жуып жүремің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

		Қолды жуып жүреміз. (мәдени-гигиеналық заңдылар)			
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	“Кім көп біледі?” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: есте сақтау қабілетін, талқырылық қасиетін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші қолына стакан ұстап, оны не үшін қолдануға болатынын сұрайды. Кім көп әрекеттерді атаса, сол жеңіске жетеді. (қарым-қатынас іс-әрекеті) “Арқан тарту” ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; төзімділікті дамыту. Ойын барысы. Балалар екі командаға бөлінеді, әр топ арқанның ұшынан ұстап, өздеріне мүмкіндігінше қатты тартады. Сызықтан асып түскен топ жеңеді. (дене шынықтыру) «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала	“Дорбада не бар екенін тап?” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: сипап сезінетін белгілерді сипаттау. Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністер мен жемістерді дорбаға салады. Бала қолында болған нәрсені сипап сезінуі керек және бұл туралы жұмбақ жасау керек, сонда балалар жүргізушінің қолында не бар екенін болжай алады. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) “Мысық пен тышқан” қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ұжымдық әрекеттерді үйлестіруді дамыту; кеңістікті бағдарлауды үйрету. Ойын барысы. Мысық пен тышқанды талдағаннан кейін, қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қолдарын біріктіреді. Мысық шеңбердің артында, тышқан оның ішінде. Мысық басқа ойыншылар күзететін тышқанға өтуге тырысады: олар мысықтың төменгі жағынан өтіп кетуіне жол бермейді, қолдарын төмен түсіреді; жабық қолдарынан	“Күңді ата” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: күннің бөліктері туралы түсініктерді бекіту (танертен, түстен кейін, кешке, түнге дейін) Материалдар: күннің бөліктері бейнеленген карточкалар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалармен бірге күннің неше бөліктен тұратындығын біледі, олардың аттарын атап, сәйкес суреттерді көрсетіп, дұрыс ретпен орналастыруды ұсынады (танертен, түстен кейін, кешке, түнге). Тәрбиеші күн құруды ұсынады және күннің бір бөлігін атайды. Балалар күннің қалған бөлігін тізімдейді және сәйкес суреттерді көрсетеді. Ойын 2-3 рет қайталанады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) “Біз де” қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ойынға деген қызығушылығын дамыту.	“Табиғат және адам” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың адам не жасайтынын, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу. Ойын барысы. «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты дақтырады). Бала жауап беріп, допты немесе затты жақын тұрған балаға береді. Осылай шеңбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді. Шеңберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жана сұрақ қояды: «Табиғат нені тудырды?». Ойын шеңбер бойымен жалғасады; жауап бере алмаған бала шеңберден шығып, оны өткізін жібереді, бірақ егер ол сөзді ойлап тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) “Аңшылар мен қояндар” қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер:	“Орманшы” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: кейбір ағаштар мен бұталардың, олардың құрамдас бөліктерінің (діні, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайдалануы туралы еске түсіру және бекіту. Ойын барысы. Бір «орманшы» таңдалады, қалған балалар оның көмекшілері. Олар оған жала екпелер үшін тұқым жинауға көмектесуге келді. «Орманшы» айтады: «Менің орманымда өсіп жатқан көптеген ... (кайың, үйеңкі, терек), тұқым алып берейік». Ол ағашты атамай-ақ сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жанылыспаған жеңімпаз болады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) “Қасқыр қаппаң” қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпінмен аяғымен серпіндіріп

	баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру. (дене шынықтыру)	көтерін, оның секіруіне жол бермеуге тырысады. Ойын мысық тыпқанды ұстап алғанға дейін жалғасады. (дене шынықтыру) Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», «Орамал тастамақ» және т.б.	Бұл ойынды көп бөлмелерде ойнауға болады. Ойынға қатысатын балалар қаз қатар отырады. (дене шынықтыру)	балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету.	жаттығу.
Серуендеуге дайындық.	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Күнді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұтындыру: күннің қозғалысымен шығуын қалағалауды жалғастыру, күннің ұзаруымен жылынуын белгілеу күн ұзын, күннің көзі ұзақ тұрады, жоғары көтерілсе ыстық болып, оған сайын ысыды. Күннің төгілуі, ылғалдар -өсімдіктің толықды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың пайда болуымен	Желді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемелі нығайту:желдің қалай құрылуы жөніндегі мәліметтерді толықтыру: жер қызды,жерден ауа қызады, одан әрі жоғарлайды, ал суық ауа оның орнын басады, содан соң жел тұрады. Желдің нашар, күшті жақтары ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу; ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету.	Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: үлкендер еңбегімен таныстыруды жалғастыра отырып, аула сыпырушы еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз "Аула тазалықшысы" А. Меңдібай. Балабақша ауласында, Көмектесем мен де оған, Таң атқаннан кешке дейін, Жинап қоясы, қағаздарды. Тынбай еңбек етегін Құмгетеймін, қадірлеймін, Бар тазалық сақшысы.	Әңгімелесу. "Өзіңді жәндіктерден қалай қорғауға болады?" (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жәндіктерден қорғау туралы білімді қалыптастыру; өз денсаулығына деген саналы көзқарас; зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Сұрақтар мен жауаптар - Егер адамдар, жануарлар мен өсімдіктер жәндіктерден қорғалмаса не болар еді? - Жәндіктер бірнеше ай ішінде Жердегі барлық анық-түлік дүкендерін	Кіпкентай балаларды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Балалар бөліміне бару. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару:жеңіл қойлектер,шолақ палбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару(қошқыл киімдер күн сәулесін тартады). Олі табиғаттың жазғы құбылыстары туралы білімін бекіту, ауа райына, кезеңге байланысты киімдер, жыл мезгілдерінің киімдерін салыстыру,еске алу.Балалар

байланысты орната білу. Жұмбақ: Жұрттың бәрі оны сүйеді, Бірақ қарағысы келмейді. (Күн) Көркем сөз Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! Еңбек: гүлді күту. Максат-міндеттер: алаңдағы өсетін өсімдіктерді өз бетінше қорғауға үйрету. Гүлге ұқыпты қарауға және суюю тәрбиелеу. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер "Осындай бола ма, болмай ма?". Мақсаты: сұраққа жауап беруге және жауабын гүсіндіруге үйрету. - Жазда қар жауа ма ? Күн шығып гүр, жылбыр жауып тұр? Эксперимент. Қараңғы және жарық жерде өсіп тұрған өсімдіктерді қадағалау, күнге тартылатын өсімдіктер қозғалысына көңіл бөлу. Қорытынды: Өсімдіктер өсу үшін жарық қажет.	Табиғатқа қызығушылықты, қадағалауды дамыту. Жұмбақ Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел) Көркем сөз Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылаттырат! Еңбек: үй өсімдігін отырғызу. Максат-міндеттер: үй өсімдігін отырғызуға қатысу; жұмыс ақталған соң, жұмыс орнын өз бетінше жинауға дағдыландыру. "Мысық пен тышқан" қимыл- қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай, әділ ойнауға, ролді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шаппандыққа, жылдамдыққа машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. - Мысығымыз момпайай, Жүреді аулада аңдамай Тышқан қорсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Тышқан: - Бұтақты да көмірдім, Кітапты да көмірдім, Мен осындай жемірмін.	Еңбексүйгіш адал жаңды Аулаңы да тазалайды, Ағашты да бұтайды. Су себеді гүлдерге де, Шарпашпайды, тынбайды. Балаларға сұрақтар: - Балалар біздің балабақшамызда кімдер еңбек етеді? - Ал, біздің ауламыздың әсем де, таза болуына кім қарайды? - Аула сыпырушы қандай жұмыстар атқарады? - Біздер ол кісіге қандай қошеке қорсетпек аламыз? Аула сыпырушының да балабақшада өзіндік үлкен орны бар. Ол балабақша ауласының тазалығына, гүлдер мен ағаштардың жақсы өсуіне, аулады сеңдерге зиян немесе келерін келтіретін бөгде заттардың болмауына қарайды. Ол кісінің еңбегін дұрыс бағалап, көмектесіп отыруымыз керек. Қажетсіз заттарды кет келген жерге лақтыруға, аулаңы бұздыруға болмайды. Еңбек: аула сыпырушыға көмек жасау: кесілген бұтақтарды, жиналған қоқыстарды тасу. Максат-міндеттер: үлкендер	жойын жіберуі мүмкін. Жәндіктер тарататын ауруларды (тиф, وبا - бүрге мен бит арқылы тарайды; безгек - безгек масасы арқылы тарайды; орман кепелері өте қауіпті; шыбындар - ішек инфекцияларын таратушылар; аралар және басқа жәндіктер аллергия тудырады) ... - Өзіңді жәндіктерден қалай қорғауға болады? Ата-анан үйде не істеп жүр? Жәндіктерден қорғаудың кейбір ережелерін есте сақтау қажет: - масалар көп болатын ашық жерде сіз арнайы масалардың торының астында ұйықтай аласыз; - пәтерлерде және үйлерде осындай торларды терезелерге қоюға болады; - серуенге ұзын шапбар мен ұзын жеңді көйлек киіңіз. - қолды, бетті және дененің басқа ашық жерлерін масаға қарсы жақпа жағу керек немесе масаларға қарсы дәрі шашу керек; - парфюмерия, одеколон, лак және басқа хош иістер жәндіктерді тартады. Егер мұндай иіс сізден немесе	арасында достық қарым- қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Мақал-мәтел 1. Досы көпті жау алмайды, Ақылы көпті дау алмайды. 2. Балапан ұяда не көрсе, Үшқанда соны алады. Көркем сөз "Іні" Е. Өтетізеуұлы "Бір ісіме қапа ма" Деп қарайды апам Сипаттырып басынан Еркелейді ағам. "Жүппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. Белгі бойынша қолдарынан үстасып жүппен жарыса шапшаң жүгіруді бекіту. Күнделікті белсенді қозғалғыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. Еңбек: ойыншықтарды жөндеу. Максат-міндеттер: ойыншықтарды жөндеудің жеңіл жұмыстарын өз ықыласымен жүргізуге балаларды үйрету. басталған істі соңына дейін жеткізу ықыласын тәрбиелеу "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа,
---	--	---	--	--

"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шадамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өтпеген	Шынық-шынық, шынық-шынық. Секектеймін ыршып та, Кеңіпеймін қырсыққа, Ұяттапаймын мысыққа, Түк-түк, түк-түк, Қане, ортаға шық-шық! Мысық: - Миңау! Кім-ай, мынау "шынық-шынық" - демей, "Шынық-шынық!" - дейді? Бұл тышқанның өнерін. Қане, байқап көрейін. Дидактикалық ойындар. Тәжірибе және эксперименттер "Ойлан, асықпа", Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне- айқын, ыстық, жарық... «аспан» сөзіне- бұлт, көгілдір, жанбыр сөйке келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау. "Қол ұстасып жүру" қимылды ойын-жаттығуы. Белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету(орталар карама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына) . Ұжымдық сезімге тәрбиелеу.	енбегін бағалауға, көмек көрсетуге тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға, жалтарып жылдам жүгіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру; қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Сапалық арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Тан атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне соғымай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн багты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" -	жақын жердегі ересек алаңнан шықса, жәндіктер міндетті түрде айналасында болады; - жәндіктер көп жерде жапалақ жүргенде абай болу керек; - сіз кене көп болған кезде орманда ашық киіммен жүре алмайсыз. Кене тістеп, сорып алмайтындай етіп бүкіл денені қорғау керек. - жәндік шаққан жерді қасымау керек, себебі жараға инфекция түсуі мүмкін; - асқазан-ішек жолдарының ауруларына себеп болатын шыбыннан тамақ жауып тұру керек. "Сиқырлы таяқ" қозғалмалы халық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларда танымалдықты, ептілікті дамыту. Диаметрі 4-5 м шеңбер салынады. Ойыншылар шеңбер бойымен тұрып, реттік нөмірлер алады. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жерсебе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды, ол кіші	ұқсаттылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолға қолға еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (таяқ, бұқ, шық) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтап жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тигізуі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бөрі ұшып болған сон, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздетеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегі алып өтпегенде, үш табан артық қанықтыққа ұшырған ойыншы қапал келсе асыққа тигізе алмай қалғанына атауды жалғастыра береді. "Сызықты баспа" қимылды
--	--	---	---	---

беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. "Төмпешіктен төмпешікке секір" кимылды ойын-жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.		деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жалалақ ұстап, ұясына тасиды". "Игеріспек" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: күштілікке, ептілікке, ойын кезінде бірін-бірі түсіне білуге баулу. Жаттығу ойындары. "Кедергілер арасынан жүгіру". Мақсат-міндеттер: кедергілер арасынан, затты құлатпай ирелендеп жүгіруге жаттықтыру; дене тепе-теңдігін жетілдіру. Мақал-мәтелдер - Ердің атын еңбек шығарар. - Еңбектің наны тәтті, жалқаудың жаны тәтті. Еркін ойындар.	шенберле тұрады Жүргізуші шенберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалпауы бойынша қонырау талала. Шақырылған адам "күзетшіні кимылдармен аспақтатып, таяқ ұстауы керек. "Күзетші" оны кішкене шенбермен ұстап алуға немесе майлауға тырысады. Егер ойыншы таяқ ұстаса, ол ұпай жинап, орынына қайта оралады. Егер "күзетші" оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу. "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түсей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін жетілдіру; кимылдарды үлестіруге, ептілікке, жігерлікке тәрбиелеу. Еркін ойындар	жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, бір (және екінші) аяқпен секіруге дағдыландыру. Еркін ойындар.
Кешкі ас	Саябаққа, орманға, далаға, су қоймасына бірлескен серуендеу ұсынылады. Жаю жүргенде ауа-райына сай киініп, қоқысты қалдырмаңыз! Жаз: жазда гүлдердің әртүрлі гүлденуін байқай аласыз. Жаналар жайқалған гүлдерді қарастырыңыз, балаларға жердің безендірілуіне ұқыпты қарау керектігін ескертіңіз.			
Үйге қайту	Алдыңдағы кешкі асқа назар аудару: үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.			
Ата-анаға кенес	(мәдени-гигиеналық дағдылар)			

Мексесіңіз: Самір Жердинұратова с.к.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай-балабақшасы

Топ: мектепалды топ «Ақкөгершін»

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 21.07.2025ж. - 25.07.2025ж. «Ойын ойнал ән салмай, өсер бала бола ма»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	21.07	22.07	23.07	24.07	25.07
Күн тәртібі	Алтын балық	Ойланайық, балақай!	Гүлдер күні	Жәндіктер әлемі	«Туған өлкем»
Балаларды далада кабылдау	Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй қалыптасуына жағдай жасау. Серуондеу, балалармен әңгімелесу, (басқа балаларды қабылдап болғанша) өз бетімен еркін ойнауға немесе басқа балалармен бірге ойнауға болатын ойын түрлері, ойыншықтары бар ойын алаңдарын дайындау және т.б.				
	"Сөйлемнен гүл шоқтарын тоқу" сюжетті-рольдік ойыны. Максат-міндеттер: балаларды тақырыптық тұрғыдан біріккен сөйлемдер дайындауға жаттықтыру, сөйлеу зейініне тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші сөйлемді айтады. Балалар соңғы сөзді атайды және онымен жана сөйлем ойлап табады. Мысалы. Максат кітап оқып жатыр. Кітап үстел үстінде. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, тәртіп іс-әрекеті) Қимылды ойын: "Арымды арқан". Максат-міндеттер: балаларды шатпандыққа, күштілікке, секіре білу қабілеттерін жетілдіру. Ойнаушылар дөңгелек	"Ақ серек, көк серек" ұлттық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды жүгіруге баулу, күштерін дамыту. Ойын шарты: екі топ бір-бірінен алысырақ шамамен 15 қадам жерде қол ұстасып тұрады. Бірінші топтың балалары екінші топқа ақ серек-ау, ақ серек, бізден сізге кім керек? - деп айтады. Сол кезде қарама-қарсы тұрған топ басшысы өздеріне керекті қарсыластарының арасынан біреуінің атын атайды. Ақ серек-ау, ақ серек, сізден бізге Марат керек. Аты аталған ойыншы бар пәрменімен жүгіріп қол ұстасып қатар тұрған қарсы топтың екі ойыншысының ұстасып тұрған қолын үзіп өте шығуға әрекет етеді. Ал	"Дауыста, атыңды айтам" қозақтың ұлттық ойыны. Максат-міндеттер: зейін, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; бағылдыққа, татақшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға көз байлайтын орамал, ұзындығы бір, бір жарым метр тақпа керек. Ойынға қатынасшылардың саны шектелмейді. Ойнаушылардың саны көп болса, ойын солгұрлым қызықты болады. Ойнаушылар қол ұстасып, шеңбер бойымен дөңгелек тұрады. Шеңбердің сыртына шығарып бір ойыншының көзін байлайды да қолына тақпа ұстатып, шеңбердің ішіне кіргізеді. Көзі байлаулы ойыншы шеңбердің ортасына келген соң, қолындағы тақпағын өзіне	"Біздің айналамында не бар?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, өзіндік әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуондеу балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) таңайды. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жетімшіз олардың қолымен анықталады. Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй (таным іс-әрекеті) Ал қимылды ойын: "Сен	Балаларға туған өлке туралы естеліктерден үзінді айтып беру, бірге фотоальбомдар қарау, аталар мен әжелердің әңгімелерін тыңдау (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) «Мен атамының көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Жеті атасын білу» тектіліктің белгісі» жеті атаны жетік айтудан сайыс ұйымдастыру (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: жыл мезгілдері туралы

шенбер құрып тұрады. Бір ойыншы арқанның бір жақ ұшын ұстап, шенбер ортасында отырады. Екінші ойыншы арқанның екінші ұшына таяқша байлап, шенбер бойымен айналдырады. Ал балалар арқанды аяқтарының астынан секіре алмай ұстап қалса, сол бала ойыннан шығады да, көпшіліктің ұйғаруы бойынша, ортада өнер көрсетеді. Немесе былай да ойнауға болады: арқаннан секіре алмай қалған бала ойыннан шығып қалады, осылайша бір ойыншы қалғанға дейін арқанды айналдыра беруге болады, соңғы қалған бір ойыншы жеңімпаз атанады. (дене тәрбиесі)	қарсылыстары қолдарын мықты ұстап, үздірмеуге тырысады. Егер жүгірін келген адам қарсыластарының қолдарын үзіп кетсе сол топтан, басшысынан басқа бір ойыншыны өзімен бірге алып кетеді. Қол ұстасып тұрған қатарды үзіп өте алмай қалса, онда сол топта өзі қалып қояды. (дене тәрбиесі) Еркін ойын: "Лақтыр да, қағып ал". Максат-міндеттер: балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Тәрбиешінің берген белгісін мұқият тыңдай білуге үйрету. Ойын барысы. Балалар алаңда еркін орналасады әр біреуінің қолында бір-бір доптан болады. Тәрбиешінің «баста»,- деген белгісі бойынша балалар допты жоғарыға лақтырып қағып алады. Әр бала неше рет лақтырып қағып ала алады, соны санайды. (дене тәрбиесі)	қарсы тұрған ойыншылардың кет келгеніне ұсынады да «дауыста, атыңды айтам» дейді. Таяқтың екінші басынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймаса үшін дауысын өзгертпін үн қатады. (Шенбер бойында тұрған ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады, тек ортадағы көзі байланған ойыншының таяғы бір ойыншыға тиген кезде ғана бір орында тоқтап тұрады). Көзін байлаған ойыншы таяғының кімге тигенін дәл тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, келесі ойыншыға ұсынады, оны да таба алмаса, үшіншіге ұсынады. Осылайша ол үш ойыншының атын атайды. Олардың атын анықтап алмаса, көзі шешіліп, сол ортада тұрған бойында көпшіліктің ұйғарымымен өнер көрсетеді. Болған соң көзі қайта байланады да ойын жалғаса береді. (дене тәрбиесі) Қимылды ойын: "Доп кімге бұйырмаса". Максат-міндеттер: зейінді, ептілікті, белгіге жылдам жауап беруді дамыту. Ойын барысы. Балалар ойын алаңында жүреді немесе	қайда қонырау шалдым?" Максат-міндеттер: балаларға дыбыс бағытын анықтауға үйрету, есту зейінін дамыту. Ойын барысы. Балалар шенберде отырады. Тәрбиеші шенбердің ортасында тұрған жүргізушіні таңдайды. Белгі берген кезде жүргізуші көзін жұмады. Содан кейін тәрбиеші балалардың біріне қонырау беріп, қонырау шалуды ұсынады. Жүргізуші көзін ашпай, қолымен дыбыс қай бағыттан келетінін көрсетуі керек. Егер ол дұрыс нұсқаса, тәрбиеші: «Уақыт келді», - дейді де, жүргізуші көзін ашады, ал қонырау шалған адам қонырауды алып, көрсетеді. Егер жүргізуші қателессе, ол тағы да болжайды, содан кейін басқа жүргізуші тағайындалады. (дене тәрбиесі)	білімдерін нақтылау және тереңдету. Ойын барысы. Тәрбиеші жыл менгілдерін атайды және допты балаға береді. Бала осы уақытта не болатынын атайды және допты басқасына береді. Ойын осылай жалғаса береді. (таным іс-әрекеті) Еркін ойын: "Допты қуып жет". Максат-міндеттер: шапшаңдыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші балаларға доп салынған көрпенкеі көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін көрпенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып көрпенкеге салады. Ойын қайталанатын. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек. Олардың әрқайсысы допты қуып жетіп, көрпенкеге салатын болсын. (дене тәрбиесі)
---	--	--	---	---

			жүгіреді. Ересек адам қолына дон алып, біреуінің атын атайды және донты жоғары лақтырады. Аты аталған бала донты ұстап алып, қайта лақтыруы керек. Донты тым жоғары емес және баланың бағытымен лақтыру. (дене тәрбиесі)		
	Еңбек: көкөністерді суару. Максат-міндеттер: көкөністерді күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: құмырскалар илеуін салу үшін алаңнан ағаштар жинау. Максат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өз ойындарына алдын-ала материал дайындай білу қабілетін дамыту. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: болашақ мозайка үшін алаңнан малтатастарды жинау. Максат-міндеттер: жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзарларға гүлдерді суару. Максат-міндеттер: су құйғыштан суаруды үйретуді жалғастыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: аумақты коқыстардан тазарту. Максат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Санпа тізілу; онға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалауармен жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып - аяқ ашақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанатын). 2. Бастапқы қалып - аяқ ашақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанатын). 3. Бастапқы қалып - аяқ бірте, дене бос, қол төменде. 3.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанатын).				

(дене тәрбиесі)					
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа дайындық	Максат-міндеттер: тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі).	Жылы сумен қолымды Тазалап мен жуамын. Қолыма алып сабынды Алақанды жуамын. Максат-міндеттер: үстелде мәдени және гигиеналық мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. Қасықты, майлықты дұрыс қолдану, нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты толық шайнау.	Максат-міндеттер: балалардың мәдени-гигиеналық дағдылар туралы, жұқпалы аурулардың кейбір себептері туралы білімдерін кеңейту.	Максат-міндеттер: дағдыларды жетілдіру; шанышқыны бас бармақпен және ортанғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сүк саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен жағу.	Максат-міндеттер: екінші тағамды жеу қабілетін нығайту; майлықты қажетіне қарай қолдану қабілетін жетілдіру.
Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдануды пысықтау.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: тамақтану құралдарын қолдану мәдениетін жетілдіру. Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: гигиеналық ікемін жетілдіру. Өзінің сыртқы келбетін қалыптастыру.	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: гигиеналық ікемін жетілдіру. Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі.

	Дұрық тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асақпай шайнау, үстел басында өңдерін алаңтүсіту, нан кысымен түсірмей жууды, үлкендерге алғыс айтуды үйрету. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Көрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жұмай оны ұстамас. Нан кысымен шашпаңдар, Жерге жатса башпаңдар, Терін азып, қастерлеп, Торғайларға тастаңдар (Ө. Тұрманжанов) (мәдени-гигиеналық дағдылар)	жұмыс, этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгідеген тәнге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін, Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дөңдер салям. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз, Бақпадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Дос бол сабым, сумен сен, Жиі-жиі жуып сен, Танертен де кешке де, Жуып күндіз-кешке де, Жуып күндіз-түсте де, Жуып тамақ алдында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кезінде, Жуып тұрған меңгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қолдастарымен сыртқы кәсіптегіңдігі кемшіліктеріңді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдыру. Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Кормесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Су ағылып ішуге ниетің, Бетің ағып жүткенің. Мойың, мұртың, ерткің, Тазалатып тұрыптың! (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеті мен балалардың еркін әрекеті	Алтын балалықпен балықтар патшалығына саяхат жасау (таңым іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. (шығармашылық іс-әрекет) Көркем шығарма оқып беру (қарым-қатынас іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Топталып өтемін" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолды еденге, құрсаудың ішкіне тигізбей оң және сол жақ бүйірімен топталып құрсаудың ішінен өту, дөңгі екі қолымен қатпар арасымен	«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекеті) Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті. Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту чөлдендігі. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Заттарды пәлз ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (таным іс-әрекеті)	Гүлдер гурамы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру, балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру. Педагог бақылап, қажет болса көмек көрсетеді (аппликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда көрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-аналарына сыйға	Сурет салудың ойын-жаттығу "Қанқалдары бар түймедіктер алаңқайы (панорамды ұзындық жұмыс)" Мақсат-міндеттер: Балалардың түрлі сурет салу тәсілдері арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру, гүлді алаңқайды қанқалдың бейнесін мәнерлі сата білуге үйрету, ақсәрі мен балауыз қарындаштарымен жұмыс жасау дағдыларын бекіту, ұсақ қол моторикаларын қору қабілеттерін,	Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімі ұялату. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таңым іс-әрекеті). Ән тыңдатып, тиынақ айтқызу. (музыка) Балаларға туған өлке туралы естеліктерден үнін айтып беру, бірге фотоальбомдар қарау атқару мен дәптердің әңгімелерін тыңдау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, таңым іс-әрекеті)

	жүрттү (таракшылыкты 4 мк; балаларлар бир орында тұрып секіру; сөн түзуден үш қатармен қайта тұру, оңға, солға бұрыста дағдыларын дамытулы жалғастыру.	Көркем алыпөттен ойын-жаттығу "Жаз туралы өлеңдер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жаз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; өлеңді мәнерлеп, көтеріңкі көкіл күймен оқу керектігін үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, тілін дамыту; табиғатты ақлауға, әсемдікті көре білуге, сезінуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Айгөлек" Мақсат-міндеттер Вокалдык, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру, шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін жымыл-қозғалыс арқалы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және ғылым дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру	түртута ұсыныс беру (шығармашылық іс-әрекеті) Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Елбек жемісі" Мақсат-міндеттер: 8-дің ішіндегі кіші сандардан құрастыру қабілетін нығайту; дағдыларды қалыптастыру заттарды алақанға салу арқалы сатмақ бойынша салыстыру; заттарды салмақ бойынша, тең және тең емес екендерін табу дағдыларын дамыту; жұппен жұмыс жасау қабілетін дамыту.	қиялдарын дамыту, табиғаттық құбылыстарын сезінуге, табиғатты ақлауға тәрбиелеу Қоршаған әлеммен танысумен ойын-жаттығу "Жәндіктер әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың табиғат әлеміне қызығушылығын арттыру, жәндіктерді қорғап, оларға қызық болуға баулу. Жәндіктердің тұрағымен таныстыру, олардың пайдалы туралы мәлімет беру. Жәндіктердің тіршілігін түсіндіру, оларды сипаттай білуге үйрету, олар туралы жұмбақтар шешуге қызығушылықтарын арттыру.	«Мен атынмен қиялқиялмен» тақарайынмен ағылшыну (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Жеті атасын білу» ежелгідегі білімдісі» жеті атаны жеті айтумен сыйлас ұйымдастыру (қарым-қатынас іс-әрекеті) Құрастыруды ойын-жаттығу "Қауымдастыру арқамен қорға" Мақсат-міндеттер: Бірлесіп адамның ауыспаша жұмыстарын орындау қабілетін қалыптастыру; қаттымен жұмыс істеу тәсілдеріне үйрету; есте сақтау қабілетін және қиялды және көтермашылық дамыту; жұмыс орыны таңа ұстауды және сипатқаралықты тәрбиелеу
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Қиындау бірлелік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі). серуенге мотивациялық шығаруы, проблемалық жағдаяттар). көркем сөзбен мыңтандыру (мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау				
Күнделігі серуен	Бақшадағы көкөніс шөкшелерін бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: бақшада	Құстарды бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың	Қызықты бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың бақылаушылығы бақшаларды	Қауымдасты бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: қалыңдығын пайдалану ерекше өктер	Төрек бүрлігін бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: табиғаттың өң жасау

өсетін көкөністермен, сыртқы түрмен, тағамда қолданылатын артықшылықтармен, өсуге қажетті жағдайлармен таныстыру.	түршілік ету ортасына бейімделуі туралы, жазда құстардың мінез-құлқы туралы білімдерін кеңейту. Құстарға деген сүйсінемілік пен құрмет сезімін тәрбиелеу.	өсімдіктермен таныстыруды жалғастыру; сыртқы түрі бойынша оларды ажырата білуге үйрету; табиғатты сүйуге, байқампаздыққа тәрбиелеу.	туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту; барлық түршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қарауды тәрбиелеу.	құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған келері өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру.
Экологиялық міндет: пайдалы дақылдарды өсіру үшін топырақ, су және ауа тазалығының маңыздылығын көрсету.	Өңімелесу: Біз қай жерде шалғам, картоп, бұрыш және сәбіз өсіреміз? Оны бір сөзбен қалай атауға болады? Көкөністер не үшін өсіріледі? Олар қай жерде өсіріледі? Көкөністердің жақсы өсуі үшін не қажет? Көкөністер адамға қандай пайда әкеледі? Көркем сөз	Көркем сөз, Жұмбақ. Алғаш тал, Тамаша тал. Самсап тұр алмасы, Ол алқызыл, Ол қанқызыл, Болғанша, алмашы! (Қызынақ)	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Кесіп, өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
Қыста, жазда, күзде де, Тұрады жасыл түске еніп. Шипасы мол шыршаның, Ғалайтар бізге күн беріп. Өріктің мен, өріктің, Бау-бақшаға көріктің. Пісіп тұрған шағымда Алар өкен терін кім? Мақал-мәтелдер	Не ексең, соны орасың. - Қыстың қамын жазда ойла. Ырым	Томат пен қызанақ дегеніміз не? Және олардың бір-бірінен айырмашылығы не? (Бұл бірдей).	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
Егер көкөністердің қабығы жұқа болса – қыс жылы, қалың және қатты болса – аяқты болады	Балалар торғайлардың мінез-құлқын бақылайды.	2. Қызанақ көкөніс пе, жеміс пе? (көкөніс)	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
«Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынынан ойнату.	Міне біздің торғайлар. Торғай жұбы бірге ұя салады, содан кейін жұмыртқаларды бір-бірден инкубациялайды. Екі аптадан кейін ұяда кішкентай балаландар пайда	3. Қызанақтың басқа көкөністерден айырмашылығы не? (пішіні, түсі, дәмі).	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		4. Томатты қандай тағамдарға қосамыз? (борщ, салат)	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		5. Қызанақты дәмді әрі шыршыңды етіп өсіру үшін оны дұрыс күтуді кім біледі? (арамшоптерден тазарту керек, арамшоптерді алып тастау керек).	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		"Өсімдікті ата ..."	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		дидактикалық ойыны	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		Мақсат-міндеттер: балаларда фонематикалық есту и., жылдам ойлауды дамыту	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел
		Недагог балаларға	Бір тал кескен, он тал ек. Жанылтамаш Кесіп өссін тал, Өссе өсімтал, Өссе өссін тал. Еңбек: алаңды терек бүршігінен тазарту.	Мақал-мәтел

(деме шымықтыру) "Бағбаншылар" жиналыс-коғамдық ойыны Мақсат-міндеттер: шапшаңдылық, жылдамдық, тейімділікке, достыққа тәрбиелеу Жүгіріп жарыса отырып (топтарға бөліну), тапсырманы орындау (көкөніс дақылдарын жинау) Тапсырманы дұрыс және бірінші болып орындағандар жеңімпаз атанады, ойынымен аяқталуы бойынша әр топтағы балалар құрамын санау. Еңбек: бақшадағы өнімді жинау Сәбіз бен қызанақты ұқыпты катып алу, қазылған көкөністерді жәшіктер мен себеттерге салу, сабақтарын бір жерге үю. Балаларды тау жұмыс жасай білуге, бір-біріне келергі келтірмеуге, ортақ істі бірлесіп аяқтауға дағдыландыру "Көкөністерге қажетті сөздерді тап" дидактикалық ойыны. Көкөністерге қатысты қажетті сөздерді таңда: байланыстыра сөйлей білу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. "Нысанға тігті" жинамды қаттығуы Мақсат-міндеттер: қалыңдықты	болды. Ата-аналар кішкентайлардың тағмындалуы үшін таңертеңнен кешке дейін шабым, маса және басқа жәндіктерді аулайды. Торғайлар тез өседі, ал он күннен кейін ата-аналар балапандарына торғай өмірін біртұтас қыр-сырын үйрете бастайды. Содан кейін торғай жұбында жаңа балапандар болады. Суық ауа райы басталғанға дейін оларды құстар мектебінде өсіріп, оқытады. Көктем сөз Құстар тойын құттықтар. Қуанышты қолдаймыз. Ұя жасап құттықтап, Біз оларды қорғаймыз. Еңбек: күз жәшігінде қызыл көпесті Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге деген ұмтылысты ынталандыру. "Қаршыға мен қарлығаш" жиналыс-коғамдық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бүзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші	"Атауларында «А», «К» дыбысы бар өсімдіктерді ата", - деп тапсырманы береді. Еңбек: балықшы бақпасындағы арпаөңіртерді таңарту Мақсат-міндеттер: орындаланған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету; экологиялық мәдениетті тәрбиелеу. "Тауық қорасындағы түлкі" жиналыс-коғамдық ойыны. Мақсат-міндеттер: жалтарып жылдам жүгіре білуге, жинамдарды үлестіруге дағдыландыру; күш-жігерді шапшаңдықты, шыдамдылықты дамыту. Аланның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін орын сызылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын балалар жиналады. Аланның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орын сызылып, түлкіні сомдайтын бала саямақпен таңдалады. "Тауықтар, жем шаптым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенте шығады, жүреді, ұшады, жем шоқиды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі" інінен шығып,	"Қанжылы мен ауайым" Отыр қайда тұрады? - Қанжылының пайласы қандай? Отыр қалыңды қайда өткізеді? - Қанжылы туралы қандай тақыптар, жұмбақтар, әңгіле білесің? - Неліктен қанжылы дорігер Айболит деп атайды? Қанжылының денесі сопақ денесі, аяққа қызыл немесе қызғылт сары түсті, қара нүктелермен безендірілген. Ол етіліктен жорғалай алады, тігті ұзақ қалыңдыққа да ұшып кете алады: оның кішкентай қанаттары бар, ал астында қатты қоңыр мөлдір астарлар бар. Құстар мұндай түске ие жәндіктердің жеуге болмайтынның бізеді. Қанжылы - жартықан, ол ауылшаруашылығына өте пайдалы басқа жәндіктерді жейді, сондықтан адамдарға үлкен пайда әкеледі. Қанжылы алаң қабығының астында, қуысында, жерге түскен жапырақ арасында, т.б. жерлерде қыстайды. Қанжылы өсімдік бітесі, сымыр, бүрге-шіркей,	"Айгөлек" әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айгөлек жүзі дөңгелек. Осы тоқтың ішінде, Алар атты ел (Асан атты ұл) керек - деп шақырады. Алар құш жемей жүгіре барып, қолдарын үлгі ету керек. Қолдарын үге алмаса, сол тоқты қалады. Үлгі қанып кетсе, екі тоқтың қай біреуі, қуып жетіп ұстау керек. Өзінің тобынан балалары ұстап алса өз тобын қайталан келеді. Олай болса, бұл баланың өткі шапшаңдығын, күштілігін нұсқарымыз. "Қайсысы жеңіл?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: қоршаған орта жайлы білімді жетілдіру, сұрыптарға жауап беру, қайсысы жеңіл: қауыста немесе қауыр? т.б. "Аласақ үйрек" үйреніп ұлттық жиналыс-коғамдық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін, күш-жігерін, шыдамдылығын дамыту. Алаңда бір аяғымен жүре білуді жетілдіру, мына сөзден кейін осындай қозғалыс жасау: "Қуыпшықты, ойын басталды".
--	---	--	---	---

мысалы көбіен ойындармен жинастыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар	көпшілік ойындар "Қарлығаштар" босады. Бір ойыншыны сапымен арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың аралынан ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "зығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қулайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Еркін ойын: "Құстардың ұшуы" Мақсат-міндеттер: көңілділікті бағдарлау қабілеттерін дамыту Жеке жұмыс: тепе-теңдікті сақтап сызықты басып жүгіру Еркін ойындар.	тауықтарға шабады, ұстап алуға ұмтылады. "Тауық пен балапандар қорға қаша жөнеледі" "Ұсталымды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Балалар "қора" сызығынан асып кетсе, "түлік" ұстай алмайды. Ойын "түліктің іні толғышына" қайталанса. Босқа "түлікті" ойыну үшін, ойнамақты қайта қолдану керек болады. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен күшті біріктіре отырып, секіру қабілетін дамыту. Еркін ойындар.	жанырақ бүргесі, өріскені, және т.б. ұзақ жандытарды дейді. Дидактикалық ойын «Сипаттама бойынша тап» Мақсаты: жандытарды сипаттама бойынша таңу қабілетін бекіту немесе басқа жандықті сипаттау. Қосымша ойын «Шалғамдықта үш сайым» Бастапқы стартта оранды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап өтуге үйрету; шыдамдылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. Елбек: қар салғыштан шымылған қорды жинастыру. Мақсаты: қорды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттің қалыптастыру.	ойын шарттарын сақтау (екі аяғын ақтар жерге қойыну керек). "Жалғаш" қосымша ойын-жаттығуы. Мақсат: міндеттер бастаушымен және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре (өскіре) білу қабілетін жетілдіру Еркін ойындар.
---	---	---	--	--

Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабылжтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңлерін түрін, қолдарын сабындып, суды жан-жаққа төгіпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнадың алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толым қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.
-------------------------------	---

Гигиеналық таралар	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаны игеру жетілдіру Тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық, үстел басында тыныш болу әдетін дамыту Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет пайдан бар! Товаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаны игеру жетілдіру Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелге отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері. Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәмім толып піскенде, Қауыпсыз сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тараймын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаны игеру жетілдіру Майлықты қолдану, нанды қосып табу, орындықты игеру, тамақ үшін алғыс айту, ауылды шаю. Тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кетінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаны игеру жетілдіру Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кетінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиқымын түсірмей жүзді, үлкендерге алғыс айтуды үйретуді Жалғастыру. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәм бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сөні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Мақсат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаны игеру жетілдіру Үстелге дұрыс отыру, ұқалыты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту; тамақтану мәдениетін жетілдіру Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсең, Қой ішінде көк ісок, Жақсы бала малсақ, Жамаң бала ұй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ, Жақсы бала малсақ, Жамаң бала ауылсақ. (Л.Жансүгіров) (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Түскі асқа дайындық	Балалардың тыныш ұйымы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Түскі ас	Ұйымдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйымдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған Ояған балалармен жүргізілетін дұрыс, қалғаны ояған кезде қосымша) Жалпақ тағамды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру: - асықпай жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - асықтар тітілген қолданмен бір-біріне массаж жасау. (дене тәрбиесі)				
Күндізгі ұйқы	Серуентпен оралу кезіндегі ескертулер: - ұқалымен шығар алдында, аяқ-көмді, қалталарды құм-қоянстан қыю; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап күргену; - гимнастика ғынымытықпен, есікті тарс жалпай жүру.				

- серуенге шыгарылган жабдыктар мен ойыншыктарды белгилі жерге тізіп қою;
Балалардын жүйелі түрде жылдам пешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру.
Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазартқанша жуа білу дағдысын дамыту.
Айнанан алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанда дайын түрінде келуге машықтандыру.

Ұйқыдан түру	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Тоқат, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт төк болар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері. Көркем сөз Нан анасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып піскенде, Қауымыма сыймаймын. Ақ қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Майлықты қолдану, нанды қосыпнау, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, ауызды шаю. Тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Қасықты дұрыс қолдану, дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қиымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйретуді қалыптастыру. Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай өмірдің сөні бар (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттер: әдептілік пен гигиенаға икемін жетілдіру. Үстелге дұрыс отыру, ұқыпты тамақтану, тамақты қасықпен ғана қабылдау, майлықты қолдану қабілеттерін бекіту, тамақтану мәдениетін жетілдіру. Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсың, Қойға қарай жүтірсең, Қой ішінде көк ісек, Жақсы бала малсақ, Жаман бала ұй күшік Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жақсы бала малсақ, Жаман бала ауызсақ. (1.Жансүттегі) (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Бесін асқа дайындау. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Мәдени-гигиеналық дағдыларды нақты қалыптастыру: қолды дұрыс жуу, жеңілдік түрініз, қолды жуған кезде суды елеңге толтуға болмайды, қолды сүлгімен құрғатып	Гигиеналық дағдылар Балаларда мәдениетті қалыптастыру: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға үйрету дәстірхан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту Көркем сөз Тамақтану әдебі,	Гигиеналық дағдылар Қолды ұқыпты жуу қабілетін нығайту: сабынды көпіршікті, жақсыдан жуыныз, сүлгімен құрғатып сүртінгі, балалардың денсаулығын жақсарту.	Гигиеналық дағдылар Ұшпақпен тамақшыны екінші тағамға қолдану дағдыларын жетілдіру, оларды дұрыс ұстау, майлықтарды ұқыпты пайдалану Көркем сөз

	сүгілігіз. Көркем сөз Алға жайып тұз-дәмін. Келтіреді үй сөкін. Ол халқымын ақ жағы. Жақсы дәстүр маржаны. Көңейіл де арайлы. Осы жерден тарайды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ас ішуге тұрайық. Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай. Тазалықты ұғайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жатқа біздер білеміз. Дастарханаға отырып. Жемімді түземіз. Ас атасы ақ нанды. Қадірлейміз шапшаймыз. Тамақтану үстінде. Асықпаймыз, саспаймыз. Сүгілімен де орынды. Пайдалана аламыз. Шапысқы мен қысықты. Қалай ұстаймыз қарығыз. Тамақтану тәртібін. Үстінатын баламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	қолдарын дұрыс жууға үйрету. серуендеуден кейін. дәретхана. тамақтанар алдында неге қолды мұқият жуу маңызды екенін түсіндіру. Көркем сөз Тазалап жүр тісіңді. Кішкене де ыңғайлы. Тіс щеткасын пайдалану. Тазалауға болмайды. Щеткасымен басқа адам. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Келеді бір бақтаға. Алды көпті 100 бала. Бірге отырып ас ішіп. Бірге ойнайды далада. 100 қолтест жасайды. Арнайы 100 балаға. Түсте жатып дем алып. Кешке шығар далаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Жұмбақтар шешу" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: белсенді сөздік қорындағы зат есімдер қорын кеңейту. Ойын барысы. Балалар орындақта отыр. Тәрбиеші жәндіктер туралы жұмбақтар жасырады. Жұмбақтың жауабын тапқан баланың өңі жұмбақ жасырады. Жұмбақты тапқаны және болжағаны үшін ол бір жетон алады. Жетон көп болған жеңіске жетеді. Балалар өздерінің жұмбағын ойлап табы алады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Кім мерген?" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды құмды дорбаларды басынан артқа тік нысанаға тигізуге	"Қасқыр қақпап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгірістен ұзындыққа секіруге, қолдың өткір толқынымен, теңгерімді сақтай отырып, серпілген аяғымен серпілдіріп жаттығу. Ептілікке, батылдылық тәрбиелеу. Ойын барысы. Алаңның ортасында бір-бірінен 70-100 см қашықтықта екі сызық жасалады. Бұл арық. Алаңның бір жағында ешкілер үйі орналасқан. Ойыншылардың барлығы ешкі - біреуі қасқыр. Ешкі үйде, қасқыр шүңқарда. Тәрбиешінің "ешкі, шапшаңға" деген белгісі бойынша ешкілер сайдап қарама-қарсы жағына,	"Өсімдікті керекті дыбыспен ата" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды фонематикалық естуді, шапшаң ойлауды дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші айтады: атауы «А», «К», ... дыбыстарынан басталатын өсімдіктер туралы ойла. Кім көбірек қонырау шалса, сол жеңеді (қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті) "Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Өз бетінше ойынды ұйымдастыра білуге дамытуды жалғастыру. ереженің орынасын және тәртібін орнату. (дене тәрбиесі) "От- су" қимыл-қозғалыс	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардан жылдың қай мезгілі екенін сұрайды. Жыл мезгілі төрт бөлектен тұрады, әр бөлікке сәйкес мезгілдердің ерекшелік карточкасы бар. Балалар жыл мезгілдерінің өзгерістері карточкасын алып сәйкес келетін мезгілдерге қойып шығады (мысалы қыс мезгіліне қарнырша, ақсала) т.б. (таным іс-әрекеті, зерттеу	"Болады-болмайды" (доппен) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтауды, ойлауды, зейінді дамыту. Тәрбиеші бір сөйлем айтып, балаларға доп лақтырады, балалар допты қағып алып, сөйлемді аяқтау керек. Жазда қырау ... (болмайды). Қыста қар жауады ... (болады). Жазда аяз ... (болмайды). Жазда тамшылар ... (болмайды). (қарым-қатынас іс-әрекеті, дене шынықтыру) "Дөңгелекті дақтыру" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа үйрету. Ойын барысы. Ойын

тырысып, лақтыруға үйрету. Көз, қол моторикасын дамыту. Жабдық: нысанға лақтыруға арналған сәмкелер. Барысы. Балалар 4-5 буынға бөлінеді. Бөлменің бір жағына сызғық салынып, одан 3 метр қашықтықта 4-5 бірдей нысан қойылады. Балалар, әр сілтемеден біреуі, сызғыққа шығып, нысанға тигізуге тырысып дорбаны лақтырады. Сонымен әр сілтемедегі ұнай саны есептеледі. (дене тәрбиесі)	арыстан секіріп жүтіреді (қасқыр ешкілерге тимейді), «ешкілер, үйге қайт» деген белгі бойынша олар арыстан секіріп үйге жүтіреді. Қасқыр арыстан шықпай ешкілерді қолымен ұстап ұстап алады. Ұсталғандар арықтың соңына қарай шегінді. 2-3 жүтіруден кейін барлық ұсталғандар үйге қайтарылады. Ұсталмағандардың арасынан тағы бір қасқыр тағайындалады. Ереже: шұңқырлан секіру. (дене тәрбиесі)	ойыны. Мақсат-міндеттер: жүргізушінің есептеуді таңдау талабын нығайту; белгі бойынша әрекет етуге үйрету. «От» бәрі отыра бастайды. «Су» айналым бойынша бір жаққа ағады. Ойында жолдастарының және өзінің ойын нәтижесін дұрыс бағалауға үйрету. (дене тәрбиесі) «Бағбан» сюжеттік-рөлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қонысты, суару, тазалау.	іс-әрекеті) Еркін ойын: "Дауысынан таңы". Мақсат-міндеттер балалардың есту, кейін қабілеттерін жетілдіру; ұйымшылдығына тәрбиелеу. Ойын барысы. Шенберде тұрған ойыншылардың бәрі ортаға шығып көзін бейлайды да, ойын басқарушы болады. Ал қалғаны: "Секір, секір!" - деген кім? Білгіш болсаң - таба ғой. Тауып ал да, өзің көп, Сол орынды ала ғой" - деген өлеңді айтып, шенберді айнала жүтіреді. "Секір, секір" деген сөзді педагог белгілеген бала айтады. Балалар осыны айтып болған соң, ойын бастаушы көзін ашады да, «секір» деп айтқан баланы табуға тырысады. Тапса, айтқан бала ортаға шығады да, ойын басқарушы болады. Ойын осы ретпен жүргізіле береді. (дене тәрбиесі) Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай».	дөңгелектерді көздеп лақтырудан тұрады, дөңгелектің диаметрі 15-20см. Ал таяқшаның ұзындығы 30-40см. Балалар қатарға тұрып 1,5-2метр ара қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірінен кейін бірі жалғастырып ойнай береді. (дене тәрбиесі) «Ханталапай» ұлттық аяқ ойынын ойнату. (дене шынықтыру)
---	--	---	---	--

		сипаттай алады. Балалар тұқымдарды іздейді, оларды жинайды және «орманшыға» көрсетеді. Көбірек тұқым жинап, жаңылтпаған жеңімпаз болады. (таным іс-әрекеті)		«Аударыспақ», «Саюна салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Түюк тастымах», «Күш сыныспақ», (дене тәрбиесі)	
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шарға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (жар, жаппыр, жел) көмеле өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көмелегі жағдайға сүйеніп отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Бақылау: "Көкөністер - тірі дәрумендер" (зерттеу, танымдық, қарым-қатынасы, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер туралы білімдерін бекіту (көкөністердің атаулары, олардың бөліктері), ұқсастықтары мен айырмашылықтарын таба білуге үйрету (ісі, дәмі, сыртқы түрі мен жанасуы бойынша) Көркем сөз Көкөністі көп ектік, Өссін, піссін деп ектік, Көктемде өскен көкөніс, Күзде берді көп өнім - Балалар, сендер жақсы білесіңдер, көктемде табиғат жаңаша күйге енеді. Жаңадан шөп шығып, өсімдіктер өседі. Осы кезде бау-бақшаны	Бақылау: "Көкөніс өсірушілер мен бағбаншардың еңбегі" (зерттеу, танымдық, қарым-қатынасы, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістердің аттарын жинақтау, жалпылауды дұрыс қолдану («көкөністер», «жемістер»); көкөніс өсірушілер мен бағбаншардың жұмысының мазмұны мен табиғаты туралы ойларын бекіту, көкөністер өсіру бойынша жұмыстардың жүйелілігі, машиналарды пайдалану және олардың көкөніс өндірісіндегі рөлі туралы балалардың білімдерін нақтылау. Ересектердің көкөніс бақтарындағы, бақтардағы, саябақтардағы жұмысына,	Бақылау: "Азық-түлік дүкеніне сахат". (зерттеу, танымдық, қарым-қатынасы, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістер туралы ойларды қорыту, көкөніс дүкеніндегі сағушының жұмысы туралы балалардың ойларын кеңейту - Біз бүгін витаминді сәтсіз көкөністер сатып алу үшін көкөніс дүкеніне экскурсияға барамыз. - Балалар, қайсылары дүкенге аналарыңмен бірге бардыңдар? - Онда не істедіңдер? (балалардың жауаптары). Педагог балалардан екі-екіден сан түзеуді сұрайды, содан кейін ол балаларға көмелегі жүріс-тұрыс ережелері, жол ережелері	Көкөніс бақшасындағы жұмысты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынасы, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: арамшөптерден бұрын жас көшеттерді бақылау, бақтағы өсімдіктердің барлығы бірдей емес екендігіне назар аударту, оларды салыстыру, мәдени өсімдіктердің арамшөптері мен көшеттерінің арасындағы айырмашылықты көрсету - Арамшөп шөптері мәдени өсімдіктердің өсуіне жаман әсер етеді, қоректік заттарды, ылғалды алып, күн сәулесін жауып тастайды. Арамшөптерді тамырымен жұлып, бақшадан алып тастау керек. Не үшін?	Күннің, күн сәулесінің қозғалысын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынасы, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: жаңбыр табиғатын алуан түрлілігі, көкжиектер туралы түсініктерін кеңейту; қызығушылыққа тәрбиелеу, табиғаттағы өңгерістер мен күннің позициясы арасындағы байланысты орнату қабілетін дамыту; жаңбыр табиғатын алуан түрлілігі туралы түсініктерін кеңейту. Жұмбақ Жаңадан бір нәрсе бар аяқ қалты, Ұнады көпке дейін дамыл таппай (Күн) Әсіресе күн жоғары болған кезде ыстық болады Таңертең және кешке күн

баптап, көкөністер отырғызамыз. Көкөністердің бірнеше түрлері бар. Адамдар оларға су құйып, бағтайды. Әрбір көкөніс дәнегімен (тұқымнан) пайда болып, өседі. Біздің күнделікті жеп жүрген тағамдарымыз - көкөністер сол бау-бақшаның өнімі. Көкөністердің адам ағзасына пайдасы мол. "Бақшашылар" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: бақшаны топтасып жинауға балаларды ұйымдастыру.

Ойын ережесі: тәрбиешінің белгі беруін күтіп, эстафетаны жалғастыру. Еңбек: бақшадағы жұмыс. Көкөністерді жинау.

Мақсат-міндеттер: бақшадағы көкөністерді жинауға ат салысып, ересектер мен жолдастарына белсенді түрде көмек көрсеткен балаларды мадақтау.

"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.

Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушінің мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу.

Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек.

Жүргізуші былай

көкөністер мен жемістерді ауыл немесе қаланың көшелерімен тасымалдау, оларды дүңгіршектер мен дүкендерде, көкөніс базарларында сату бойынша бақылау жүргізеді.

Сабақта көкөністер мен жемістердің 5-6 түрі дайындалады, көкөніс өсірушілер мен бағбандардың еңбек құралдары бейнеленген суреттер жиынтығы, сонымен қатар кейбір ауылшаруашылық машиналары (трактор, қызылша жинайтын комбайн, картоп отырғызушылар және т.б.) дайындалады, көкөністер мен жемістер туралы жұмбақтар.

Сабақтың басында педагог көкөністер мен жемістерді балалармен бірге тексеріп, балаларды «көкөністер» мен «жемістерді» жалпылауды жіктеуге және түсінуге машықтандырады, олар туралы жұмбақтар ойлап табуға үйретеді.

Педагог балалармен көкөністер мен жемістер қайда өсетіндігі және оны қим өсіретін туралы түсініктерін тиянақтайды ауыл тұрғындары, көкөніс өсірушілер мен бағбандар

туралы еске салады.

Педагог бірге балалар дүкенге барады, содан кейін көкөніс бөліміне апаратын.

- Балалар, біз дүкеннің азық-түлік бөліміне келдік.

- Мұқият қарап, дүкеннің осы бөлімінен не сатып алатынымызды айтыңдаршы?

Балалар дүкен терезесін мұқият қарап шығады, көкөністер мен жемістерді атайды.

Дүкеннің осы бөлімінде көптеген түрлі көкөністер сатылады.

- Көптеген түрлі көкөністер сататын дүкеннің мұндай бөлімі қалай аталады?

- Дал солай, көкөніс бөлімі.

Тәрбиеші: балаларға көкөністер мен жемістерді көрсетеді, балалар көкөністер мен жемістердің аттарын атайды және қысқаша сипаттама береді.

Тәрбиеші: Балалар, дүкенде жұмыс жасайтын, тұтынушыларға қызмет көрсететін адамның кәсібінің атауын есте сақтаңыздар ма?

- Дұрыс, бұл мамандық сатушы деп аталады. Сатушы өте қажет жұмыс, қиын, өйткені сатушы әр өнімнің қанша тұратындығын, көкөніс бағасынан қанша әкелінгенін білуі керек. Әр өнімді дұрыс өлшеу керек.

Арамшөптерді тап Жердегі барлық өсімдіктер қажет, егер олар адамдарға қажет болмаса, онда құстар, жәндіктер, жануарлар олардың тұрғынымен қоректенеді. Табиғатта бәрі бір-бірімен байланысты, әр шөптің жүзі, табиғаттағы әр гүл кездейсоқ емес, бір нәрсе немесе біреу үшін өседі.

Қорытынды: арамшөптер отырғызылған өсімдіктердің қалыпты өсуіне кедергі келтіреді.

Жұмбақтар

1. Бақшада өседі, көп өнімдерін береді. (Көкөніс)
2. Жер астында жез қазық, Жеуге болар ас қазық, (Сәбіз)
3. Әр желінің асты толған көк қоян, Жал болғанда көк қоянды жеп қоям. (Қияр)

Эксперименттік іс-әрекет "Бақша арамшөптен арылмаған жол пайда не болады?"

Тәжірибенің мақсаты: бақшақ егін үшін арамшөптердің рөлін эксперименталды түрде көрсету.

Эксперименттің барысы: Балбақшаны жүйелі

төменірек болады, сондықтан ол онша мықты емес. Күннің шығуы мен бату уақыттарын бақылап отырыңыз. Күн бағытын жерді белгілеңіз.

Болжам

-Күн көгі жаз айларында бұлттаннан баяса жиілеуі болады.

- Күн құлақтаннан шықса, не боран, не аяз болады.

- Күн құлақтаннан баяса, ауа райы жылынуға бет алғаны. Тәжірибе: "Күн сәулесі".

Мақсат-міндеттер: заттың жарығы мен белінен бірнеше рет қалай көрсетуге болатындығын мысалмен көрсету, яғни оны көрінебейтін жерде көру.

Эксперименттің барысы: Күн шығатын күні балалар күнді "көңіге" қарайды. Оны қалай алуға болатынын талқылау (айнадағы жарық шығарылады). Олар қабырғадағы "көңіге" күн түскен жерде басқа айна қойса не болатынын біледі (ол тағы бір рет пайдаланылады). Балалар мұзталмаған сөздерінің дұрыс екендігіне тәжірибе арқылы көңі жеткізеді.

Еңбек: ағаштардан жерге түскен бұтақтарды жинау

жарыялайды:

- Ертең ауылым көшеді,
Уық-буың шешеді.
Қара қойым қашады,
Құмалағын шапашады.
Ақ санжық, көк санжық,
Арқан тарт, кілем арт!
Балалар "арт" сөзін естісе,
буны белгі деп түсініп, қол
ұстасып, тез тұруы керек.
Қайсысы қарсыны арқалап
кетсе, сол шарт қояды.
Қарсыласы айтылған үй
жануарының (құсының)
дыбыстағанын келтіреді.
"Көбелектер" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: сигнал
бойынша жүгіру бағытын,
тоқтамай, өзгерте білуге
машықтандыру; келістікті
бағдарлау, қимылдарды
үлестіру қабілеттерін
жетілдіру.
Педагог ойын барысында
"Оңға!", "Солға!", "Кері!",
"Алға!" деп, белгілер беріп
түру мүмкін.
Балалар кездейсоқ айтылған
белгілерді есті жүріп, жүгіру
бағыттарын жылдам өзгертіп,
ары қарай қимылдау тиіс.
Сондай-ақ, демалу кезеңін
ескеруге болады. Балалар
"Гүлдер!" атты белгі
бойынша өз орындарына
тоқтап қала алады.
Еркін ойындар.

оларды қандай өсіретінін
анықтайды, мамандық атауы,
жұмыс орны (көкөніс бағы,
егістік, бақ) туралы
білімдерін бекітеді. Көкөніс
өсірушілер мен бағбандар
үлкен оңым өсіруге тырысып
жатқанын баса айтады, олар
жақсы және тату жұмыс
істейді. Олар өсірген
көкөністер мен жемістер
қалаға әкелінеді, адамдар
оны дүкендерден және
базардан сатып алады.
Қалада тұратын ересектер
мен балалар дәмді
көкөністер мен жемістерді
жейді және ауыл
тұрғындарына жұмыстары
үшін алғыс айтады.
"Бақшаға не отырғызылып
жатыр?" дидактикалық
ойыны.
Мақсат-міндеттер:
балаларды заттарды
белгілері бойынша (өсу
орнына қарай,
қолданылуына қарай)
жіктеуге дағдыландыру, тез
ойлауды, есту кейінін
дамыту.
Балалар, сендер бақшаға не
отырғызатының білесіңдер
ме? Мен әртүрлі заттарды
атаймын, сендер мұқият
тыңдап жауап бересіңдер.
Егер мен бақта өсетінді
атайтын болсам, «иә» деп
жауап бересіңдер, ал егер

чекті дұрыс тегіс, ақшаны
санау керек. Дүкендер
таңертеңнен кешке дейін
жұмыс істейді, онда әрдайым
адамдар көп.
Сондықтан, сатушы жұмыс
күні қатты шаршайды, ал
егер балалар дүкенге
анасымен бірге келгенде әлі
де қызырлығып, айқайлап
жатса, онда сатушының басы
ауырып, есептеу кезінде қате
жіберуі мүмкін. Балалар, мен
мұны әрдайым есте
ұстауыңызды сұраймын,
өтінемін, дүкенде ешқашан
шу шығармаңыз және
сатушыны жұмысынан
алшақтатпаңыз. Өрнек, кет-
келген адам сынайы және
мұқият болған кезде риза
болады. Сондықтан дүкеннен
тауар таңдауға және сатып
алуға көмектесетін адамдарға
жақсы сөздер айтулы
ұмытпаныз, олар өте риза
болады.
Балалар сатушыға көрсеткен
қызметі мен жағымды
байланысы үшін, ал сатушы
балаларға сатып алғаны үшін
алғыс білдіреді.
Тәрбиеші:
- Осымен біздің атық-түлік
дүкеніне саяхатимыз
ақталды. Біз сапатқа қажетті
көкөністер сатып алдық. Енді
біз бақбақшаға оралып,
көкөністерімізді асханаға

түрде арамшөптермен
тағарту арқалы балалар
бір етінің кішкене
учаскесіне қол тигізбейді.
Біраз уақыттан кейін олар
арамшөптердің мәдени
өсімдіктерге қарағанда тез
өсетініне сенімді болады.
Соныңмен, жарықтан
жетіспеушілігінен зарапп
шетеді, өсуден
айтарлықтай артта қалып,
жұқа, әлсіз болады.
Себілген тұқымдарды
көру үшін оларды шөптен
үзак іздеу керек.
"Ақсақ үйрек" украин
ұлттық қимыл-қозғалыс
ойыны.
Мақсат-міндеттер
балалардың секіре білу
қабілеттерін, күш-шөгерін,
шымдамшынды дамыту.
Алаңда бір аяғымен жүре
білуді жетілдіру, мына
сөзден кейін осындай
қозғалыс жасау "Күн
шықты, ойын басталды"
ойын шарттарын сақтау
(екі аяғын қатар жерге
қоймау керек).
"Ыстық қартон" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: дөңгелек
шөптер бойымен берілуін
қадамсызды ету.
Ойыншылар шөптерге
тұрады, ойыншылардың
бірі дөңгелек қолына

Мақсаты: ғазалыққа,
ұқсаттылыққа тәрбиелеу
"Жаттарды жылжыту"
қимылды ойыны.
Мақсат-міндеттер: естілікті
дамыту.
Ойын барысы: жерге 8-10
метр қашықтықта 2-4
шөптер (диаметрі 30 см)
салынады. Бір шөптерге
бірнеше түрлі жаттар
орналастырылған
(гүлдер, текшелер,
ойыншылар), екіншісі бос
қалады. Бала бос шөптерге
жүріп, ересек адамның
белгісі бойынша осындағы
жаттарды бір шөптерден
екінші шөптерге бере
бастайды. Екі команда бір
уақытта ойнай алады.
"Осындай бола ма, болмай
ма?" дидактикалық ойыны.
Сұрыққа жауап беруге және
жауабын түсіндіруге
үйрету. Жалда қар жауа ма
"Күн шығып тұр, жаңбыр
жауып тұр".
"Өз бұрыңдағы тап" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Мақсат-міндеттер: гүлдерді
ажырата білуге, белгі
бойынша әрекет етуге
үйрету, жүгіру кейінде
жаттығу.
Еркін ойындар.

бақшада өспейтін болса, «жоқ» деп жауап бересіңдер. Кім хатө жіберсе, сол ұтылады».	алып барып, кешкі асқа жаңа салат дайындай аламыз. (Тәрбиеші жаңу жүргіншілер ережесін бадалармен бірге қайталайды!)	ұстайды. Музыка әуенмен немесе дабыл дауысы бойынша бадалар допты шенбер бойымен бір- біріне береді. Музыка тоқтаған бойда, қолында доп бар ойыншы ойыннан шығады. Ойын жетекше жеткен 2 ойыншы қалғанға дейін жалғасады. Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады. Еңбек: ағаштар түбін қопсыту.
Тәрбиеші: сөбіз. Бадалар. Иә! Тәрбиеші: қияр. Бадалар. Иә! Тәрбиеші: қымылпа. Бадалар. Иә! Тәрбиеші: өрік. Бадалар. Жоқ! "Тым-тырақшай" ойыны. Мақсат-міндеттер: бадаларды ойын шартына сай ойып білуге баулу; шаппандыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту.	"Тауық қорасындағы түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: жалтарын жылдам жүгіре білуге, қимылдарды үлестіруге дылдиандыру; күш-жігерді шаппандықты, шыдамдықты дамыту. Аланның бір жағында "тауық қора" орналасады. Ол үшін орын сынылады. Бұл жерге тауық, балапандарды сомдайтын бадалар жиналады. Аланның қарама-қарсы жағында "түлкінің іні" орын сынылып, түлкіні сомдайтын бала санамақпен тандалады. "Тауықтар, жем шаштым!" - деп жүргізуші (педагог) ойыншыларды алаңға шақырады. "Тауықтар мен балапандар серуенте шығады, жүреді, ұшады, жем шоқыды". "Түлкі!" деген белгі естілген кезде, "түлкі інінен шығып, тауықтарға шабады, ұстап алута ұқтылады". "Тауық пен балапандар қораға қаша жөнеледі". "Ұсталымды" деген - баланы қолмен түртіп қалу. Бадалар "қора" сызығынан асып	Допты беру кезінде лақтырмау; допты қолынан түсіріп алғандар ойыннан шығарылады. Еңбек: ағаштар түбін қопсыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарға күтім жасау, енбекке баулу. Еркін ойындар.
Балалар шенбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шенбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнекі, бадалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін бадалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағашпа, бадалар тез шенбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. Еркін ойын: "Қоқысөздер		

		дүкені". Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жеміс- жидектерді құрған мүсіндеу. Берілген ойын тақырыбында шығармашылық, белсенділік көрсеткендерді мадақтау; ойынға деген қызығушылықтарын қолдау және дамыту. Көкөністер мен жемістер туралы алған білімдерін бекіту.	кетсе, "гүзкі" ұстай алмайды. Ойын "гүлжінін іні толғапша" қайталады. Басқа "гүлжіні" ойнату үшін, санамақты қайта қолдану керек болады. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қозғалыс ойын- жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе- теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Еркін ойындар.	
Кешкі ас	Алдыңдағы кешкі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)			
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Сауалнама: "Балалық қандай жемістер мен көкөністерді қалайды?"	Ата-анаға кеңес: "Жеміс- көкөністердің денсаулыққа пайдалы ықпалы".	Фото көрме: "Биылғы біз өсірген көкөністер".	Ата-анаға кеңес: "Жемістер мен көкөністерді қалай жуу керек?" Хабарлама бұрышымен: "Компютты жасаудың ең үздік рәсімдері"

Мекеніміз: Бағдат Жердемурамова С.Х

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы: ЖШС-ті «Ақжайық» бөбекжай-балабақшасы
 Топ: мектепалды топ «Ақжөгершін»
 Балалардың жасы: 5 жастағы балалар
 Жоспардың құрылу кезеңі: 28.07.2025ж. - 01.08.2025ж. «Менің достарым»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	Әдептілік – әдемілік	Достық күні	Мейірімділік күні	Түрлі-түсті кемпіркөсак күні	Достық аллеясы
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы тәнертенгілік қабылдау мейірібікенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүхнәт болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірібікенің қарауына қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
Дидактикалық ойын «Табиғат және адам».	Дидактикалық ойын «Үш затты ата».	Дидактикалық ойын «Үш затты ата».	Қималды ойын «Аш қасқыр» (қазақтың ұлттық ойыны)	Қималды ойын «Допты ұста»	Қималды ойын «Доп кімге бұйырса»
Мақсат-міндеттер: балалардың адам не жасайтыны, табиғат адамға не беретіні туралы білімдерін жүйелеу.	Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтастыруға үйрету.	Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтастыруға үйрету.	Мақсат-міндеттер: балалардың жүгіру дағдыларын жетілдіру.	Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, жылдамдықты дамыту.	Мақсат-міндеттер: зейінді, ептілікті, сигналға жылдам жауап беруді дамыту.
Ойын барысы: «Адам не істеді?» - тәрбиеші сұрақ қойып, бір затты ойыншылардың біріне береді (немесе допты лақтырады).	Ойын барысы: Бір нысанда қандай заттарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б.	Ойын барысы: Бір нысанда қандай заттарды атауға болады: гүлдер, құстар және т.б.	«Аш қасқыр» — кең жазықта ойынатын халықтың ең көне ойындарының бірі. Ойынға қатынасатындарға шек қойылмайды. Адаммен ойынға жылдан жастар орталықтарынан біреуін «аш қасқыр» деп белгілейді.	Ойын барысы: Бұл ойынды үш адам ойнайды. Екі ойыншы бір-біріне қарама-қарсы 3-4 м қашықтықта орналасқан допты өз араларына лақтырады.	Ойын барысы: Бұл ойынды үш адам ойнайды. Екі ойыншы бір-біріне қарама-қарсы 3-4 м қашықтықта орналасқан допты өз араларына лақтырады.
Шенбер бойымен бір-біріне затты немесе допты береді.	«Тұймедақ, раушан, жүгері гүлі» (қарым-қатынас іс-әрекеті)	«Тұймедақ, раушан, жүгері гүлі» (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Сонан соң аланың бір шетінен шенбер сызып, оны қасқырдың алаңы деп атайды. Осының бәрін орындап болған соң, ойыншылар өздеріне басқарушы етіп бір	Үшіншісі олардың арасында тұрып, допты ұстап алуға немесе ең болмағанда қолын допқа тигізуге тырысады. Егер бұл сәтті болса, ол допты лақтырған адаммен ауысады.	Үшіншісі олардың арасында тұрып, допты ұстап алуға немесе ең болмағанда қолын допқа тигізуге тырысады. Егер бұл сәтті болса, ол допты лақтырған адаммен ауысады.
Шенберді аяқтағаннан кейін тәрбиеші жаңа сұрақ қояды: «Табиғат нені туғызды?».	«Домини» дидактикалық үстел үсті ойыны.	«Домини» дидактикалық үстел үсті ойыны.	«Домини» дидактикалық үстел үсті ойыны.	«Домини» дидактикалық үстел үсті ойыны.	«Домини» дидактикалық үстел үсті ойыны.
	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы	Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы

Ойын шебер бойымен жалаңасалы: жауап бере алмаған бала шеберден шығып, оны өткізіп жібереді. Бірақ егер ол сөзді ойын тауып, атаса, оны қайтадан ойынға қосады. (таным іс-әрекеті) Қызыл ойын «Алмұртты жою» Мақсат-міндеттер: тегіс-теңдік сияқтау, допты лақтыру дағдысы. Ойынға қатысушылар 2 топқа бөлінеді. Біріншісі - «алмұрт», балалар орындақта тұрады. Екінші топтың ойыншылары «лақтырушылар», әрқайсысы бір-бір доп алады және орындақтан 5-6м қашықтықта сапқа тұрады. Белгі бойынша «лақтырушылар» кезек-кезек допты лақтырып, «алмұртты» құлатуға тырысады. Ойын 5-6 рет ойналады, құлаған барлық алмұрт саны есептеледі. Алмұртты көп қаққан топ жеңеді. (дене шынықтыру)	білімдерін дамыту, пысықтау; сөйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру, қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. (таным іс-әрекеті) Еркін ойын «Күн мен түн». Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, жылдамдыққа баулу. Балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір - бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі топ та жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуышылар қатарына қосылады.	ойыншына тағайындайды (дене шынықтыру) “Фигура жаса” қимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру Ойын ережелері. Балалар барлық ойын алаңында жүгіреді. Сигнал берілген кезде олар тез орында тұрып, қандай-да бір қатыпқа келу: шалқайып отыру, қолдарын көтеру аяқтарын көтеру т.б. Тәрбиеші кімнің фигурасы қиындығы екенін атап өтеді. Жыл соңына қарай ойын күрделене түседі, оған топтық фигуралар енгізіледі - жүлпен, үш. Сонымен қатар, балаларға белгілі бір позициядағы фигураны ұсынуға кеңес беріледі: тек тұру, төрт аяғымен тұру, отыру т.б. (дене тәрбиесі)	лақтырар алаңда бақаларды доппен қимыл жасауға шығарады допты жоғары лақтыр, төмен түсіру, оны ұстап алу т.б.) (дене шынықтыру) “Домино” дидактикалық үстел үсті ойыны Мақсат-міндеттер: баланың тонталар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сөйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.	Мақсат-міндеттер. Қолды ұсақ моторикасын, ойлау, сөйлеу, еске сақтауды дамыту Педагог балаларға тапсырманы оқып отырып, саусақтарды қимылдатып көрсетеді. Біздің топта ұлдар мен қыздар дос (қолдың саусақтары өзара бірігіледі). Кішкентай саусақтар біз сендермен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу). Бір, екі, үш, төрт, бес (саусақтарды шынықтырып бастап бір-біріне тигізу) Санауды қайта бастаймыз! Бір, екі, үш, төрт, бес! Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, домалатамыз). Санайық жанаша Бір, екі, үш! Желбірейді жалауша, Достықта біздің күшіміз. Ол қолымыз бес саусақ, Сол қолымыз бес саусақ. Оларды атап шақырап, Әрқайсымын аты бар. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шыңдыр шүмек, Кішкене бөбек. (қарым-қатынас іс-әрекеті)
--	--	---	---	---

	Еңбек: алаңды газарту. Мақсат-міндеттер: тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қонысыту, қажет болған жағдайда суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім жасау, оларға қамқорлық жасауға бейімдеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: ағаштардың топырағын қонысыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге дағдыландыру; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қонысыту, қажет болған жағдайда суару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге күтім, қамқорлық жасай білуге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Салмақ тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дымыту жаттығулары кешені. 1. Бастанқы калып: дене тік, кол белде. 1 - оңға алдым жасап, колдарым жапына жіберу; 2 - бастанқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 2. Бастанқы калып: аяқ алшақ, дене тік, кол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолды басына қою; 2 - бастанқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын). 3. Бастанқы калып: дене тік, кол белде. 1 - 2 - отырып, колдарым алға созу; 3 - 4 - бастанқы калып (жаттығу 5 рет қайталанатын). 4. Бастанқы калып: тік тұрып, колды белге қою; 1 - алға еңкею, колдарды екі аяқтың ұшына тигізу; 2 - бастанқы калып (жаттығу 6 рет қайталанатын). 5. Бастанқы калып: дене тік, кол белде. 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау (дене тәрбиесі)				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты тазаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай,	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты тазаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты тазаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты тазаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау.	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты тазаласыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне

	балаларға көмектесту арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесту).	қарай, балаларға көмектесту арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесту).	қарай, балаларға көмектесту арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесту).	Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесту арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесту).	қарай, балаларға көмектесту арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесту).
Таңғы асқа дайындық	Гигиеналық дағдылар Пышақпен нанға май жағу қабілетін шығайту.	Гигиеналық дағдылар Жеке гигиена ережелері туралы білімдерін бекіту, балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды жүйелі түрде жүзеге асыруға деген қызығушылығын сақтау, тазалық әдеттерін қалыптастыру, жеке бас гигиенасына деген он көзқарасты тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Майлықты қолдануды үйрену, нанды қосып алу, орындықты итеру, тамақ үшін алғыс айту, аузыңды шайып алу, тамақ қабылдауға жағымды қатынасты тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Мәдени тамақтану дағдыларын қалыптастыру: тағамды тоқпенің, сорпаны нанмен жеңің; майлықты қажеттілігіне қарай қолдануға үйрету.	Гигиеналық дағдылар Тағамның қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру: тәтті, тұзды тағамдардың аттарын бекіту.
Таңғы ас	Көркем сөз Дәмді таза ұстап, Шоғылтамын ағымен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар. Үлгідеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қозу сүтті беремін, Мысық пенен күшкіке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан, Тосап беремін араға. Таңғы ботқа беремін. Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Жуан тамақ алдында, Жуан тамақ соңында, Жуан ұйықтар кезінде, Жуан тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын – қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ірімшікті кеміріп, Тышқан отыр жеріңіз. Мысық сүтті ішіп -ап, Бет жумайды ерніп. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесең, Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Жақандарымды немен және қалай қуантуға болады?». «Кішкентай көмекшілер». «Менің жақсы істерім». Әңгімелесу. (қарым-қатынас іс-әрекеті)	Балалар дос, достық туралы түсінік қалыптастыру. Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа диалогтік көріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында	Денсаулық, салауатты өмір салты, мейірімділік туралы әңгімелесу (қарым-қатынас іс-әрекеті) «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі әліне	«Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар өткізу, шарларға сурет салу, «ең көңілді шар» конкурсын жариялау.	Қоршаған әлеммен танысу, ойын-жаттығу. «Тақайым гүлдер» Мақсат-міндеттер Түлкі туралы білімдерін кеңейту, оқу іс-әрекетіне

	"Әдебиеттік – әлемдік" туралы көркем шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Дидактикалық ойын «Досыма достық лебізім». (қарым-қатынас іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Гүлдей жайқалайық, өсейік" Мақсат-міндеттер: Балаларды дұптан аттап бір жанымен жүру, жылдамдыққа, кегіздер арасымен жүре отырып, жүрумен алмастыра отырып 100-120 м қашықтыққа жүгіру; 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға нықтан асырып, он қолмен лақтыру дағдыларын дамыту; сап түзеуден үш қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамытуды жалғастыру; жұптасып тұрып шайбаны бір-біріне сырғанату іскерліктерін жетілдіру.	«достық» ұғымын нығайту. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Жалпыру. «Досыма сыйлық». (шығармашылық іс-әрекеті) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Үш торий" орыс халық ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру, кейіпкерлердің мінез-құлықтарымен таныстыру; жағымды, жағымсыз жақтарын ажырата білуге үйрету; тілін, сөздік қорларын дамыту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу. Музыкадан ойын-жаттығу "Ай сәулем" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту. Достық туралы ән тыңдау, бірге айту. (шығармашылық іс-әрекеті)	сақат, пікірталас. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сурет салудан ойын-жаттығу "Күшікке арналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Трафареттің көмегімен көпқабатты үйдің суретін салуды үйретуді жалғастыру; техникалық дағдыларын дамыту; трафарет және қарымдәлден (қара) суреттің нобайын салуды меңгерту; композиция сезімдерін дамыту суреттің элементтерін парак бетіне үйлесімді орналастыруды, бейнені қоршаған өмірден алған әсерлерінің негізгі элементтерімен толықтыруды үйрету; өз туған қалаларына, үйлеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімдерін тәрбиелеу.	түрлі-түеті шардан кемпірқосақ құрастыру. (шығармашылық іс-әрекеті) Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Гөздел Құтжабаева "Гүлдер таласы" ертегісі." Мақсат-міндеттер: Балалардың гүлдер туралы білімдерін кеңейту, бақша гүлдерін жабайы, орман гүлдерінен ажырата білуге үйрету ертегінің мазмұнымен, кейіпкерлерімен таныстыру, ертегіні тыңдауға, ертегі бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту, есте сақтау қабілетін, ұсақ қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту; ертегіні оқыта отырып балаларды достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; табиғатқа, гүлдерге сүйіспеншілікпен қарауға оларды қамқорлауға тәрбиелеу.	қызығушылығын арттыру, сөздік қорын молайту, тілдің белсенділік қызметін арттыру. қоршаған ортаны, табиғатты сүйіп аялай білуге тәрбиелеу. Табиғи материалдардан құрастыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекеті) Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Құмырадағы гүл" тақырыптық пластилинография." Мақсат-міндеттер: Құмырадағы гүл көркем бейнесін ермексазбен бейнелеу техникасын қолдануды үйренуді бекіту; тегістеу, ермексаздардың түстерін араластырып, тегіс беткейге (қатты қағазға) жағу тәсілдерін бекіту; кескішпен жұмыс істеуді үйренуді бекіту (жапырақтың сызықтарын салу); қатты қағаздың бетіндегі вазаға бейненің сыртына шығармай гүлдер композициясын жинауды ермексазды мұқият пайдалануға, материалды үнемделеуге тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйеніп				

отырып таңдайды.

4. Балалар өзлігінен кінеш, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.

Күнделік серуен Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жасыл табиғат арасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсану қабілетін дамыту. - Күннің жылы, созылуына байланысты өсімдіктерде қандай өзгерістер болды? (Аула жасылданып, әлем болды, барлық жерде жасыл шөптер бар, қайың мен терек гүлдейді). - Өсімдіктердің сыртқы түрі қалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар, жапырақтар, гүл бүршіктері пайда болды, бұл әсіресе шөптесін өсімдіктерде айқын көрінеді). - Жапырақтардың пішініндегі, олардың түсі мен көлеміндегі айырмашылықтарды табиғат. (Мысалы ирис жапырағы қияншың немесе үйеңкі жапырағынан елзүір үйеңкі, дегенмен, ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғанда өте аз.) Болжам. қайыңдан көптеген	Теректің қыл-қыбырларын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: ағаштар туралы білімдерін бекіту; әр түрлі ағаш түрлерін ажырата білуге үйрету; өсімдік тіршілігіне қызығушылықты арттыру. Ақ үлпектерден тұратын ағаштарға назар аударыңыз. Бұл қандай өсімдік? Ақ мақта мата сияқты, бұтақтардан іліп, ауада ұшып, жерде жатады - бұл теректің үлпектері. Көктемнің ағы мен жаздың басында бұтақтардан ұшып, үлпектер ауадан зиянды заттарды ұстайды, басқа өсімдіктердің тозаңдары, шан мен кір және жерге түседі. Қазіргі уақытта көптеген адамдар мұрыннан су ағып, жөтеледі: бұл теректің үлпектеріне аллергия дейді. Бұл ауыс емес, адамдар нас ауа мен тозаңға аллергиясы бар. Тәжірибе «Температураға байланысты топырақтың жағдайы» Мақсат-міндеттер: топырақ жағдайының ауа-райына тәуелділігін анықтау. Тәжірибе барысы. Шуақты	Табиғат әсемдігін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балабақша айналасындағы ең көрікті жерді таңдап, бақылау жасау. Табиғаттың сұлу көріне бабалардың қызығушылық сезімдерін арттыру. Табиғат байлығын қорғауға тәрбиелеу. Әр жыл мезгіліне қарай табиғаттың өз сұлулығы, әсемдігі болатынын айтып түсіндіру. Бағыттаушы сұрақтар қою арқылы «Тірі және өлі» табиғаттың өзара байланысын түсіндіріне көмектеседі. Шөптің қырауы, жапырақтардың түсуі (гүлде) ағаштардың бұтақтары, үйлердің шатырларын, айналасы ақ қар жапқан (қасты) жер көрсетеді (көктем) айналасы қызыл - жасыл гүл, аспан шайдай ашық (жаз). Көркем сөз Жаз келіпті дегенше, Алма пісіпті дегейсін. Бақшамаңда ендеше, Алма теру көбейсін. Жұмбақ мену: Қайнамай піскен, Асықпай түскен. (Жеміс-	Гүлдерді бақылау (сарыгүл, қосмез, жолбарыстық далагүл) (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: Мәдениетті өсетіндермен жабайы өсетіндерді салыстыру. Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ашық көк, қызыл болады; тәнертен гүл түбірі ашылады, кешке жабылады; түстердің молшылығы және атуан түрлілігін менгерту. Мәдени және жабайы өсетін гүлдердің ұқсас белгілерін байқап, тәрбиешінің басқаруымен балалар мынадай қорытынды жасауы мүмкін: гүлдің мәдени формасы ірі, бақта өсетін гүлдер түстері жағынан әр түрлі, себебі оларды адамдар күтім, бағтайды. Гүлдердің әсемдігін	Нәркесгүлді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: өсімдіктермен танысуды жалғастыру. - Бұл гүлдер қалай аталады? - Бұл гүлдер кімшеңтай, тостағаншасы және 5 біріктірілген жапырақшалардан тұратын королла, бүршіктері қызылт, ал ашымаған гүлдері сары орталы ашық көк, олар ысғал мен жарықты жақсы көреді. Нәркес - ерте көктемде гүлдейтін шөптесін, піяштық өсімдіктердің бірі. Қазақстанда нәркесің көбіне сары, ақ түстері кездеседі. Нәркес жұпар иісінің арасында «басын айналады, есентірету» деген атауға ие болған. Нәркесгүз наурыз, сәуір айларында мешектейді, гүл жарала. 1 үлдеу күндері 20-25 күнге дейін созылады. Гүлдері жай күлгелі және гүлшары болып екіге бөлінеді. Нәркесгүз - піяштық гүлдердің ішіндегі ең ерте гүлдейтін өте әсем гүл. Ол бір түбінен бірнеше гүл ашады. Басқа піяштық гүлдер бір түбінен бір ғана
--	---	---	--	--

шырындар алып жатса – жаз жанбырыла болады; желсіз орман шу шығарса – жанбыр болады. Тәжірибе: “Күн заттарды көптіреді”. Мақсат-міндеттер: күннің заттарды жылғыту қабілетін ашу. Материал: қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш. Тәжірибе барысы: қуыршақ киімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез көбетінін қалағалау; құмды жәшікке сулаңы және серуендеу жөнінде оның көбуін қалағалау. Балабақша ғимаратына күн және көлеңкелі жактарына қолды тигізу. Қорытынды: күн заттарды жылытады. Дидактикалық ойын «Жалырағына қарай ажырат». Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіндер, қай топ дұрыс	күн жерді зерттеп көру, көзмен ұстап көргізу; жылы (күн оны қыздырды), құрғақ (қолыңды ұсақталады), түсі (ашық қоңыр), жерді суару (жанбыр жауған сияқты); оны қайтадан ұстату, зерттеу. Жер қарайды, ынталанды, балалар саусақтарының ұштарымен басады - ол жабысқақ болып, бір-біріне жабысады. Суық су топырақты салқындатты. Еңбек: ағаштардың топырағын қопсыту. Мақсат-міндеттер: ағаштарды күтуге үйрету. Дидактикалық ойын «Жалырағына қарай ажырат» Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері бойынша тануға үйрету. Зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Келіндер, қай топ дұрыс	жолдас) “Қарақұс пен балапанлар” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің бұйрықтарын тиімді білуге үйрету, зейінді дамыту; шапшаңдылық, ағырлыққа, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойыншылар “қарақұс” пен “тауықты” санамақ арқылы таңдайды. Қалғандары “балапанлар” болып ойынға қатысады. Олар “тауықтың” артына тізіліп (6-8 бала болып) тұрады. Ойын алаңының бір шетінен қарақұстың “ұясы” сызылады. Педагог: “Қарақұс!” деп, белгі берген кезде, “қарақұс” “тауықтың” артында бір-бірінің белінен ұстап тізіліп тұрған балапанлардың ең соңғысын ұстап алуға ұмтылады. “Тауық” болса - екі “қанатын” (екі қолын) екі жамқа соза, балапанларын қорғаштайды. Балапанлар да қарақұсқа алдырмауға тырысады. Олар тек тібекті бұзбауға тиіс. Ұстанған балапанларды “қарақұс ұясына” алып кетеді. Екі-үш балапан ұсталған соң ойын жүргізушілер қайта сайланып, ойын қайта	қалықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса, сонша жинау. Жұмбақ Құлшырса, қадірлейді, аялайды, Құраса, сыпырғышқа жарамайды. (Гүл) Мақал-мәтел Күңсіз гүл өспес, күтсүз ұл өспес. Көркем сөз «Көктем келді гүл алып» Ө. Тұрмажанов Көктем тілін ұтайық. Қызғалдақты терейік. Теріп үйге келейік. Көбелектей кінгітен. Гүлді көріп сүйінген. Қимылды ойын «Аю және ара» Белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Еңбек : топты әсемдеу үшін гүлдерді жинаймыз. Әсемдікті сезіне білуге, гүлдерді түбіріз жұлға, бірлесіп еңбектенуге тәрбиелеу. “Қандай гүл екенін ойлап тап ?” дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту.	гүл шоғын жарса, олардың арасында тұрған наркестузі бір түбірінен үш не төрт сабақ гүл шоғымен көзге түседі. Осыған қарап, қазақ оны «көп басты гүл», «көп сабақты гүл» деп те атайды. Түсіне қарап «құбылғу», «түстігіз» деп те ат қойған. Биіктігі 30-40 см аралығында болады. Үйле, бақшада, аулада, гүлзарларда көптеп өсіруге болады. Хош иісті гүл, оны үйде өсіргенде ғажайып хош иіс таратып тұрады. «Ағаш» дидактикалық ойыны - ойын әрекеттері, жүргізуші жыл мезгілін атайды, балалар ағашты, жыл мезгілін әр түрлі етіп бейнелейді. Еңбек әрекеті: құм жөшігіндегі құмды қопсыту. Мақсат-міндеттер: балаларды, өздеріне тиісті ойындарды ойнау үшін, қолайлы жағдайларды жасауға бейімдеу. Жабдыктары: күрекшелер. “Сокыр теке” қазақ ұлттық қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеністікті бағдарлау, қимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірілеріне келергі
--	---	--	--	--

мүхлет қарауды, содан кейін жердегі бірдей жанырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Көңілдер, қай топ тұрақ жанырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жанырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштан қасына жиналған немесе көп жанырақ жинаған топ жеңіске жетеді. Қимылды ойын «Аншы мен қояндар». Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын мазмұны. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аншы» дегенде қояндар үйлеріне жүтіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тіткен қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.	жанырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жанырақтары сәйкес ағаштың айналасына жиналады. Бірінші болып ағаштан қасына жиналған немесе көп жанырақ жинаған топ жеңіске жетеді. Қимылды ойын «Аншы мен қояндар». Мақсат-міндеттер: балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. Ойын мазмұны. Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: «Аншы» дегенде қояндар үйлеріне жүтіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тіткен қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады.	басталады. Педагог ойынның алдында балалармен қауіпсіздік ережелерін қайталау керек. Еңбек: аулағы сыпыру. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Керекті құралдар: Сыпырғыш, күрекше, қорыппа. “Үш табан” қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, еңгілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық түскен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәлкек, бүк, ішік) “үшуга” кіріседі (көмбелен алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбегегі тігуші асықты атады. Осылай болмаған жағдайда,	Өзіндік іс-әрекеті: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау. Ойын ойнау кезінде белсенділік таңыта білуге тәрбиелеу.	жасамауға дағдыландыру; түйсік, кейін қабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. “Соқыр текені” санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң “текені” ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айналуы сұрайды. Балалар осы кезде: “бір, екі, үш! Соқыр теке, бәді ұста!” - деп “соқыр текені” қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. “Соқыр текенің” міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны тақып, есімін атау. Педагог балалар тым алшақ қашып кетпес үшін, үлкен шеңберді сызып қояды. Ойыншылар сол шеңберден аспай ойнау керек. Шеңберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстындып, таңылып жатса, “соқыр теке” болып, ойынды жалғастырады. Қимылды ойын «Түс және аралар» - жүтіру жаттығулары, белгі бойынша әрекет ету, сөздерге сәйкес қимылдар жасау.
--	--	---	---	--

			асық ату, бөрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады.		
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа ғыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабыдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жеңістер түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармағымен және ортаңғы саусақтарымен ұстап, сүз саусағымен үстінгі жағынан ұстап, қолды шанышқысының орнын өзгертіп, тек қолды сәл бұрап әр түрлі тағам түрлерін жуу керек.	Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері.	Балаларды өз бетінше киінуге, аяқ киім киюге үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда шкафтан киім алу және оны шешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру.	Үстелдегі тағамға назар аудару; үстелде отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыс; этикет ережелері.	Қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тағалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы.
Түскі ас	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз	Көркем сөз

	Күн бойы қызыққа, Батамызды қаламыз. Қынысынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем, Көрсесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тамақтың алды-артында, Қолыңды, бала, жуып жүр. Ас ішуді "ракетпен" Аяқтау туралы біліп жүр. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Тиін жаулақ жаралы, Ешкі ілеп жеп барады. Құстар дәлді шоқиды, Үлу отыр көкжиеп. Сүйекті жеп күшігім, Ара балды сорады. Жемге тойған бұлауым, Қамауды тұр қорала. Ботқа жеймін дейсің бе? Қазір жасап беремін. Сүт ботқасын көп жесен, Жылдам өсіп кетесің. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Нан апасы бидаймын, Елге астық сыйлаймын. Дәнім толып өскенде, Қауызыма сыймаймын. Ақ, қарамын, сарымын, Мен өнімді тарымын. Халқым еңбек сіңірсе, Қайтарамын қарымын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Сырттан келіп үнем, Сабынмен қол жуады, Таза болды мұғалдай, Тағамға қол созады. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Күндігі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау.				
Ұйқыдан тұру	Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау; жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпесін астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянган балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянган кезде қосылады) Жалпақ тағанды болдырмау үшін денсаулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайылық. Бесін ас.	1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиесінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиесінің немесе басқа баланың көмегі.				
Тәрбиесі мен балалардың еркін әрекеті	"Қай өсімдік?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың өсімдіктер туралы білімдерін тиянақтау. Педагог себеттен өсімдіктерді алып, балаларға көрсетеді. Ойын барысы. Мында дәрілік өсімдіктер бар. Мен сендерге бір өсімдікті көрсетемін, ал сендер бұл туралы білетіндеріңнің бәрін айтуың керек. - Ол өсетін жерді ата (батпақ, шалғындық, сай). Мысалы,	"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту. Балаларды өсімдіктерді түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Ойын барысы. Балалар гүлдердің көп таңдауы бар дүкенге келеді. 1 нұсқа.	Үстел-үсті ойыны: "Өсімдіктер, жануарлар" (лото). Мақсат-міндеттер: ойын біздің планетамыздың жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстырады, ой-өрісін кеңейтеді, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және оларды белгілері бойынша топтауға үйретеді. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында	"Қарап ал да, есіне сақта" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды көрген суреттерді есіне сақтап, көз алдына елестете отырып әрқайсысын ретімен атап шығуға жаттықтыру. Ойын барысы. Үстелде төрт-бес өсімдік қояды. Педагог естеріне сақтап алуды ұсынады. Педагог балаларды көздерін жұмуға шақырады және	"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - қояр, қолтырауын, жапырақ, алма, қойлек, ағаш. Кен - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған

гүймадақ (гүл) жақпа, жолжолкен (тек аяғы жоқ жанырақтары жиналады) көктемде және жаздың басында, қаламай көктемде, ол жай өсіп келе жатқанда жиналады (2-3 баланың әңгімелері) Қимымды ойын: "Кім артық?" Максат-міндеттер: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үйрету. Ойын шарты: балалар екіден шеңбер құрып тұрады, ал, сынары жоқ бала шеңбер бойымен жүтіріп, сынарымен тұрған баланың артына барып тұрады. Енді бұл топта үш бала болады. Бірінші бала шеңбер бойымен жүтіреді де, өзіне басқа топтан серік іздеп табады. Ал, ол топтың алдындағы бірінші бала өзі және жаңа серік іздеуге кіріседі. Сөйтіп, ойын әрі қарай жалғасады. Сюжетті-рольдік ойын «Супермаркет», «Сән сазоны»	Үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жанырақшалары бар табақ бар. Балалар өздеріне ұнаған жанырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жанырақшаларға түсі бойынша да, пішін бойынша да сәйкес келетін гүл табады. Сюжетті-рольді ойын "Супермаркет". Максат-міндеттер: балаларды өз ойын жоспарын құрастырумен үйлестіруге үйрету, ойын барысында ролдерді ауыстыру. Балаларды қоршаған өмір туралы білімдерін ойындарда кеңірек қолдануға шақыру, диалогтік сөйлеуді дамыту. Ойын әрекеттері үлгісі: супермаркетке келу; қажетті тауарларды сатып алу; менеджерлердің кеңестері; сату туралы хабарландырулар; сатып алу үшін төлем; тауарларды орау; супермаркет директорымен немесе әкімшісімен жанжалды жағдайларды шешу.	логикалық ойлау, бақылау, зейін, есте сақтау дамыды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. "Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны Максат-міндеттер: балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, осы орнына қарай өсімдіктерді топтастыру. Балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және бөленділіктерін дамыту. Көрнекіліктер: бақ пен бақшаның, жеміс пен көкөністердің суреті. Ойын шарты: бақ пен бақша салынған	өсімдіктердің бірін алып тастайды. Балалар көздерін ашып, қай өсімдік жоқ екенін табу керек. Ойын 4-5 рет ойналады. Әр уақытта үстелдегі өсімдіктердің санын көбейтуге болады. "Гүлдерді күтеміз" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру. Гүлдердің түрлерін (көпжылдық, біржылдық, пияз тұрмдас, шөптесін, тұқымдас гүлдерді) ажырата білуге үйрету. Гүлдер сұлулық белгісі екенін, оларды күтіп-баптап, қамқорлыққа алу керектігін түсінді. Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дәл гүлдерін галлонын қасына ізіп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.	жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. "Экологтар" сюжетті-рольдік ойыны. Максат-міндеттер: жағдай тұтызу және әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын қалыптастыру. Ойын әрекеттері үлгісі: объектіні таңдау, аймақтың карталарымен, жоспарларымен жұмыс жасау; экологиялық паспорттарды зерттеу; экологиялық жағдайды зерттеу (су, ауа, топырақ үлгілері және т.б.); айыппұлдарды ұсыну; экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс; суретке түсіру; бұзушылықтарды түсіру. Құрал-жабдықтар: жоспарлар, карталар, жер бедерінің сызбалары, «Қызыл кітап», халаттар, сабақташылдар, бейнекамера, әр түрлі жануарлар мен өсімдіктердің
--	--	--	---	--

					толқужағтары. Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал», «Арқан тартыс», «Білектесу», «Алтын сақа».
Серуенге дайындық	Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; кінәу бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді жинайды алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Серуен	Ауладағы өсімдіктерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді сипаттауға, олардың арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды атап өтуге үйрету; тірі және жаныс табиғат арасындағы байланысты көруге үйрету; пейзаждың сұлулығына тамсану қабілетін дамыту. - Күннің жылып, созылуына байланысты өсімдіктерде қандай өзгерістер болды? (Аула жасылданып, әлемі болды, барлық жерде жасыл шөптер бар, қайың мен терек гүлдейді) - Өсімдіктердің сыртқы түрі қалай өзгерді? (Жаңа бұтақтар, жапырақтар, гүл бүршіктері пайда болды, бұл әсіресе шөптің өсімдіктерде айқын көрінеді) - Жапырақтардың	Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды жазда жайқалған гүлдермен таныстыру; балаларға олардың қалай аталатынын есте сақтауға көмектесу; түсін анықтау қабілетін бекіту. Әңгімелесу. Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? (жаз) - Жазда бізді не қатты қуантады? Жылдың осы мезгіліндегі ең әлемі, түрлі-түсті және алуан түрлі табиғат қандай? - Қиың жарқын әлемі гүлдер бар екенін қараңдар! (гүлзарлардағы гүлдерге назар аудару) Көркем сөз Гүлім, гүлім, өсе бер, Әлемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп.	Жазда гүлдерді бақылау (жалғасы). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: гүлдерді құтуға, табиғатты қорғауға, гүл табиғатын бір бөлшегі екенін түсіндіру. - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма? Көркем сөз Гүл өсір сен бағында, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. "Айгөлек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Гүлзарларға экскурсия. Тұймедақ гүлін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған әлемге қызығушылығын арттыру, балалардың белгілі бір гүл - тұймедақ туралы білімдерін жүйелеу. -Балалар айтыңдаршы, балабақша әлемі ме? (балалардың жауаптары) - Ал балабақша аумағын кәсір, жаз мезгілінде не ерекше безендіреді? (балалардың жауаптары) - Дәл солай, гүлдер. Бүгін балабақшаға экскурсия жасап, гүлдер әлемінің әсемдігі мен алуан түрлілігіне сүйсінейік.Біздің гүлдер бар жерлеріміз қалай аталады? - Дәл солай, гүлзарлар.	Бақылау «Әсем гүлдерді вазаға салуға болады» (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: гүлді өсімдіктердің сұлулығын, оны сақталуға деген ұмтылысын қабылдай отырып, қуана білуге тәрбиелеу; адамдарға деген мейірімді қатынас және оларды қуантуға деген ұмтылыс; бөлмені гүлдермен безендіруді үйрену. Педагог балаларды гүлзарға алып келеді және оларды гүлдерге тамсануға шақырады. Біраз кідірістен кейін ол гүлге қарағанды сезімдері туралы айтады. Содан кейін ол балалардан гүлдер ұнайды ма, гүлдер неге әлемі, кім өзін бақытты сезінетінін сұрайды. Содан кейін адамдарға

піншіндегі, олардың түсі мен көлеміндегі айырмашылықтарды табындар. (Мысалы: ирис жапырағы қайыңнан немесе үйеңкі жапырағынан едәуір үлкен, дегенмен, ирис өсімдігінің өзі ағаштармен салыстырғанда өте аз.) Болжам: қайыңнан көптеген шырындар ағып жатса – жаз жаңбырлы болады; желсіз орман шу шығарса – жаңбыр болады. Тәжірибе: "Күн заттарды кептіреді" Мақсат-міндеттер: күннің заттарды жылыту қабілетін ашу. Материал: қуыршақ киімдері, доп, су құйғыш. Тәжірибе барысы: қуыршақ киімдерін күн шуақты жерде іліп қою, оның қаншалықты тез кебетінін қадағалау; құмды жәшікке сулағы және серуендеу кезінде оныат кебуін қадағалау. Балабақша ғимаратына күн және көлеңкелі жақтарына қолды тигізу. Қорытынды: күн заттарды жылытады. "Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойымы. Мақсат-міндеттері: өсімдіктерді белгілі бір белгі бойынша топтастыруға үйрету, балаларды өсімдіктерді белгілері	- Ата-аналар әрқайсысына өсім берді: Адалет, Мансур, Адиқ, Алия. Адамдар шатаспақ үшін, гүлдерге де, табиғат аттар мен өсімдер берді. Гүлдердің пішіндері мен түстері әртүрлі. - Біздің гүлдерге мұқият қараңдар. Онда өсетін гүлдерді танысыңдар ма? Тәрбиеші балалардың назарын түймедаққа аударады. - Бұл гүлдер түймедақ деп аталады. Олардың өсімдерін бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау) - Айтыңдаршы, балалар, олар қандай түсті? (балалардың жауаптары) - Енді балалар, біз басқа гүлдерге барамыз. Олар бархатты деп аталады. (түстері мен пішініне назар аударту). Ал мынау қалендула түлі. Бұл гүлдер емдік болып саналады. Осы өсімді бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау, және олар қандай түсті, кім бізге айтып береді? (балалардың жауаптары) - Мына гүлдер, балалар Петуния деп аталады. Осы өсімді бірге қайталайық. (хормен және жеке қайталау). Олар қандай түсті, кім бізге айтып береді? (балалардың жауаптары) - Енді келесі Флокс деп	Айгөлек ойыны кен алаңда өткізіледі. Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады: Айгөлек-ау айгөлек, Айдан жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдан жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек, Шолпан атты қыз керек,- дейді. "Шолпан" деген сөздің орнына басқа бір баланың немесе қыздың атын қойып айта береді. Қарсы топтағы шақырылған қыз не бала жүгіріп келген бойы тізіліп тұрған топтың әлсіз жерінен үзіп өтуге тиісті. Егер үте алмаса, сол топта қалып қояды. Ал үксе, өзі қалаған ойыншының бірін өз тобына алып қайтады. Ойыншылар түгел шақырылып болған соң, екі жақтың ойыншылары	біздің балабақша әр гүлді гүлдер салыңған әлемі гүлзарлармен безендірілген. Сендерге көптеген гүлдер танық, кейбірі туралы мен бүгін айтып беремін. - Балалар, гүлдер - бақыттың, мейірімділіктің, сұлулықтың белгісі. Сондықтан, көбінесе адамға жақсылық жасағысы келгенде, олар оған гүл береді. Сондықтан мен бүгін сыйлық жасағым келеді. Оларды тамашалап, мұқият қараңдар, оларға қол тигізе аласыңдар, хош иісін тіскеуге болады, бірақ мұндай сұлулықты бұзбау керек, сонда біз өз әсерлерімізді суреттерде көрсетеміз. (Балалар гүлдерге тамсаналы, кейбіреулері қол тигізеді, зерттейді, иіскейді) - Қазір жылдың қай мезгілі? - Жаз айларын ата. - Қандай ай? - Еңеге гүлзарлардағы гүлдер орман гүлдеріне қарағанда үлкен, әлемі болып өседі? Балалар: гүлзарлардағы гүлдерге қамқорлық жасайды, ормандағы гүлдері өзі	қуанып сыйлайтын, осындай сұлулықты сақтап, қорғау керек дейді. - Гүлдер ауламы безендіреді, бірақ егер бірнеше өсімдіктерді кесіп, оларды алаңға салса, онда олар болмені де безендіреді. Кишкентай гүл шоғын балабақша қызметкерлерінің біреуіне сыйға тартуға болады - гүлдер ұсынылған кезде бәрі өте риза болады. Балалар тәрбиешіге екі шағын гүл шоқтарын көсуге көмектеседі, оның бірі тоз болмесе, екіншісі сыйлық ретінде. Топта педагог балалармен бірге гүл шоғы ерекше әдемі болатын жер іздейді. Вазаны қайда қоюға болатынын балалардан кенес сұрайды: тоқтық болмеле, киім ауыстыратын болмеле, ишке жатын болме, үстелге, сөрете немесе шкафқа? Содан кейін балаларға тағы кімге гүл шоғын беру керектігін бірге талқылайды. Педагог балалармен бірге гүл шоғын береді. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру.
--	---	---	---	--

бойынша тауға үйрету. Жойқыл, естге сақтауды, ойылауды және логикалық ойлауды дамыту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу. Ойын барысы. Педагог балалар тобын бірнеше кіші топтарға бөледі. Әрқайсысы ағаштардың жапырақтарына мұқият қарауды, содан кейін жердегі бірдей жапырақтарды табуды ұсынады. Педагог: «Жәйіңдер, қай топ дұрыс жапырақтарды табатынын көрейік» дейді. Балалар іздеуді бастайды. Әр топтың мүшелері тапсырманы орындап, жапырақтарын сәйкес ағаштың айналасына жинайды. Бірінші болып ағаштың қасына жиналған немесе көп жапырақ жинаған топ жеңіске жетеді. “Өрмекші мен шыбын” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері: түрлі бағыттарға, қимылдарды үлестіре жүріп, жүтіре білуге дағдыландыру, тепе-теңдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар “өрмекшінің” сәлемат арқасы таяғайындайды. “Өрмекші” бала алаңымен ортасында тұрады, балалар белгі бойынша бір шеттен екінші шетке өтіп кеткенін біледі. “Өрмекшінің” міндеті - “шыбындарды”	аталатын гүлге барайық. (мүлкім балаларды гүлдің хосінін сезінуге шақырады). - Балалар, сендер осы үшін не істейсіңдер? (тамақ жейміз). Гүлдер де өседі. Қалай ойлайсыңдар, олар не иіледі? (гүлдер су «иіледі»). - Өрмекші, балалар, гүлдерге ыңғал - су керек. Адамдар оларды су құйғыштарымен суарды. - Енді гүлге мұқият қарап, оның не екенін айтайық. Тәрбиеші сабақты жапырақтарды, гүлдерді көрсетеді (гүлшоғыры, ортасы, балалармен бірге олардың түстерін анықтайды). - Енді біз суарғыштан барлық гүлдерді суарайық. Еңбек әрекеті: гүлдердің тұрқымыздың қиғаш қалтасына жинау. Мақсат-міндеттері: ұқынтылыққа, ыңықтылыққа тәрбиелеу. “Бөулер” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері: балаларды жүтіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүтіре білуге машықтандыру, қуғышы жете алмайтындай тырысу, еңгізді, қиғалыс жылдамдығын дамыту, достыққа тәрбиелеу.	сәлемат. Қай топтың саны көп болса, сол топ ұтқан болып есептеледі. “Ақ серек, көк серек” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; бағамдыққа, жылдамдыққа, жеделдік жүтіруге баулу, балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жерге бойынша ойында бастаған топтың балалары еңдетте өледі, айтаты. - Ақ серек, көк серек, біздің сізге кім жерек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобының шығып, екіндей жүтіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзін кетсе, бір баланы жетілеп ашырып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, ол сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау	өседі. - Иә, дәл солай. Гүлдер ұлқын болу үшін, оларды күту керек. Мұны қалай істейтінмізді еске түсірейік. Балалар жерді қау, тұқым себу немесе көшет отырғызу, жер құрғақшыда суару, топырақты қосып, арашөпштерден арылту. Көктем сөз. Үзін алсаң сен бір гүл, Үзін алсаң мен бір гүл. Не қалады сөйзәң, Қызыл - жасыл жерден бұла? Жайнап өсіп дағыла, Көздің жауын ала ма. Бірде - бірін құрғақша, Қасындағы балаға. - Балалар, түймедік гүлдің білесіңдер ме? - Түймедік гүлдің бейнесі қалай? - Түймедік гүлдің ортасы күннің көзі сияқты сары әрі дөңгелек болады. - Ая, күтешеді ая, сары әрі екі жолмен орналасып келеді. - Және қуы талғаймайды, хет келген жерде өсе береді. “Қойны мен табын” қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттері: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру, ойын	ойын желісінде белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру, шыдамдылыққа, зерттікке, жылдамдыққа баулу, күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Алаңның бір жағында қосымша көй қора қоршалы. Ойнаушылар сәлемат арқасы “қойшының” талғайып алады: қалғандары - “қойларды” сомдайды. “Қойшының” көзін байындайды. Балалардың біреуі (алғашқыда педагог) “қойшыдан” сұрайды: “Қойшы, қойшы, маған қанша қалам бересің?” “Қойшы” өз санын (онға дейін) айтады. Осы қимылдың “қойшы”, “Менің табылым қайда?”, - деп сұрайды. “Қойлар” (балалар) “Мә-мә-мә”, - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады. Егер “қойшы” балалардың бірін түртіп қалса, сұрайды “Қойым, қойым, өзіңді ата!” Ая ойнаушы, “қой” “Мә-мә-мә”, - деп дауысқан.
---	--	---	--	--

	қалмен түрткі ұстап алу Көңілді шыбындар Жан-жаққа ұшпалы. Өрмекші бұрышта Қармағын жаяды. - Көңілді шыбындар! Зуылдан ұшымдар! Д. Ахметова. Ойынның соңында "өрмекшінің" ұстап алғандарын саған алуға болады. Ойында екі "өрмекшіні" де тағайындап алуға болады. Балалардың дербес әрекеті. "Төмпешіктен төмпешікке секір" қимылды ойын- жаттығуы. Мақсат-міндеттер: белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе- теңдігін, күш-жігерін жетілдіру	- Сәлеметсіз бе! Кім боласың? "Боюшы": - Мен боюшымын. Үстінде баянған киімім Алыстан келемін. Бою үшін тегте беремін. "Боюды сатушы": - Түсі қандай боуды қалайсың? Осы кезде "боюшы" көз келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойдаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарей жалғасалы: - Боюдың бағысы қанша? - Бағысы бес (он, он бес, сегіз, бағысы тағы басқа) теңге. "Жүппен жарыса жүтіру" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі бойынша қолдарынан ұстасып жүппен жарыса шаппан жүтіруді бекіту.Құндылікті белсенді қозғалысын қызметінің қажеттілігін қалыптастыру	беру тіс. Қимылды ойын "Тығылмақ" Мақсат-міндеттер: балаларды шаппандыққа, қозғалушылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Санамас арқалы бір бала тығылған балаларды іздеуін болып тағайындалады. А.т. басқалары тығылалы. Тәрбиеші 10 - ға дейін санап болғанша, іздеуін бала көзін жұмып тұрады. Осы сәтте қалған балалар тығылып үлгеруі керек. Бірінші болып табылған бала, іздеуге көмектеседі. Осылай ойын жалғасын таба береді. Еңбек: гүл суару, арамшөптерді жоюу. Мақсат-міндеттер: гүлдерді күтуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру.	желсіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рольдерін ойнай білуге машықтандыру. шаппандыққа, жеректікке, жылдамдыққа баулу; күш- жігерін, төзімділігін дамыту. Балалардың біреуі (алдымен педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?" "Қойшы" өз санап (онға дейін) айтады. Осы қимылдастығын "қойшы" «Менің табытым қайда?» - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Ма-ма-ма...", - деп дауыстапды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды. Еңбек: гүлдерді суарып, тоннарақтарың қосыту. Мақсат-міндеттер: еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: күрекше, қолғап. Қимыл-қозғалыс ойыны "Насанаға тигізі" Мақсат-міндеттер: көзбен мөлшерлеу мен лақтыру күшін дамыту.	шығаралы "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстаған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала тапымдай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасалы.
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа нұсқа аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептік ережелері (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Үйге қайту	Балалармен бірге гүлдерге серуендеу. Онда пайда болған гүлдерді қарастыру. Балаларға гүлдер біздің жеріміздің сәні, оларды жақтауға болмайтынын айту, сонмен қатар олар көптеген қандықтардың көрек көзі екенін түсіндіру.				
Аға-анаға келес					

Мексеріңіз болсаңіз Жердишуратова С.Х.

БЕКІТЕМІН:

ЖШС-гі «Ақжайық» бөбекжай - балабақшасы

Менгерушісі

Б.Сансызбаев

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Тамыз айы

«Ақ көгершін» тобы

Тәрбиеші: Абдикаримова О

2024-2025 оқу жылы

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 04.08.2025ж. - 08.08.2025ж. «Ас атасы – нан»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	Алтын дән	Нан - дастархан байлығы	Нан болса ән де болады	Егіс алқабында	Жемістер мен көкөністер
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы таңертеңгілік қабылдау мейірбикенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбикенің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
"Саккүлак"	"Зоологиялық фриздер"	"Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ата" дидактикалық ойыны.	"Болады - болмайды"	"Сикырлы таяқ"	
дидактикалық ойыны.	дидактикалық ойыны.	ата" дидактикалық ойыны.	дидактикалық ойыны.	қозғалмалы халық ойыны.	
Максат-міндеттер: есту қабілетін дамыту.	Максат-міндеттер: балаларды антоним сөздері туралы түсінік	Максат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту	Педагог бір жағдайды атайды және допты балаға лақтырады.	Максат-міндеттер: балаларда танқырлық, естілікті дамыту	
белсенді сөздікті толықтыру, фразалық сөйлеуді дамыту.	сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау	Тет	Бала аталған жағдай орын алған жағдайда допты ұстап алуы	Жас және орта жастағы	
Қажетті құралдар: қалқа					

(тасалап тұратын нәрсе), конырау, сылдырмак, дабыл т. б. Ойын барысы. Тәрбиеші қалқаның артында тұрып, кезек бойынша жоғарыда аталған заттармен дыбыс шығарып және балалардан дыбыстың қандай заттан шыққанын табуын ұсынады. Дыбыстар бала оларды табу үшін, анық және кезектесіп шығуы керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті) "Қара сиыр" ұлттық қимыл-қозғалыс ойын. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; келістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу.	жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап зообакка орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. Көрнекіліктер: жабайы аңдар мен үй жануарлары. Ойын барысы. Зообакка әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастыр. (таным іс-әрекеті) "Заттарды пазл ішіне	ойлау қабілетін, зейінін тәрбиелеу, белсенділігін арттыру Ойынның барысы. Ойыншылар екі топқа бөлініп, әр түрлі табиғат көрінісі салынған бір-бір үлкен картадан алады. Жүргізушінің белгісі бойынша балалар жануарлар бейнеленген үлестірмелі карточкаларды үлкен картадағы салынған сурет мазмұнына қарай бос тор көздерге орналастырады. Кім бос тор көздерді толтырып, жануарларды дұрыс атаса, сол жеңіске жетеді. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Қимылды ойын: "Қу түлкі". Мақсат-міндеттер.	керек, егер олай болмаса, онда допты ұстап алудың қажеті жоқ. 1. Әкем жұмысқа кетті. 2. Пойыз аспаннан ұшып өтеді. 3. Мысық тамақ ішкісі келеді 4. Адам ұя салады. 5. Пошташы хат әкелді. 6. Қоян мектепке барды. 7. Тұздалған алма. 8. Бегемот ағашқа өрмелеп шықты. 9. Резенке малақай. 10. Үй серуенге шықты. 11. Шыны аяқ киім. 12. Қайың ағашында жаппақ өскен. 13. Қасқыр орманда жүреді. 14. Қасқыр ағашта	балалар (40 адамға дейін) ойнайды. Ойнау үшін ұзындығы 1 м таяқша қажет. Үлкен шеңбердің ішіне диаметрі 2-3 м шеңбер салынады. Жүргізуші (жеребе бойынша) қарды таяққа жабыстырады. Таяқшаны күзетуге күзетші тағайындалды », ол кіші шеңберде тұрады. Жүргізуші шеңберден тыс жерде ойыншының нөміріне өз қалауы бойынша қонырау шалады. Шақырылған адам «күзетшіні» қимылдармен алшақтатып, таяқ ұстауы керек. «Күзетші» оны ішкіне шеңбермен ұстап алуда немесе майлауға тырысады
---	---	--	---	---

достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады. Көбінесе ойынға кара зат таңдап алынады (ескі малакай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасушылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасушылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасушылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да барлығын табылған заттың төңірегіне	орналастыру" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту. (таным іс-әрекеті) "Тату, барлығы бірге" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: алаңның карама қарсы жағына тепе-теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. (дене тәрбиесі)	сигналдан кейін жылдам жауап беру қабілетін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар көздерін жұмып шеңберге тұрады. Тәрбиеші өтіп, біреуге тиіседі. Балалар көздерін ашып үш рет айтады: «Қу түлкі, сен қайдасың?». Осыдан кейін «түлкі» ортаға жүгіріп шығады: «Мен мұндамын!». Барлығы қашады, ал ол оларды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандар шетке жылжиды. (дене тәрбиесі)	отыр. 15) Кәстрөлде тостаған қайнап жатыр. Қимылды ойын «Аю мен аралар». Мақсат-міндеттер: сигнал бойынша әрекет ету, баспалдақпен дұрыс көтерілу, кейіпкерлердің іс-әрекетіне еліктеу қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Ойыншылар екі топқа бөлінеді - «аралар» және «аюлар». Сигнал бойынша «аралар» ызындап, шабындыққа бал жинау үшін ұшады. «Ара» ұшып кете салысымен, «аюлар» ұяға (құрсауға) көтеріліп, бал жейді.	Егер ойыншы таяқ ұстаса, ол ұпай жинап, орнына қайта оралады. Егер «күзетші» оны ұстап алса, онда олар рөлдерді ауыстырады. Ең көп ұпай жинаған - жеңімпаз атанады. (дене тәрбиесі) Қимылды ойын «Аққу-қаздар» Ойнаушылардың ішінен қасқыр мен бақташы таңдалып алынады. Балалардың қалғаны қаз болады. Аланның бір жағы бойына сызық сызылады, оның сыртында қаздар жүреді. Ол олардың жататын орны. Аланның шетінен орын сызып белгіленеді, ол — қасқырдың үңгірі. Бақташы қаздарды жиналуға шақырына
--	---	---	---	---

жинайды. Заттың иесі өз
затын қорғайды да,
басқалары оны алдап-
сулап, көңілін басқа
жаққа бұрып әлгі затты
тартып алуға тырысады.
Затты кім ала алатын
болса, сол затты тығушы
қызметін атқарушы
болады да, қалғандары
қайта шенбер құрысып
көздерін жұмады. Ойын
осы тәртіппен жүре
береді.
(дене тәрбиесі)

«Аюлар!» белгісі
бойынша «Аралар»
ұшып, орманға қашып
ұлгермегендерді
шағып алады.
Тістелген «аю» бал
жинау үшін
шықпайды.
(дене тәрбиесі)

айдап шығады. Қаздар
шалғында жүреді,
ұшады.
Содан кейін бақташы
былай дейді:
— Қаздар, қаздар!
Қаздар тоқтайды да
жауап береді:
— Га, га, га
Бақташы — Қаздар,
каздар, канкылдап,
Барасындар қай жаққа?
Қаздар: Айна көлі
жалтылдап, Жатқан
жасыл аймаққа.
Бақташы: Біздің жерге
түсе кет, Түсіп суын
іше кет.
Қаздар: Сіздің жерге
түсеміз, Түсіп суын
ішеміз.
Бақташы: — Болсын
онда жол жайлы!
Қаздар: — Бізге ол
жаққа болмайды.
Жолды тосып сұр
қасқыр, Тау бөктерден

				жүр қасқыр! Бакташы: — Олай болса қалаған. Жақтарына бар аман! (дене тәрбиесі)
Еңбек: алаңды сыпыру. Максат-міндеттер: ересектерге саналы түрде көмектесуге дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: аумақты тазартуда сыпырушыға көмектесу. Максат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту; еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту. Максат-міндеттер: гүлдерге күтім жасауда жұмысты соңына дейін тиянақты атқаруға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: балалармен бірге гүлзарларды бақылау, жел сынған гүлдердің бұтақтарын кесу, майыскандарын көтеру. Максат-міндеттер: табиғатқа деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: кіші топқа ойыншықтарды жинауға көмектесу және оларды топқа апару. Максат-міндеттер: кішіге қамқор болуға, еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.

Тапсырма
гимнастика

Салпақ түзілу: оңға бұрылып, алға жүру - жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қастына келтіру, бірнеше бағанға қайта
құрылу.

Жалпы дамыту: жаттығулары кешені

1. Бастапқы кезең: дене тік, көз белде

- 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу;
 - 2 - бастапқы қалып: (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады).
 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде
 - 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою;
 - 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).
 3. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде.
 - 1 - 2 - отырып, қолдарын алға созу;
 - 3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады).
 4. Бастапқы қалып: тік тұрып, қолды белге қою;
 - 1 - алға еңкею, қолдарды екі аяқтың ұшына тигізу;
 - 2 - бастапқы қалып (жаттығу 6 рет қайталанады).
 5. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде.
 - 1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау.
- (дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі бір-біріне	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету
--------------------	---	---	---	--	--

Таңғы асқа дайындық	Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі	Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі.	Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі.	Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі.	Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақты шайнау, тамақтану кезінде сөйлеспеу, сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі).
Таңғы ас	Көркем сөз Тағы міне, таң атты, Дайын дәмді тағамдар	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын	Көркем сөз Су ағазып шүмектен, Беті қолды жуамап	Көркем сөз Балаларға – тортамыз	Көркем сөз Дос бұл сабын, сүмен сеп,

	Үлпідеген тиінге, Жарып берем жаңғақты. Кою сүтті беремін. Мысық пенен күшікке. Түлкіге кою айран. Тыпқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан. Тосап беремін араға. Таңғы ботка береміз, Бақшадағы балаға. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Сұр қасқырдың табетін, Еерсе бізге асырып. Табетін біз қайтеміз. Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Мойын, мұрын, күлақты, Тазалатып тұрамын! (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын – қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Жиі-жиі жуып сен. Таңертен де кешке де, Жуып күндіз-кешке де, Жуып күндіз-түсте де, Жуып тамақ алдында, Жуып тамақ соңында, Жуып ұйықтар кезінде, Жуып тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. Көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді	«Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу. (қарым-қатынас іс- әрекеті) Нан кикымымен ауладағы құстарды көректендіру және оларды сыртынан бақылау. (шығармашылық іс- әрекеті).	Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау. (шығармашылық іс- әрекет) Наубайхана жұмысымен тааныстыру (қарым-қатынас іс- әрекеті, таным іс- әрекеті).	«Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс- әрекеті) «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен бетендіру. (шығармашылық іс- әрекет)	«Жемістер мен көкөністер» фестивалі; (шығармашылық іс- әрекет) Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы; (қарым-қатынас іс- әрекеті) Жансыру «Менің дәмді достарым» (шығармашылық іс- әрекет)

санау; Табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» (шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Елті бол!" Максат-міндеттер: Балаларды 4 м арақашықтықтан қапшықты тік нысанаға нықтан асырып, сол қолмен лақтыру; балаларда қысқа секіртпемен қос аяқтап секіру; арқаға қапшық қойып төрт тағандап еңбектеу дағдыларын жетілдіру; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, табанның ішкі жағымен, тізені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ адымдан жүру; жұптасып бір қатармен «үгіру; баянат (рэпорт)	зерттеу іс-әрекеті) Нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу (шығармашылық іс-әрекет) Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Ыбырай Алтынсарин "Бір уыс мақта" Максат-міндеттер: Балаларды әңгімені оқығанда мұқият тыңдап, сұрақтарға толық жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге үйрету; сөздік қорларын, тіл байлықтарын жетілдіру; диалог түріндегі сөздерді айта білуге дағдыландыру; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту. Музыкадан ойын-жаттығу ""Қызыл телпек және	әрекеті) Тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру. (шығармашылық іс-әрекет) Сурет салудан ойын-жаттығу ""Өнер Ханшайымына" арналған натюрморт" Максат-міндеттер: Балаларды суретте үлкен, орташа, және кішкентай аюлардан композиция құрап, ертегі кейпін бейнелеуді үйрету; сурет салу үлгілерін (дөңгелек және сопақ пішінді) бекіту; оларды контурдан шығармай, пропорцияны сақтай отырып, «түрту» тәсілімен бояуды меңгерту; қағаз бетінде бағдарлау біліктіліктерін бекіту;	Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Майя арасы" Максат-міндеттер: Балалардың жәндіктер туралы білімдерін кеңейту және бекіту, жәндіктердің атауларын, сыртқы белгілерін, олардың құрылымын бекіту; көру және есту қабілеттерін дамыту, тақырып бойынша балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жәндіктерге жақсы көзқарас қалыптастыру.	«Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. Құрастырудан ойын-жаттығу "Сикырлы орман." Максат-міндеттер: Үлгі бойынша құрастыруды үйрету, шығармашылық қиялын дамыту, «жоғары-төмен» және «үлкен-кіші» ұғымдарын ажырата білу қабілетін бекіту, табиғатқа құрметпен қарауға және оның сұлулығын сақтауға тәрбиелеу.
--	---	--	---	---

	кабылдау дағдыларын жетілдіру.	касқыр" шығармасы" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	қиялдарын дамыту; өз бетінше жұмыс істеу; е, ұқыптылыққа тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Күндізгі серуен	Тірі затты бақылау – баканы бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: бақа туралы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. - Баканың қандай? Оның терісі қандай?	Инелікті бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: инеліктің пайда болуы туралы білімдерін кеңейту; барлық тіршілік иелеріне мұқият және ұқыпты қатынасты	Құстарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: балаларды құстармен таныстыруды жалғастыру, олардың үйлерінің аттарын есте сақтау. Бақылау барысы	Қоңызды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: қоңызбен, оның өмір салтымен, тіршілік жағдайымен таныстыру. Бақылау барысы Қоңыздардың қалай	Сәбіз бен қызылшаны бақшада бақылау (зерттеу, танымдық, коммуникативтік іс-әрекет) Мақсаттар: көкөністерді өз бетінше салыстыру дағдыларын дамыту, толық пайдау жасау қабілеттерін

- Оның басында не бар?	дамыту.	Жазда құстар көп	жорғалайтынын	калыптастыру.
Бақалардың неше аяғы бар?	Көркем сөз	болатынына назар	карастыру, олардың	Көкөністердің өзіндік
- Алдыңғы және артқы аяқтардың айырмашылығы неде?	Ұзын құйрық инелік.	аулау, олар әр түрлі дауыста ән айтады.	кейбіреулері ұшалы	ерекшеліктері туралы
- Бақаның құйрығы бар ма? Дененің қандай ерекшеліктері оған суда жүзуге көмектеседі?	Инелікке тимелік.	балаландар туралы алаңдайды. Жаздың басында құстардың сайрағанын естисіз.	Қазақстанда 20 мыңнан аса түрлері кездеседі.	түсініктерді бекіту.
Неліктен оның саусақтарында өрім бар?	Верталетты жасады.	бірақ оларды көру қиын: олар өз ұяларында отырады немесе жасыл жапырақтарда қалықтайды. Олардың кішкентай балаландары бар, оларды тамақтандыру және жылыту қажет.	Денелерінің ұзындығы 0,3 мм-ден 155 мм-ге дейін. Екі жұп қанаттарының бір жұбы мүйізденіп, қанат жүйкелері жойылып, қатты элитра деп аталатын үстінгі қатты қанатқа айналған. Ол, негізінен, қорғаныш қызметін атқарады.	олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау; Адам еңбегіне саналы қарым-қатынас тәрбиелеу.
Неліктен оның көзі томпаған және олар оның басында орналасқан?	Инеліктен үйреніп.	Бұл не екенін кім табар? (Инелік)	Қанатының екінші жұбы жарғақты, біріншісінен ұзындау, тыныштық калыпта ұзынынан және колденеңінен бүктеліп үстінгі қанаттарының астына жиналып орналасады.	жағдайларды атау; Адам еңбегіне саналы қарым-қатынас тәрбиелеу.
-Бақаның терісі жұмсақ, жасыл түсті, оның тісі бар, олардың қосмекенділерге жататынын айқындау қажет, яғни ол суда да, құрғақта да өмір сүреді.	Педагог балаларға жұмбақ жасырады.	Үлкен бақырайған көздері бар	Қызметін атқарады.	Адам еңбегіне саналы қарым-қатынас тәрбиелеу.
бірақ уақыттың басым көпшілігін суда өткізеді	сұрақтарға жауап беруді ұсынады.	Бұл не екенін кім табар? (Инелік)	Құстардың қандай пайда әкелетінін айту, құстар мен жұлдызқұрттардың не істеп жатқанын байқау маңызды. Үлкен топ балаларының назарын жәндіктерді ұстап, қарағаншар қаншалықты жылдам ұшатындығына аудару	жағдайларды атау; Адам еңбегіне саналы қарым-қатынас тәрбиелеу.
- жүзеді, жерде секіреді.	Жүзген ізін байқалмаған.	- Неліктен инелік үлкен көзді және мұртшалары қысқа?	Қарлы аңтардың ұясын	Бакшада қандай көкөністер өсті? (Қызылша, сәбіз.)
тамақтану барысында ол тілін бірте-бірте	Жүдеу қызым қайқандаған. (Инелік)	- Инелік қай жерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді?	Ұшар алдында үстінгі	Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Жер бетінде жапырақтары өсті, ал жер астында — түйнектері.)
	2. Төрт қанаты бар, Инелік денесі бар.	- Инелік қай жерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді?	үстінгі қатты қанатқа айналған. Ол, негізінен, қорғаныш қызметін атқарады.	Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, мөлгіл, адамның күтімі.)
	3. Жүзген ізін байқалмаған.	- Инелік қай жерде тұрады? Ол не аулайды? - Ол не жейді?	Қанатының екінші жұбы жарғақты, біріншісінен ұзындау, тыныштық калыпта ұзынынан және колденеңінен бүктеліп үстінгі қанаттарының астына жиналып орналасады.	Сәбіздің қандай ерекшеліктері бар? (Сәбіз — ұзынша пішінді, қиылып сары)

сантиметрге жібереді.	такпақтар, жұмбақтар.	көрсетіп, олардың ұяға.	қанаттары көтеріледі	жапырағы бар.)
Тілі сұйық кілегейімен	ертегілер білесіндер?	балаландарға тамақпен	де, астынан екінші	Қызылшаның қандай
жабылған. оған шыбын.	-Инелік төрт торлы	қаншалықты келетінін	жүп жарғақты	ерекшеліктері бар?
масалар жабысады.	қанатты, іші ұзын	айту. Жазда құстар	қанаттары жазылып	(Қызылша — домалақ
күрттармен және	жәнішке. Инелік тез,	балаландарын	шығады.	пішінді, қызыл түсті
шыңжыр табандармен	ептілікпен және	жәндіктермен	Жұмбақ	көкөніс, жасыл
коректенеді. Артқы	жалтарып ұшады, ал	коректендіреді,	Ұшқанда өлең	жапырағы бар.)
аяқтары, алдыңғы	оның руль тәрізді	осылайша өсімдіктерді	айтады,	Бұл көкөністерден не
аяқтарынан әлдеқайда	созылған денесі оған	сақтауға көмектеседі.	Қонғанда жер қазады,	жасауға болады?
ұзындау, сондықтан ол	ұшуда қалаған бағытын	Дидактикалық ойын	Мұны ойлап көріңіз	(Салаттар, борш.)
жүре алмайды, ол	сақтауға көмектеседі.	«Дауысынан таны»	Шешімін кім табады?	Қызылша мен сәбіз
секіреді. Балаларға	Инеліктің үлкен көздері	Максаты: жеке	(Қоныз)	қандай пайда әкеледі?
бақаның пайда	бар, олар оған жем	дыбыстардың айтылуын	Көркем сөз	(Оларда дәрумендер
әкелетінін атап өту: зиян	іздеуге көмектеседі, ал	бекіту.	Қоныз, қоныз,	көп.)
келтіруші- шыбын-	мұртшалары қысқа,	Тәрбиеші құстарды	қонызым,	Зерттеу жұмысы:
шіркейлерді жейді.	көрінбейді. Олар өз	атайды, балалар	Өрмелеген қонызым.	Сәбіз бен қызылшаның
Бақаның пайда	өмірінде үлкен рөл	дауысын салады.	Қыбыр – қыбыр	тұқымдарын анықтау
әкелетінін, күрт	атқармайды. Инелік -	Еңбек: ауланы сыпыру.	жүріспен,	(түсі, көлемі).
құмырсқаларды	жыртқыш жәндік. Ол	Максаты:	Қоныздар қырға	Топта тұқымға
жейтінін, өсімдік	шіркейлер, масалар,	енбексүйгіштікке,	шығады.	отырғызу үшін
жапырақтарын және	қоныздармен	бастаған ісін соңына	Қоныз шықты ағашқа,	қызылша мен сәбізді
сабағын жейтінін атап	коректенеді, оларды	дейін жеткізуге	Артында оның	қазып алу.
өту керек.	табанды лаптар	жауапкершілікке	баласы.	Бақылау екі топ
Мақал-мәтел	ұстайды. Күзде	тәрбиелеу.	Күн шапағын	арасында сайыс
Бақа баптағана	инеліктер құрғақ	"Қасқыр қақпан" қимыл-	шапайды,	түрінде
Балмақ көліне	жапырақтардың	қозғалыс ойыны	Қоныз үйге қайтады	ұйымдастырылуы
Көркем сөз	астында жасырынып,	Максаты: балаларды	Дидактикалық ойын	мүмкін, әр топ өз
«Бақа» С. Оспанов	немесе ескі шіріген	бірлесіп, ойын шартына,	«Сипаттама бойынша	көкөнісін қорғайды.

-Билесің бе, баканы. Бака деп неге атады? -Өйткені олар әрдайым «Бақ-бақ» десіп жатады. Кимылды ойын: «Бакалар». Алаң бойынша алға секіре, төрттағандап қозғалуға үйрету, орыннан ұзындығына секіре білуге үйрету. Секірулерді табиғилық, жеңілдік және жаттығуларды орындауды дәлдік дегеніне жете жетілдіру. Енбек: құм салғыштан шашылған құмды учаскеден жинастыру. Мақсаты: учаскеде құмды өз ынтасымен жинастыруға үйрету; тазалыққа және ретке келтіру әдеттің қалыптастыру. "Ғұты аулаушылар" кимыл-қозғалыс ойыны Мақсаты: балаларды	ағаштардың қабығындағы тесігіне тығылып, көктемге дейін ұйымқайды. Дидактикалық ойын «Жұмбақтарға шешулер» («құрт- құмырскалар») Мақсаты: жұмбақтарды шешуге талаптандыру, шешуін табу кезінде белсенді болу. Енбек: гүлдерді суару. Мақсаты: қоршаған әлемге құрметпен қарауға тәрбиелеу. "Аңшылар мен қояндар" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, кимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш- жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші" болып саналып, екі топка бөлінеді. Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қақпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қақпан" құрайық. Берік қақпан сынбайды, Қасқырларды ұстайды. Қасқыр, қасқыр келіп көр! Қақпан, қақпан, берік	тап» - тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды. Мақсат: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табуға үйрету. Енбек: ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату. (танымдық іс-әрекет) "Жапалақ" кимыл- қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай кимылдауға, жалтарғы жылдам жүтіруге немесе бір орында қозғалмай тұруға дағдыландыру	оның жақсы жақтарын көрсетеді. Енбек: аула тазалаушыға алаңды тазартуға көмектесу. Мақсат-міндеттер: үлкендерге көмектесуге деген ұмтылысты дамыту. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу. *"Үшінші артық" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша ойнауға, зерек, шапшаң болып, кимылдарды үйлестіріп, жылдам жүтіруге, кеңістікті бағдартай білуге дағдыландыру.
--	---	--	--	---

ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, кимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды. "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортанғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жетіске жеткенді табады.	Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "анины" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: "Аншылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аншылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: "Қояндар шықты шалғынта, Секіреді қуана	бол! Соңғы сөздерден кейін қақпа-балалар қолдарын жоғары көтереді. Осы сәтте "қасқырлар" шеңберге кіріп керіп, жүгіріп жүреді. Ойын басқарушының (педагог немесе бала) "Қақпаны жап!" десе, "қақпа-балалар" қолдарын тез түсіріп, отыра қояды. "Қасқырлардың" міндеті, қақпа жабылғанша, шеңбер сыртына ытқып шығып кету. Егер шеңберден дер кезінде шыға алмаған балалар қалса, келесі айналымда олар "қақпаға" қосылады. Өтіп кеткен балалар "қасқырлар" болып, ойынды жалғастырады. Ойынның шартын бірақ	кимылдарды үлестіріп, зерек болуға бейімдеу; әділ ойнауға тәрбиелеу. Санамақ арқылы "жапалақ" тағайындалады. "Жапалақтар" өз "ұяларында" жасырынып тұрады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" рөлдерін сомдайды, ойынның басында белгілі жерде де жасырынып отырады. Жүргізуші (сондай-ақ балалардың бірі): "Тан атты! Күн шықты! Тышқанлар мен шымшықтар алаңда!" - деп, ойынның басталуын жариялап, осы кезде ойыншылар ойын алаңына жүгіріп шығып, бір-біріне	достыққа тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары "Асық тігін ойнау" Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, кимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары. «Алшы» ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, еске сақтау, сөйлеуді, кимыл ептілігін дамыту. Балаларға ұлттық ойындарды ойнауды үйрету, ережені сақтап, бір-бірін құрметтеуге тәрбиелеу. *Қазақ халқының ұлттық ойындары «Ес тас» ойыны
---	---	--	---	--

Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Дидактикалық ойындар «Кім бұл тап?» Мақсаты: сипатты белгілері бойынша учаскеде қоректенетін, құрт құмырскаларды, құстарды, өсімдіктерді бейнелеп айтуға үйрету; заттың белгісі мен әрекетін білдіретін сөз құрамын ұлғайту.	Бір-біріне сәлем береді. Тәтті шөппен қоректенеді "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Қимылды ойын «Секіруге үлгер», «Батпақтағы бақа». Мақсаты: жүгіру, секіруді үйретуді жалғастыру.	өзгертуге болады: екі бала, өз қалаулары бойынша. ойыншыларды "қақпа" және "қасқырлар" тобына келісіп таңдайды. Қимылды ойын: «Көңілді торғай» Мақсаты: ойын мәтініне сәйкес қимылдарды қалай жасауға болатындығын үйрету.	соғылмай, жүгіріп, белгілі қимылдарды жасап жүреді. "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - деген белгі сөздер айтылған кезде, ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, күліп қойса, соны "жапалақ ұстап, ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Екінші нұсқасы. Ойын динамикасын жетілдіру мақсатында екі "жапалақты" да тағайындауға болады: екінші белгі бойынша ойыншылар "жапалақтарға" ұсталыпбай құтылып, өз ұяларына қайту керек.	Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл шаппандығы мен ептілігін дамыту. ойынды әділ ойнауға тәрбиелеу. Ойын бес кішкентай домалақ тас немесе бес асықпен ойналады. Еркін ойын: "Құмдағы суреттер". Құмның беті тегіс және ылғалды болуы керек және оған таяқшамен немесе бұтақпен бір нәрсе салуды тапсырыңыз. "Суретшіге" тек бір минут ішінде кателіктерін түзетуге рұқсат етіледі. Бұнда әріптер мен сандарды да жазуға болады.
---	---	---	---	--

				Қимылды ойын «Қоныздар». Максаты: шашырап жүгіруді, сигнал бойынша бағытты өзгертуді үйрету.	
Серуеннен оралу	Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер: - учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-қоқыстан қағу; - балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату; - ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру; - серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою; Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру. Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту. Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.				
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету

	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Ас құралдарын дұрыс қолдану дағдыларын бекіту Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларда өзіне-өзі қызмет ету мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптастыру, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Ұқыпты тамақтануға тәрбиелеу, үстелде тыныш отыруды, дұрыс қалыпты сақтауды қалыптастыру. Көркем сөз Нан қосып же тоясын, Тәбетін де оясын, Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Балаларды дастархан басында өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға, басқа балаларға келергі жасамауға үйрету. Көркем сөз Үйрек берді тамақты, Балапанға га-га-га деп, Мысық жүрді сонымен, Марғауының май-май деп	Гигиеналық дағдылар Балаларды өздігінен сүлгісін табуға, беті, қолын мұқият құрғатып, сүлгіні орнына ілуге тәрбиелеу. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық, Қолымызды жуайық, Сабын, суды аямай, Тағалықты ұғайық (мәдени-гигиеналық дағдылар)

				Тамақтанды бәрі де, Тұрып-ап таң сәріден. Тек кішкентай балақай, Түк жемеді әлі де, Ассыз болмайды күннің, Ботка жеші, кел күнім. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	
Күндігі ұйқы	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық ты сақтау.	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық ты сақтау.	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық ты сақтау.	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық ты сақтау.	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық ты сақтау.
Ұйқыдан түру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). Гимнастика элементтерімен баяу көтерілу. Ауа процедураларын катаяту (контрастты). Аяқ массажы. Мақсаты: төсекте жатып гимнастикалық жаттығуларды қалай жасауға болатындығын үйрету. Резенке төсеніштермен және ағаш жолмен жүре отырып, аяқты укалауды үйрету. Гимнастиканы дұрыс және синхронды түрде орындау. Гимнастикалық жаттығуларға сай өлеңдер жаттау. (дене тәрбиесі)				
Төсекке	Ойыншық қызмет көрсету нышанын қалыптастыру.				

дайымдық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емішараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өін әдепті ұстауға қалыптастыру.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Не қандай болады?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: заттарды түсі, пішіні, сапасы, материалы бойынша жіктеуге үйрету; салыстыру, мүмкіндігінше осы анықтамаға сәйкес элементтерді таңдау. Жасыл түстің не екенін айтайық - кияр, қолтырауын, жапырақ, алма, көйлек, ағаш ... Кең - өзен, жол, таспа, көше ... т.с.с. ең көп сөзді атаған жеңімпаз болады, әр дұрыс айтылған сөз үшін бала жетон алады. "Экологтар" сюжетті- рольдік ойыны Максат-міндеттер жағдай туғызу және	"Менің сүйікті ертегім" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу. Көрнекілігі: ертегі кейіпкерлерінің суреттері. 1) Ойын шарты: сурет бойынша ертегілердің аттары мен мазмұнын айту. 2) Шарты: педагог балаларға қазақтың халық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, үзгір, қарға, кірпі, т.б.	"Қайда барсан – соны табасын" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам	Аз қимылды ойын: "Бауырсақ". Максат-міндеттер: балаларды әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде үйлестіру мен кеңістікте бағдарлауға жаттықтыру, ойын арқылы есту зейінін дамыту. Бұл ойынға арналған доп кез-келген мөлшерде болуы мүмкін. Ойыншылар өз орындарынан кете алмайды. Қатысушылар шеңбер бойымен бір-бірінен ұзындықта тұрады. Шеңбердің ортасында жүрісуші орналасқан. Ойыншылар допты	Рольдік ойын: "Қонақ күту". Максат-міндеттер: мәдени дағдыларды бекіту, балаларға үй шаруашылығының кейбір білімдері туралы хабарлау (бөлмені жинау, дастарқан жаю). Ойын материалы. Қуыршақ тағамдары, ойдан шығарылған тағамдар, оларды алмастыратын заттар: дастархан жайылған үстелдер, шай ыдыстары, вазалар, шай, пирогтар. Ойын барысы. Педагог ойынды әр түрлі әдіспен жүргізе алады. Балалар өз тобында ойдан шығарылған жағдайда ойнай алады.

әлеуметтік шығармашылықты ынталандыру, ойын сюжетіне сәйкес кіші топтарға бөлу, сөйлеу этикеті дағдыларын қалыптастыру. Экологтар жұмысының гуманитарлық бағыты, оның табиғатты қорғауға қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы балалардың ойларын кеңейту. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Максаты: балаларды сипаттама бойынша жануарларды тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. - Қорлық, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) - Қоян, ұя, ыңайсыз.	Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ер - тегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Аз қимылды ойын: "Қозы". Максат-міндеттер: балаларда есту, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар екі топқа бөлінеді («қозылар») және бір-біріне қарама-қарсы отырады. Екі басшы («шопандар») тандалады. Бірінші топтың жетекшісі екінші топтың жетекшісіне келіп. «Мен бір қозыны алуға	Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. «Аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнатуу Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Сандар әлемі" Максат-міндеттер: "Көп", "аз", "тең" сөздерін қолданып, заттар тобын салыстыру қабілетін нығайту; 9 саны туралы білімдерін қалыптастыру, екі кіші саннан сан құру; 9 санын тану және бейнелеу дағдыларын дамыту; алға және артқа қарай санау қабілеттерін қалыптастыру; жолдастарын тыңдай білуге тәрбиелеу Артикуляциялық жаттығу.	аяқтарымен бір-біріне береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Олар допты тегіс айналдыра алады, ұрады, алдамшы қимылдар жасай алады. Сіз оны жай алып кете алмайсыз. Ал жүргізуші қалағанының бәрін істей алады; допты аяғыңызбен, қолыңызбен ұстаңыз, шеңберден шығарыңыз, тіпті сәл тигізіңіз. Егер жүргізуші допты ұстап үлгерсе, ол доп оған тиген ойыншының орнын алады. "Бауырсақ" театрландырылған ойыны (саусак театры).	немесе басқа топтан қонақтар шақыра алады Осыдан кейін барлық ойын әрекеттері қонақтарды қабылдауға және оларға қамқорлық жасауға дайындық шеңберінде өрбиді. Педагог балаларға қонақтар келгенге дейін иелері пәтерді жинап, оны гүлдермен безендіріп, дастарқан жайып, тұрмыстық техниканы дұрыс орналастыру керектігін айтады. Содан кейін қонақтарды қалай қарсы алу керектігін, оларды қалай құрметтейтінін айтып түсіндіреді. Содан кейін педагог балаларды өз бетінше ойын жоспарын құруға шақырады, онда не-
--	---	--	--	--

(Аю.)
 - Сұр, ашулы, шп.
 (Қасқыр)
 - Қу, (Түлкі.)

келдім», - дейді.
 Екінші жүргізуші
 («Шопан») жауап
 береді: «Таңда». Бірінші
 жүргізуші балалардың
 бірін таңдайды.
 көздерін жұмады.
 Қарсы топтағы бала:
 «бе-е-е» деп айтуы
 керек. Егер бала көзін
 жұмып, айқайлап
 тұрған дауысы арқылы
 танылса, онда ол
 дауысты берген баланы
 өз командасына алады,
 егер ол танымаса, онда
 ол ұтылады және өзі
 қарсылас командаға
 кетеді. Содан кейін
 екінші топтың
 көшбасшысы ойынды
 жалғастырады. Ол ұқсас
 тапсырма береді
 (дауыспен таныды),
 ойын жалғасады.
 Ойынның соңында көп
 ойыншы бар топ жеңеді.
 (дене тәрбиесі)

"Сағат" - тілді ақырын,
 оңға, солға жылжыту
 керек. Санау, содан
 кейін 15-20 рет қайталау
 керек.
 "Санырауқұлақ" -
 ауызды кең ашып және
 тілді кең ашып, төменгі
 иекті басып, тілді
 таңдайға ұстау.
 Жеке жұмыс:
 жануарларды мүсіндеу.
 Мақсаты: ой-қиялды,
 ұсақ қол моторикасын
 дамыту.

Мақсат-міндеттер:
 ұжымда эмоционалды
 жағымды ахуал
 қалыптастыру,
 өзіндік және басқа
 балалардың іс-
 әрекеттерін қадағалай
 білу қабілетін
 дамыту.
 Атрибуттар: ертегі
 кейіпкерлері(қоян,
 қасқыр, аю, түлкі,
 атасы, әжесі, тоқаш)
 және үй мен
 орманның
 әшекейлері.
 Алдын ала
 жүргізілетін жұмыс:
 ертегілерді
 бейнежазбадан қарау,
 иллюстрацияларды
 қарау, ертегі
 кейіпкерлерінің
 сөздерін оқыту.
 Ойын ережесі: 7 бала
 ойнай отырып, жетекші
 ересек адам
 Тәрбиеші ролдерді

қалай және қалай
 болады
 Ойын нұсқаларының
 бірі келесідей болуы
 мүмкін.
 "Сүйікті ертегілер"
 үстел-үсті ойыны.
 Мақсаты: балаларға
 сөйлемдерді,
 мәтіндерді дұрыс
 құруға, таныс мәтінді
 қайталауға, зейінін,
 бақылауын, есте
 сақтауын үйрету.
 Қалаған ертегіні
 мазмұндау.
 Мақсаты: есте сақтау,
 елестету, сөйлеу
 қабілеттерін жетілдіру;
 ертегілер әлемінде
 деген сүйіспеншілікті
 арттыру.

Оригами: "Қоян".
 Мақсаты: гүлдердің,
 түрлі аңдардың,
 құстардың пішіндерін
 қағаздан бүктеуге
 мүмкіндік беру.
 "Кейіпкердің сөздерін
 жалғастыр" дамытушы
 ойыны.
 Мақсаты: таныс
 ертегілер мен
 әңгімелердің мазмұнын
 нысықтау; балалардың
 кейіпкердейдің сөздерін
 жатқа білуге деген
 құштарлығын арттыру;
 шығармашылық
 қабілеттерін дамыту.

бөдуге көмектеседі
 және кейіпкерлердің
 орындалу ретін
 анықтайды
 Ойын әрекеттері:
 Ойын үйден
 басталады. Әже
 тоқаш пісірді. Ол
 орманға қарай
 домалап кетті. Онда
 ол қоянды, қасқырды,
 аюды кездестіріп,
 бәрінен аулақ кетті.
 Бір түлкі оны алдап
 жеп қойды.

"Сөздерге дыбыстық
 талдау жаттығуы.
 Мақсаты: балалардың
 фонематикалық есту,
 ойлау, зейін, сойлеу
 қабілеттерін
 жетілдіру.
 Құралдары: түрлі
 объектілердің көрнекі
 суреттері, дыбыстық
 талдауға фишкарлар

дайындық

Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жанылпаңштар, жұмбақтар, өлеңдер) Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.

1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау.
2. Киімді кию алгоритмін қайталау.
3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.

Серуен	Бақшадағы сәбіз бен қызылшаны бақылау. (тәртіптеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: көкөністерге салыстырмалы талдау жүргізуге үйрету; көкөністердің сипаттамалық ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту, олардың өсуіне қажетті жағдайларды атау. Бақылаудың барысы Педагог балаларға сұрақтар қояды.	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету.	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету.	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер,	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін
---------------	---	--	--	---	---

- Бақшада қандай көкөністер өскен? (Қызылша, сәбіз.) - Көктеммен салыстырғанда өсімдіктерге не болды? (Шыңдар жерде, түйнектер жерде өскен.) - Өсімдіктердің өсуіне не көмектесті? (Күн, ылғал, адамның кетуі.) - Сәбізге тән қандай қасиеттер бар? (Сәбіз - бұл төбесі жасыл түсті, ұзындығы сарғыш түсті көкөніс.) - Қызылшаның өзіне тән белгілері қандай? (Қызылша - дөңгелек пішінді, қызыл түске боялған және төбесі жасыл түсті көкөніс.) - Мына көкөністерден не дайындауға болады? (Салаттар, борщ.) - Қызылша мен сәбіздің пайдасы қандай? (Оларды көптеген	Еркін ойындар. балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойнату. "Ағаштар мен бұталарды бақылау (жалғасы). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: ағаштар туралы білімдерін бекіту; маңызды белгілерді бөлуге үйрету (тамыр, дін, бұтақтар, жапырақтар). Көркем сөз: "Орманшы", М. Әлімбаев. Орманшы менің нағашым. Лайлатпайды тұнығын. Омырауында үлкен дүрбісі. Ауырлатпайды ауасын.	Еркін ойындар. балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойнату. Жәндіктерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау жұмыстарын жалғастыру. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін молайту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1 Жәндіктерге нелер жатады? 2 Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3 Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4 Зиянды жәндіктер деп	бақылаулар, табиғат құбылыстарын бақылау тәсілдерін көрсету. Еркін ойындар, балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойнату. Ауладағы өсімдіктерді, ағаштар мен бұталарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балаларды айнала қоршаған ортамен, таныстырулы жалғастыру. Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру. Балабақша	көрсету. Еркін ойындар. балалардың қиялы мен ойын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтармен ойнату. Топырақты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: топырақ қабаты - шымтезекпен таныстыру. Бақылау барысы Біздің айналамызда көптеген батпақтар бар, ал батпақтар шымтезекке бай Шымтезек - тыңайтқыш және жанармай. Ол қатты қызған кезде тез жағады. Шымтезек
--	---	--	---	--

дәрумендер бар)
 Зерттеу қызметі.
 Сәбіз бен қызылшаның
 тұқымын анықтаңыз
 (түсі, мөлшері).
 Топка отырғызу үшін
 қызылша мен сәбізді
 қазып алыңыз.
 Еңбек: бакшада егін
 жинау.
 Мақсат-міндеттер:
 көкөністерді қазуды
 үйрету; топта жұмыс
 істеуге деген ұмтылысты
 тәрбиелеу.
 "Үшінші артық" қимыл-
 қозғалыс ойыны.
 Мақсат-міндеттер:
 балаларды ойынның
 шарты бойынша
 ойнауға, терек, шапшаң
 болып, қимылдарды
 үйлестіріп, жылдамы
 жүгіруге, кеңістікті
 бағдарлай білуге
 дағдыландыру, достыққа
 тәрбиелеу.
 Сапалық бойынша

Аралап орман арасын.
 Көрсен де қашан, қай
 түні.
 Түспейді аттан бұл кісі.
 Айтатын сөзі әйгілі:
 Шырылдатып
 шыбығын,
 -Қалың ну-халық
 саулығы!
 Аңыратпайды ағашын.
 Көк орман-Отан
 байлығы!
 Әңгімелесу. Ағаш
 дегеніміз не? (Тамыры,
 бір діні және жапырағы
 бар өсімдік).
 - Дұрыс! Бұта дегеніміз
 не? (Тамыры, сабағы
 мен жапырағы көп
 өсімдік). Тәрбиеші
 өсімдік бөліктерінің
 схемаларын (ағаш)
 қояды. Оларда не
 бейнеленген? (Ағаш пен
 бұта).
 - Осы схемаларға сәйкес
 ағаштар мен
 бұталардың бір-біріне

нелерді айтамыз? Неге?
 5. Балабақша ауласынан
 жәндіктерді кездестіруге
 бола ма?
 Жәндіктер дүниесі
 алуан түрлі. Олардың
 біз білмейтін, біз
 көрмеген түрлері де көп-
 ак. Олардың өз
 ерекшеліктері, өз
 тіршіліктері бар.
 Жәндіктер көктемнің
 аяғына қарай, жер әбден
 қызған кезде пайда
 болады. Олар қайдан
 шығады? Олар жаз бойы
 азықтарын жинап, қысқа
 дайындалады да, күз
 түсіп күн суыта бастаған
 кезде жер астындағы
 індеріне кіріп жатады.
 Кейбір жәндіктер өз
 індерін ағаш
 қуыстарына, қалың шөп
 астына да салады.
 Балаларға тапсырма
 «Құмырсқалар илеуі»
 тақырыбына бөрмен

ауласында өсіп тұрған
 ағаштар мен бұталар
 туралы балалардың
 білімдерін молайту.
 Бақылау барысы
 Тәрбиеші әңгімесі
 Жер бетінде адамға
 өмір сыйлайтын,
 шипалы қасиетке
 толы алуан түрлі
 өсімдіктер өседі.
 Ағаштардың
 шөптердің, гүлдердің,
 бұталардың
 әрқайсысының орны
 әр бөлек. Олардың
 өздеріне тән
 қасиеттері бар.
 Ағаштар ең қажетті
 оттегін бөліп, ауаны
 тазартады. Өмірде
 тұрмысқа қажетті
 көптеген заттар
 жасалады.
 Өсімдіктердің ішінде
 шөптерге, гүлдерге,
 бұталарға тоқталсақ,
 олардың түрі біздің

ылғалды, тұтқыр,
 қараңғы және
 ылғалмен қаныққан
 кезде ауыр болады. Бұл
 судың жақсы өтуіне
 жол бермейді.
 сондықтан дымқыл
 шымтезекпен жүрсеңіз,
 аяқ киіміңізге
 жабысып қалады.
 Сондықтан мұндай
 жолдармен жүру қажет
 емес. Шымтезек
 тынайтқыш ретінде
 бакшаға және
 ағаштардың астына
 қосылады.

Аланқайдың қай
 жерлері тез кебетіні
 жөнінде балаларға
 түсінік беру: құмды
 жер ме, әлде сазды жер
 ме. Сазды жерлерге су
 көп сіңеді, сондықтан
 көпке дейін кеппейді.
 Ал құмды жер суды
 өткізеді, сондықтан тез

ойымды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашушы жағына тұрады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы көрсе

ұқсастығын және айырмашылығын көруге болады - Ағаштар мен бұталардың ұқсастығы неде? (Ағаштар мен бұталардың тамырлары мен жапырақтары бар. -Ал, ағаш пен бұтаның айырмашылығы неде? (Ағаштың бір діні, бұтаның сабағы көп). Педагог балаларға кесілген суреттерді - ағаш пен бұтаның схемаларын береді. -Ағаштың барлық бөліктерін ретімен орналастырайық. - Ағаштың тамыры қайда жасырынады? Бұта? (Жерде). -Түбірден кейін қай бөлік шығады? (Діні). Діннен кейін? (Сабақ). Сабақтан? (Жапырақтары). Еңбек: ағаштардың

сурет салу. Еңбек: ағаштың тамырына, түтікті су құбырына біріктіріп, шөптерге су құю. Мақсат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбек нәтижесіне жетуге баулу. Табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. "Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша әртүрлі бағытта жалтарып, қимылдарды үлестіріп, бір-біріне соғылмай жүтіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, еңістікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сомдайды. "Бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады.

елімізде өте көп. Олардың емдік қасиеттері ертеден белгілі. Осындай өсімдіктер біздің балабақша ауласында да кездеседі. Балаларға сұрақтар • Біздің балабақша ауласында қандай ағаштар өседі? • Қандай гүлдер өседі? • Қандай бұталар бар? • Ағаштар мен бұталардың қандай айырмашылықтары бар? Еңбек: ағаштар түбін қопсыту. Мақсаты: ағаштарға күтім жасау, еңбекке баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын

кебеді. Қай жерде өскін тез өседі соны бақылату, соны көре білу. Болжам -Сәуірдің суы болса, көк көп болар. -Жайылымда сәуірде су болса-мая-мая шөп болар. Мақал-мәтел -Мал баққандыкі, жер баптағандыкі. Қимылды ойындар «Қара және ақ» Мақсат-міндеттер: берілген кеңістіктегі сигнал бойынша жалтарушыларды қуып жету қабілеттерін бекіту. «Қояндар мен иттер» Мақсат-міндеттер: допты нысанаға лақтыру қабілетін бекіту. Еңбек: топырақты құнарландыру

тигізін, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұстатқан бала қулайды.	діңектерін (жерін, топырағын) қопсыту.	Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады.	шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға, батылдыққа.	Максат-міндеттер балаларды өсімдіктерді дұрыс және ұқыпты қунарландыруға үйрету; белгілі мөлшерде нәрлі ерітінділерді құю.
"Көкөністерді ата" қимылды ойын-жаттығуы.	өсімдіктер үшін маңыздылығын түсіндіру.	Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жеңіске жеткенді табады.	жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру.	Еңбек ету біліктіліктерін тәрбиелеу.
Максат-міндеттер: көкөністердің аттарын бекіту және дөпты ұстау.	"Қасқыр қақпан" қимыл-қозғалыс ойыны.	Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.	достық қарым-қатынастарын дамыту.	Тәжірибе
Жеке жұмыс	Максаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу;	Жаттығу ойындары: дөпты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен дөпты қағып алуға жаттықтыру.	Ойын ашық алаңда өткізіледі.	«Топырақтағы ауаны анықтау»
Жүгіру техникасын жетілдіру (жеңілдік, жылдамдық, тізе бүгу).	күш-жігерін, зеректікті дамыту;	Халық болжамы: •өрмекші ауын тоқтаусыз, белсеніп құра берсе - күн ыстық болады;	Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.	Бақшадағы саз бен топырақтың қасиетін анықтау. (саз бен топырақтың бір-бір кесегін суға салу, топырақта көпіршіктер пайда болады, ал сазда ештеңе болмайды)
Максат-міндеттер: қимылдарды үйлестіруді дамыту.	шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу.	Балалар "бірінші, екінші болып саналып, екі топқа бөлінеді.	Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады.	Қорытынды. Саз қатты тас сияқты онда ауа аз, ал топырақ тығыз емес сондықтан өсімдік өсу үшін онда ауа бар.
Еркін ойындар.	"Біріншілер" "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды.	Біріншілер "қақпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды.	Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әңдеті өлең айтады - Ак серек, көк серек.	
	"Қақпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады	•өрмекші бұрышқа тығылса - жел көтеріледі;	Бізден сізге кім керек?	

Қасқыр түссе қораға.
Ұстамас оны бола ма?
Қол ұстасып құрайық.
"Қасқыр қақпан"
құрайық.
Берік қақпан сынбайды.
Қасқырларды ұстайды.
Қасқыр, қасқыр, келіп
көр!
Қақпан, қақпан, берік
бол!
Соңғы сөздерден кейін
қақпан-балалар
қолдарын жоғары
көтереді.
Осы сәтте "қасқырлар"
шенберге кіріп керіп,
жүгіріп жүреді.
Ойын басқарушының
(педагог немесе бала)
"Қақпаны жап!" десе,
"қақпан-балалар"
қолдарын тез түсіріп,
отыра қояды.
"Қасқырлардың"
міндеті, қақпа
жабылғанша, шенбер
сыртына шығып шығып

•бақалар бақылдап
тынышталмаса - ауа
райы өзгеріп бұзылады.

Екінші топтағылар
ойыншының атын
атайды. Сол кезде аты
аталған бала өз
тобынан шығып,
екпіндей жүгіріп
келеді де, қарсы
топтың тізбегін үзіп
кетуге тырысады.
Егер үзіп кетсе, бір
баланы жетелеп
апарып, өз тобына
қосады. Үзе алмаса,
өзі сол топта қалады.
Ескерту: педагог
ойын ойнау алдында
қауіпсіздік
ережелерін қайталап,
нұсқау беру тиіс.
Жаттығу ойындары:
қимылдарын дамыту.
Мақсат-міндеттер:
допты оң және сол
қолмен 10 реттен
үздіксіз жерге соғу.
Мақал-мәтелдер
• Гүл-араға, бал-
балаға.

кету.
 Жеке жұмыс Ағаштар туралы әңгіме құрастыру.
 Мақсаты: балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру, тілдерін дамыту.
 Мақал-мәтелдер:
 Ағаш та ылғалды жерде көгереді.
 "Кім ағашқа бұрын жетеді?" кимыл-қозғалыс ойыны.
 Мақсаты: берілген белгі бойынша тез жүкіруге жаттықтыру, мақсатқа жетуге деген ынталарын арттыру.

- Дана көптен, дәрі шөптен.
- Құнарлы шөп, қосымша сүт Еркін ойын.

Кешкі ас

Алдыңдағы түскі асқа назар аудару: үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Үйге қайту

Баламен серуендеу кезінде қауіпсіздік туралы ұмытпаңыз, күнде қызып кетпеңіз

Ата-анаға

келес

Тәрбиеші: Абдиқаримова О
 Тексерді: Бердимуратова С

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 11.08.2025ж. - 15.08.2025ж. «Мен және қоршаған орта»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	11.08 Менің нәзік достарым	12.08 Менің адал достарым	13.08 «Саясында бау- бактың...»	14.08 Ханталапай	15.08 Алуан-алуан кәсіп бар, таңдай біл де, талап кыл!
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы танертеңгілік қабылдау мейіркбенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейіркбенің қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
	Дидактикалық ойын «Қателесіп қалма?». Максат-міндеттер: жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы	Дидактикалық ойын «Осы өлеңдер есінде ме?» Максат-міндеттер: балалардың сөйлеу тілін дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға	“Бұл қай кезде болады?” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балалардың құбылыстар туралы білімдерін бекіту, ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту	Ұлттық ойын «Бес тас» Максат-міндеттер: ойыншылардың бұліншек еттерін ширатып, дамытын қана қоймай, сипілікке,	Дидактикалық ойын «Гүл шоғын құрастыр». Максат-міндеттер: бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға

біліктерін нығайту. Ойынның мазмұны: Тәрбиеші күннің түрлі мезгілі туралы білімдерін бекіте отырып, балалармен әңгіме жүргізеді. Балалар танертен, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар, қане былай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндерінді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «танертен» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарыңды атайсыңдар? Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз, тіс татайламыз, тарынамыз.	таныс өлеңдерден үзінділер оқиды. Балалар жетіспейтін сөздер айту керек. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Қимылды ойын «Түрлі-түсті көліктер» Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын дамыту. Балалар бөлменің қабырғасының жанында тұрады. Олар - гараждағы көліктер. Әр ойнаушы қолдарына жалау немесе картоннан жасалған түрлі-түсті диск ұстап жүреді. Тәрбиеші	Ойын барысы. Тәрбиеші кез-келген маусымға тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылыстың, жыл мезгілінің атауын табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын тек бір сөзбен ғана емес, сонымен қатар құбылыс қандай себеппен болғанын түсіндіруге шақыру керек. Қимылды ойын: «Етек - етек» Мақсат-міндеттер: топтан қалыспай тез қимылдауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ішінен біреуі күс болады. Ал, басқалары бірінің етегінен бірі ұстап, бастапқы баланың	қырағылыққа, тез шешім қабылдауға, санауға, топтауға үйрету. «Бес тас» ойынының шарттары: Бестас ойыны 5 адам топ құрап ойнайды. Ойынға 5 домалақ тас немесе асық пайдаланылады. Ойынның мазмұны: Ойнаушылар ең алдымен, кім - кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Ол үшін ойыншылар кезекпен бес тасты тобымен жоғары лақтырып, қолдың сыртымен тосып алады осы тәсілді бес рет қайталайды соңында алақанмен қаршып ұстайды. Қаршып ұстау дегеніміз - тасты	үйрету. Ойынның барысы. Гүлдің кімге арналғанын. Қайда өсетінін және қалай аталатынын көрсету. Ойынның барысы. Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттерін қойылды. Бағбан бақтан, көбелек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (ойткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері арақаштарында да балаларға үлестіріліп
--	--	--	--	---

Дұрыс.- дейді тәрбиеші. – Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. (таным іс-әрекеті) "Бояулар" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. (дене тәрбиесі)	бөлменің ортасында тұрып, ойнаушыларға қарап тұрады. оның қолында 1 жалауша /2 немесе 3 бірге/. біреуін көтерген кезде сол түсті көліктердің жүрісін, дауысын келтіріп жүреді. Тәрбиеші жалауын түсірген кезде, көліктер тоқтап, бұрылып, гаражға барады. Ойын 4-6 рет қайталанады. Ұсыныс: тәрбиешіде қызыл түсті жалау болуы мүмкін. Байқаусызда ол жалауды көтереді- белгі бойынша барлық көліктер тоқталуы қажет. (дене тәрбиесі)	артынан жүреді. Етектен айырылып қалған баланы күе ұстап жеп қояды. Ол бала ойыннан шығарылады. Ал, ұстандар етектен, Айырылмандар жетектен, Біз шөжелер боламыз, Алдымызда анамыз. Кім айырылса етектен. Шығып қалса жетектен, Соны ұстайды қарақұс, Сол болады құсқа жем, Ұрынады қатерге, Ана сөзін екі еткен. (дене тәрбиесі)	қолды еңкейте жоғарыдан төмен қарай қағып алу Лақтырылған бес тасты қолдың сыртымен тосып алу және қаршып алу кезінде бірнеше тас жерге түсіп кетуі мүмкін. Кім көп тас қаршып алса, сол бірінші ойнау кезегіне ие болады. (дене тәрбиесі) "Иірімекіл" Асығың түссе алшыдан – Несібе күт аңшыдан. Биік ұшып бүркітін, Құс іледі қаршыған. Асығың түссе тәйкеден – Жоғарылар мәртебен. Алдына қара салдырмай, Атың келер бәйгеден.	беріледі. Олар кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. "Хан талапай" ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу. Ойынға қызығушылығын арттыру. Ойынның шарты: Ойынға 5-10 балаға дейін қатыса береді. Асық көп болу керек. Көп асықтың ішінен үлкенірек біреуін алып қызыл түске бояндар. Осы асық «хан» болады. Алдымен санамақ арқылы ойын
--	---	---	---	---

Енбек: алаңды тазарту,
Мәксәт-мәндеттер;

Енбек: құрғақ шөңті,
бұталардың жанындағы

Енбек: күркелер мен
жолдарды сумен себу.

Асығын түссе бүгінен – Көш түзелер жүгімен. Нұрлы ертеңін туралы Түс көресін түнімен.	бастаушыны тағайындап алындар. Осы бала асықтың бәрін ұмысына жиып алып, отырған балалардың алдына шашып жібереді. Сендер «ханның»
Асығын түссе шігінен – Қуаныш болар шынымен. Жаксы көрер жандарын Қарсы алады гүлімен.	калай түскенін байқап отырындар. Егер «хан» бүк, шік, тәйкі түссе, ойын бастаушы бала «ханның» түсуіне қарай жақын жатқан асықтарды бас бармақтың көмегі
Асығын түссе омпадан – Жасайсын сен он қадам Аталарын асықпен Ертеңді өстіп болжаған! (К. Құныпияұлы)	арқылы сүк саусағымен итере- ыршытып біріне-бірін дәлдей отырып тигізеді. Тигізген асықтарды өзіне алады. Керекті құралдар асықтар. (дене тәрбиесі)

Енбек: ойын алаңын
сыңыру.

Енбек: өсімдіктер мен
жапырақтардың қолданыс

еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	коқыстарды жинау. Максат-міндеттер: ұжымдық еңбекке баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Максат-міндеттер: шланг пен су құйғышты мұқият пайдалануғамашықтандыру; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Максат-міндеттер: ұжымдық жұмыста тәртіпті сақтауға машықтандыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	мен гербарийлерге жинауу. Максат-міндеттер: өсімдіктердің әртүрлілігі туралы білімдерін бекіту; еңбекке саналылықпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
--	--	--	---	---

Таңғы гимнастика

Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу.
Жалпы дамыту жаттығулары кешені.

1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде
1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу;
- 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанатын және 5 рет қайталанатын).
2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол белде
1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою;
- 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанатын және 5 рет қайталанатын).
3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, арқанды алға ұстау
1 - арқанмен бірге оңға бұрылу; 2 - бастапқы қалып; 3 -

солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып; 4 рет қайталау

4. Бастапқы қалып: дене тік, кол белде

1 - 2 - отырып, колдарын алға созу;

3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанды).

5. Бастапқы қалып: дене тік, кол белде.

1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау.
(дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Ғапыл асқа лайындылық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына аяқтау, олардың	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына аяқтау, олардың	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына аяқтау, олардың	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына аяқтау, олардың	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына аяқтау, олардың

	жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамактанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.	жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамактанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.	жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамактанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамактанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.	олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамактанар алдында қол жуу ережесін сақтап жугызу.
Таңғы ас	Гигиеналық дағдылар Дағдыларды жетілдіру: шанышқыны бас бармақпен және ортаңғы саусағыңызбен ұстап, үстіңгі жағынан сұқ саусағыңызбен ұстау. Шеберлікті шыңдаңыз: майды нанға пышақпен жағу. Көркем сөз Кел, балалар келіндер. Асты дәмді көріндер. Міне кесе, міне қасық. Тосып тұр, сені асын. Нан қосып же тоясын. Тәбетін де оясын. Тойып алған балақай. Асыр садып ойнасын. (мәдени-гигиеналық	Гигиеналық дағдылар Балаларда мәдениетті қалыптастыру: гигиеналық өзін-өзі күту дағдылары, дұрыс отыруға үйрету дастархан басында ас құралдарын дұрыс пайдалануды үйрету. Көркем сөз Ас ішуге тұрайық. Қолымызды жуайық. Сабын, суды аямай, Тазалықты ұғайық. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабдықтау. тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Түс уақыты келгенде. Дастарханға жайғастық. Тамақ ішу әдебін. Ішімізден ойластық. Аяғымыз орнында. Сөйлемейміз бәріміз. Тамақ ішіп болған соң. Жинасамыз тағы біз. Тамақтану тәртібін. Есеп сақтап алыңыз.	Гигиеналық дағдылар Тағам дағдыларын қалыптастыру: оны дұрыс пайдалану ас құралдары, майлық, үстел басында тыныш болу әдетін дамыту. Көркем сөз Ей балалар, балалар, Бар қасиет нанда бар! Токаш, бөлке көп болар, Тәттіге жұрт тоқ болар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Гигиеналық дағдылар Қасықты дұрыс қолдануды үйрету. Дұрыс тамақтану мәдениетіне баулу, тамақтану кезінде асықпай шайнау, үстел басында өздерін әдепті ұстауды, нан қикымын түсірмей жеуді, үлкендерге алғыс айтуды үйрету Көркем сөз Нанда өмірдің иісі мен дәмі бар Нанда адамның еңбегі мен ары бар. Нан өмірдің ана сүті арқауы Нансыз жерде қай

	дағдылар)		(мәдени-гигиеналық дағдылар)		өмірдің сәні бар. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Гүлдер, оларға камкорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін квиллинг әдісін қолдану); (шығармашылық іс-әрекет) - ұжымдық шығармашылық жұмыс: дайын және жасалған гүлдерді жолаққа орналастырып жапсыру, ауладағы өз тобының ойын алаңын безендіру; (шығармашылық іс-әрекет) - «Гүлге оранған ханзада мен ханшайым» байқауын өткізу (ән	Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау (қосымша ресурс: https://bilinkids.kz/kk/videos/6); (қарым-қатынас іс-әрекеті) Шығармашылық шеберханасы: сурет салудың дәстүрден тыс түрі жүннен, мақтадан, гүймелерден және т.б. өзінің достарының бейнесін қағазға жапсырып жасау. (шығармашылық іс-әрекет) Сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу.	«Саясында бау-бақтың...» Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру; - отбасылық биден әзірленген челлендж материалдарын қарау; - балаларды өздері таңдаған әуендеріне билету. (шығармашылық іс-әрекет) Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Қызықты дала ойындары" Максат-міндеттер: Балалардың салауатты өмір салтын, ойындарға деген қызығушылықтарын қалыптастыру.	Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру; Асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру. (шығармашылық іс-әрекет) Ұлттық қимылды ойындардан сайыс ұйымдастыру. (дене тәрбиесі) Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу «Жеке тәжірибеден шығармашылық әңгіме құрастыру» тақырыбы «Мен жазда қалай демалдым» Максат-міндеттер: Тірек суреттерді	Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу. Түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мамандықтар туралы еркін тақырыпта сурет салу, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет) Жапсырудан ойын-жаттығу "Балабақшаға жаз келді" Максат-міндеттер: Балаларға әр түрлі техникалар мен материалдарды қолдан отырып, қағаз

айту, би билеу)
(шығармашылық іс-
әрекет)

Дене тәрбиесінен ойын-
жаттығу
"Шенберге бірге
тұрайық"
Максат-міндеттер:
Балаларды кегльдер
арасымен жүре отырып,
40 см қашықтықта
қойылған жіптерден
аттап жүру; бағытсыз
ирелендеп жүтіру;
жіптің бойымен басына
қапшықты қойып, бір
жақ жанымен қырындап
адымдап жүру
дағдыларын дамыту;
педагогтың
тапсырмаларын орындай
отырып, жүру және
жүтіру кезінде сапта
тұрып бір қатардан үш
қатар құру іскерліктерін
жетілдіру.

(қарым-қатынас іс-
әрекеті)
Көркем әдебиеттен
ойын-жаттығу
Төкен Айдарханов
"Жанашыр"
Максат-міндеттер:
Балаларды шығарма
мазмұнының
мағынасына
байланысты
интонациямен
мазмұндауға үйрету;
кейіпкерлерге және
олардың іс-
әрекеттеріне өз ойын
айта білу; өз ойын айта
білу, басқалардың
пікірін тыңдай білу
дағдыларын дамыту;
өзгеге жанашырлық
танытып, қамқор
болуға, адамгершілікке
тәрбиелеу.

Музыкадан ойын-
жаттығу
"Қасиетті домбыра"

шығармашылық және
коммуникативті
қабілеттерін, есте сақтау
қабілетін, балалардың
қиялын дамытуға ықпал
ету; ептілік, икемділік,
жылдамдық қасиеттерін
жақсарту.

Сурет салудан ойын-
жаттығу
"Сиқырлы жіп
орамдары"
Максат-міндеттер:
Балаларды сурет
салудың дәстүрден тыс -
сиқырлы жіп және
жіптік аппликация
техникасымен
таныстыруды үйрету;
образды көру мен
қабылдау дағдысын
қалыптастыру; саусак
моторикасын жақсарту,
қол бүлшықеттерін
нығайту; есте сақтауды
жаттықтыру, зейінін
сұрақтаңдыру;

қолдана отырып,
балаларды жеке
тәжірибесінен
әңгімелер
құрастыруға үйрету,
сөйлемдегі сөздерді
дұрыс үйлестіру
қабілетін
байланыстра сөйлеу
қабілеттерін
қалыптастыруды
жалғастыру.

және қағаз
майлықтардан жаз
тақырыбына
композиция жасауға
үйрету. Қолдың ұсақ
моторикасын дамыту.
Шыдамдылыққа,
табандылыққа және
еңбексүйгіштікке
тәрбиелеу.

	Максат-міндеттер Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту кабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық кабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	қиялдарын, көру кабілеттерін дамыту; тиянақтылыққа, эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жанылпаптар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды		

4. Балалар өздігінен кийнеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі

Күндiгi серуен	Жолжелкендi бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытуды жалғастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. Тәрбиеші әңгімесі - Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатқан жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да бұлар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын	Құмырсқаны бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Қатар - қатар кара нар, Аспанменен бара бар, Алды биік, арты жар. /Құмырсқа/. Көркем сөз Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа Толтырады илеуді. Тапқан қаты ауыр боп, Түссе бірі әлекке. Қауымдасқан бауыр кеп,	Итті бақылау. (зерттеу, танымдық қарым- қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: ит туралы білімдерін бекіту, оның сипаттамалары, қоршаған ортаға бейімделу жолдары; қолға үйретілгендер үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. Көркем сөз Күшігім менің үріп тұр, Бір нәрсені сезіп тұр. Есікті ашып қарасам, Атам, әжем келіп тұр. Педагог балаларға сұрақтар қояды. - Неліктен ит үй жануары дейді? - Ит қандай? - Ол не жейді? - Иттердің қандай тұқымдарын білесіз? - Иттің баласын қалай	Күнбағысты бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: күнбағыспен таныстыру, оның құрылымын бөлшектеу, пайдасы туралы әңгімелеу, дәрілік өсімдіктерге деген құрметті тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру Күнді аңдып шалкалап, Гүлмен жапқан қалкалап, Бакшала өскен теректің Дәндерінен май тамар, Шағып жеген нәр табар. (Күнбағыс) - Жұмбақта қандай гүл туралы айтылған?	Ересектердің жұмысын бақылау (зерттеу, танымдық, қарым- қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Максат-міндеттер: үлкендердің еңбегі туралы білімдерін кеңейту. Олардың еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Бақылау барысы: Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Аула сыпырушыға жазда қандай еңбек құралдары керек? (күрек, сыпырғыш, шелек) - Ол жазда қандай жұмыс істейді? (жолдағы түскен жанырақтарды, көкесіқтарды тазалайды) - Аула сыпырушынан
-------------------	---	--	---	--	--

жерлерде жолжелкенді кездестірмейсін. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяқкиімге жабысып барып, басқа жерлерге дәnniн түсуіне байланысты, кез келген жерде өсіп шығады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде кептіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды токтатуда, күйген жараға, іріңді ісікке, шиканға қолданылады. Жолжелкеннің шырыннан жәндіктер шаққан жерге, асқазан ауруына, шаншуға.	Келеді тез көмекке. Ауыртпалық көрмедім Олар алып жықпайтын Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсак, ірісін, Бірі істейді бәрі үшін, Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) Енбек: алаңдағы жерді қонысғу. Максат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуда жерді дайындау тәртібіне баулу. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауда, мұқият және белсенді болуда; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүтіруге баулу; балалардың іл	атайды? - Иттер адамдарға қандай пайда әкеледі? - Иттер қыста қалай дайындалады? Ит үй жануары, жеті қазынаның бірі. Ит иесін көргенде қуанады, құйрығын бұлғаңдатып, артқы аяғына тұрады. Адам итті жібінен ұстап далаға қыдыртады. Даладан келгеннен кейін аяқтарын жуады. Ауырып қалса мал дәрігеріне көрсетеді. Ит ет, балық, құс етін және құрғақ жем жейді. Иттің сүйікті тамағы, ол сүйек. ИТ – адамның досы. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуда да үй иесіне көмектеседі екен. Балалар ит адамның досы, оны жәбірлен ұруға	Неге күнбағысты күнмен салыстырылады? Өсімдік бөліктерін атау. Күнбағыстың тұқымын қарау – шағулары (дәнін қорғайтын қабығы қалың, ақ дән жерден өсіп шығады). «Жердің алтын жемісі» деп неге айтатынын түсіндіріп берулерін сұрау. Дидактикалық ойын: «Не, қай жерде өседі?» Максат-міндеттер: балалардың ормандар мен шалғындардағы өсімдіктер туралы білімдерін бекіту. Енбек: табиғи материал жинау. Максат-міндеттер: еңбек дағдыларын қалыптастыру, "Айгөлек" қимы	енбегі қажет пе? (Балабақша ауласы таза болуы үшін керек). Дидактикалық ойын: «Кімге, не керек?» Максат-міндеттер: балаларға адамдарға жұмыс құралдары қажет екенін түсіндіру, өздігінен жұмыс істеуге деген құштарлықты қалыптастыру. Енбек: ауланы сыпыру, тазалау. Максат-міндеттер: аула сыпырушыға тротуарды тазалауға көмектесу. Қимыл қозғалыс ойындары «Аю апанында» Максат-міндеттер: бірін бірі итермей жүтіре алуға жаттықтыру. Шығарылатын
---	--	---	--	--

мұрынан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады

Балаларға сұрақтар

- Мамыр айын халықта қалай атайды? (шешек айы)

- Өсімдіктер қай жерде бар да, қай жерде жоқ? (күннің көзі көп түскен жерде бар)

- Көленке, ылғал жерлерге әлі шөп шықпаған, неге? (өйткені ло жер әлі салқын)

- Мамыр айындағы жанбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (олар бұрынғыдан да жасылдана түседі)

- Мына өсіп тұрған өсімдік қалай аталады? (жолжелкен)

- Оны неге олай атаған?

- Жолжелкеннің қандай көмегі бар, кім біледі?

байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту

Ойын ашық алаңда өткізіледі.

Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.

Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлен айтады.

- Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады.

Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып,

болмайды. Ол біздің, үйімізді, ауламызды күзетеді. Ал, енді мен сендерге күшіктің анасы иттің ерлігі туралы ертегі айтып берейін.

Еңбек: қайың ағашының жанын тазарту.

Максат-міндеттер: балалардың өз еркімен еңбек етуге үйрету, еңбекке деген құлшынысын ояту.

"Балықшылар мен балықтар қимыл-қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға бауду; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту

қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Айгөлек ойыны кен алаңда өткізіледі.

Ойыншылар саны мен жас шамасына қарай екі топқа бөлінеді де, арасы 15-20 метрдей жерде қол ұстасып қарама-қарсы тізбек құрып тұрады. Ойын жүргізуші екі топтың біреуіне кезек береді. Олар барлығы қосылып, төмендегі өлеңді айтады:

Айгөлек-ау айгөлек, Айдың жүзі доңгелек. Теміршіден дем

материалдар:

Күрекшелер, сыпырғыштар, шапалар

"Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) қимыл-қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолда қолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі кимылдарды жасауға дағдыландыру.

Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтың ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйірседі.

Зерттеу жұмысы
 Лупа арқылы жолжелкен
 жапырақтарын карау.
 ерекшеліктерін табу
 Өгейшеппен
 жолжелкеннің
 айырмашылық-тары мен
 ұқсастықтарын айыру.
 Еңбек: ойын алаңын
 тазалау.
 Мақсат-міндеттер:
 бірлесе еңбек етуге,
 еңбексүйгіштікке
 тәрбиелеу.
 "Тығылмақ".
 Қимылды ойын «Бәйге».
 Мақсат-міндеттер:
 жеңіске деген
 күштарлықтарын
 арттыру,
 жылдамдықтарын
 дамыту.
 Жаттығу ойыны.
 дыбыстар арқылы жүру
 Мақсат-міндеттер: тепе-
 теңдікті сақтау, беріспен
 дыбыс ырғағына қарай
 қимыл жасау.

өз тобына қосады. Үзе
 алмаса, өзі сол топта
 қалады.
 Ескерту: педагог ойын
 ойнау алдында
 қауіпсіздік ережелерін
 қайталап, нұсқау беру
 тиіс.
 Жеке жұмыс: баяу
 қарқынмен үздіксіз
 жүгіру.
 Мақсат-міндеттер:
 төзімділікке,
 шыдамдылыққа
 тәрбиелеу
 Еркін ойындар.

Балалар
 "балықшыларды" (бір-
 екі бала) санамақпен
 тағайындайды, қалған
 балалар "балықтарды"
 сомдайды.
 Белгі бойынша
 "балықтар" алаңның бір
 жағынан екінші жағына,
 бірін-бірі итермей,
 соғылмай, жылдам
 жүгіреді
 Сол кезде алаңның
 ортаңғы екі шетінде
 тұрған "балықшылар"
 "балықтарды" қолмен
 түртіп, ұстап алуға
 тиісті.
 Ойынның соңында
 балалар "балықшылар"
 ұстаған "балықтарды"
 санайды, жеңіске
 жеткенді табады.
 Ойын бірнеше рет
 қайталану мүмкін.
 Қимылды ойын «Асық
 ату»
 Мақсат-міндеттер:

шығар.
 Үзенгіден дем шығар.
 Ақ терек пен көк
 терек.
 Бізден сізге кім
 керек?
 Бұған екінші топтың
 ойыншылары жауап
 береді.
 Айгөлек-ау айгөлек,
 Айдын жүзі дөңгелек.
 Темірішіден дем
 шығар.
 Үзенгіден дем шығар.
 Ақ терек пен көк
 терек.
 Шолпан атты қыз
 керек,-
 дейді. "Шолпан"
 деген сөздің орнына
 басқа бір баланың
 немесе қыздың атын
 қойып айта береді.
 Қарсы топтан
 шақырылған қыз не
 бала жүгіріп келген
 бойы тидіп тұрған
 топтан әлсіз жерінен

Сакасы алшы түскен
 бала бірінші болып,
 одан кейінгілері рет-
 ретімен (тәйке, бүк,
 ішік) "ұшуға" кіріседі
 (көмбеден алшақтау
 жерге барып сақа
 үйіреді).
 Сакасы алшы түскен
 ойыншы бірден
 көмбедегі тігіулі
 асықты атады.
 Осылай болмаған
 жағдайда, асық ату,
 бәрі ұшып болған соң,
 бастапқы кезек
 бойынша жалғасады.
 Алысқа ұшқан
 мергендер тигізе
 алмаса, көмбеде қалған
 ойыншыға кезек тиеді.
 Көздеген асығына дәл
 тигізіп және оны
 көмбеге жиегін алып
 өлшегенде, үш табан
 артық қапшықты қа
 ұшырған ойыншы
 қашан келесі кезекке

Мақал-мәтел
Дана көптен, дәрі
шөптен
Құнарлы шөп, қосымша
сүт.
"Нысанаға тигізі"
қимылды жаттығуы.
Максат-міндеттер:
қапшықты нысанаға
көзбен мөлшерлен,
лақтыруды жетілдіру;
күшін дамыту.
Еркін ойындар.

балаларға асық атуға,
дұрыс сойлеуге, дұрыс
ойнауға үйрету.
Ептілікке баули отырып,
ұлттық тәрбие беру.
Ережесі. Балалар
асықты бір қатар
бойына тігіп, соны өз
сақаларымен дәлдеп
атады. Кім көп асық
атып алады сол бала
жеңімпаз атанады.
Ойынды 3-4 рет
қайталау.
Жеке жұмыс:
қимылдарды дамыту.
Максат-міндеттер:
секіру кезінде жақсы
ұшу және жұмсақ кону
дағдыларын бекіту.

үзін өтуге тиісті. Егер
үзе алмаса, сол топта
қалып қояды. Ал үзе
өзі қалаған
ойыншының бірін өз
тобына алып қайтады.
Ойыншылар түгел
шақырылып болған
сон, екі жақтың
ойыншылары
саналады. Қай топтың
саны көп болса, сол
топ ұтқан болып
есептеледі.
Дене тәрбиесі
бойынша жеке
жұмыс: орнынан
секіру.
Максат-міндеттер:
секіру қабілетін
дамыту,
жылдамдықпен күш
біріктіру.
Еркін ойын.

тигізе алмай қалғанша
зтауды жалғастыра
берелі.
Болмаса атқан асығы
үш табаннан аспай
қалғанда ғана -
ойынды тоқтатып,
өзінен кейінгі
ойыншыға кезек
береді.
Ұтылған бала ойыннан
шығып қалады.
Сөйтіп айналасы екі-
үш айналымның ішінде
әр көмбеден бір-бір
жеңімпаз шығып, олар
енді орталық көмбеде
актық сайысқа түседі.
Еркін ойын.

Сервистен
ораду

Гигиеналық дағдылар
Тамақтау кезінде
балаларға ескерту
ұқығын игізу, тамақпен

Гигиеналық дағдылар
Үстелді жабықтау,
тамақ қабылдау кезінде
дәме

Гигиеналық дағдылар
Үстелді жабықтау,
тамақ қабылдау және
гигиеналық

Гигиеналық дағдылар
Балалардың назарын
тағамға аудару,
тамақтану мәдениеті

Гигиеналық дағдылар
Қолды жуу ережелерін
бекіту;
тәрбиешінің тазалық

	ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты. Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен. Тазалықты таңдаймын!	гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Күні бойы қызыққа, Батамызда каламыз. Қиынсынып кәшпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көнілді әуен сазымен, Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем. Көрсесем де білемін. Ішер кезде асты мен. Қолды жуып жүремін.	процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында. Жуын тамақ соңында. Жуын ұйықтар кезінде. Жуын тұрған мезгілде.	бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі Көркем сөз Тағы міне, таң атты. Дайын дәмді тағамдар. Үлгідеген тиінге, Жарып берем жанғақты. Қою сүтті беремін. Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран. Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан. Тосап беремін араға. Таңы ботка береміз. Бақшадағы балаға.	туралы әңгімесі Көркем сөз Су ағылып шүмектен, Беті қолды жуамаң. Мойын, мұрын, құлақты, Тазалатып тұрамын!
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қою ұстан	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін

	болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Түскі аска дайындық	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу	Қажет болса, тамактанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Тамактану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты. Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен.	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау кезінде және гигиеналық рәсімдерді жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз	Гигиеналық дағдылар Үстелді жабықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жұлын тамақ алдында.	Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару; тамактану мәдениеті бойынша баламен жеке жұмыс; этикет ережесі. Көркем сөз Тағы міне, таң атты.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі. Көркем сөз Су ағызып шүмектен. Беті қолды жуамаң. Мойын, мұрын.

Тазалықты таңдаймын!	Күні бойы қызыққа. Батамызда қаламыз. Қиынсынып қашпаймыз. Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуес сазымен. Жаттығуды бастаймыз. Микробтар қаскүнем. Көрсесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін.	Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Дайын дәмді тағамдар. Үлгілдеген тиінге. Жарып берем жаңғақты. Қою сүтті беремін. Мысық пенен күшікке. Түлкіге қою айран, Тышқанға дәндер салам. Ақ қоянға тәтті нан. Тосап беремін араға. Таңғы ботқа береміз. Бақшадағы балаға.	күлақты. Тазалатып тұрамын!
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау.			
Ұйқыдан тұру	Біртіндеп ұйқыдан тұрғызу (музыка ақырын ойнайды). Ұйқыдан кейін бірден төсекте жаттығу жасау: жатқан күйінде, төсектен тұрмай, көрпенің астында балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды: (гимнастика, 2-3 минут төсекте, балалардың ұйқыдан біртіндеп ояу күйіне өтуіне бағытталған. Оянған балалармен жүргізген дұрыс, қалғаны оянған кезде қосылады) Жалпак табанды болдырмау үшін дене саулық жолымен жүру. (дене тәрбиесі)			
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Максаттары: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафа ілгінге, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды үстануға тәрбие беру; - ауа райына сай киінгенін қалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу.			

	көмек көрсете білуге, алтыс айтуға тәрбиелеу				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	“Жеуге жарамды - жеуге жарамсыз” дидактикалық ойыны	Ұлттық ойын “Сақина жасыру”	“Резенке” аула ойыны	“Көрші” ұлттық ойыны	“Тақия тастамақ” ұлттық ойыны
	Жүргізуші бір уақытта әртүрлі заттарды атай отырып, ойын қатысушыларына дөң дақтырады. Егер аталған зат жеуге жарамды болса, дөңгі ұстап алу керек, ал керісінше болса, соққы беру керек. Аула ойыны “Шатасу”	Мәксаты балаларды шапшаңдыққа, тейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Мәксаты балалардың секіру қабілеттерін жетілдіру; жылдамдыққа, күштілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу.	Мәксаты балаларды тейінділікке, ұйымшылдыққа, шағармашылыққа тәрбиелеу.	Мәксаты балаларды шапшаңдыққа, тейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
	Көшбасшы таңдалады және қалған ойыншыларға теріс қарап тұрады. Қалған ойыншылар шеңберге тұрып, қол ұстасып тұрады. Осыдан кейін олар қолдарын үтбей, мүмкіндігінше шатасуға тырысады. Ойыншылар жетекшілік түрде шатасқан кезде бұт тұрады қолынашпата қабылдайды. Көшбасшы	Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тілдерінің үстіне алақандарын жаады. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанна салысымен, ол бала алақаннан жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанна сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде» деп сұрайды. Ол сақинадан кімде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал	Бұл ойынды қыздар да, ер балалар да ойнайды. Резенке таспаны үштен, немесе сіз екі-екіден ойнай аласыз; бұл жағдайда, егер ойыншы секіру кезінде қателік жіберсе, оның серіктесі оған көмектесе алады. Сіз резенке таспаны бір заттың үстіне, мысалы, екі орындыққа тарту арқылы жалғыз ойнай аласыз. Ойнау үшін сізге серімді әдеттегі ыңғайлар мата қажет. Ұяңдығы шамамен екі метр. Үштарың байлап қою керек.	Көрші ойынның үлкен бөлмеде, қонақты ата-ауада өткізуге болады. Ойыншылар саны 10-нан 30-ға дейін болуы керек. Ойыншылар дөңгіеленіп, екі-екіден шеңбер құрып отырады. Тағы бір адам ортаға шығып, жүріп болып отырған ойыншылардың бір жұбына келіп, “Көршімен татусын ба?” — деп сұрайды. Егер сұрақ қойған жұптың біреуі “Көршімен арабыз” десе, онда сұрақ	Балалар дөңгіеленіп, шеңбер құрып отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырудары тиіс. Таңдалған бала дөңгіеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгісінен кейін балалар көздерін ашады. Жаң жағдайға жылдам қарап, тақияна көңілде екенін білсе, сөйсе, жылдам

шатасып қалған ойыншыларды ашуға тырысады. Алғашқы шешілген ойыншы келесі турда көшбасшы болады.	білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.	«Аяқтарды алашқаттап» тұрған екі ойыншы тобық биіктігінде серпімді созады, үшіншісі секіреді. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орнын серпімді ұстаушымен ауыстырады.	қоюшы адам оның қасындағы көршісін орнынан тұрғызып, соның орнына өзі отырады. Орнынан тұрған адам ортаға шығып басқа бір жұптан ілгерідегідей «Көршімен татусын ба?» деп сұрап, ойынды соза береді. Ал егер ойыншы көршісімен «татумын» деп, қасында жұп болып отырған серігін жібергісі келмеді онда сұрақ қоюшы адам оны жазалайды. Ол ән салады, би билейді, болмаса әңгімеден, поэмалардан үзінді айтып береді. Осылай етіп, ол көршісін алып қалады. Егер ойыншы бұл тапсырманы орындай алмаса, өз	орнынан тұруы керек. Егер орнынан дер кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: таппак, өлен, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою өрнек бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенін сезген бала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала жүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. «Қарама-қарсы сөз» дидактикалық ойыны
«Домалақ ақаш» қозғалмалы қазақ халық ойыны. Мақсаты: балаларда ептілікті дамыту, допты нысанаға дәл тигізе білуді жетілдіру.	«Мен бес атау білемін» аула ойыны. Мақсаты: балалардың ойлау, жаңғырту, сөйлеу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу; сөздік қорын байыту.	Екі ойыншы бір-біріне допты «Мен», «мен білемін», «бес», «есімдер», «ұлдар» сөздерімен лақтырады (қыздар, қалалардың аттары, жануарлар, гүлдер және т.б.). Сол уақытта допқа ие болған ойыншы қолайлы есімдерді айта бастайды: «Алижан», ал екінші ойыншы: «бір», «Алібек» - «екі», «Мансур» - «үш».	«Аяқтарды алашқаттап» тұрған екі ойыншы тобық биіктігінде серпімді созады, үшіншісі секіреді. Ойында әртүрлі фигуралар қолданылады, олардың барлығы қайталануы керек. Қате жіберген адам өз орнын серпімді ұстаушымен ауыстырады.	қоюшы адам оның қасындағы көршісін орнынан тұрғызып, соның орнына өзі отырады. Орнынан тұрған адам ортаға шығып басқа бір жұптан ілгерідегідей «Көршімен татусын ба?» деп сұрап, ойынды соза береді. Ал егер ойыншы көршісімен «татумын» деп, қасында жұп болып отырған серігін жібергісі келмеді онда сұрақ қоюшы адам оны жазалайды. Ол ән салады, би билейді, болмаса әңгімеден, поэмалардан үзінді айтып береді. Осылай етіп, ол көршісін алып қалады. Егер ойыншы бұл тапсырманы орындай алмаса, өз

«Еламан» - «төрт»;
«Максат» - «бес». Ал
ойын қайта басталады.

Мені ізден тап-тап
Деп таппайды.
Содан кейін Соқыр теке
(баланың көзі байлаулы)
балаларды қуалайды
немесе балалар оның
жанына келіп түртіп
қашады. Соқыр теке
ұстап алған баланың
көзі байланады да ол
«Соқыр теке» ролін
атқарады. Ойын осылай
жалғаса береді.

орнын сұрақ қоюшы
адамға береді де өзі
соның міндетін
атқаруға кірісіп
ойынды қайтадан
бастайды.
"Қындық-сандық"
казак ұлттық ойыны.
Максаты: балалардың
күш-жігерін,
шапшаңбығын
дамыту; тапқырлыққа
тәрбиелеу.
Ойын далада, коғалды
жерде (спорт залда)
өтеді. Ойынға жас
өспірім ер балалар
қатынасады.
Қатынасушылар тең
екі топқа бөлінеді. Әр
топтың өз бастықтары
тағайындалады. Олар
ойынның дұрыс өтуін
бақылайды.
Ортаға екі топтан бір-
бір ойыншы
шақырылады. Олар
бір-біріне арқаларын

(жұптар айтысы).
Максаты: балаларды
карама-қарсы
мағынадағы сөздер
жұптарын құра білу
лағдыларын жетілдіру;
сөздік қорды молайту;
ой шапшаңдығын
дамыту.
Құралдар: камшы; доп
немесе; немесе жұптар
арасында жүретін зат
(жалау).
- Балалар, карама-
қарсы мағынада
сөздерді жұптарын
айту үшін, "айтысты"
жариялайық. Кімге
қарай камшының
сабын екі балаға
көрсетемін. Сол
балалардың бірі
айтысты бастап, қарсы
тұрған - карама-қарсы
мағынада сөзді қайтару
керек.
Егер білмеген балалар
болса, оларға білген

				берін тұрасады да бір-бірін қолдарынан кырамен айыастыра ұстасады. Ойын жүргізушінің берген белгісімен олар бірін- бірі аркалап жерден көтерін әкетуге тұрасады. Олай істеу он-оңай емес, ойын жүргізуші белгі бергенде, олар тізделерін бүгін жартылай отырған қалыңқа түседі. Қайыңсы көтерін әкетсе, жеңіске сол жетеді. Көбірек жеңіске жеткен топ жеңімпаз атанады.	баба көметі берін, айнасты жапғастаралды - сюжетті-рөлдік ойындар ойнату «Дәрігер», «Мейрамхана», «Үшакта» және т.б.
--	--	--	--	---	---

**Серуенге
дайындық**

Серуендеуге дайындық.

1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау.
2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау.
3. Әр түрлі аяқ райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару. Тәрбиешінің өзі көшедегі жолдың еуіне отырып таңдайды.

Серуен

4. Ызғалар өзіңнен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көметі.

Келтір қызыл - серттеу, Бақылау - Түгіленген. Ызғаларға көкөністерді Ағаштарды

Аяқ райынан бақылау.

танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
 Максаты: жел туралы түсініктерді тиянақтау; іздемаздыққа баулу.
 Желдің түрлерімен таныстыру.
 Жел дегеніміз не?
 Жел қандай болады?
 Жел қалай пайда болады?
 Жел не үшін қажет?
 Жел бізге керек пе, жоқ па?
 Желді көрмесек қалай сеземіз?
 Оңтүстік, солтүстік қайда, батыс пен шығыс ше?
 Жел қай жақтан соғып тұр?
 Дидактикалық ойын: «Желдей сок»
 Максаты: дауыстың мықтап айтылуы, мұрын арқылы тыныс ату, у дыбысының

бұта гүлдерін сақтау» (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
 Максаты: табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыруды жалғастыру.
 Балалардың өсімдіктер туралы білімдерін, сыйластықтарын дамыту.
 Бақылау. Біреу гүлді жұлып алып, оны лақтырды.
 - Солай істеуге бола ма?
 - Неліктен?
 - Қандай гүлдер ұзаққа созылады: жұлынған ба, әлде өсіруге қалпырылған гүлдер ме?
 Табиғаттан гүлді үстелге қойып, серуендеудің соңында қарап көрейік.
 - Гүлге не болады?

бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
 Максаты: танымдық белсенділікті арттыру, бақылауларға деген қызығушылықты арттыру.
 Бақылау барысы
 Педагог балаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап беруді ұсынады.
 Өр желінің асты толған көк қоян,
 Жаз болғанда көк қоянды жеп қоям.
 (қияр)
 Ашулы қонақ бұл анық,
 Тонып шешсе, жыладық. (Пияз)
 - Біздің бақшада қандай көкөністер өседі?
 - Сіз бақшадағы тәрбиешілермен бірге қандай жұмыс жасалыпты?

бақылау(қайың, терек, үйенкі)
 Жеміс ағаштарымен салыстыру(алма)
 (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
 Бақылау
 Бөлімшеде өсіп тұрған ағаштарды ажыратуға және атын атауға
 үйрету(жапырағы, түбірі, тұқымы бойынша); жазда ашық жасылды бұтақтардың көбейгенін көңіл аудару керек, көлемке түседі, сондықтан ыстық күндерде орманда салқын;
 Ағашты ұрынымен салыстыруға
 үйрету(мысалы: алма бағымен); бала бақшадан территориясында өсіп

(зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
 Ауа -райына жүйелі түрде қадағалау жасау; маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және біріктіру; барлық жан жануарлардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылуына тоғалуына байланысты орнату.
 Маусым - жаз басы, алмалар гүлдеп болады, күннің тоғалуы ағаштар - өсімдіктің толқанды өсуімен, құрт-құмырсқалардың, құстардың келуімен байланысты. 22-маусымнан ұзақ күн, ең қысқа түн екенін атап өткен жөн

айтылуымен ауыз арқылы дем шығару қабілеттерін пысықтау	Құрап, ал гүлдардағы гүл өсіп тұр.	- Бағда ересектер не істеп жатыр?	тұрған,	Шілде - ең ыстық уақыт, күндізгі күннің ыстығы түн суығына
Қимылды ойын: «Акку - қаздар»	- Гүл деген не?	Танымдық және зерттеушілік іс-шаралар	айырмашылығын атасак жемісі бар	не болады да, жін күн күркіреу, жанбыр болады.
Максаты: ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру.	- Гүл қандай болады?	көкөніс бақшасын арамшөптермен тазарту	Бұтақтың иілуіне қарай, ағаштағы жапырақтар бояуы	Тамыз - күні ыстық, түні суық, температура азаяды. Суыту алғашқы катуға әкеледі.
Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту.	- Ол қайда өседі?	кезінде біз әрдайым кішкене бөлігін дақылдармен қалдырдық. Біз не көрдік (шөп көп).	мен түрлерінің әр түрлілігін салыстыру	Балаларға жаз табиғатының өзгерісі жөніндегі білімін нығайту.
Ойын шарты: Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, былай дейді:	- Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер?	Өсімдіктерге не болды? (арықтау және нашар өсу)	керек. Туған өлкесінің табиғатына сүйіспеншілік танытуға тәрбиелеу.	Жаңылтпаш
- Акку – қаздар, қаздар жем желіндер ме?	- Гүлдің пайдасы бар ма?	Дидактикалық ойын: «Мейірлене айт»	Жұмбақтар	Жанбыр жауып келеді қар аралас.
- Су ішіндер ме?	Көркем сөз	Максаты: сөйлеу барысында кішірейтетін	Жазда жатқан – көленкесіне алады.	Бір топ қатын келеді шал аралас.
- Құстар жауап береді.	Гүл өсір сен бағыңда.	- ықылас қосымшасы бар сөздерді қолдану.	Қыста жаққан – жанын рахат табады.	Тауға қайың бітеді тал аралас.
Балалардың інінен бірін қасқыр етіп сайлайды.	Тұрсын көздің жауын ал.	Аула ойыны	(Ағаш)	Бір топ сиыр келеді таңа аралас.
Құсшы: Сак болыңдар, аш қасқыр! келеді - деп дауыстайды.	Бүршік жарған шағында.	«Тығызмақ»	Жазда тұрып жоғары, күзде жерге қонады.	Көркем сөз
Акку - қаздар иелеріне қарай ұшулары керек.	Өзгерте білуге машықтандыру:	Ойынның шарты:	(Жапырақ)	«Жаңылтпаш»
А.т. ал қасқыр болса құстарды ұстап алып жеуге тырысатын.	көністікті бағдарлау.	Тәрбиеші санамақ арқылы жүргізуші сайлап алады.	Мақал-мәтел	Жансүйірек
	кимылдарды үлестіру	Жүргізуші тәрбиешінің қасында немесе	Бұтаға паналаған торғай да аман қалады.	Ой, балалар, балалар.
	қабілеттерін жетілдіру.		Көркем сөз	
	Педагог ойын барысында "Ойға".		- Көбейсін жасыл	

Үсталған аккумуля - қаздар. қасқырға көмектеседі. Сөйтіп аккумуля - қаздар аңайып, біткенше ойын жалғасады. Еңбек: гүлдерге су құю. Максаты: тазалыққа, бірлікке, еңбекқорлыққа баулу. Керекті құралдар: күрек, су, шелек.	"Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай қимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезенін ескеруге болады. Балалар "Түлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. Еңбек: алаңдағы қоқыстарды жинау. Максаты: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құралдар: қолғап, тырнауыш. "Допты қақпаға түсіру" қимылды ойын- жаттығуы. Максаты: "қақпаға" допті өткізе	белгіленген жерде көзін жұмып тұрады, ал басқа балалар тығылады. Жүргізуші: « 1-2-3-4, іздеуге шықтым». Тауып алған баланың атын атайды. Осылай 3-4 баланы тапқан соң басқа баланы сайлайды. "Ақ сүйек" қимыл- қозғалыс ойыны. Ойын максаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға баулу; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын	көшелер» М. Зайтов Үйенкі терек қарағай... Бойлай өсті күн сүйіп Көшемізде жағалай Еңбек: ұқсатып жасау үшін мақта, бұтақ, түбірлерді жинау Максаты: өз бетінше бұтақ, түбірлерді ұқсатып жасау үшін әдетке айналдыруды жалғастыру. Жинақталған материалдарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Дидактикалық ойын «Жапырағы бойынша ағашты таны» Максаты: ағаш туралы білімін нығайту, жапырағы бойынша оларды тануға және ажыратуға үйрету. Эксперимент. Екі өсімдікті қалағалау:	Шілдем, шілдем, шілде – айым. Шырқап торғай күн сайым. Жапырақтар жалпайды. Ой, балалар, балалар, Ойналық та, күлелік. Үйретіп тай мінелік. Қимылды ойын «Тату, барлығы бірге» Аланның қарама қарсы жағына тепе теңдікті сақтай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. Еңбек: құмның үстіне құм себу және суару. Максаты: еңбекке қатысу, еңбекке баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету Дидактикалық ойындар. Тәжірибе
--	---	---	---	---

білуге, дәлдікке,
шапшаңдыққа баулу.
Тәрбиеші балаларды
доп (немесе әртүрлі
шарлармен) ойнауға
шақырады, балалар
жиналған жерде сызық
жүргізеді. Сызықтан 1-
1,5м жерде кішкентай
қақпа тұрғызылады.
Ойынға 5-6 бала
қатысады.
Еркін ойындар.

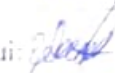
көрмеуі керек.
"Ақ сүйек" жерге
түскеннен кейін
тәрбиеші: "Ал ақ сүйекті
іздендер, кім тез табар
екен?" - дейді. Ойынның
шарты бойынша ақ
сүйекті тауып алған
бала басқаларға
білдірмей, тәрбиешіге
тез әкелін беруі керек.
Егер балалардың бірі
байқап қалса, ақ сүйекті
тауып алған баланы
қуып жетіп, денесіне
қолын тигізуі керек.
Сонда ақ сүйек өзіне
беріледі.
Сөйтіп, ақ сүйекті
ешкімге жеткізбей
тәрбиешіге табыс еткен
бала жеңімпаз аталады.
Жабдығы: ақ сүйек.

біріншісін
тыңайтқышпен
тамақтандыру.
екіншісін сугару.
Қорытынды.
Өсімдіктер осу үшін
тыңайтқыш қажет.
"Тығылмақ" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды
шапшаңдыққа,
қызығушылыққа
тәрбиелеу.
Ойын шарты.
Санамақ арқылы бір
бала тығылған
балаларды іздеуші
болып
тағайындалады. Ал,
басқалары тығылады.
Тәрбиеші 10 - ға дейін
санап болғанша,
іздеуші бала көзін
жұмсап тұрады.
Осы сәтте қалған
балалар таңылып
үлгерулері керек.
Біріншісі таңылып

және эксперименттер
«Керісінше айт»
Балалардың сөздік
қорына антоним
сөздерін енгізу (жылы-
суық, ыстық- суық,
жарық - қараңғы және
т.б.); айналаны
қоршаған ортаны терең
түсіне білу.

табылған бала,
 іздесуге көмектеседі.
 Осылай ойын
 жалғасын таба береді.
 "Төмпешіктен
 төмпешікке секір"
 қимылды ойын-
 жаттығуы.
 Мақсаты: белгі
 орындарға аттап
 секіре білу қабілетін
 дамыту; дене тепе-
 теңдігін, күш-жігерін
 жетілдіру.

Кешкі ас	Алдыдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Үйге қайту Ата-анаға кеңес	Кейбір ата-аналар балаларына терезе талдында ойнауға рұқсат береді. Олар терезенің сыртындағы әлем балаға тартымды, оның алуан түрлілігімен қызықты деп санайды және бұл қалай болса да оны біраз уақытқа алдандырады, ата-ананы баламен тікелей қарым-қатынастан босатады. Бұл мүмкін емес! Бала терезе ойыны ойын-сауық орны емес екенін білугі және түсінуі керек.

Тәрбиеші: Абдыкаримова О

Тексерді: Бердимуратова С

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.08.2025ж. - 22.08.2025ж. «Өнер көңі халықта»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі	18.08 Қуыршақ театры	19.08 Сөз асылы шешендік	20.08 Алуан-алуан кейіпкер бар	21.08 «Өнерлі өрге жүзер»	22.08 «Ел іші – өнер көңі»
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы тәнертенгілік қабылдау мейірбикенің немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мүмкін болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Өдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестені қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағымы бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбикенің қарауына қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
	“Не жедім, тауып ал” дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: анализатор арқылы затты табу. Ойын әрекеті: Дәм сезу анализаторы арқылы шешім табу.	Дидактикалық ойын ««Экологиялық пирамида». Максат-міндеттер: балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, экологиялық	Ойын «Не ұнады?» Максат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту. Ойын ережелері: Тәрбиеші балалармен шеңберге тұрады. Тәрбиеші ұнатпай және	Қимылды ойын «Тап және үндеме». Максат-міндеттер: балаларда сигнал бойынша әрекет ету қабілетін бағдарлау. Ойын ережелері:	Дидактикалық ойын “Менің тағайын бұлтым”. Максат-міндеттер: қиялды-эмоционалдық ойынды табиғатты сипаттап қабылдауға дамыту.

Шарты. Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.	пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу.	ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды.	Педагог ойынды бастайды. Ол балаларға ойыншық көрсетеді, балалар оны есінде сақтайды.	редакциялық кідіріс рөлін де атқарады).
Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөліктерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.	Ойынның ережелері. «Экологиялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында «экологиялық пирамида» деген жазу бар.	Зат атағанда тәрбиеші қолын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші: «қарға ұшады, үстел ұшады, ұшақ ұшиды» және т.с.с. Балалар «ұшпайтын» зат болса, қолдарын көтереді, «ұшпайтын» болса қолдарын төмгі түсіріп тұрады.	Педагог барлығын қабырғаға қарап отыруға шақырады, ол ойыншықты тез жасырады және балаларға ойыншықты кім бірінші болып тапса, дауыстан айтынау керектігін, үнсіз саусақпен көрсету керектігін ескертеді.	Ойын барысында балалар шабындықта ыңғайланып жайғасады, тынышталып, көздерін жұмады.
Ойын барысы. Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмытып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.	Ойынның барысы. Тәрбиеші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, қобалек, шымылдық, аялпалақ. Үшінші беті – күн, жер	Жүргізуші рөліне балалар да тағайындалады. Ойын алдымен баяу қарқын, содан кейін жылдам ойнатылады. (таным іс-әрекеті)	«Іздейміз!» командасы бойынша балалар орнынан тұрып, іздейді (дене тәрбиесі). Адырбек Соныбекон «Сурет салдым» Суретін мен бір адамның, Сағайым деп қаттам	Тапсырма. Шабындықта демалып отырғандарын елестету. Құстардың дауысы естіледі, шөптер мен гүлдердің иісі шығады, бұлт аспанда қалықтайды. Аспандағы бұлтты таңдап, оның неге ұқсайтынын айтып беруді ұсынады (шығармашылық іс-әрекет).
		«Қайда барсан – соны табасың» дидактикалық ойыны.		Қималды ойын "Үкі"
		Мақсат-міндеттер балаларды кеңістікті		Мақсат-міндеттер белгі бойынша әрекет етуге тәрбиелеу.

шөп, орман, қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су, тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)	бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті)	алдым. Дөңгелентіп басын салдым. Екі сызып қасын салдым. Міне, мынау мұрын болды, Құлақ одан бұрын болды. Аузын сап ем жана енді, Күлімсіреп шыға келді. Ең соңынан көзін болдым, Айнымаған өзім болдым.	Ойын барысы Ойын барысы. Барлық ойыншылар құстар, бір бала - үкі «Күн» белгісі бойынша құстар алаңда ұшып жүреді, қанаттарын қағып, дөңдерін шокиды. «Түн» деген белгі бойынша барлығы тоқтап, қимылсыз тұрады. Үкі ұшып келеді, қозғалатындарға қарап, оларды ұясына апарады. Содан кейін қайтадан «күн» белгісі беріледі, үкі ұясына тығылады, балалар – алаңда ұшып жүреді. Ойын осылай бірнеше рет қайталанады. (дене тәрбиесі)
---	--	--	---

Еңбек: аумақты тазарту

Еңбек: балаларды

Еңбек: гүл бақшысын

Еңбек: учаседеті

Еңбек: егілген

Максаты: ақсақалдарға көмектесуге деген ұмтылысты дамыту Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	гүлзарды жинауға тарту. Максаты: гүл бақшасындағы еңбекпен таныстырып, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	арамшоптен тазарту. Максаты: өз жұмысының нәтижесін көруге, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	ұжымдық еңбек. Максаты: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	өсімдіктерге күтім жасау (суару, қопсыту, арамшоптерден тазарту). Максаты: өсімдіктерді күтуге деген құштарлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.
--	---	--	---	--

Таңғы гимнастика	Сапқа тізілу; оңға бұрылып, алға жүру; жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. 1. Бастапқы қалып: дене тік, қол белде 1 - оңға адым жасап, қолдарын жанына жіберу; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа да қайталанады және 5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ ашақ, дене тік, қол белде 1 - оңға еңкейіп, сол қолын басына қою; 2 - бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ ашақ, арқанды алға ұстау 1 - арқанмен бірге оңға бұрылу, 2 - бастапқы қалып; 3 -
--------------------------------	---

солға бұрылу, 4 - бастапқы қалып: 4 рет қайталау

4 - Бастапқы қалып: дене тік, кол белде

1 - 2 - отырып, колдарын алға созу;

3 - 4 - бастапқы қалып (жаттығу 5 рет қайталанады).

5. Бастапқы қалып: дене тік, кол белде.

1 - 4 - дейін санау арқылы оң жаққа секіру, 5-8 санау арқылы сол жаққа секіру, 9-12 - екі аяқпен секіру, кідіріс жасап, жаттығуды 2-3 рет қайталау.

(дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар

Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртінуді. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
--	--	--	--	--	--

Тағамға асқа дайындық

Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті	Гигиеналық дағдылар Балаларға мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру.	Гигиеналық дағдылар Балаларға дұрыс білім беру, үстел басында өтіні	Гигиеналық дағдылар Өзін-өзіңнің сыртқы келбетіңді қарау.	Гигиеналық дағдылар Балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениеті
--	--	---	---	--

	бойынша баламен жеке жұмыс: этикет ережесі.	тамақтану кезінде ас құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру.	дұрыс ұстау, тамақтану кезінде сөйлемей, басқа балалардың мазасын алмау.	жолдастарыңыздың сыртқы келбетіндегі кемшіліктерді еске салып, оларға көмектесуге ниет білдіруді дағдыға айналдырыңыз. Тігісте жыртылған киімді тігу қабілетін жетілдіріңіз.	бойынша баламен жеке жұмыс: этикет ережесі.
Таңғы ас	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың.	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен.	Көркем сөз Нәйім-нәйім, бауырсақ, Қойға қарай жүгірсек, Қой ішінде көк ісек, Жаксы бала малсақ, Жаман бала үй күшік. Нәйім-нәйім бауырсақ, Бауырсақты қуырсақ. Жаксы бала малсақ, Жаман бала ауылсақ. (І.Жансүгіров))	Көркем сөз Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін.	Көркем сөз Балаларға – тортымыз, Барлық жұртқа құртымыз. Балмен піскен қауыршақ, Балдай тәтті бауырсақ. Қауын –қарбыз, көкөніс, Қанша жидек, көп жеміс. Қане, тойып алыңдар, Тамақтан соң ойын бар
Тәрбиеші мен балалардың еркін	Қуыршақ, көленкелі театр қойылымын тамашалау, көрген қойылымның жетпей	«Әжелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдың-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде	«Менің сүйікті кейіпкерім», ермексыздан мүсіндеу, суретін салу;	«Өнерлі өрге жүзер» Ата-аналармен бірлескен әрекетте	«Ет іші – өнер кеніші» Педагогтар мен балалардың бірлескен театрлан тырылған

әрекеті

менондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу; - «Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қағаздан жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жапсыру? (шығармашылық іс-әрекет) Дене тәрбиесінен ойын-жаттығу "Қоңіліміз тамаша!" Максат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық қабырғаның басына дейін сатыдан аттамай ормелеп, басқа аралыққа ауысып төменге түсу; балаларда бір аяқтан екінші аяққа алға айналыра отырып және көс аяқтап тырып секіру дағдыларын дамыту; аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен,	әжемнің ертегісін тыңдайық челленджі бейнематериалдарын тамашалау; - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтқызу; (қарым-қатынас іс-әрекет) - «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын (қарым-қатынас іс-әрекет) "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: балалардың танымдық қабілеттерін, зейіндерін дамыту, (таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Музыкадан ойын-жаттығу "Тортар" әні"	(шығармашылық іс-әрекет) Сурет салудан ойын-жаттығу "«Менің сүйікті күшігім» (губкамен бояу)" Максат-міндеттер: Үлгілдік жануарларды (күшік) дәстүрден тыс «губкамен бояу» техникасымен сурет салуды үйрету; балаларды күшіктің бейнесін өз бетімен қағаз бетінде орналастыра бере білуге, оның сыртқы кейіпін негізгі ерекшеліктерін бере білу біліктіліктерін қалыптастыру; гуашьпен дәстүрден тыс техникамен сурет салуды жетілдіру, қиялдарын, шығармашылық белсенділіктерін	алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгімелесу; Тақырыпқа сәйкес жұмбақтар шешкізу, (қарым-қатынас іс-әрекет) Бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету, (шығармашылық іс-әрекет) Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Үй жануарлары" Максат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы оюларын жүйелеу, балаларды үй жануарлары мен	қойылымдар байқауын ұйымдастыру; - театрландырылған қойылымдар қою үшін атрибуттарды орналастыру; - қойылым желісін ойластыру; -рөлдерді ортақ келісіммен бірге таңдау; - қойылымды қою, (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармашылық іс-әрекет) Құрастырудан ойын-жаттығу "Аквариумдағы балықтар" Максат-міндеттер: Табиғи материалдан балықтың бейнесін жасауға үйрету; шығармашылық және ұқсастықты дамыту, ұжымда достық қарым-
--	--	--	--	--

табанның ішкі жағымен тізгені жоғары көтеріп, ұсақ және алшақ алып жүру; жұптасып бір қатармен жүгіру; баянат (рапорт) қабылдау дағдыларын жетілдіру.	Максат-міндеттер: Берілген талсырманы тейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс-әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	дамыту, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Оң қолдан жасаған кейіпкерінің образына еніп оның даусымен дыбыстау, сөйлеуді дамыту. (қарым-қатынас іс-әрекет) Ертегі тыңдату, ондағы кейіпкерлер туралы өз ойларын айтқызу. (қарым-қатынас іс-әрекет) Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Ақтөстің Саңдар әлеміне саяхаты" Максат-міндеттер: Саңдарды заттар санымен байланыстыру қабілетін қанықтыруды жалғастыру 10 саны туралы түсініктерін қанықтыру. Басқа	олардың балаларымен қатынасты тәрбиелеу таныстыруды жалғастыру жануарлардың әдеттері, тамақтану ерекшеліктері, өмір сүру жағдайлары, адамдарға пайдасы; танымдық белсенділікті, талдау қабілетін, байланыстырып сөйлеуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті, жанашырлық, көмек көрсету қабілеттерін дамыту.	қатынасты тәрбиелеу
--	--	--	---	----------------------------

		сандар арасында санды табу дағдысын қалыптастыру. Алға және артқа қарай 10-ға дейінгі санау қабілетін дамыту.			
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өзінің киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Күннің көзін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: балаларға күн туралы мағлұмат беру. Балалардың жетілдіру. Балалар аспанда апаратын тұрған не?	Жәндіктерді бақылау (көбелектер). (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: көбелектердің тіршілігі жайындағы білімді толықтыру; бақылау арқылы жана	Ересектердің бақшадағы еңбегін бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: балаларда көктемде топырақты танып, көңілге ету	Жәндіктерді бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: балабақша аласындағы жәндіктерді бақылау	Бақылау: "Балықтар қалай жүзеді?" (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсаты: балалардың судағы балықтардың қозғалуын

Ол неге үксайды? Күннің көң болмаса біз өмір сүре аламыз ба? Күннің бізге қандай пайдасы бар? Көркем сөз Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! "Күн - түн" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Ойын шарты: балалар көңілді шенбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн"- десе, балалар қозғалып жүреді, кимылдайды. "Түн"- десе, балалар кимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, оғаннан шығарылады. Дұрыс ойнаған	акпараттарды алуға баулу. Күн сайын жәндіктер көбейіп келеді - масалар, көбелектер, қоныздар. Көбелектердің бірнеше түрін (капустница) ажырата білуге үйрету. Көбелектердің қанаттарында өте әдемі өрнек бар - ол ең әдемі табиғатпен жаратылғандардың арасында. Көбелектердің қанаттарын ұстауға болмайды, өйткені олар нәзік тозаңмен жабылған, оны өңіру оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды. Балаларға көбелектер жұмыртқалайтынын түсіндіру, содан кейін өсімдіктердің жатырақтарын жөйгіш осы жұмыртқалардан құрттар шығады.	науканы басталатыны жайында түсінігін қалыптастыру Тынымсыз еңбек ету нәтижесінде адамдар көкөністі өсіріп күтуде мол өнім алу мүмкіндігіне ие болатынын, балаларға түсіндіру. Қималды ойын «Аркан тартыс» Мақсаты: күш-жігерді дамыту, қарсыласын өз жағына тартуда шыдамдылық таныту. Еңбек: гүлзарға гүл отырғызу Мақсаты: гүл отырғызатын орынды тандап алып оны суару. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды үйрету (еңбек құралдарын қолдану, жұмыс орнын таза ұқыпты ұстау). "Ақыл-қалдар" кимыл-	жұмыстарын жалғастыру, балалардың жәндіктердің ауан түрлілігі туралы білімдерін кеңейтуді; жәндіктерді айқын белгілері бойынша ажыратуға және атауға үйрету: түсі, мөлшері, өзіндік ерекшелігі дене бөліктері, қозғалыс режимі Экологиялық міндет: жәндіктерге қамқор болуға тәрбиелеу. Өңгімелесу-тәжірибе. Қоңызды қарастыру: басы, мұрты, аяқтары, қанаттары. Ол қанаттарын қалай көтеретінін және қалай ашатынын байқаймыз, жәндік қозғалады, ұшатын және отырады. Тірі өршілік иелерінің	бейімделушілік ерекшеліктері туралы ойларын нақтылауға (балықтар әр түрлі бағытта оңай, тез жүзеді, олардың әрдайым арқасы бар) жоғарыдан, қарын төменнен, сондықтан созылған және тайгак дене, сүйір бас, жүзбе жүзуге көмектеседі; балықтар әр түрлі бағытта оңай бұрылады - оларға құйрығы көмектеседі, ауру балықтар баяу, теңселіп, бүйірлеріне құлайды, мұндай балықтарды емдеу керек). Бақылау кезінде педагог ойыншық балықты балықтың денесінің бөліктерін балалармен жақсырақ тексеруге, оның қимылына көңіл аударуға
---	--	--	--	---

балалармен ойын жалғасын табады. Еңбек ауладағы коныстарды жинақтау. Мақсаты: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. Керекті құралдар: сыпырғыш, шелек, қалақша. "Сокыр теке" қазақ ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын ережелерін сақтап, әділ ойнауға баулу; кеңістікті бағдарлау, кимылдарды, тепе-теңдікті сақтай жүріп, үлестіре білуге, бір-бірлеріне келергі жасамауға дағдыландыру; түйсік, зейін қабілеттерін дамыту, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар шеңбер құрып тұрады.	Кейінірек құрттар іштен бөлінген жіппен оралып, қуыршаққа айналады, ал қуыршақтардан кобелектер қайта пайда болады. Жұмбақ. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Кобелек). Тәрбиеші жәндіктерді сипаттайды, балалар болжайды. "Сипаттама бойынша тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: суреттейтін әңгіме құруға, зейінді, келісімді сөйлеуді дамытуға, ұжастықтар мен айырмашылықтарды табуға дағдыландыру. Еңбек: ойыншықтарды жуу, өңдеуге жарайтын), төсеушіке келтіру.	қозғалыс ойыны. Мехсаты: санамақты қолданып, жүргізушіні тағайындауға, ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; кеңістікті бағдарлауға, жалтарып жүтіруге; жылдамдыққа, шапшаңдыққа, зейінділікке тәрбиелеу. Сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту. Ойын шарты. Балалардың ішінен бірін "қасқыр" етіп сайлайды, қалғаны "аққу-қаздарды" сомдайды. "Құсшы" болып алғашында педагог, кейін балалардың бірі болып, ойында жүргізу мүмкін. Құсшы құстарды жем жеуге босатады да, балалар дейді: - Аққу-қаздар! (Га-га-га) - Жем желіндер ме! (На,	жанында өздерін сабырлы ұстау керек екенін ескертеді. Қоныз бен қырықаяқты аулауды ұсынады, картон парағына құм қабатын күйюды ұсынады - жәндіктер жүтірсін. Қоныз бен қырықаяқ құмда қандай ілер қалдыратынын салыстыру. Тәжірибеден кейін жәндіктер босатылады. Көркем сөз. 1. Ұзын құйрық ителік, Ителікке тимелік. Верталетты жасады, Ителіктен үйреніп. 2. Гүлден сорып бал жинап, Терлеп жапын кинады. Және өміне аманнан	қолдана алады. Жұмбақ жасырады. 1) Суда оның өмірі суда оның көреті. 2) Аузы бар, ізі жоқ, терісі бар, жүні жоқ. 3) Құйрығы жерге тимейді. Жотасы күнге күймейді. 4) Аяғы жоқ жүрмейді, қанаты жоқ ұшпайды. Жер бетінде өмір сүре алмайды. 5) Суда өседі, онеді. Сыртқа шыкса өледі. Бақылау: "Бізге қандай балықтар бар?" Мақсаты: балаларға әртүрлі балық түрлерін салыстыруға - олардың құрылымы мен мінез-құлқына қарай, айырмашылық белгілерін табуға және оларды сөйлеу кезінде дұрыс көрсетуге үйрету бағыты.
--	---	---	---	--

"Соқыр текені" санамақ арқылы тағайындайды. Содан соң "текені" ортаға шығарып, көзін байлап, бір орында айнаруды сұрайды. Балалар осы кезде: "бір, екі, үш!" Соқыр теке, бізді ұста!" - деп "соқыр текені" қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып жүреді. "Соқыр текенің" міндеті - түрткен баланы ұстап алу және оны танып, есімін атау. Педагог балалар тым ашшақ қашып кетпес үшін, үлкен шенберді сызып қояды. Ойыншылар сол шенберден аспай ойнау керек. Шенберден шығып кеткен бала, ойыннан да шығады. Кім ұстанып, танылып жатса, "соқыр теке" болып, ойында	Мақсаты: жұмысқа деген он көзқарасты, тапсырмаларды жауапкершілікпен тәрбиелеу. "Көбелектер" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: сигнал бойынша жүгіру бағытын, тоқтамай, өзгерте білуге машықтандыру; кеңістікті бағдарлау, кимылдарды үлестіру қабілеттерін жетілдіру. Педагог ойын барысында "Оңға!", "Солға!", "Кері!", "Алға!" деп, белгілер беріп тұру мүмкін. Балалар кездейсоқ айтылған белгілерді есті жүріп, жүгіру бағыттарын жылдам өзгертіп, ары қарай кимылдау тиіс. Сондай-ақ, демалу кезеңін ескеруге	из, из!)" - Су іштіңдер ме? (Жо-ок, жо-ок!)" Құсшы: - Суға ұшып келіңдер! Ошаққа абайлап жетіңдер! Сәк болыңдар, аш қасқыр келеді! "Аққу-қаздар" иелеріне қарай ұшулары керек. Ал, "аш қасқыр" болса, құстарды ұстап алып жеуге тырысады. Ұсталған "аққу-қаздар", "қасқырға" көмектеседі. Сөйтіп, аққу-қаздар азайып біткенше, ойын жалғасады. Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама «Бауда не өседі, бақпада не өседі?» Мақсаты: өсімдікті өсу орнына байланысты топтастыру. Балалардың ойлау қабілеті мен	Адамдарға сыйлады. "Балықшылар мен балықтар кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынның шарты бойынша, әділ ойнауға баулу; бір немесе қарама-қарсы бағытта, бір-біріне соғылмай, жылдам жүгіре білуге дағдыландыру; дене бұлыш еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "балықшыларды" (бір-екі бала) санамақпен тағайындайды, қалған балалар "балықтарды" сомдайды. Белгі бойынша "балықтар" алаңның бір жағынан екінші жағына, бірін-бірі	кезінде педагог сұрақтар қояды: «Аквариумдағы балықтар бірдей ме, әлде әр түрлі ме? Олардың айырмашылығы неде? Қандай балықтар үлкен және қайсысы кішкентай? Олардың түсі бірдей ме? Олар қайда жүзеді? Сұрақтар аквариум балықтарының түрлік құрамына байланысты әр түрлі болуы мүмкін. "Қара сиыр" ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын ережелерін қатаң сақтауға үйрету; кеңістікті бағдарлай білуге, шапшаңдыққа, тапқырлыққа баулу, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға 3 не 10, одан да көп ойыншы қатынасады.
--	---	--	--	---

жалғастырады.	болады. Балалар "Гүлдер!" атты белгі бойынша өз орындарына тоқтап қала алады. "Нысанаға тигіз" кимылды жаттығуы. Мақсаты: қапшықты нысанаға көзбен мөлшерлеп, лақтыруды жетілдіру; күшін дамыту. Еркін ойындар.	сөздік қорын дамыту. Өзіндік іс-әрекет: ойыншық пен рөлдерлі бөлісуде мәдениетті түрде келіспеушілік тұстарын білдіріп, өз ойын іске асыра білу.	итермей, соғылмай, жылдам жүгіреді. Сол кезде аланның ортанғы екі шетінде тұрған "балықшылар" "балықтарды" қолмен түртіп, ұстап алуға тиісті. Ойынның соңында балалар "балықшылар" ұстаған "балықтарды" санайды, жеңіске жеткенді табады.	Көбінесе ойынға қара зат таңдап алынады (ескі малакай, құм салған дорба т. б.). Ойынға қатынасұшылар шеңбер құрып, көздерін жұмып тырысады. Ойынды басқарушының берген бұйрығымен бір ойыншы шеңберден шығып, тығуға әзірленген затты алып тығылады. Ойынға қатынасұшылардың міндеті — сол тыққан затты іздеп табу. Егер тығылған зат табылса, ойын жүргізуші ойынға қатынасұшылардың барлығына естірте дауыстап жариялайды да, барлығын табылған заттың төңірегіне жинады.
---------------	---	--	---	---

оралу

- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды күм-коқыстан қағу;
- балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;
- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тәре жаппай кіру;
- серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою.

Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру.

Жендерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту

Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанда дайып түрінде келуге машықтанулару

Гигиеналық шаралар

Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).

Түскі асқа дайындық

Үйқыздан кейінгі, асқа дайындық

Қолды жуу ережелерін бекіту

Асқа дайындық ережелерін бекіту

Асқа дайындық ережелерін бекіту

Асқа дайындық ережелерін бекіту

	гимнастикасы.	ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы.	үйрету, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын дамыту; балаларда ыңғайдан киім алу және оны пешкеннен кейін орнына қою, бәрін ұқыпты бүктеу қабілеттерін қалыптастыру.	қажет болған жағдайда қолды жуу қабілетін нығайту	қол орамалды уақытында қолдануға тәрбиелеу
Түскі ас	Көркем сөз Су-өмір жүрегі Денсаулық тірегі. Шөлдессен , қанасын. Жуынсан, тазасын. Дидактикалық ойын "Жұмбақ жасыр" Мақсаты: балаларды құстарды сипаттау арқылы , құстар туралы жұмбақтар ойлап табуға жаттықтыру	Көркем сөз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай. Тағамға қол созамыз.	Көркем сөз Жуамын, Жуамын, Тісімді ысқылап, Жуамын, Жуамын, Қалмасын тісте қақ. Жуамын, Жуамын, Тес жегі болмасын. Жуамын, Жуамын, Түрлі ііс қалмасын. Тіс жуды балаңыз. Анашым, қараңыз.	Көркем сөз Жий-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз-кешке де, Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында. Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде.	Көркем сөз Шоғылған баланы, Аймалап алады Сүртеді қолыңды, Сүртеді жаныңды.
Күннің ұқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдайлар жасау. Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету тыныштықтасқау. Балаларға ұқысынан ояту. Балалар ағасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасау сипаттау. Балаларды, трендкерлік жүгіру жолдарын пайдалану. музыкалық жағдайлар, қимыл-өнерлеске				

	құрылған санамақ және басқа).				
Үйыққан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, кимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа) (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайыдық. Бесін ас.	Гигиеналық дағдылар Өзін үстел үстінде дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. Көркем сөз Сырттан келіп үнемі. Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай. Тағамға қол созамыз.	Гигиеналық дағдылар Қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Сылдырлайды мөлдір су. Мөлдір суга қолыңды жу. Жуынсан сен әрдайым. Аппақ бетің, маңдайың.	Гигиеналық дағдылар Тамақтану кезінде мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастырыңыз: ас құралдарын дұрыс пайдалану (ас қасық және шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану мүмкіндігі; нанды ұсатпау, ауызды жауып, тамақтану кезінде сөйлеспеу; сыпайы болуды үйрету (тамақ үшін алғыс айту, тазалық пен ұқыптылық қажеттілігі.) Көркем сөз Жылы сумен қолымды. Тазадан мен жуамын. Қолыма алып сабынды. Аппақ қолымды жуамын	Гигиеналық дағдылар Үстел басында тыныш отыру әдетін қалыптастыру Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты. Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен. Тазалықты таңдаймын!	Гигиеналық дағдылар "Тазалық-денсалық кепілі" қолды жуу ережелерін бекіту; ойын - жарыстар. тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркем сөз Тиін жаңғақ жарады. Ешкі шөп жеп барады. Құстар дәнді шоқиды. Ұлу отыр қоқиып. Сүйекті жеп күшігім. Ара балды сорады. Жемге тойған бұзауым. Қамаулы тұр қорада. Ботқа жеймін дейсін бе? Қауыр жасап беремін Сүт ботқасын қол жессең.

Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	“Хан “алша”” қазақ ұлттық ойыны	“Орамал тастамақ” қазақ ұлттық ойыны	Тақия тастамақ” қазақ ұлттық ойыны	“Күш сынаспақ” қазақ ұлттық ойыны	Жылдам өсіп кетесін
	Мақсаты: балаларды ойшылдыққа, тапқырлыққа, дәлдікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу; қол моторикасын, дене тепе-теңдігін жетілдіру. Бұл ойынға 5 немесе 10 бала қатыса алады. Көп асықтың ең ірісін қызыл түске бояп қояды. Бұл асық - “хан” асығы. Асықтар тігіліп қойылады да бастаушы хан асығымен оларды көздеп құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер хан асығы бүкшік, тайқы-қалыптарымен түссе, бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. (дене тәрбиесі) Тақырыптың сөйкесі.	Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы (тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артамда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өледі, тапқақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Оның осыдан алаңдаса берелі.	Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар дөңгеленіп, шеңбер құрап отырады. Балалардың арасынан бір бала таңдалады да қалғандары көздерін жұмып отырулары тиіс. Таңдалған бала дөңгеленіп отырған балалар сыртымен ақырын жүріп, бір баланың артына тақияны білдірмей тастап кетеді. Тәрбиеші белгісінен кейін балалар көздерін ашады. Жан жағалы жылдам қарап, тақияны оңтінде екенін білсе, себебі жылдам орнанып тұруы керек. Егер орнанып де	Бұл ойын стол үстінде екі баланың білек сынасуымен орындалады. 2 бала шынтақтарын столға тірек қол бастарын айкестырады. Кім білекті столға жықса сол бала жеңіске жетеді. Аған аттың үстінде аттың басын ұстап тұрып 2-ші қашан білектен тартысып сынасуға да болады. Бірақ баланың қауіпсіздігі қатаң бақыланады. (дене тәрбиесі) Қимылды ұлттық ойын: “Арқан тарту”. Мақсаты: ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын	Қимылды ойын: “Соқыр теке” Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа тәрбиелеу. Дене бүлшық етін дамыту; ойын шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойынға керекті құралдар: көз байлайтын орамал. Ойынның шарты. Балалардың арасынан санамақ арқылы бір бала таңдалып алынады. Оның көзін орамалмен байлайды да, беске дейін санап айналдырады. Сойтін, соқыр теке басқа балаларды ұстауға кіріседі. Егер соқыр теке балалардың біреуін ұстап алса, сол бала соқыр теке болады.

сюжетті-рольдік ойын ойнату. (қарым-қатынас іс-әрекет, таным іс-әрекет, шығармашылық іс-әрекет) «Театр» сюжетті-рольдік ойыны. Максат-міндеттер. Балалармен бірге театр қандай орын екенін, оның адам өмірінде қандай маңызы барын ойын барысында анықтау; артист, режиссер, оператор, жарык беруші, гардеробшы, капелъдинер, костюмер, суретші, бет әрлеуші сияқты мамандары жайында түсініктерін тиянақтау; бір-бірімен сыпайы қарым-қатынас құру дағдыларын қалыптастыру, мәдени орындағы тәртіп ережелерін нығайту;	(дене шынықтыру) Кимылды ойын: "Шырмауық". Максаты: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты: Санамақ арқылы балалардың ішінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты шешкіш. Ал басқалары шенбер бойымен тұрады да бір-бірінің колдарын жібермей, колдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. (дене тәрбиесі)	кезінде тұра алмаса онда өз өнерін көрсетеді: такпак, олең, би және т.б. Және де орнынан тез тұрып үлгірген балаға ұлттық ою орнамент бейнесі беріледі. Көп ою жинаған бала жеңімпаз. Бұл ойынның тағы бір нұсқасы бар. Тақияны өзінде екенін сезген бала тақияны тастаған жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына келіп отыруға тырысады. Егер бала жүргізушіні ұстай алмаса айыбын өтейді. Ал, қуып жетіп алса, ойынға жүргізуші сол бала болады. (дене тәрбиесі)	шартын бұзбай ойнай білуді жетілдіру. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, арқанның екі ұшынан ұстап, белгіленген меже бойынша күш сынасып тартылады. Берілген межеден асып кеткен топ жеңіледі. Оларды өздеріне тартып алған топ мәреге жетеді. Сөйтіп ойын кезекпен жалғасын табады. (дене тәрбиесі)	Сондықтан балалар соқыр текетіе ұсталмауға тырысады. Солай ойын жалғасын табады. (дене тәрбиесі)
---	---	---	---	---

	мәнерлеп сөйлеуін дамыту; достыққа тәрбиелеу.				
Серуенге лайыңдық	Өз-өзіне қығмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру(мақалмәтелдер, жанылпаштар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау 1. Алдағы іс-шараға арналған тапсырма: топты шығар алдында тәртіпке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді кию алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару – тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып таңдайды.				
Серуен	Тотықұсты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: құстардың сыртқы түрін қарастыру; жабайы табиғатта таралуы мен өмір салтын білу Жұмбақ жасыру Айтамын бір жұмбақты сіле нұсқап. Басына бөрік киер күннің ұстап Тотықұс	Мысықты бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: мысық үй жануарлары, сүтқоректілер және белгілі бір ерекшеліктерге не екендігі туралы білімдерін Бекіту жануарларға деген ігілік сезімдерін тәрбиелеу	Итті бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: иттің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасау қажеттілігін тәрбиелеу Бақылау. Ит қандай? Ол қайда тұрады? Ол не жеңді? Итке кім қарайды? Ит - адамның адал досы. Қазірдің өзінде иттер үйімізді	Балықтарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: балалардың балықтар туралы түсініктерін кеңейту, бақылау жүргізе білуді дамыту, талдау, қорытынды жасауға үйрету -Ненің бейнесін көрін тұрсыңдар? -Балықтардың басқа	Бақылау «Балықтар қалай тынығады?» (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Максаты: Балаларға барлық тіршілік иелері сияқты тыныштық пен ұйықтау, олар шөпте, түбінде қозғалмай тұрған кезде, көздері ашық қалсаң деген түсінік беру. өйткені балықтарда

– Кәне, біздің табиғат бұрышындағы тоты құсқа назар аударайық. Назарларын тотықұсқа аударайық. Балалардан тотықұс туралы білетіндерін сұрау. Балалардың жауаптарын тыңдап болған соң, тотықұс туралы ақпарат беру. Тотықұс-құйрығы қысқа, түрлі түсті құс. Ол Африка, Америка және Австралияда тіршілік етеді. Адамдар оны қолға үйретіп, торда ұстайды. Сөйлейтін тотықұстар да бар. Олар сенің айтқаныңды қайталайды. Тотықұстың қанаттарын, түмсығын, аяқтарын көрсетіп, олардың атқаратын қызметімен таныстыру. Мысалы қанаттары ұшу үшін, түмсығын көретін

Бақылау барысы Педагог: балалардан жұмбақ сұрайды, жауап беруді ұсынады сұрақтарға. Жұмбақ Тікірейіп құлағы Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады. (Мысық) Көркем сөз Сағат сегіз таянды Тарғыл мысық оянды. Жатпайды ол ерініп, Мысық бойын жазды. Созылады керіліп, Аяқ-қолын созады. Дағдысы оның солай-ды Елден бұрын тұрады. Беті-қолын жуады, Жұмайды-ау – жалайды. (М. Әлімбаев) - Неліктен мысық үй жануары, үй мысықтары неге ұқсайды? Мысықтар не жейді? Мысықтардың

күлетін, достық ниетінен таймай келеді. Олар бізге адал, ал біз оларға дос бола алып жүрміз бе? Ит туралы не білеміз? Ит иесін көргенде қуанады, құйрығын бүлгізеді, артқы аяғына тұрады. Адам итті жібінен ұстап далаға қыдыртады. Даладан келгеннен кейін аяқтарын жуады. Ауырып калса мал дәрігеріне көрсетеді. Ит ет, балық, құс етін және құрғақ жем жейді. Иттің сүйікті тамағы, ол сүйек. Мысық пен ит бір – бірімен дос емес. Жұмбақ жасыру. Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті - қолын жуады. (Мысық)

жануарлардан айырмашылығы неде? - Балалар балықтың денесі 3 бөліктен тұрады. Олар: Бас, кеуде және құйрық. - Енді балалар аквариумға қараңдаршы, қандай балық жүзіп жүр? - Дұрыс айтасындар, аквариумда алтын балық жүзіп жүр. Сендер алтын балық туралы білесіңдер. Бүгін бізге Алтын балық қонаққа келді. - Балалар қараңдаршы, аквариумдағы балықтар мен Алтын балықтың қандай ұқсастықтары бар? - Дұрыс айтасындар, балықтар осы жүзбе қанаттары арқылы суда еркін жүзе алады. Жүзуге

кабактар жоқ, бірақ сонымен бірге балықтар ұйықтап жатыр және ештеңе көрмейді; балықтар ұйықтап жатқанда, оларды мазалаудың қажеті жоқ - аквариум жанында шу шығару. Жұмбақ жасыру Жүріп кетсе соңында, Қалып жатқан ізі жоқ (балық). Тәрбиеші балаларды кешкі уақытта аквариум жанына шағылыстырғышты қосып, су тұрғындарының не істеп жатқанын бақылап, айтып беруді ұсынады. Тәрбиеші: «Енді біз бәр жерлі қараңдайық, балықтар қанаштаным, ұлғайтасын. Содан

шоқып жеу үшін, аяқтары жүру және бұтаққа қонып отыру үшін керек. Кәне, тотықұсқа жем беріп, ол жемді қалай шоқып жейтінін көрейік. Тиым сөздер айту	балалары қалай аталады? Сіз мысықтардың қандай тұқымдарын білесіз? Мысықтардың адамдарға қандай пайдасы бар? Үй мысығына қандай жабайы аңдар жақын туыстар? Мысықтың жыртқыш жануар екенін дәлелде. Иттер мен мысықтардың қабілеттері мен темпераментін салыстыру.	Лағымның құлағы селтініп тұрады. Қозы көрсе болғаны. Оны тұра қуады. (күшік) Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуға да үй иесіне көмектеседі екен. Балалар ит адамның досы, оны жәбірлеп ұруға болмайды. Ол біздің, үйімізді, ауламызды күзетеді. Ал, енді мен сендерге күшіктің анасы иттің ерлігі туралы ертегі айтып берейін. Иттің ерлігі әңгіме оқу.	арналған қанаттары қалай орналасқан? - Балалар енді балықтың бас жағына назар аударындаршы, бұл-бұл етеді. Бұл –балалар балықтың желбезегі. Олар осы желбезегі арқылы демалады. Аквариумда өсетін балықтар өзен-көлдерде тіршілік ете алмайды, себебі оларды басқа үлкен балықтар жеп қоюы мүмкін. Аквариумдағы балықтар да еркіндікті сезіну үшін, оларға жағдай жасау керек екен. Ол үшін біздер аквариумға иелер орналастыруымыз керек! (тастар, күм, өсімдіктер. Арнайы өсімдіктер	кейін бір-бірлеп аквариумға жатындап, олардың қалай ұйықтайтынын бақылайық». Содан кейін олардың барлығы байқаған нәрселерін бірге талқылайды. Тәрбиеші балықтар да адамдар сияқты ұйықтайды, тек көздері ашық, өйткені олардың қабақтары жоқ дейді. Кейде балықтар күндізгі уақытта демалады, бұл кезде оларды алаңдатпау керек, аквариум жағында шу шығарудың қажеті жоқ.
1. Құстардың ұясын бұзбауға болмайды. 2. Торғайларды таспен атауға болмайды. Бұйра тотықұстың Отаны – Аустралия. Жабайы табиғатта олар топ болып өмір сүреді. Үй жағдайында торда асырауға болады. Біздің елімізде бұйра тотықұстар - жүй құстары болып саналады. Тотықұстарды ширкте, хайуанаттар бағында, мультфильмдерде көруге болады. «38 тотықұс» - «Аласқан тотықұстың оралуы»	- Мысық туралы қандай әндер, таклактар, жұмбақтар, ертегілер білесіңдер? "Ақ сандық, көк сандық" кимыл-қозғалыс ойыны. Мәкесаты балаларды ойын шартын бұзбан ойынай білуге дағдыландыру; ойын	- Баяғыда кемпір мен шал өмір сүріпті. Олардың оншақты қойы болыпты. Қой бағып күндерін көреді екен. Бір күні қойға қасқыр шауыпты. Үнде келіп бір қойын жеп кетіпті. Кемпір мен шал «не	Оларды басқа үлкен балықтар жеп қоюы мүмкін. Аквариумдағы балықтар да еркіндікті сезіну үшін, оларға жағдай жасау керек екен. Ол үшін біздер аквариумға иелер орналастыруымыз керек! (тастар, күм, өсімдіктер. Арнайы өсімдіктер	"Бұғы аулаушылар" кимыл-қозғалыс ойыны. Мәкесаты балаларды ойынның шартын бойынша әртүрлі

-Бұйра тотықұсының өмір салты қандай?	жүргізушіні мұқият тыңдай білуге,	істейміз» деп уайымға батыпты. Ойланyp отырғанда үйдін	орналастыруымыз керек). Жарық жаксы түсетін	бағытта жалтарып, кимылдарды үлестіріп,
-Тотықұсты қалай тамактандыруға болады?	күншілікке,	касынан бір ит өтіп бара жатады. Шал иттен ақыл сұрайды. - Ит: «Олай болса, қойларыңды мен күзетіп көрейін»- дейді.	аквариумдардың тең жарымына өсімдік отырғызуға болады.	бір-біріне соғылмай жүгіре білуге
-Тотықұстың әдеттері.	Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек.	Жүргізуші былай жариялайды:	Балалар шыны ыдыстағы шілтер құйрық және аквариумдағы алтын балықты бақылап олардың қозғалысына мән береді.	дағдыландыру; дене бұлшық еттерін нығайту, ептілікті, жылдамдықты дамыту.
-Алдымен бұйра тотықұсты қалай таңдау керек деген сұраққа келейік. Оны дүкеннен, интернеттен, базардағы тотықұс	-Ертең ауылдам көшеді. Уық-буын иешеді	Түнде иттің ырылдаған дауысынан, кемпір мен шал далаға шығады.	оардың қозғалысына мән береді.	Балалар "бұғыларды" сомдайды, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала санамақпен тағайындалады.
асыраушылардан сатып алуға болады. Сатып алар кезде тордың жанында біраз уақыт тұрып, тотықұсты бақылау керек. Дені сау тотықұс көп қозғалады, шықылықтайды, тамағын жейді	Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық. Арқан тарт, кілем арт!	Қараса қойларға келген қасқырды ит сезіп, үріп жатыр екен. Содан бастап қойларына қасқыр жоламайтын болыпты. Кемпір мен шал итке рахметін айтып	-Арқасында, іш жағында қанаттары бар. Аузы, қабықтары үксайды.	Белгі бойынша "бұғылар" аланның бір жағынан екінші жакқа жүгіреді, ортаның екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, ұстап жатады.
Тор кен әрі ашық болғаны дұрыс. Тамақ салғышы мен су құйғышын да бірге алыңыз	Түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды.	«сен бізбен бірге тұр, біз саған жылы үйшік жасап берейік»- дейді.	-Кішкентай балықтар суда аквариумда болады. Олар- өзен-көлдерде тіршілік ете алмайды. Себебі, қоректерін тауып жей алмайды	Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды, жетіске жеткенді табыды
Бұйра тотықұс үркең әрі күн ітеске көп түскен келеді. Оған сол қысым	Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дабыстағанын көлтіреді	-Ит: Жарайды мен онда қойларым мен үйімді күзетейін»- дейді. Ит осылай ерлік жасап, адамға дос болыпты	"Қойың мен табың" кимыл қозғалыс ойыны.	Ойын бірнеше рет
		"Қасқыр қакпан" кимыл	Максатты балаларды	

көрсетсеңіз, құс оны көтере алмай, өліп қалуы мүмкін. Сондықтан тотықұсқа бар мейірімніңізді төгіп, оны жақсы көретінін білдіріңіз. Торынан жиі шығарып, еркіндік беріңіз. Тотықұсқа ат қойып алып, оны атымен шақырып, сөйлесіңіз. Бұйра тотықұсты аурудан сақтау үшін: Жылына 2 рет ішеккұртқа қарсы дәрі беру керек; Торды темекі тартылатын бөлмеге қоймау керек; Үнемі сапалы, жана піскен ас беріңіз. Рационында жана піскен жеміс-жидектер болғанын қадағаланыз. Тордың ішін жиі жуып, суың күнде ауыстырып тұрыңыз. Айтпақшы бұйра

қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірлесіп, ойын шартына, өз рөлдеріне сай, әділ ойнауға баулу; күш-жігерін, зеректікті дамыту; шыдамдылыққа, шыншылдыққа тәрбиелеу. Балалар "бірінші, екінші" болып саналып, екі топқа бөлінеді. Біріншілер "қакпа" болады, екіншілер "қасқырларды" сомдайды. "Қакпан" болып жиналған балалар қол ұстаса, шеңбер құра жүріп, өлең айтады: Қасқыр түссе қораға, Ұстамас оны бола ма? Қол ұстасып тұрайық, "Қасқыр қакпан" құрайық. Берік қакпан сынбайды. Қасқырларды ұстайды.

ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту. Аланның бір жағында көмегімен қой қора қоршалыды. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойларды" сомдайды. "Қойшының" көзін байланады. Балалардың біреуі (сал ашанда педогог) "қойшыдан" сұрайды.

қайталану мүмкін.

тотықұстың бәрі сөйлей
алмайтыны да есіңізде
жүресін. Бірақ кейбір
дарынды тотықұстар
сөйлеп, ән салып, әлемді
танғалдыруда.
Бұйра тотықұс
асырағанда оған көп мән
беру керек. Оны
ойнатып, тордың ішіне
де ойыншықтар іліп
қойыңыз. Өзіңізді
тотықұстың орнына
қойып көріп, тым
болмаса бос
уақытыңызды тотықұсқа
арнаңыз.
"Тауық қорасындағы
түлкі" кимыл-қозғалыс
ойыны.
Мақсаты: жалтарып
жылдам жүгіре білуге,
кимылдарды үлестіруге
дағдыландыру, күш-
жігерді шапшаңдықты,
шылдамдықты дамыту.
Алаңның бір жағында
"тауық қоры"

Қасқыр, қасқыр, келіп
көр!
Қақпан, қақпан, берік
бол!
Сонғы сөздерден кейін
қақпан-балалар
қолдарын жоғары
көтереді.
Осы сәтте "қасқырлар"
шенберге кіріп керіп,
жүгіріп жүреді.
Ойын басқарушының
(педагог немесе бала)
"Қақпаны жап!" десе,
"қақпан-балалар"
қолдарын тез түсіріп,
отыра қояды.
"Қасқырлардың"
міндеті, қақпа
жабылғанша, шенбер
сыртына ытқып шығып
кету.
Егер шенберден дер
кезінде шыға алмаған
балалар қалса, келесі
айналымда олар
"қақпанға" қосылады.
Өтіп кеткен балалар

"Қойшы, қойшы,
маған қақша қадам
бересің?". "Қойшы"
өз санын (онға дейін)
айтады. Осы
қашықтықтан
"қойшы": «Менің
табыным қайда?», -
деп сұрайды.
"Қойлар" (балалар):
"Мә-мә-мә...", - деп
дауыстайды да
үндемей қалады.
Қойшы оларды іздей
бастайды.
Балалар жүргізушіден
қашып құтылмақшы
болады.
Егер "қойшы"
балалардың бірін
түртін қалса,
сұрайды: "Қойым,
қойым, өзінді ата!"
Ал ойнаушы, "қой":
"Мә-мә-мә...", - деп
дауысын шығарса.
"Қойшы" баланы
дауысын ең танып

орналасады. Ол үшін
орны сызылады. Бұл
жерге тауық,
балапандарды
сомдайтын балалар
жиналады.
Аланың карама-карсы
жағында "түлкінің іні"
орны сызылып, түлкіні
сомдайтын бала
санамақпен таңдалады.
"Тауықтар, жем
шаштым!" - деп
жүргізуші (педагог)
ойыншыларды алаңға
шақырады. "Тауықтар
мен балапандар серуенге
шығады, жүреді, ұнады,
жем шокиды".
"Түлкі!" деген белгі
естілген кезде, "түлкі
інінен шығып,
тауықтарға шабады,
ұстап алуға ұмтылады".
"Тауық пен балапандар
қорға қанша жөнеледі"
"Ұсталыңды" деген -
баланы көрмей түртіп

"қасқырлар" болып,
ойынды жалғастырады.

койса, ұсталған -
"қойшыға" айналады.
Жаңа ойын
басталады. Егер бала
танылмай жатса, осы
"қойшымен" ойын
жалғасады.

кату Балалар "қора"
сызығынан асып кетсе,
"түлкі" ұстай алмайды
Ойын "түлкінің" іні
толғанша" қайталанаты.

Кешкі ас

Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуда бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Үйге қайту
Ата-анаға
кеңес

Балаға көшедегі және үйдегі қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отырыңыз:

1. Өз үйінен, аулаңнан алыс кетпе.
2. Көшеде бейтаныс адамдардан ештеңе алма. Бірден шетте тұр.
3. Қараңғы түскенше жүрме.
4. Таныс емес жасөспірімдердің ортасында жүрме.
5. Адамдар тұрмайтын жерлерден, жыралардан, бос жерлерден, қараусыз қалған үйлерден, сарайлардан, шатырлардан, жергіліктерден аулақ бол.
6. Бейтаныс адаммен кіреберіске кірме. Осы жерде айта кететін бір жайт, кейде қылмысты таныс адамдар жасайды (мысалы, кейбір көрші, ақкөңіл, күлімсіреген және тыныш Ваня ағай маньяк болып шығуы мүмкін).
7. Білмейтін адамдарға есік ашпа.
8. Басқа біреудің көлігіне отырма.
9. Бейтаныс адамдардың барлық ұсыныстарына жауап бер: «Жоқ!» оларды адамдар бар жерге дереу қалдыр.
10. Көшеде, көлікте, кіре берісте адамдарды көмекке шақырудан тартынба.
11. Қауіпті сәтте, олар сізді ұстап алмақ болған кезде күш қолдан, айқайла, қаш!

Тәрбиеші: Абдикаримова О

Тексерді: Бердимуратова С

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Балалардың жасы: 5 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 25.08.2025ж. - 29.08.2025ж. «Ғажайыптар әлемінде»

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	25.08	26.08	27.08	28.08	29.08
Күн тәртібі	«Балабақшам өз үйім»	Менің сүйікті кейіпкерім	«Бір, екі, үш - бойға жинап күш»	Менің Қазақстаным	Конституция күні
Балаларды далада қабылдау	Балабақшадағы тәңертенгілік қабылдау мейірбиікнен немесе дәрігердің балаларды профилактикалық тексеруден басталады. Олар болмаған кезде тәрбиеші балалардың денсаулығын бақылайды. Егер тәрбиеші мұқият болса, балалардың жеке ерекшеліктерін жақсы білетін болса, баланың дені сау екенін сыртқы түріне қарай анықтай алады. Әдетте, сау балалар, балабақшаға келіп, ойнай бастайды, бір-бірімен сөйлесіп, көп қозғалады. Егер тәрбиеші баланың жағдайы нашар деген күдік болса, ол ата-аналармен сөйлеседі, нәрестенің қалай ұйықтайтынын біледі, қандай шағым бар және оның температурасын өлшейді. Егер ата-анасы кеткеннен кейін бала ауырса, тәрбиеші оны басқа балалардан оқшаулайды, төсекке жатқызады, болған жағдай туралы отбасы мүшелеріне хабарлайды және медициналық қызметкерді шақырады. Ұзақ уақыт бойы балабақшаға бармаған баланы дәрігердің немесе мейірбиікнен қарауынсыз қабылдауға болмайды. Егер бала үш күннен артық балабақшаға келмесе, ата-аналар баланың сау екендігі туралы анықтама беруі керек.				
	Мұзафар Әлімбаев «Біздің балабақшада» Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз. Баламдай өсіріп, Мәңгідей бақшамыз Бұл – екінші үйіміз.	Д. Әбішев «Орман». Көк бояқ орман Бұтақтарына энші күстар қонған. – Қарасан оған. Ошпан, солдан Түстіктен шығарған –	Қимылды ойын «Аралар» Максат-міндеттер: сөздік қорын, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. Ойдан сөз, сөйлем	"Домино" дидактикалық үстел үсті ойыны. Максат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, шығару.	Қимылды ойын «Ұшты - ұшты» Максат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды айыраты білуге үйрету

Бір туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдін гүліміз. Біз – осы үйдін сәніміз. Бұл – құшағы тым ыстық Мектебіміз бастапқы! Мұнда жақын туыстық. Бұнда тұнғыш дос таптық! Қимылды ойын «Қуып жет» Максат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, шалшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлініп, бір - бірінің қолдарынан ұстап, «Айгөлек» әуенін айта келе: Айгөлек - ау, айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек, Осы топтың ішінен Анар атты қыз (Асан атты ұл) керек - деп	Алыс жолдан: Көгілдір аспан сияқты Мүлгіп тұрған, – Көктемде жерден бу алған Бу алып, нұр боп қуаңған! Кейде сол, Көк бояқ орман Бұтақтарына әнші құстар қонған Көкшіл теңіз сияқты кешкі жатқан Ырғалады зордан, Бесіктей тербеткен қолдан! Сипар ма ем маңдайың алаканыммен Оннан, солдан! "Арқан тарту" ұлттық кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ұлттық ойынды жанғырту, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, ойын шартын бүзбай ойнауға	құрастыруға дағдыландыру. Ойын шарты. Бір топ бала қол ұстасып, шенбер жасап тұрады да үш - төрт бала ортаға шығады. Олар аралар: Баудағы кім? Ара болсан, ызында, З, з, з, з, з, з, з, з..... Жұмыс істе тығылма. Аралар бір - бірімен сөйлесе бастайды. Қандай жұмыс түрін көрсететіндері туралы кеңеседі. «Жұмыс істе, тығылма»- деген сөзді естіген кезде тоқыма тоқығандай, ағаш жарғандай, ағаш аралағандай қимыл - қозғалыстар жасайды. Балалар осылай әндетіп, аралардың қимылын қайталайды. (дене тәрбиесі) Ж. Қиыржанов «Палуан	сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қоя, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5-6 см карточкалар (таппам іс-әрекет)	Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. О. Тұрманжанов
--	--	--	---	---

шақырады.

Анар күш жинай жүгіре
барып, қолдарын үзіп
өту керек.

Қолдарын үзе алмаса,
сол топта қалады. Үзіп
қашып кетсе, екі топтың
қай біреуі, қуып жетіп
ұстау керек. Өзінің
тобының балалары ұстап
алса өз тобына қайтадан
келеді. Олай болса, бұл
баланың яғни
шапшаңдығын,
күштілігін аңғарамыз.
(дене тәрбиесі)

дағдыландыру: күш-
жігерін дамыту,
шыдамдылыққа,
батылдыққа тәрбиелеу

Ойын шарты. Балалар
екі топқа бөлініп,
арканның екі ұшынан
ұстап, белгіленген меже
бойынша күш сынасып
тартысады.

Берілген межеден асып
кеткен топ жеңіледі.
Оларды өздеріне тартып
алған топ мәреге жетеді.
Сөйтіп ойын кезекпен
жалғасын табады.
(дене шынықтыру)

Білегінде бұттылдап,
Бұлшық еті ойнайды.
Содай тынбай ол
шындап
Жеңіс жолын ойлайды.

Кіріп кетіп ішіне,
Аяқтан да шалады.
Сенгениен соң күшіне,
Тік көтеріп алады.

Келіп қалса ыңғайға,
Қайыстыра бұрайды.
Не мықтылар мұндайға
Әрен-әрен шыдайды.

Жарыстарда жүлде
алған,
Көрсек көзін тойғандай.
Елдің атын шығарған,
Ер десен де болғандай.

Мақал-мәтелдерді
қайталау
Отан елдің анасы.
Ел ердің анасы.
Отан қадіріне
жетпеген өз қадіріне
жетпейді.
Отан отбасынан
басталады.
(қарым-қатынас іс-
әрекет)

«Отан».

Әуелгі Отан – ана
алды, оттың басы
Ауыл алды, аунаған
шөптің қасы.
Сағынғанда тым ыстық
көрінеді.
Жаста ойнаған үйшік
қып сайдың тасы.

Отан дейміз от жаққан
жерімізді.
Отан дейміз өсірген
елімізді.
Отан дейміз туган жер,
ата мекен
Биік тау, орман, тоғай,
көлімізді.

Отан дейміз кен байтақ
астананы.
Жасыл жалау, жана
жол, жас қаланы.
Отанның шеті де жоқ,
шеті де жоқ
Ол бірақ өз үйінен
басталады.

	Еңбек: учаскедегі ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер: ортақ іске қатысу, істі соңына дейін жеткізе білуді тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзарды жұқарту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерді күту дағдыларын бекіту, еңбекке жауапкершілікпен қарауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: гүлзардағы топырақты қопсыту. Мақсат-міндеттер: қопсытудың не үшін қажет екенін түсініп, жұмысты тиянақты жасауға баулу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	Еңбек: өсімдіктерге күтім жасау. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге деген қамқорлықты тәрбиелеу. Кезекшілік: табиғат бұрышы, ас бөлмесі, оқу құралдары бойынша міндетін соңына дейін атқаруға машықтандыру; жауапкершілікке тәрбиелеу.	(карым-катынас іс-әрекет) Еңбек: сөрелер мен терезе алды тактайларын дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттері: балаларда тазалық сақтауға дағдылануын дамыту және қолдау, сумен жұмыс істеу ережелерін сақтау; еңбекқорлықты, басталған істі соңына дейін жеткізе білу қабілетін тәрбиелеу.
Таңғы гимнастика	Санқа тізілу: оңға бұрылып, алға жүру, жүгіру (30-40сек), жүру, тыныс алуды қалпына келтіру; бірнеше бағанға қайта құрылу. Жалпы дамыту жаттығулары кешені. "Қара жорға". 1. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол белде. 1 - иықты алға қозғау; 2 - бастанқы қалыпқа келу; 3 - иықты артқа қозғау; 4 - бастанқы қалыпқа келу (6 рет қайталау) 2. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде. 1 - оң аяқты алға созып, оңға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 2 - бастанқы қалыпқа келу; 3 - сол аяқты алға созып, солға қарай иіліп, қолды бүге, саусақтарды қозғау; 4 - бастанқы қалыпқа келу (6 рет қайталау) 3. Бастанқы қалып: аяқ арасы сәл алшақ, қол төменде.				

- 1 - сол аяқты алға созып, оң колды жоғары көтере, сол колды алға соза, сол колды, оң колға тигізу; 2 - бастапқы калыпқа келу;
- 3 - оң аяқты алға созып, оң колды жоғары көтере, сол колды алға соза, сол колды, оң колға тигізу; 4 - бастапқы калыпқа келу (6 рет кайталау)
4. Бастапқы калып: аяқ арасы сәл алшақ, кол белде.
- 1 - екі аяқты бірге ұстап, колды 2 жаққа соза, иықты қозғау; 2 - бастапқы калыпқа келу (6 рет кайталау).
5. Бастапқы калып: аяқ арасы сәл алшақ, кол төменде.
- 1 - аяқты айкастыра тұрып, колды белге ұстап, иықты алға, артқа қозғау; 2 - бастапқы калыпқа келу (6 рет кайталау)
6. Бастапқы калып: аяқ арасы сәл алшақ, кол белде.
- 1 - екі аяқты кезек көтеріп, колды белге ұстап, орнында шоқырақтау; 2 - бастапқы калыпқа келу (6 рет кайталау).
- (дене тәрбиесі)

Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).	Салқын сумен жуыну. Сүртіну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу).
Таңғы асқа	Нанға майды шылақпен	Балаларда мәдени-	Балалар на үстел үстінде	Тамақтану мәдениетіне ас	Тамақтану мәдениеті

дайындық	жағу дағдыларын бекіту.	гигиеналық дағдылар қалыптастыру, өзіне-өзі қызмет ету, үстелге дұрыс отыруды дағдыға айналдыру, ас құралдарын дұрыс пайдалану.	өзін дұрыс ұстауға, ұқыпты тамақтануға үйрету, басқа балаларға көдергі жасауға болмайтынын, ересектердің рұқсатынсыз үстелден тұруға болмайтынын түсіндіру.	құралдарын дұрыс пайдалану қабілетін жетілдіру	бойынша баламен жеке жұмыс, этикет ережесі.
Таңғы ас	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың табетін. Берсе бізге асырып. Табетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Мүйізді ешкі келеді, Балаларға ереді. Сүт ботқаны жемесен. Келіп сені сүзеді. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Денемді таза ұстап, Шомыламын ағынмен. Тамақ ішер алдында, Қол жуамын сабынмен. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен. Таңертен де кешке де. Жуын күндіз-кешке де. Жуын күндіз-түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. (мәдени-гигиеналық дағдылар)
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу, қарым-қатынас іс-	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу	Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; - балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып.	Менің Қазақстаным Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығы, туған күнін көрікті	«Айбары асқак – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт

әрекеті) Тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті) Тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бөлініп, рөлдерді өздігінен тандап, ойнауға мүмкіндік беру. (шығармашылық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті, таным іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті) Дене тәрбиесінен ойын	сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейінкері туралы әңгімелеу. Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу ""Өзімшілдің өкініші" Салиха Сәмбетова" Мақсат-міндеттер: Балаларда кейінкерлерге және олардың іс-әрекеттеріне өз ойларын айта білу; басқалардың пікірін тыңдай білу дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сөздік қорларын молайту; достыққа, татулыққа тәрбиелеу; жақсы және жаман іс-әрекеттерді бір-бірінен ажырата алу дағдыларын жетілдіру.	спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; - серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; (дене шынықтыру) «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату. (дене шынықтыру) Қоршаған әлеммен танысудан ойын-жаттығу "Менің достарым" Мақсат-міндеттер: Достыққа, татулыққа, бауырмашыл болып өсуге тәрбиелеу. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа шақыру. Көңілді әуен арқылы көңіл күйді көтеруге тарту Сурет салудан ойын-жаттығу	жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу. «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдынала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Тату доспыз бәріміз (әңгіме құрату)" Мақсат-міндеттер: «Достық» құндылығы туралы түсініктерін одан әрі жетілдіру; ойындар арқылы есте сақтау ойлау	ұйымдастыру. (әлеуметтік-эмоционалды дағдылар) Конституция күніне Адалдық, достық, тәртіп туралы әңгімелесу; - аталған тақырыпта балаларға ойын жағдаяттарын құру және оны дұрыс шешуге бағыттау; - байрақтың дайын бейнесін жұмсақ қағаз киімділарымен безендіру.
--	---	---	---	--

жаттығу "Күннің шуағы" Максат-міндеттер: Балаларды аракашықтығы 40 см күрсаудан келесі күрсауға бір аяқтап секіру; гимнастикалық орындық үстімен аракашықтығы баладан екі қадам қашықтықта қойылған толтырылған доптардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; балаларда сап түзеуден төрт қатармен қайта тұру; оңға, солға бұрылу дағдыларын дамыту. Шығармашылық уақыты: "Қағаздан желдеткішті бүктеу арқылы құрастыру". Максат-міндеттер: балалардың түрлі материалдардан (қағаздан) құралып жасауға дағды	Музыкадан ойын-жаттығу ""Балапан" әні" Максат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.	"Қалықтаған бүркіт" Максат-міндеттер: Суретте ұшқан құстың бейнесін бере білу, сәйкес түстерді таңдай білу, құсты бетте әдемі орналастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру; сурет салуда түрлі техникаларды қолдану және акварель бояуларын, балауыз мелдерін, түрлі-түсті қарындаштарды біріктіре білуді үйрету; қарапайым қарындашпен нобай жасай білу біліктіліктерін, көру қабілеттерін дамыту; өз бетінше жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу	қабілетін, сөздік қорын дамыту; өзара сыйластық, достық, сүйіспеншілік туралы түсінік беру; бір бірімен тату, дос болуға тәрбиелеу. Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Тату балалар" дене мүшелерін орналасуын, қозғалысының бағытын сактай отырып адамды мүсіндеу. Максат-міндеттер: Дене мүшелерінің, киімнің формасын сактай отырып, адамды мүсіндеуді үйренуді бекіту; ұсақ бөлшектерді - көз, қас, ерін мүсіндеуді үйрену; адамның сабақтарда үйретілген бөлшектерді қосу.
--	---	---	--

	күштарлығын жетілдіру. (шығармашылық іс- әрекет)			жапсырылған жерді тегістеу тәсілдерін үйренуді бекіту; өз сезімдерін жеткізуді, достық туралы ойлауды кеңейту, балалардың мейірімділігі туралы түсінігін кеңейту.	
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі). серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру (мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Серуендеуге дайындық. 1. Алдағы іс-шараға арналған ереже: шығу алдында топты ретке келтіру; киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау. 2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау. 3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көшедегі жағдайға сүйене отырып тандайды. 4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.				
Күндізгі серуен	Жолжелкенді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер туралы түсініктерін	Құстарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: құстардың сыртқы	Арнайы көліктерді бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым- қатынас, еңбек іс- әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: арнайы көліктер туралы	Тастарды бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: тастардың өлі табиғат әлемі туралы	Көгершінді бақылау (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттер: күс

калыптастыруда танымдық белсенділіктерін дамытулы жалғастыру Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту. - Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде өседі. Көше бойлап келе жатқан жол жиегінде, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптеп кездеседі. Сондықтан да болар бұл өсімдікті «жолжелкен» деп атайтыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері тұқым шашқан кезде, ол аяққимте жабысып барып, басқа жерлерге дәлһін түсуіне байланысты, кез келген жерге өсіп шығады.	түріне, көлеміне, түсіне, дыбысына қарай ажыратуға үйрету Экологиялық міндет: құстар жабайы табиғаттың бөлігі екендігі туралы түсінік беру Көркем сөз Құстар, құстар келеді, Жерді шұға бөледі. Көктем келді деп бізге, Жаксы хабар береді. "Жапалак" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай ойнау білуге машықтандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүрітудің) ролін педагог, содан соң таңдаған баланың бірі	білімдерін кеңейту, сөздік қорларын молайту Көркем сөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсын сен»- дейді. Үлкенмін гой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар. - Қандай арнайы көлік түрлерін білесіңдер? («Жедел жәрдем», өртсөндіру, қар жинайтын, су себетін, милиция машиналары.) Бұл машиналар не үшін керек? (адамдарға көмектесу үшін) - Өрт болғанда неге «Жедел жәрдемді» қоса шақырады? (зардан	мүшесі екендігі жайлы түсініктерін молайту, олардың әртүрлілігі мен пайдасы туралы білім беру. Балаларға сұрақтар. - Табиғат нешеге бөлінеді? Қандай-қандай? - Өлі табиғатқа нелер жатады? - Тастардың қандай түрлері болады (үгілмелі, қатты) - Үгілмелі тастарды атаңдар? (бор, көмір, графит) - Қатты тастарды атаңдар? - Қандай таспен асфальтқа сурет салуға болады? (бормен) - Неге? (ол жұмсақ жатады) - Көмір қандай тасқа жатады? (үгілмелі)	білімдерін пысықтау, адамының оларға қамқор болып, қорғау шаралары туралы түсініктерін жетілдіру Бақылау барысы Педагог балаларға жұмбақтар жасайды, сұрақтарға жауап берулі ұсынады. Қанат қағып шарықтап, Мұхит асып қалықтап, Шарлап бүкіл әлемді, Шаттандырып әр елді Бейбіт күнге сән болған, Бұл қандай құс ән болған? (Көгершін) Екі айыр құйрығы, Қияқ мұрт қанаты, Ұшқырлардың жүйрігі (Қарлығаш) - Олар қайда тіршілік етеді? - Олар немен шөкпей жеткенді жақсы көреді? - Оларға қим
---	---	--	---	--

Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында түлдейді. Оның жапырақтары маусым шілде айларында жинайды. Жолжелкеннің жапыраған сабағымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде келтіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы аққан қанды тоқтатуға, күйген жараға, іріңді ісікке, шиқанға қолданылады. Жолжелкеннің шырынын жәндіктер шакқан жерге, асқазан ауруына, шаншуға, мұрыннан қан аққанда және дизентерияға пайдаланады. - Балалар, мамыр айы халықта қалай атайды? (Шешек айы) - Жәндіктер қай жерде бар, қай жерде жоқ? (Күннің көңі көң түссен)	сөмдай алады. Қалған балалар "тынықан" мен "шымыштар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тынықандар мен шымыштар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн багты! Шаналақ аңшылыққа ұшын шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір- біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қоналса, соны "жапалақ ұстап ұясына тастыра". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап	шеккендерге көмектесу үшін.) - Сиренасы қосыны машинналарға өзге машинналар жол беруге тііс пе? (иә) - Неге? (Олар адамдарға көмекке асығады.) - Оларды атаңдар, («Жедел жәрдем», өртсөндіру және милиция.) Еңбек: тәрбиешімен бірге сыңан, құлаған күрпақ бұтақтарды жинау. Максат-міндеттер: жұмыс уақытында ұқыпты болуға баулу. "Қоқ ту" қимыл- қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта от тұтары болады. Әр тұтқын қорлаушы	- Көмір не үшін керек? (отынға) Асыл тастар деген не? (қымбат тастар) - Қалай ойлайсыңдар, адамдар тастарды қолдана ма? Қай жерлерде? (асыл тастарды эшекей бұйымдарға, жәй тастарды құрысқа т.б.) Зерттеу жұмысы Бір таспен қатты тасты салыстырып қору, ұру, сындыру (бір үгітіледі, тас сыңбайды.) Еңбек: ауладағы тастарды жинау және олардан композиция құрау. Максат-міндеттер: бірінші жұмыс істеуге үйрету, шығармашылық қиялын дамыту. "Өткенішек" қимылы	көректендіреді? - Көгершіндер қайда мекендейді? Оте ерте келген ақ көгершіндер бейбітшілік пен достық құсы деп саналған. Ол өте әдемі және адамдарға тез бауыр басады. Көгершіндердің ерекше қасиеті олар өз үйлерін қанша қанықта болса да ізден табады. Көркем сөз: Құстар менің достарым, Жемін, суын керектін, Құспен қызық аспаным. Күнде апарып беремін Үйшік жасай білемін Олар мәт боп қалады, Ағаштарға тілемін Шаттық ән е салады - Қандай құстар алаңда келіп қонады?
--	--	---	---	---

жерде бар)

- Көленке, ылғал
жерлерге әлі шөп
шакпаған, неге?

(Өйткені до жер әлі
салқын)

- Мамыр айындағы
жаңбырдан соң
шөптерде қандай
өзгерістер болады?

(Олар бұрынғыдан да
жасылдана түседі)

- Мына өсіп тұрған
өсімдік қалай аталады?
(Жолжелкен)

- Оны неге олай атаған?

- Жолжелкеннің қандай
көмегі бар, кім біледі?

Зерттеу жұмысы

Луна арқылы жолжелкен

жапырақтарын қарау,

ерекшеліктерін табу.

Огейшөппен

жолжелкеннің

айырмашылық-тары мен

ұқсастықтарын айыру.

Еңбек: ойын аланын

тазалау.

ойын жалғасады.

"Үя басқан тауық пен
балапандар" кимыл-
қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер:

балаларды епті, мұқият
болуға тәрбиелеу.

Балалар балапандарды,
ал тәрбиеші үя басқан
тауықты бейнелейді.

Бөлменің немесе
алаңның бір жағында
қоршалған орын. Бұл –
үй (жалаушалар

тізбектеле жіп 40-50см
биіктіктегі ағаштардың
немесе бағандарының
арасымен тартылады).

Үйде балапандарымен
үя басқан тауық
орналасқан.

Тауық балапандарына
тамақ (жем) іздеп

кетеді. Біраз уақыттан
кейін ол: «Ко-ко-ко-ко»

деп балапандарын

шақырады. Бұл

сигналда естіген

болады. Ту

қорғаушылар тудың
қасында тұрады.

Ал, басқа балалар
қарсыластарын өз
тобына ауыстырулары
керек.

Екі топтың ортасынан
сызық сызылады да,
қарсыластарына қарама-
қарсы тұрады. Бір-
бірінің қолдарынан
ұстап, өз топтарына
тартып алуға тырысады.
Сөйтіп қай топ
балаларды көп жинай
алса, сол топ жеңіске
жетеді.

Женілген топтың туына
шабуыл жасалады. Егер
де туларын қорғап
қалса, ойын жалғаса
береді.

Қимылды ойындар

«Аюлар мен аралар».

«Дөңгі бер».

Максат-міндеттер

гимнастикалық

қозғалыс ойыны.

Максат-міндеттер:

балаларды бірігіп,

шенберде ойын

ережесіне сай,

кимылдарын үлестіре

біле ойнауға

ынталандыру; бір

адамдай, мәтінге сай,

шенбер бойымен

біресе бір, біресе

екінші жакқа жүріп,

содан соң

жылдамдықты қосып,

жүтіруге және тоқтап,

отыра қалуға

дағдыландыру;

ептілікке,

ұйымшылдыққа

тәрбиелеу; қауіпсіз

кимылдай білуге

машықтандыру

Ақырын-ақырын

итеріп,

Өткеншекті

қозғалтамыз

Жылдам-жылдам

жүтіріп.

Зерттеу қызметі

Көптер мен торғайды

салыстыру

Еңбек: балабақша

аумағына жем салғыш

ілу.

Максат-міндеттер:

еңбек әрекетін

орындауға үйрету.

"Ұшады, секіреді,

жүзеді" кимыл-

қозғалыс ойыны. (дене
шынықтыру)

Максаты: балаларды

жүкіруге үйрету.

күстардың, аңдардың,

балықтардың аттарын

есте сақтау

Жаттығу ойындары:

«Қаданы (кегли)

құлат». (дене

шынықтыру)

Максат-міндеттер:

допты нысанға

лақтыру, дәлдіктерін

дамыту

Халық балажамы

- Күс жүзін ұрштас.

Максат-міндеттер: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Айгөлек" кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: ұжымдық ойында күш-жігерді, белсенділікті, ептілікті, шапшаңдықты көрсете білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Айгөлек-ау айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек. Бізден сізге кім керек? Бұған екінші топтың ойыншылары жауап береді. Айгөлек-ау айгөлек, Айдын жүзі дөңгелек. Теміршіден дем шығар, Үзенгіден дем шығар. Ақ терек пен көк терек.	балаландар жіптің астынан өтіп, енісіне келеді Еңбек: алаңды жақсарту бойынша ұжымдық жұмыс Максат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, топтық жұмыстың құндылығын көрсету. Жеке жұмыс: көлбеу жүру, "Қарлығаш" жаттығуы. Максаты: дене тепе-теңдігін дамыту; ептілікке тәрбиелеу. Тура жүріп, тактайдың (бөрененің) ортасында тоқтап, "қарлығаш" фигурасын көрсету (екі қолды дан-жаққа созып, дене түзу, бір аяққа тұрып, екінші аяқты артқа жоғары көтеріп, түзу созып тұру), содан соң жүруді жалғастыру, тактайдан (бөренеден)	қабырғамен аяқты алмастыра отырып өрмелеу, допты лақтыруға және қағып алуға жаттықтыру. Жаттығу ойындары. Секіргіш жіппен секіру жаттығулары. Максат-міндеттер: алға, артқа айналдыра отырып секіруге жаттықтыру. Мақал: "Сақтықта қорлық жоқ".	Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова Соңғы сөздерден кейін балалар бір сәтті жерге отыра қалып, колдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай кимылдауын қадағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала кимылдау кезінде шенбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шенбердің аяқталып	жауын болады. - Жыл құстары кеш ұшса, қыс жылы болады. - Құстар асыға қоректенсе ауа-райы бұзылады. "Қаршыға мен қарлығаш" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. "Үш табан" қазақ ұлттық (асықтармен) кимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: балаларды мергендікке, шыдамдылыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу, аяқты қолда қолда
---	--	---	--	---

Шолпан атты қыз керек
Қимылды ойын «Бәйге».
Максат-міндеттер:
жеңіске деген
күштарлықтарын
арттыру,
жылдамдықтарын
дамыту.
Жаттығу ойыны:
дыбыстар арқылы жүру.
Максат-міндеттер: тепе-
тендікті сақтау, берілген
дыбыс ырағатына қарай
қимыл жасау.
«Менің балабақшам»,
жазғы сауықтыру
кезеңінде алған әсерлері
туралы балалармен
серуенде әңгімелесу.

секіріп, екі аяққа түсу,
екі қол екі жақта.
Еркін ойындар.

жатқанын бақылайды.
"Күркеге кім бұрын
жетеді?" қимыл-
қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
берілген белгі
бойынша жылдам
жүгіруге жаттықтыру,
жеңіске жетуге деген
ынталарын арттыру.
Жаттығу ойындары:
қозғалысты дамыту.
Максат-міндеттер:
допты нысанаға
лақтыруға
жаттықтыру.
Балалармен асфальтқа
түрлі-түсті бормен
сурет салу «Жазғы
табиғат»
Мақал-мәтел
Асыл тастан шығады,
Ақыл жастан шығады.

еркін ұстап, ойын
аланында белгілі
қимылдарды жасауға
дағдыландыру.
Ойынға үш-төрт бала
қатыса алады. Әр
балаға бір-бірден асық,
бір-бір сақа беріледі.
Көмбеге бір-бірден
асық тіккен әр топтың
ойыншылары өз
аландарында жеке-
жеке сақаларын
үйіріседі.
Сақасы алшы түскен
бала бірінші болып,
одан кейінгілері рет-
ретімен (тәйке, бүк,
ішік) "ұшуға" кіріседі
(көмбеден алыстақтау
жерге барып сақа
үйіреді).
Еркін ойындар.
Мақал-мәтел
Дана көнтен, дәрі
пөнген.
Құнарлы шөп,
қосымша сүт.

**Серуеннен
оралу**

Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бірбіріне көмектесуге баулу.

Серуеннен оралу кезіндегі ескертулер:

- учаскіден шығар алдында, аяқ-киімді, қалталарды құм-коқыстан қағу;
- балабақшаға кірер алдында балаларға аяқтарын жақсылап құрғату;
- ғимаратқа тыныштықпен, есікті тарс жаппай кіру;
- серуенге шығарылған жабдықтар мен ойыншықтарды белгілі жерге тізіп қою;

Балалардың жүйелі түрде жылдам шешіне білу, киімдерді шкаф сөрелеріне ұқыпты орналастыра білу қабілеттерін жетілдіру.

Жеңдерін түріп, қолдарын сабындап, суды жан-жаққа төкпей, тазарғанша жуа білу дағдысын дамыту.

Айнаның алдында беті мен үстін бақылап, шашын тарап, асқа толық қанды дайын түрінде келуге машықтандыру.

Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту (педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу)	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет ету дағдыларын бекіту
--------------------	---	---	---	---	---

Түскі аска дайындық	Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.	Гигиеналық дағдылар Қатты ет өнімдерінің бөліктерін кесуді үйрену.	Гигиеналық дағдылар Дұрыс жууу дағдыларын бекіту үшін: көбік алынғанша сабындау, шаю, құргатып сүрту; кол орамалды уақытында қолдану қабілеттерін дамыту.	Гигиеналық дағдылар Өз бетінше және ұқыпты тамақтана білуге, дұрыс қалыпты сақтай отырып, үстел басында тыныш отыруға, қасықты он қолына ұстай білуге тәрбиелеу.	(педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу). Гигиеналық дағдылар Ұқыптылыққа, сыртқы келбетіне күтім жасау әдетін тәрбиелеу.
Түскі ас	Көркем сөз Дастарханға барамыз. Қасықты қолға аламыз. Төкпей-шашпай тамақты, Аузымызға саламыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Ыстық құймақ пісірдім. Тәрелкеме түсірдім. Дәмді болды құймағым, Құйып ижедім қаймағын. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Бесін астың кезі келді. Дастарханға отырдық. Түзу ұстап денемізді. Ас ішейік отырып. Тамағыңды аландамай, Төгіп алма! Дұрыс іш! Дастарханда көп сөйлемей, Отырамыз тып-тыныш. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Құстар келді далаға, Бақтың ішін аралап. Не береміз Ванияға, Дәмді тамақ қалай ма? Бірі ботқа сұрады, Екіншісі айранды. Үшіншісі сүт сұрап. Бірі бәліш қалады. Тойып алып тамаққа. Тыныш тапты бағана. (мәдени-гигиеналық дағдылар)	Көркем сөз Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін. Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Күндігі ұйқы Бала тәрбиелі тыныш ұйқысы үшін қолданғы жолдар жасау. Баламен психофизикалық әрекетін қалыптастыру. Желдету

	Тыныштық ты сақтау.				
Ұйқыдап тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа). (дене тәрбиесі)				
Бесін асқа дайыдық.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру.				
Бесін ас.	Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру. Мақсат-міндеттер: - киімді дұрыс бүктеп салуға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіпті сақтауды ұстануға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу, - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу.				
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	"Не естігеніңді айт?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: жауаптарда толық сөйлемдерді қолдануға үйрету; сөздік қорын молайту, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын барысы. Педагог балаларға көздерін жауын, мұқият тыңдауларын (күстердің дауысы.	"Жер, су, ауа, от" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру. Ойын шарты. Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып, «Жер» деген кезде - жердегі киімдіктер, заттар адам.	"Тез жауап бер" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: түстерді, пішіндерді, сапасын дұрыс атай білуге дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шеңберде тұрады, допты кім қағып алады сол бала заттың аты мен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»	Қимылды ойын: "Шырмауық". Мақсат-міндеттер: балаларға ойын шартын түсіндіру. Ойынды аяғына дейін тиянақты ойнауға үйрету. Ойын шарты. Санамақ арқылы балалардың пінінен бір бала алынады. Ол бала шырмауықты	"Кім тез жинайды" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себебін

машина сигналы. адамдардың әңгімелескен дыбыстары (т.б.) және нені естігендерін анықтауларын өтінеді. Балалар толық сөйлеммен жауап берулерін талап ету керек. Кім ең көп естіген сөзді атайды, сол жеңімпаз болып саналады. "Сүйікті кітаптарыңыздың кейіпкерлерімен бірге саяхат" сюжетті-рольдік ойыны. Максат-міндеттер: балалар жазушыларына деген қызығушылықтарын ояту. Ертегі кейіпкерінің ролін қабылдау қабілетін дамыту	үй, жануарларды атап айтады. «су» дегенде - суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды. «ауа» дегенде - ұшақ түрлерін, құстардың атарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды. Қимылды ойын: "Орамал". Максат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Ойын шарты. Балалар шенбер құрып отырады, ал шенбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шенбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарай	жапырақ, «көк»- аспан, «сары»- күн, «қызыл»- гүл. «ағаш»- отырғыш. «тас»- үй, «темір»- қасық т. б. Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі, үш сөзбен жауап беруге болады. Қимылды ойын: «Қойлар мен қасқыр». Максат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай бірлесіп ойнауға, бірлікке, достыққа тәрбиелеу. Ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ойынға қажетті құралдар: ағаш ат немесе резенке ат, қамшы. Ойын шарты. Қойшы қойларды өрісте бағып жүрсін, ал қойлар аланың жайылып жүрсін. Кеңестің	шешкіш. Ал басқалары шенбер бойымен тұрады да бір - бірінші қолдарын жібермей, қолдарының астынан олай - бұлай өтіп шырмала бастайды. Сөйтіп балалар шырмалып біттік дегенде, шырмауықты шешуші келіп шырмалған балаларды шешуі керек. Шеше алмаса айыбын өтейді. сөзді сандықшаларға салады. "Мектеп" сюжетті- рольдік ойыны. Максат-міндеттер: балалардың мектеп туралы білімдерін кеңейту және нақтылау. Балаларға рольді жүзеге астырудың экспрессивті	сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойын ы топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанатын "Итеріспек" қимылды қазақ халық ойыны Максат-міндеттер балаларда қозғалу, бір аппанан секіру, жағдамдық естілік
--	---	--	---	--

орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды дақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуышы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.	қасқыр жақындап келіп қалады. Қасқырды байқап қалған қойшы қойларым, қашыңдар, аш қасқыр! келіп қалды дегенде қойлар аш қасқырдан қашулары керек. Ал қойшы қойларын аман алып қалу үшін, атымен шауып, қолына қамшысын алып қасқырды қуады. Қасқырды қойшы соғып алса, қойшы қасқырға ән, бй билетеді. Ал қасқыр қойларды ұстап алса ұсталған қой ойыннан шығарылады.	құралдарын (интонация, мимика, кимылдар) игеруге көмектесу. Балалардың оқуға деген ынтасын арттыру.	қабілеттерін дамыту. Үлкен шеңбер сызылған. Бір аяғымен секіріп тұрған балалар бір-бірін шеңберден шығарады. Екінші аяғын жерге тигізсе жеңіліс болып саналады.
---	---	---	---

Серуенге дайындық

Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру.
 Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі), серуенге мотивация (мазмұны, проблемалық жағдаяттар), көркем сөзбен ынталандыру(мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер)
 Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.

Серуендегі дайындық

1. Алдағы іс-шараға арналған ереже шығу аясында топты ретке келтіру, киіну бөлмесінде өзін-өзі ұстау ережелерін қайталау.

2. Киімді киіндіру алгоритмін қайталау
3. Әр түрлі ауа-райында (қар, жаңбыр, жел) көшеде өзін-өзі ұстау ережелеріне баса назар аудару - тәрбиешінің өзі көмектесіп жағдайға сүйене отырып таңдайды
4. Балалар өздігінен киінеді, қажет болса - тәрбиешінің немесе басқа баланың көмегі.

Серуен

Құмырсқаны бақылау.
(зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
Максат-міндеттер: құмырсқалардың пайда болу ерекшеліктері, олардың тіршілік көріністері туралы білімдерін кеңейту; сыртқы дүниеге деген қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.
Қатар - қатар кара нар. Аспанменен бара бар. Алды биік, арты жар. (Құмырсқа)
Көркем сөз
Қаламайды құмырсқа Қантыруды билеуді. Таным алмай, ырысқа Топтарады иілеуді. Танған таты ауыр боп. Түссе бірі әлекке

Жаяу адамдарды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
Максат-міндеттер: жолда жүру ережесі туралы, жолдың жаяулар жүретін бөлігі туралы білімдерін тиянақтау.
Жаяу жүргінші білуі тиіс: Бағдаршамның өз белгісі бар-оған ешқандай қарсылықсыз көнуін керек! Сары түс-ескерту: қозғалыс белгісін асықпай күте біл! Жасыл түс-жол ашық. Жолдан еркін өте бер! Қызыл түс бізге ТОҚТА дегенді білдіреді. Қауіпті! Жол жабық! Балалар жолдан

Гүл егілген алаңқайды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
Максат-міндеттер: гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру.
Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу.
Бақылау барысы
Көркем сөз
Кешікпек пе күлді бе, Ұяң алсаң сен бір гүл. Өсіп тұрған гүлді үйбе.

Ауа райын бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
Максат-міндеттер: ауа райының бақылай білуге, күннің бұлттануына қарап жаңбыр жаууы мүмкін екендігін болжауға үйрету.
Бақылау барысы
Көркем сөз
«Найзағайлы нөсер»
Ө. Ақынбекұлы
Нөсерлеп жаңбыр басталды, Науада көлкіп как қалды
Накынтан жатыр сауымен.
Найзағай экран аспанды

Торғайларды бақылау. (зерттеу, танымдық, қарым-қатынас, еңбек іс-әрекеті, дене тәрбиесі)
Максат-міндеттер: торғай туралы білімдерін тиянақтауды жалғастыру; күлдін келуімен құстар мінез-құлқының өзгеруін көре білуге үйрету; зейіндері мен есте сақтауларын белсендіру.
Көркем сөз
Қалатындай кикылдап, Әдетінді білемін. «Шыяқ, шыяқ» етін иикылдап Дайың асқа ортақтан Шанып берген жемімді

Қауымдасқан бауыр кеп, Келесі тез көмекке. Ауыртпалық көрмелім Олар алып жықпайтын. Қиындық аз дер едім Түбі жеңіп шықпайтын. Неге? Айтсақ дұрысын: Демей ұсақ, ірісін. Бірі істейді бәрі үшін. Бәрі істейді бірі үшін! (Қадыр Мырза Али) Еңбек: алаңдағы жерді қопсыту Максат-міндеттер: келесі жылы тұқым отырғызуға жерді дайындауды үйрету. Қимылды ойын «Қақпан», «Аттар». Максат-міндеттер: жылдамдық пен төзімділікті дамыту Жеке жұмыс: баяу карқынмен үздіксіз жүгіру Максат-міндеттер төзімділікке.	өтерде өте сәк болындар! Жолда жүру ережесін үнемі есте сакта! Тәрбиеші балаларды жолдың жаяулар жүретін бөлігіне әкеліп, әңгіме өткізеді. - Жаяу жүргінші жолдың қай бөлігімен жүруі керек? (тротуармен) Жүргенде жолдың оң жағымен, өзгелерге соқтықпай, басқаларға кедергі келтірмей жүруге тырысу керек. Көшеде сабырлы болу керек. Жолдан өтерде бағдаршамның жасыл түсінің жануын күтіп, жаяулар жүретін жолактан өту керек. - Жаяулардың тек осы жерден өтуі керекін сендер қайдан білдіңдер? - Дұрыс айтасындар.	Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға. Не қалады сиқыннан. Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнап өсіп далада. Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар- құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай	Нұрлана түсті жасыл бак, Нәрлене түсті атырап Найзағай тынбай жарқылдап, Нөсер тұр құйып сатырлап. Балаларға сұрақтар - Жаңбыр неден пайда болады? - Жаңбыр жауарда бұлт қандай болады? - Жаңбыр неге керек? - Қандай жаңбыр түрлері естерінде бар? (ақ жаңбыр, сылтбыр жаңбыр, нөсер жаңбыр, найзағайлы жаңбыр) Зерттеу жұмысы Ауа-райын бақылау. Аспандағы бұлтқа назар аудару. Жаңбыр болуы мүмкін бе? Болса қандай болуы мүмкін? Халық болжамы - Жаз жаңбырлы	Торғай, торғай торғайым. Жейсін сонша қиқымдап. Сені әркез қорғаймын Қорқаксын-ау. қорқаксын. Қыстың камын жаз ойлап, Еңбек десе шорқаксын. Бәріне де бол дайын! Тәрбиеші балалармен әңгіме өткізеді. - Торғай қандай болып көрінеді? (Бұл кішкентай пысық құс.) - Ол жайлы үнемі «сұр торғай» деп айтады. Ал шыңдығында торғай сұр емес Ал қандай? (оның арқасы қызыл қоңыр, жіңішке қара жолақтары бар) А-л қанаты мен құйрығы қандай? (құйрығы-қара-қоңыр қанаттары да қара қоңыр, жирен түспен
--	---	--	--	---

шыдамдылыққа
тәрбиелеу

«Жүргіншілер жолы»
деген белгі бар және
жолға жалпак ақ жолақ
сызылған.
Енбек: гербарий жасау
үшін әлемі
жапырақтарды жинау,
түскен жапырақтарды
ағаш түбіне тырмамен
жинау.
Максат-міндеттер:
табиғатқа деген
сүйіспеншілік сезімге
тәрбиелеу.
Кимылды ойын:
«Бағдаршам».
Максат-міндеттер:
бағдаршам маңызы
туралы білімдерін
бекіту, ептіліктерін
дамыту.
"Үшінші артық" кимыл-
қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
балаларды ойынның
шарты бойынша
ойнауға, зерек, шапшаң
болып, кимыл, арам

керемет әсерде боламыз
десеніш!
Зерттеу жұмысы
Балалармен гүл егілген
аланхайға барып, өніп
шығып келе жатқан гүл
өскінін карау. Дәннен
кішкентай ғана
жапырақ, одан өскін,
одан гүл өсіп
шығатынын түсіндеру.
Әр гүлдің жапырақтары
мен сабақтары
арасындағы
айырмашылықты карау.
Енбек: балалармен гүл
егілген алаңға
сусепкішпен су себу.
Максат-міндеттер:
балаларды
енбексүйгіштікке баулу,
жас гүлдерді суды себу
арқылы сұғаратынын
көрсету.
Кимылды ойын «Ақ
серек-көк серек»
Максат-міндеттер
бірлесе ойында ойын

болса - қыста қар мол
болады, әрі аязды
болаты
- Жанбыр болар
алдында қарлығаштар
төмен ұшып жүреді.
- Қарлығаш жер
бауырлап ұшса,
жанбыр болады.
Енбек: құмсалғыш
айналасына
шашылған құмдарды,
алаңға алып шыққан
құралдар мен
ойыншықтарды
жинау.
Максат-міндеттер:
жинақылыққа,
тазалыққа баулу.
Өздеріне қажетті
заттарға мұқият
болуға тәрбиелеу.
"Бояулар" кимыл-
қозғалыс ойыны.
Максат-міндеттер:
балаларды жүгіру
бағытын өзгертіп,
жылдамдықпен

жиектелген)
- Ал басының түсі
қанлай? (Сұр)
- Торғайлар қайда өмір
сүреді? (қалада және
ауылда.)
- Ия, олар әркез
адамларға жақын
жерге мекендейді.
Торғайлар неге
адамларға көрші
болғанды жақсы
көреді? (адамдардың
қасында олар
жыртқыштардан аулақ
болады, жемді де тез
тауып жейді, онаша
мекен де табады.)
- Торғайлар әсіресе өз
«үйлерін» ағаш
үйлердің терезе
қондырғыларына
салады.
- Ал қалада торғайлар
қайда мекендейді?
(подоконник немесе
балконның
күнқағарларына.)

үйлестіріп, жылдам жүгіруге, кеністікті бағдарлай білуге дағдыландыру. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі бала таңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алыс тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына

шартын сақтауға баулу. Жаттығу ойындары «Волейбол ойыны»
Максаты: бір-біріне дөп беру, кері лақтыру. Болжам: гүлдердің иісі одан сайын аңқып шыкса, жауын жауады.

жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. "Үшты - үшты" ойыны
Максат-міндеттер: балаларды ұнатқан заттар мен ұшпайтын

Қане, жақсылап қарайықшы біздің балабақша ауласында қай жерге мекендеп екен? Адамдар құстарға қандай қамқорлық жасауы керек? (Жемсалғыш жасап, күнде жем сеуіп тұру керек) Жазда, күзде торғайлар немен қоректенеді? (өсімдіктердің дәндері мен тұқымдарын шоқиды) Еңбек: ағаштарды емдеу мақсатында еңбек ұйымдастыру. Максат-міндеттер: ағаштарға дұрыс көмек жасауды үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны
Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша белгілерге

тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды.

заттарды ажырата білуді жетілдіру
Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, ауа көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді.
Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады.

сай қимылдауға жаттарып қимылдап жүтпруге немесе бір орында қолғатмай тұруға дағдыландыру. қимылдарды үлестіре, зерек болуға бейімдеу, әділ ойнауға тәрбиелеу. Қимылды ойын «Құстардың ұшуы»
Максат-міндеттер белгі бойынша қимыл жасауға үйрету. Жаттығу ойындары «Жатауды қызатпа»
Максат-міндеттер заттар арасымен, оларды қызатпай ирелендеп жүру.

Кешкі ас

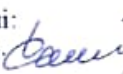
Алдындағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)

Үйге қайту
Ата-анаға
кеңес

Сіздің баланыз мектепке дайын ба? Болашақ бірінші сынып оқушыларының ата-аналары мектеп бала үйіне отырмақ болып, бетбұрыс кезең екенін түсінуі керек.
Көп ойнауға, қозғалуға дағдыланған бала ұзақ уақыт парталда отыруға мәжбүр. Демалу мен серуендеу уақыты келтіріліп, қысқартылып, эмоционалдық стресс күшейеді. Бірінші сынып оқушысы жана топқа, мұғалімнің талаптарына үйренуі керек.

ыждағаттылықпен және мақсатты түрде жұмыс істеу қажеттілігіне үйренуі керек.

Жеті, алты жасар балалар үшін бұл өте үлкен жұмыс. Баланың барлық қиындықтарды жеңе алуы үшін барлық дене жүйелерінің белгілі бір жетілуі қажет. Мұның негізінде денсаулық жатыр. Ауру, әлсіз, тез шаршаған бала мектепте үлкен қиындықтарға тап болады. Балаңыздың денсаулығын сақтау ата-аналардың басты мақсаты және міндеті. Оны бұзу оңай, бірақ қалпына келтіру, түрлі бұзушылықтардан құтылу өте қиын.

Тәрбиеші: А. Каримова О

Тексерді: Бердимуратова С